३३८

भक्तपुर

मासिक

Bhaktapur Monthly

साउन २०८१

ISSN 2705-4454

शाननान नगरका प्रतिनिधिमण्डल भक्तपुरमा

- भक्तपुर नपाको १६ औं नगरसभा सम्पन्न
- 'शाननान नगरपालिकाले गरेको गुणलाई हामीले कहिल्यै बिर्सनेछैनौं'
- अध्यक्ष बिजुक्छेँसँग शाननानका उपप्रमुख योङवनको भेट
- हृदयघात
- के शासक दलहरूले थाहा नपाएका हुन् र ?
- स्थायी तुषारो भूमि
- जनताको लगानीमा जनताकै सुविधाको लागि आवास योजना हो
- निकोलस कोपर्निकस
- भक्तपुर नपाका गतिविधि

अध्यक्ष बिजुक्छेँसँग शाननानका उपमेयरको भेट । साउन १० गते

ख्वप मा.वि. र शारदा क्याम्पस मा.वि. का नवआगन्तुक
विद्यार्थीहरूलाई स्वागत कार्यक्रम । साउन ११ गते

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

☎ ६६१३९५७, ६६१०३१० फ्याक्स : ६६१३२०६

website : http://bhaktapurmun.gov.np
email : info@bhaktapurmun.gov.np

Bhaktapur Municipality

BHAKTAPUR [MONTHLY] मासिक

जि.का.द.सं.१९/०३९/४० भ.पु.जि.हु.का.द.नं.१/०६१/०६२

j Ì{$!★cÆ (★g};‡!$$★lj-;‡@)*!;fpg★A.D.2024

कार्यालय : भक्तपुर नगरपालिका कार्यालय भवन

फोन नं. : ०१-६६१३०४३

email : bhaktapurmasik@gmail.com

सम्पादक : लक्ष्मण जोशी (बिढा)

सहायक सम्पादक : आशा कुमार चिकंबञ्जार

डेस्कटप : धनलक्ष्मी त्यात

आवरण सज्जा : रेणु ध्वजू

मुद्रण :

भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स

ब्यासी, भक्तपुर

☎ ६६१३८८८

मूल्य रु. २५।-

तस्बिरहरू : भक्तपुर नपा (उल्लेख गरिएका बाहेक)

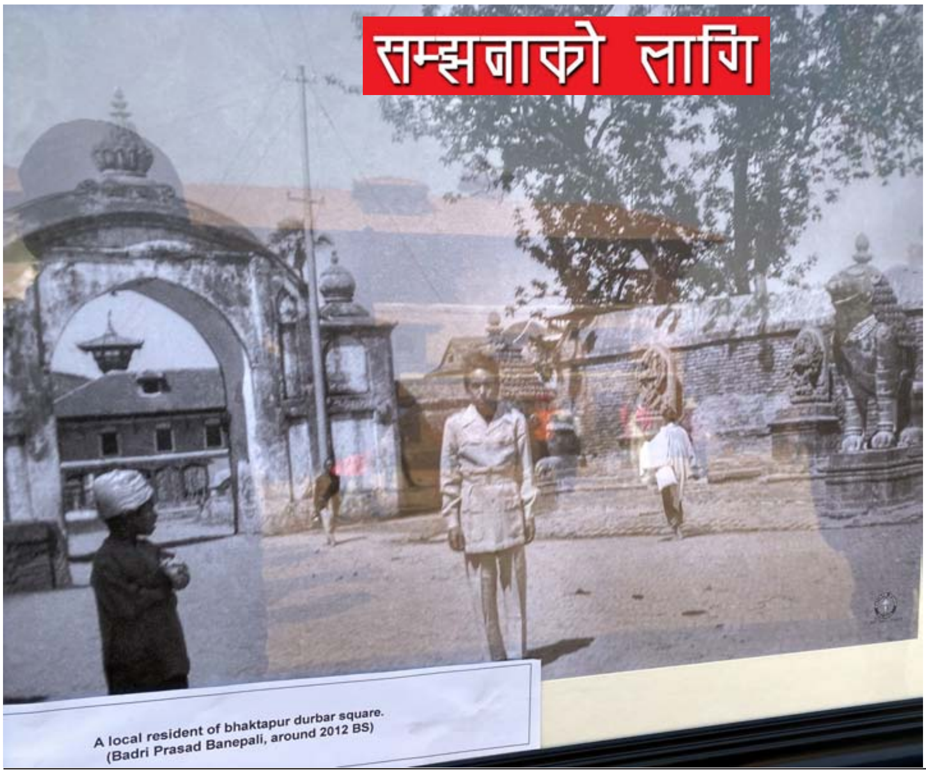

भक्तपुरको लायकू ध्वाखा, वि.सं. २०१२ सालतिर । चित्र : बद्रिप्रसाद बनेपाली, २०८० सालमा लायकूमा गरिएको प्रदर्शनीबाट

'भक्तपुर' मासिकमा प्रकाशित लेख रचनामा अभिव्यक्त विचारहरूसँग प्रकाशक र सम्पादक मण्डलको सहमति अनिवार्य छैन ।

‘संसारमा सबभन्दा उत्तम शिक्षा त्योहो जुन जीवन निर्वाहको सङ्घर्षबाट प्राप्त हुन्छ ।’ – एमर्सन

यस अङ्कमा

क्र.सं.	शीर्षक	लेखक	पृष्ठ
१)	शाननान नगरका प्रतिनिधिमण्डल भक्तपुरमा	–	३
२)	भक्तपुर र शाननानबिचको सम्बन्ध थप सुदृढ हुने विश्वास	सुनिल प्रजापति	५
३)	प्रमुख सुनिल प्रजापतिसँग शाननान नगरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनको भेट	–	७
४)	‘शाननान नगरपालिकाले गरेको गुणलाई हामीले कहिल्यै बिर्सनेछैनौँ’	सुनिल प्रजापति	९
५)	अध्यक्ष बिजुक्छेँसँग शाननानका उपप्रमुख योङवेनको भेट	–	१५
६)	के शासक दलहरूले थाहा नपाएका हुन् र ?	प्रेम सुवाल	१६
७)	विकासको प्रमुख आधार:पारदर्शी, इमानदारी र अनुशासन	सुनिल प्रजापति	१८
८)	जनताको लगानीमा जनताकै सुविधाको लागि आवास योजना हो	हरिप्रसाद बासुकला	२२
९)	संविधान संशोधन किन र केका लागि ?	विवेक	२४
१०)	निकोलस कोपर्निकस	राजेन्द्र बहादुर कायष्ठ	२६
११)	‘भक्तपुर नगरपालिका, सुधारिएको शवदाह गृह सञ्चालन कार्यविधि, २०७९’ का व्यवस्थाहरू	हरिराम सुवाल	३०
१२)	स्थायी तुषारो भूमि	विष्णुभक्त राजचल	३२
१३)	सत्य तितो हुन्छ, तर पनि सत्यलाई स्वीकार्नु पर्छ	कुशल	३६
१४)	भक्तपुर उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्यस्थल बन्दै भक्तपुरमा एक वर्षमा २ लाख ४५ हजार भन्दा बढी विदेशी पर्यटकहरुद्वारा अवलोकन	कृतिका	३९
१५)	भक्तपुर नगरपालिकामा सञ्चालित घरदैलो नर्सिङ सेवा कार्यक्रमबारे केही कुरा	रचना सुवाल	४१
१६)	प्लानिङ	आर.दिस्ती	४३
१७)	तेक्वान्डोका अन्तराष्ट्रिय खेलाडी किरण सितिखु	राजकुमार लघु	४४
१८)	भक्तपुर नपाको १६ औँ नगरसभा सम्पन्न	–	४६
१९)	भक्तपुर नपाको कार्यपालिकाको बैठक निर्णय	–	४७
२०)	भक्तपुर नगरपालिका गतिविधि	–	६३
	क) शैक्षिक गतिविधि	–	७३
	ख) स्वास्थ्य सेवा	–	८०
	ग) सङ्क्षेपमा	–	८६
२१)	विविध समाचार	–	८७
२२)	भगिनी शाननानको प्रतिनिधिमण्डलको सुखद भ्रमण (सम्पादकको पृष्ठ))	–	१०८

साथमा :

हाम्रा पुराना मूर्ति–४/ प्रेरणीय – ८/बसिबियाँलो – १७/ Word Search–१७/ हाम्रा स्थानीय तह – ३५/चीनका प्राचीन नीति कथा – ३५/ जीवन–आचरण – ३९/ थाहा पाइराखौँ – ७१/ यता–उताबाट–७९/ख्वप अस्पतालको प्रगति – ८३/ हाम्रो स्वास्थ्य – ९६/ पर्यटक तथ्याङ्क – ९९/ रङ्गीन पृष्ठ क–घ ।

शाननान नगरका प्रतिनिधिमण्डल भक्तपुरमा

शाननानका प्रतिनिधिमण्डललाई भक्तपुरमा स्वागत

भक्तपुर नगरपालिकाको निमन्त्रणामा भक्तपुर भ्रमणमा आउनुभएको चीनको सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शाननान नगरपालिकाका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनको प्रतिनिधिमण्डललाई साउन ८ गते ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजमा औपचारिक रूपमा स्वागत कार्यक्रमको आयोजना गऱ्यो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सचिव एवम् सङ्घीय सांसद **प्रेम सुवाल**ले टोलीलाई नगर र नगरवासीहरूको तर्फबाट पुनः एकपटक भक्तपुरमा स्वागत गर्नुहुँदै दुई देशका साहित्यलाई नेपालीमा अनुवाद गरी दुई देशबिचको सम्बन्ध थप बलियो र सुदृढ बनाउन सकिने बताउनुभयो ।

चीनले नेपाललाई धेरै क्षेत्रमा सहयोग गरेको स्मरण गर्नुहुँदै उहाँले चीन सरकारको सहयोगलाई संरक्षण गर्नुपर्ने विषयमा सचेत रहेको बताउनुभयो ।

एसियामा चीन शक्तिशाली राष्ट्रको रूपमा उदय भइरहेको छ भन्नुहुँदै उहाँले चीनको बेल्ट एण्ड रोड परियोजना मानव जातिको साझा उद्देश्य प्राप्ति गर्ने मार्ग भएको बताउनुभयो ।

बौद्ध दर्शन शान्तिको पक्ष लिने दर्शन भएको बताउनुहुँदै सांसद सुवालले चीन र नेपालका विश्वविद्यालयबिच बौद्ध दर्शनसम्बन्धी पाठ्यक्रमको विकास गरी अगाडि बढ्नु उपयुक्त हुने बताउनुभयो ।

चीनको मुक्तिसँगै नेपाली जनताले ताइवानसँगको एक चीन नीतिलाई समर्थन गर्दै आएको बताउनुहुँदै सांसद सुवालले ५० वर्षको अन्तरालमा आउने भूकम्प र बाढीजस्ता प्राकृतिक विपत्तिका कारण दुई देशबिचको सम्बन्धमा केही बाधा अवरोध सिर्जना भएको छ भन्नुभयो ।

कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख **सुनिल प्रजापति**ले भक्तपुर र चीनको शाननान नगरबिच मिति २०७३ साउन ३० गते भगिनी सम्बन्ध स्थापना भएको स्मरण गर्नुहुँदै दुई नगरका जनताबिच पर्यटन, संस्कृति, कूटनीतिक सम्बन्धलाई थप विस्तार गर्ने र सांस्कृतिक, आर्थिक, शैक्षिक, पर्यटन, सहरी विकास र जनताबिच आपसी सहयोग आदानप्रदान गर्ने सहमतिको उद्देश्य रहेको बताउनुभयो ।

नेपाली जनता र चिनियाँ जनताबिचको सम्बन्ध विस्तार र अनुभव आदानप्रदानले भक्तपुर नगरपालिका र शाननान नगरपालिकाबिचको सम्बन्ध थप सुदृढ हुने विश्वास व्यक्त गर्नुहुँदै उहाँले भन्नुभयो, भक्तपुर नगरपालिका र शाननान नगरपालिकाबिच भगिनी सम्बन्धले निरन्तरता पाउने छ ।

प्रमुख प्रजापतिले आगामी दिनमा २०७३ साउन ३० गते हस्ताक्षर भएको भगिनी सम्बन्धको सहमति पत्रअनुसार भक्तपुर नगरपालिका र शाननान नगरपालिकाबिच समानता र पारस्परिक हितलाई ध्यानमा राखेर अर्थतन्त्र, व्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति, पर्यटन, हस्तकला, खेलकुदलगायतका क्षेत्रमा सहयोग आदानप्रदानको आशा व्यक्त गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा शाननान नगरका उपप्रमुख **मु योङवन**ले शाननानको सङ्क्षिप्त परिचय प्रस्तुत गर्नुहुँदै चीनको पहिलो कम्युनिष्ट पार्टीको इकाइ स्थापना शाननानबाट भएको बताउनुभयो ।

उहाँले यातायातमा राम्रो सुविधा भएको क्षेत्र शाननानको जनसङ्ख्या ३ लाख ६० हजार रहेको छ, सांस्कृतिक र भौगोलिक कार्यक्रमहरूलाई अगाडि बढाएको शाननानले पशुपालन र कुखुरापालनलाई महत्त्वका साथ अगाडि बढाएका छौँ भन्नुभयो ।

तिब्बतको पानी चीनका विभिन्न प्रान्तहरूमा पुऱ्याउन मिनरल वाटरको व्यापारीकरणमा शाननानले जोड दिँदै आएको बताउनुहुँदै उहाँले नेपाल र चीनको सम्बन्ध इतिहासभन्दा पुरानो हो, भक्तपुर शाननानबिचको मित्रताले नेपाल चीनबिचको मित्रतामा पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

सन् २०१६ मा भक्तपुर र शाननानबिच मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध स्थापनापछि स्वास्थ्य क्षेत्रमा यी दुई सहरबिच सहकार्य भएको र आगामी दिनमा पनि पर्यटन, आर्थिक, शिक्षालगायतका क्षेत्रहरूमा सहकार्य र समन्वय गरी अगाडि बढ्न सकिने धारणा राख्नुभयो । भ्रमणले दुई सहरबिचको आर्थिक आदानप्रदानलाई अझ बलियो बनाउने विश्वास उहाँले व्यक्त गर्नुभयो ।

कार्यक्रमपश्चात प्रमुख अतिथि प्रेम सुवाल र नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिले उपप्रमुखसहितको प्रतिनिधिमण्डललाई मायाको चिनो हस्तान्तरण गर्नुभयो ।

सोही क्रममा नगर प्रमुख प्रजापलिते चिनियाँ प्रतिनिधिमण्डलको भक्तपुर भ्रमणका फोटो एल्बम पनि हस्तान्तरण गर्नुभयो ।

हाम्रा पुराना मूर्ति

आकाश भैरव (१८ औं शताब्दी)

स्रोत : राष्ट्रिय चित्र सङ्ग्रहालय, भक्तपुरको प्रदर्शनी

मन्तव्य

भक्तपुर र शाननानबिचको सम्बन्ध थप सुदृढ हुने विश्वास

भक्तपुर र चीनको शाननान नगरबिच मिति २०७३ साउन ३० गते भगिनी सम्बन्ध स्थापना भएको हो । दुई नगरका जनताबिच पर्यटन, संस्कृति, कूटनीतिक सम्बन्धलाई थप विस्तार गर्ने र सांस्कृतिक, आर्थिक, शैक्षिक, पर्यटन, सहरी विकास र जनताबिच आपसी सहयोग आदानप्रदान गर्ने सहमतिको उद्देश्य थियो ।

नेपाल र चीन दुई छिमेकी देशहरू हुन् । दुई देशबिच युगौँदेखिको पुरानो सम्बन्ध छ । लिच्छविकालीन राजा अंशुबर्मा (विसं ६६२–६७९) की छोरी भृकुटीको विवाह तिब्बतका राजा स्रङचङगम्पोसँग भएको र नेपाली वास्तुकलाविद् अरनिकोले आजभन्दा साढे सात सय वर्ष अघि (सन् १२७१–१२७९) चीनको राजधानी पेचिङमा बनाएको श्वेत चैत्य दुई देशबिच सम्बन्धका बलिया आधारहरू हुन् । प्राचीनकालदेखिको त्यो सम्बन्धलाई हामी थप विस्तार गर्न चाहन्छौँ । शाननान नगरका उपप्रमुखको नेतृत्वमा आएको यो प्रतिनिधि मण्डलले भक्तपुर नगरपालिका र शाननान नगरबिचको सम्बन्ध थप विस्तार हुने हामीले विश्वास लिएका छौँ ।

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना सङ्कटको बेला भक्तपुरका जनताको जीवन रक्षाको निम्ति शाननान नगरपालिकाले गरेको सहयोग भक्तपुरवासीहरूले कहिल्यै बिर्सने छैनन् । उहाँहरूले मिति २०७८ जेठ २८ गते भेन्टिलेटर १ ओटा, अक्सिजन कन्सनट्रेटर ३२ ओटा, आइसीयु बेड ५० ओटा, अक्सिजन सिलिन्डर (४० लिटर) को १०० ओटा र २०७९ सालमा भेन्टिलेटर १ ओटा, अपरेशन टेबल १ ओटा र अपरेशनको लिड ओ.टी. लाइट दिएर सहयोग गर्नुभयो । त्यस सहयोगको निम्ति भक्तपुर नगरपालिकाको तर्फबाट शाननान नपाका उपप्रमुखज्यूमार्फत प्रमुखज्यूलगायत सम्पूर्ण शाननानवासी जनतालाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौँ । सङ्कटको बेला भक्तपुरवासी जनतालाई सहयोग गरेर उहाँहरूले एक असल मित्रको परिचय दिनुभयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाले यहाँका जनताको स्वास्थ्य उपचारको लागि पहिलेदेखि जन स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालन गर्दै आएको थियो । कोरोना महामारीबिच जनस्वास्थ्य केन्द्रलाई २०७८ सालमा ख्वप अस्पताल घोषणा गरी सेवा प्रदान गर्दै आएका छौँ । शाननान नगरबाट प्राप्त स्वास्थ्य उपकरणहरू पनि ख्वप अस्पतालमा राखेर सेवा प्रदान गर्दैछौँ । सीटी स्क्यान र एमआरआई जस्ता आधुनिक स्वास्थ्य उपकरणहरूको अभावमा अझै हामीले सोचेअनुसार जनताको सेवा गर्न सकेका छैनौँ । आ.व. २०८०/८१ को १ वर्षमा देशका ७० भन्दा बढी जिल्लाका २ लाख ५३ हजारभन्दा बढी जनताले ख्वप अस्पतालबाट स्वास्थ्य उपचार सेवा प्राप्त गरेको रेकर्ड छ ।

भक्तपुर नगरपालिका नेपाल मजदुर किसान पार्टीका शतप्रतिशत जनप्रतिनिधिहरू निर्वाचित भएको नगर हो । नेपाल मजदुर किसान पार्टी वैज्ञानिक समाजवादलाई विश्वास गर्ने कम्युनिस्ट पार्टी हो । नेपाल मजदुर किसान पार्टीको नेतृत्व नेपालका वरिष्ठ राजनीतिज्ञ का. नारायणमान बिजुक्छेँले गर्दै आउनुभएको छ । जनताको इमानदारीपूर्वक सेवा हाम्रो एकमात्र उद्देश्य हो । नेपाल मजदुर किसान पार्टी र चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीबिच राम्रो सम्बन्ध छ । चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीका नेता तथा सरकारका उच्च पदस्थ पदाधिकारीहरूले पटकपटक भक्तपुरको भ्रमण गर्नुभएको छ । यसले नेपाली जनता र चिनियाँ जनताबिचको सम्बन्ध विस्तारमा सहयोग पुऱ्याएको छ ।

२०८० जेठ १७ गते जनवादी गणतन्त्र चीनको स्छुवान प्रान्तका पार्टी सचिव वाङ स्याओहुईले, २०८० साउन ८ गते चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीका पोलिटब्युरो सदस्य तथा छोङछिङ नगरपालिकाका पार्टी सचिव युआन चियाच्युनले र २०८० कार्तिक २६ गते चीनको सिन्चाङ (तिब्बत) स्वायत्त क्षेत्रका चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीका सचिव वाङ च्युङचङले नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष का. नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित)सँग भेट गरी दुई देश र दुई पार्टीबिचको सम्बन्ध विस्तारबारे छलफल गर्नुभयो । त्यस क्रममा उहाँहरूले भक्तपुरको ऐतिहासिक र सांस्कृतिक महत्त्वका क्षेत्रहरू दरबार क्षेत्र, टौमढी क्षेत्रको अवलोकन भ्रमण गर्नु भएको थियो ।

त्यसैगरी २०८० असार १४ गते जनवादी गणतन्त्र चीनको सान्तोङ प्रान्तको हुआन थाइ नगरपालिकाका प्रतिनिधिमण्डल, २०८० मङ्सिर ३ गते चिङकाङसाङ नगरपालिकाका ह्वामिङको नेतृत्वमा आएको प्रतिनिधिमण्डललाई पनि भक्तपुर नगरपालिकामा स्वागत गर्ने अवसर प्राप्त भयो। त्यस क्रममा आपसी सहयोगबारे दुई पक्षीय छलफलहरू भए। २०८० मङ्सिर २६ गते भक्तपुर नगरपालिका र चीनको लसान नगरपालिकाबिच मैत्रीपूर्ण सहकार्य सम्बन्ध स्थापनाको सहमति पत्रमा हस्ताक्षर भयो। दुई नगरबिच आर्थिक, पर्यटन, सांस्कृतिक आदानप्रदान गर्ने सहमतिको उद्देश्य रहेको छ।

भक्तपुर क्षेत्रफलको हिसाबले देशकै सानो नगरमध्ये एक हो। सांस्कृतिक, ऐतिहासिक र पुरातात्त्विक दृष्टिले भक्तपुर देशकै महत्त्वपूर्ण नगर हो। १२ औँदेखि १५ औँ शताब्दीसम्म नेपालमण्डलको राजधानी रहेको यो नगर १८ औँ शताब्दीसम्म एक स्वतन्त्र राज्य थियो।

सांस्कृतिक नगर, नाचगानको राजधानी, जीवित सङ्ग्रहालयको रूपमा परिचित भक्तपुर नगरको दरबार क्षेत्रलाई सन् १९७९ मा युनेस्कोले विश्व सम्पदा सूचीमा सूचिकृत गरेको थियो। भक्तपुरका दरबार क्षेत्रमा अवस्थित ५५ झ्याल दरबार रहेको र सुनको ढोका, टौमढी क्षेत्रमा अवस्थित ङातापोल्हँ (पाँच तले मन्दिर) र दत्तात्रय क्षेत्रमा रहेको दत्तात्रय मन्दिर काष्ठकला, धातुकला र प्रस्तरकलाका अनुपम नमुनाहरू हुन्। त्यसका साथै प्राचीन भक्तपुर स्वयम् एक सम्पदा सहर हो। भक्तपुर नगरपालिकाले यसको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै आएको छ।

राजनैतिक हिसाबले १० ओटा वडामा विभाजित यो नगरपालिकामा ८० हजार स्थायी बासिन्दाहरू छन् भने त्यतिकै सङ्ख्यामा बाहिरबाट आएर बसेका अस्थायी नागरिकहरू पनि छन्। यहाँका अधिकांश जनताको पेशा कृषि हो। भादगाउँले टोपी, जुजु धौ, माटोको भाँडा, हस्तकला, काष्ठकला, धातुकला, प्रस्तरकला, हाकु पटासी, ताइचीन च्युरा यहाँका प्रमुख उत्पादनहरू हुन्।

भक्तपुर नगरपालिकाले शिशुस्याहार केन्द्रदेखि कलेजहरूसमेत सञ्चालन गरी जनताका छोराछोरीहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्दै आएको छ। यस नगरपालिकामा ९२ ओटा विद्यालयहरू छन्। ती विद्यालयहरूमा कुल ३५ हजार विद्यार्थीहरू अध्ययनरत छन्। नगरपालिकाले उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने २ ओटा इन्जिनियरिङ कलेजसहित ७ ओटा शैक्षिक संस्थाहरू सञ्चालन गरिरहेको छ। ती कलेजहरूमा कुल ७ हजार विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा अध्ययनरत छन्।

भक्तपुर आत्मनिर्भरताको बाटोमा अगाडि बढिरहेको नगरपालिका हो। नेपाल मजदुर किसान पार्टीको नीति र निर्देशनमा रहेर वडा वडामा स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनदेखि १०० शय्याको ख्वप अस्पताल सञ्चालन गरेर जनतालाई छिटोछरितो स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। यस नगरपालिकाभित्र क्यान्सर अस्पताल, सहिद धर्मभक्त राष्ट्रिय अङ्ग प्रत्यारोपन केन्द्र र भक्तपुर अस्पताल गरी चारओटा सरकारी अस्पतालहरूले जनतालाई स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गर्दै आएका छन्।

भक्तपुरलाई पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्न हामी प्रयासरत छौँ। नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकहरूमध्ये करिब २५ प्रतिशत विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुर भ्रमण गर्ने गरेको तथ्याङ्क छ। एक वर्षमा भक्तपुरमा साढे दुई लाख विदेशी पर्यटकहरूले भ्रमण गरेका थिए। पर्यटकहरूसित केही पर्यटन शुल्क उठाउने गरेका छौँ। पर्यटन शुल्कबाट उठेको रकम भक्तपुरका कला-संस्कृति संरक्षण, सम्पदा पुनःनिर्माण र जीर्णोद्धार, शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार, सरसफाइ र अन्य विकास निर्माणमा खर्च गर्दै आएका छौँ। पछिल्लो वर्ष चिनियाँ पर्यटकहरूको नेपाल भ्रमण पनि बढ्दो क्रममा छ। भक्तपुरको रेकर्डले भक्तपुर भ्रमण गर्ने पर्यटकहरूमध्ये चिनियाँहरू तेस्रो स्थानमा पर्छ। गत आ.व. २०८०/८१ मा भक्तपुरमा ४० हजार ४०१ जना चिनियाँहरूले भ्रमण गरेका थिए।

आजको यस अवसरमा भक्तपुरका जनताको तर्फबाट शाननान नगरपालिकाका उपप्रमुखलगायत तमाम शाननानवासी जनतालाई हार्दिक बधाई र शुभकामना दिन चाहन्छौँ। यस अवसरमा भक्तपुर नगरपालिका र शाननान नगरपालिकाबिच भगिनी सम्बन्धले निरन्तरता पाउने छ र आगामी दिनमा २०७३ साउन ३० गते हस्ताक्षर भएको भगिनी सम्बन्धको सहमति पत्रअनुसार भक्तपुर नगरपालिका र शाननान नगरपालिकाबिच समानता र पारस्परिक हितलाई ध्यानमा राखेर अर्थतन्त्र, व्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति, पर्यटन, हस्तकला, खेलकुदलगायतका क्षेत्रमा सहयोग आदानप्रदानको आशा गर्दछौँ।

नेपाली जनता र चिनियाँ जनताबिचको सम्बन्ध विस्तारका साथै भक्तपुर नगरपालिका र शाननान गरपालिकाबिचको सम्बन्ध थप सुदृढ हुने विश्वास गर्दछौँ।

धन्यवाद !

(भक्तपुर नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले शाननान नगरपालिकाका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवन नेतृत्वको प्रतिनिधमण्डललाई साउन ८ गते आयोजित स्वागत कार्यक्रममा व्यक्त मन्तव्य।)

प्रमुख सुनिल प्रजापतिसँग शाननान नगरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनको भेट

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिसँग भक्तपुर नगरपालिकाको भगिनी सहर मित्रराष्ट्र जनगणतन्त्र चीनको सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनले साउन ७ गते भेट गर्नुभयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाको निमन्त्रणामा चार दिने नेपाल भ्रमणमा आउनुभएका शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवन नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डल टोलीलाई स्वागत गर्नुहुँदै नगर प्रमुख **प्रजापति**ले दुई नगरपालिकाबिचको सम्बन्ध थप सुदृढ बनाउन यस भ्रमणले सहयोग गर्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

'भक्तपुर नगर र शाननान नगर सांस्कृतिक सम्पदाको दृष्टिमा मिल्दोजुल्दो पर्यटकीय नगरहरू हुन्' प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो, नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकहरूमध्ये 'चिनियाँ पर्यटकहरूको सङ्ख्या क्रमशः बढ्दैछ । गत आ.व. २०८०/८१ मा २ लाख ४५ हजारभन्दा बढी विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुरको अवलोकन भ्रमण गरेकोमा ४० हजार ४ सय चिनियाँ पर्यटकहरू रहेको तथ्याङ्क छ ।'

नेपाल मजदुर किसान पार्टी वैज्ञानिक समाजवादमा विश्वास गर्ने कम्युनिष्ट पार्टी भएको बताउनुहुँदै उहाँले मार्क्सवाद, लेनिनवाद र माओ त्सेतुङ विचारधारालाई नेपाल मजदुर किसान पार्टीले आफ्नो मार्गनिर्देशक सिद्धान्तको रूपमा अँगाल्दै आएको बताउनुभयो ।

प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो 'नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छें (रोहित) ले आजभन्दा २० वर्ष अघि 'सय वर्षपछिको भक्तपुर' पुस्तक लेखेर भक्तपुरको भविष्यको रूपरेखा कोर्नुभएको थियो । हामी यसको आधारमा भक्तपुरलाई एक सुन्दर, सफा र सम्पदा संरक्षित पर्यटकीय नगरको रूपमा विकास गर्न खोज्दैछौँ ।'

वि.सं. २०७२ को गोरखा भूकम्प, २०८० मा भएको जाजरकोट भूकम्प र सन् २०१९ बाट विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोनाको सङ्कटको समयमा चीन सरकार र भगिनी सहर शाननानको तर्फबाट भएको सहयोगको लागि धन्यवादज्ञापन गर्नुहुँदै उहाँले सङ्कटको समयमा साथ दिनेहरू मात्रै असल मित्र हुने बताउनुभयो ।

सङ्कटको समयमा शाननान नगरपालिकाले गरेको सहयोगलाई हामीले कहिल्यै बिर्सनेछैनौँ, प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो ।

भेटमा शाननान नगरका उपप्रमुख **मु योङवन**ले भक्तपुर भ्रमणको निमन्त्रणाको लागि धन्यवादज्ञापन गर्नुहुँदै चार दिनको नेपाल भ्रमण उपलब्धिमूलक रहने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

भक्तपुर र शाननानबिचको सम्बन्धलाई थप प्रगाढ, सुदृढ र बलियो बनाउने प्रयास गरिने बताउनुहुँदै उहाँले आगामी दिनमा पनि भक्तपुरको विकास र समृद्धिमा शाननान सहरको निरन्तर साथ र सहयोग रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

भक्तपुरको इतिहास, कला र संस्कृति सदियौँ पुरानो रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै उहाँले भक्तपुरको सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षणमा भक्तपुर नपाले उल्लेखनीय कार्य गरेको बताउनुभयो ।

चीन सरकारको 'बेल्ट एण्ड रोड इनिसियटिभ' आधुनिक रेशम मार्गले उक्त मार्गसँग जोडिएका राष्ट्र र नागरिकहरूको आर्थिक र सामाजिक विकासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

उपप्रमुख योङवनले शाननान सहर चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतको केन्द्र ल्हासाबाट नजिकको सहर भएको बताउनुभयो । तिब्बती सभ्यताको स्रोत नै शाननान क्षेत्र हो भन्नुहुँदै उहाँले तिब्बतको पहिलो कम्युनिष्ट पार्टी समिति पनि शाननान सहरबाट नै सुरु भएको बताउनुभयो ।

शाननान सहरलाई सांस्कृतिकसँगै आर्थिक रूपले समेत विकास गर्ने कोसिस गरिरहेको बताउनुहुँदै उहाँले शाननानको उच्च हिमाली भेगका जडिबुटी, हस्तकला आदि क्षेत्रमा विकास गर्ने प्रयास भइरहेको जानकारी गराउनुभयो ।

भेटपश्चात प्रमुख प्रजापति र उपप्रमुख योङवनबिच उपहार आदानप्रदान भएको थियो ।

भेटमा भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई, भक्तपुर नपा वडा

नं. ९ का वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व, वडा नं. ७ का वडाध्यक्ष उकेश कवां, वडा नं. ५ का वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छें, कार्यपालिका सदस्य रोशनमैंया सुवालगायतको उपस्थिति रहेको थियो भने चिनियाँ प्रतिनिधिमण्डलको तर्फबाट शाननान नपाको वाणिज्य ब्युरोका निर्देशक ली हाओ लु, स्वास्थ्य आयोगका उपनिर्देशक नीयन चा, विदेश मामिला कार्यालयका प्रमुख सचिव ऊचीन छ्यूचन, फाच कृषि प्रविधि तथा व्यवस्थापन कम्पनी लिमिटेडका अध्यक्ष लुओ शाङ छ्रेन र शाननान शाखा सीचाङ व्यापार प्रदर्शनी कम्पनीका ची चोङको उपस्थिति रहेको थियो ।

आजभन्दा ८ वर्षअघि २०७३ साउन ३० गते भक्तपुर नगरपालिका र चीनको शाननान नगरपालिकाबिच भगिनी सम्बन्ध कायम भएको थियो । दुई पालिकाबिच सांस्कृतिक, आर्थिक, शैक्षिक, पर्यटनलगायतका विषयमा सहयोग आदानप्रदान गर्ने उक्त सहमतिको उद्देश्य रहेको थियो । सहमति पछि दुई नगरपालिकाबिच भ्रमणको आदानप्रदान पनि हुँदै आएको थियो भने शाननान सहरका उपप्रमुखज्यूको नेतृत्वमा भक्तपुर भ्रमणमा आएको प्रतिनिधिमण्डल टोली यसैको सिलसिला हो ।

भक्तपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
ब्यासी-१, भक्तपुर

श्रावण सोमबार मेला अवधिमा दत्तात्रय चोकदेखि च्याम्हासिंह चोकसम्मको मूल बाटोको दायाँ बायाँ पेटीमा फुटपाथ पसल राख्न नदिनेसम्बन्धी सूचना

भनपा वडा नं. ९ स्थित दत्तात्रय मन्दिरमा श्रावण सोमबार मेला हुने भएकोले दत्तात्रय चोकदेखि च्याम्हासिंह चोकसम्मको मूल बाटोको दायाँ बायाँ पेटीमा पटके पसलहरूबाट सम्पदा आवागमनमा अस्तव्यस्त हुने र एम्बुलेन्स, दमकललगायतका अत्यावश्यक सेवामा प्रभावित हुने भएकोले मेला अवधिमा उक्त क्षेत्रमा फुटपाथमा पसल राख्न नदिने र त्यसको सट्टा सूर्यमढी चोक, गच्छें चोक लगायतका खुला ठाउँमा मात्रै बजार व्यवस्थापन गर्ने भएको हुँदा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

प्रेरणीय

ज्ञानको भोक

एक गुरुको आश्रममा दुई विद्यार्थी एकसाथ पढ्थे । दुईमध्ये पहिलो विद्यार्थी दोस्रो विद्यार्थीभन्दा केही वर्षअघिदेखि नै आश्रममा थियो । तर, ऊ पढाइलेखाइमा निकै पछाडि थियो । दोस्रो विद्यार्थी भने मेधावी थियो । उसको सबैले प्रशंसा गर्थे । ऊ जहाँ–जहाँ जान्थ्यो, त्यहाँ विशेष सम्मान पाउँथ्यो । तर, पहिलो विद्यार्थीलाई भने कसैले वास्ता गर्दैनथे ।

एक दिन पहिलो विद्यार्थीले गुरुसित गुनासो गऱ्यो– गुरुदेव, म हजुरसित वर्षौंदेखि अध्ययन गरिरहेको छु । तर, हजुरले मभन्दा पछि आएको साथीलाई चाहिँ बढी ज्ञान दिनुभयो, किन ? उसको प्रश्न सुनेपछि शान्त भावमा गुरुले भने– तिमी पहिले एउटा कथा सुन, त्यसपछि तिम्रो प्रश्नको जवाफ दिउँला हुन्न ? शिष्यले भन्यो– हुन्छ गुरुदेव !

गुरुले भने– चर्को घाममा एक यात्री कतै जाँदै थियो । उसलाई तिर्खा लाग्यो । तर, साथमा पानी थिएन । उसले कतै पानी पाइन्छ कि भनेर यताउता हेऱ्यो । नजिकै इनार देखियो । पानी निकाल्ने बाल्टिन पनि थियो । तर, बाल्टिनमा डोरी थिएन । इनार निकै गहिरो थियो । उसले पानी निकाल्ने उपाय देखेन र अघि बढ्यो । केहीबेरपछि अर्को एक यात्री सोही इनारनजिकै पुग्यो ।

उसलाई पनि तिर्खा लागेको थियो । उसले पनि डोरीविहीन बाल्टिन देख्यो । उसले नजिकै बाबियोको गाँज देख्यो । उसले त्यही बाबियोको डोरी बाट्यो र पानी निकालेर प्यास मेटायो ।

'यी दुईमध्ये कसलाई बढी तिर्खा लागेको थियो ?' गुरुले प्रश्न गरे ।

शिष्यले उत्तर दियो– दोस्रो यात्रीलाई । गुरुले मुसुक्क हाँस्दै भने– दोस्रो यात्रीको परिश्रम देख्दा हामी त्यसो भन्न सक्छौं । उसले जस्तै तिम्रो सहपाठीले पनि ज्ञान प्राप्त गर्न बढी नै परिश्रम गर्छ । तर, तिमी त्यस्तो केही गर्दैनौ ।

शिष्यले आफ्नो प्रश्नको जवाफ पायो र त्यस दिनदेखि परिश्रम गर्न थाल्यो ।

मन्तव्य

'शाननान नगरपालिकाले गरेको गुणलाई हामीले कहिल्यै बिर्सनेछैनौँ'

सुनिल प्रजापति
प्रमुख, भक्तपुर नगरपालिका

जनगणतन्त्र चीनको सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनज्यूलगायत प्रतिनिधिमण्डलका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूलाई भक्तपुर नगरपालिका र यहाँका सम्पूर्ण नगरवासीको तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्दछौँ।

आजभन्दा ८ वर्षअघि २०७३ साउन ३० गते भक्तपुर नगरपालिका र चीनको शाननान नगरपालिकाबिच भगिनी सम्बन्ध कायम भएको थियो। दुई पालिकाबिच सांस्कृतिक, आर्थिक, शैक्षिक, पर्यटनलगायत विषयमा सहयोग आदानप्रदान गर्ने सहमतिको उद्देश्य थियो। सहमति पछि दुई नगरपालिकाबिच भ्रमणको आदानप्रदान पनि हुँदै आएको छ। शाननानका उपप्रमुखज्यूको नेतृत्वमा आएको यो भ्रमण टोली पनि त्यसैको सिलसिला हो।

भक्तपुर नगर र शाननान नगर सांस्कृतिक सम्पदाको दृष्टिमा मिल्दोजुल्दो छ। यी दुवै नगर पर्यटकीय नगरहरू हुन्। नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकहरूमध्ये करिब २५ प्रतिशत विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुर भ्रमण गर्ने गर्छन्। नेपाल भ्रमणमा आउने चिनियाँ पर्यटकहरूको सङ्ख्या पनि क्रमशः बढ्दै छ। गत आ.व. २०८०/८१ मा २ लाख ४५ हजारभन्दा विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुरको भ्रमण गरेकोमा ४० हजार ४ सय चिनियाँ पर्यटकहरूले भक्तपुर भ्रमण गरेको तथ्याङ्क छ। त्यसलाई ध्यान दिएर भक्तपुर नगरपालिकाले यहाँका युवाहरूलाई लक्षित गरी चिनियाँ भाषाको नियमित प्रशिक्षण पनि दिइरहेको छ।

भक्तपुर भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकहरूसित केही पर्यटन शुल्क उठाउने गरेका छौँ। सार्क देश र चिनियाँ नागरिकलाई रु. ५००।– र अन्य गैरसार्क देशका नागरिकका लागि १५ डलर वा १८००।– नेपाली रुपैयाँ लिने गरेका छौँ। नगरपालिकाको आयस्रोतमध्ये पर्यटन पनि एउटा प्रमुख स्रोत रहेको छ। पर्यटनबाट उठेको रकमबाट यहाँका कला–संस्कृति संरक्षण, सम्पदाहरूको पुनःनिर्माण र जीर्णोद्धार तथा शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार, सरसफाइ र विकास निर्माणमा खर्च गर्दै आएका छौँ।

भक्तपुर नगरपालिका देशका ७५३ पालिकामध्ये एक हो। क्षेत्रफलको आधारमा देशका साना नगरमध्ये एक भक्तपुर नगरपालिका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र पुरातात्त्विक महत्त्वको दृष्टिले यो नगर देशकै सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण नगर पनि हो। यहाँ प्राचीन सम्पदाहरू जीवन्त देख्न सकिन्छ। यहाँका मूर्त र अमूर्त सम्पदाहरूको आधारमा कतिपय विद्वानहरूले भक्तपुर नगरलाई सांस्कृतिक नगर, कला–संस्कृति संरक्षित नगर र जीवित सङ्ग्रहालयको उपमा पनि दिनुभएको छ।

नेपालमा सङ्घीय लोकतान्त्रिक व्यवस्था स्थापना भएपछि भएको दुई पटकको स्थानीय निर्वाचनहरूमा दुवै पटक यस नगरपालिकामा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका शतप्रतिशत उम्मेदवारहरूले जित हासिल गरेको थियो। हामी दोस्रो कार्यकालको लागि निर्वाचित भएर नगरवासीहरूको सेवामा कार्यरत छौँ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी वैज्ञानिक समाजवादमा विश्वास गर्ने कम्युनिस्ट पार्टी हो। नेपाल मजदुर किसान पार्टीको नेतृत्व नेपालका वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित) ले गरिरहनुभएको छ। मार्क्सवाद, लेनिनवाद र माओ त्सेतुङ विचारधारलाई नेपाल मजदुर किसान पार्टीले आफ्नो मार्गनिर्देशक सिद्धान्तको रूपमा मान्दै आएको छ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका प्रतिनिधिहरू संसद्, प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा निर्वाचित भएर जनताको सेवा गरिरहेका छन्। हामी स्थानीय जनतासँग नजिक बसेर जनताको इच्छा आकाङ्क्षा पूरा गर्न निरन्तर लागिरहेका छौँ।

राजनैतिक विभाजनअनुसार भक्तपुर १० ओटा वडामा

विभाजित छ। प्रत्येक वडामा १ जना वडाध्यक्षसहित ५ जनाको वडा समिति हुने गर्दछ। त्यसमध्ये १ जना दलितको निम्ति आरक्षणको व्यवस्था गरिएको छ। सबै वडाहरूमा दलित समुदायको प्रतिनिधित्व नभएको कारण अहिले ४५ जनाको नगरसभा छ। नगरसभाले नगरपालिकाको लागि आवश्यक कानुनहरू निर्माण गर्छ। यसरी कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका समेतको अधिकार स्थानीय सरकारले प्रयोग गर्छ। भक्तपुर नगरपालिकाले तिनै अधिकारको प्रयोग गरी जनताका हितमा काम गरिरहेको छ।

भक्तपुर प्राचीन नगर हो। यहाँ काष्ठकला, वास्तुकला, धातुकला र प्रस्तरकलाका अनुपम उदाहरणहरू देख्न सकिन्छ। लिच्छविकालीन र मल्लकालीन ती सम्पदाहरूलाई हामीले जस्ताको तस्तै संरक्षण गर्ने प्रयास गर्दैछौँ। २०७२ सालको भूकम्पले हाम्रा धेरै सम्पदाहरू क्षतिग्रस्त भयो। स्थानीय जनताको साथ र सहयोगमा हामीले यो बितेको ७–८ वर्षमा १५० ओटाभन्दा बढी सम्पदाहरूको पुनःनिर्माण र जीर्णोद्धार गऱ्यौँ। ती सम्पदाहरू पुनःनिर्माण र जीर्णोद्धारमा कुनै पनि विदेशीको सहयोग छैन। आत्मनिर्भरतालाई नै हामीले जोड दिइरहेका छौँ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित) ले आजभन्दा २० वर्ष अघि 'सय वर्षपछिको भक्तपुर' पुस्तक लेखेर भक्तपुरको भविष्यको रूपरेखा कोर्नुभएको थियो। हामी यसको आधारमा भक्तपुरलाई एक सुन्दर, सफा र सम्पदा संरक्षित नगरको रूपमा विकास गर्न खोज्दैछौँ।

२०७२ को गोरखा भूकम्प र २०८० मा भएको जाजरकोट भूकम्पको बेला पनि चिनियाँ सरकारद्वारा नेपाली जनताको उद्धारको लागि राहत सामग्री सहयोगस्वरूप प्रदान गरेको थियो। त्यसको लागि भक्तपुरका जनताको तर्फबाट चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी र त्यहाँको सरकारलाई धेरै धन्यवाद दिन चाहन्छौँ।

त्यसैगरी सन् २०१९ बाट विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना सङ्कटको बेला चिनियाँ सरकारले कोरोना भाइरसविरुद्ध खोप उत्पादन गरी चिनियाँ नागरिकको साथै विश्वका नागरिकहरूको जीवन रक्षाको लागि महत्त्वपूर्ण योगदान गऱ्यो। त्यसको लागि पनि आभार प्रकट गर्दछौँ।

त्यस्तो सङ्कटको बेला शाननान नगरबाट भक्तपुरलाई आइसियु बेड, अक्सिजन कन्सनट्रेटर, अक्सिजन सिलिण्डर, भेन्टिलेटर, अपरेसन टेबललगायत थुप्रै स्वास्थ्य उपकरणहरू सहयोग प्राप्तभयो। त्यसको लागि शाननानका मेयरज्यू, उपमेयरज्यूलगायत त्यहाँका तमाम जनप्रतिनिधि र जनतालाई भक्तपुर नगरपालिकाको तर्फबाट विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौँ। सङ्कटमा साथ दिनेहरू मात्रै असल मित्र हुन्छ भन्ने हामीले बुझेका छौँ। शाननान नगरपालिकाले गरेको त्यो गुणलाई हामीले कहिल्यै बिर्सनेछैनौँ। शाननानबाट प्राप्त स्वास्थ्य उपकरणहरू अहिले भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालमा प्रयोग भइरहेको छ।

नेपालका धेरै विद्यार्थीहरू चीनमा अध्ययन गर्न गइरहेका छन्। नेपाली विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति दिएर उच्च शिक्षा पढ्ने अवसर दिएकोमा पनि भक्तपुरका जनताको तर्फबाट चीन सरकार र त्यहाँका जनताप्रति आभार प्रकट गर्दछौँ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीको तर्फबाट नेपाल मजदुर किसान पार्टीलाई स्वास्थ्य सामग्रीहरू प्राप्त भएको थियो। ती सामग्रीहरू पार्टी सचिव प्रेम सुवाल स्वयं देशका विभिन्न अस्पतालहरूमा पुगेर हस्तान्तरण गर्नु भएको पनि यो अवसरमा जानकारी दिन चाहन्छौँ।

शिशुस्याहार केन्द्र, विद्यालयहरू र कलेजहरू सञ्चालन गरी शिक्षा क्षेत्रमा पनि भक्तपुर नगरपालिकाले काम गरिरहेको छ भने ख्वप विश्वविद्यालय स्थापनाको लागि पनि तयारी गरिरहेको छ।

वडा वडामा स्वास्थ्य केन्द्रहरू र १०० बेडको अस्पताल सञ्चालन गरी जनताको लागि स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गर्दै आएका छौँ। खेलकुद, कृषि, घरेलु उद्योगहरूलाई पनि प्रोत्साहन गरिरहेका छौँ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीका नेताहरू, सरकारका उच्च पदस्थ पदाधिकारीहरू, विश्व विद्यालयका प्राध्यापकहरूको बरोबर भक्तपुरमा हुने भ्रमणले हाम्रो मित्रता थप बलियो हुँदै गइरहेको छ। दुई नगरपालिकाबिचको सम्बन्ध थप सुदृढ बनाउन यस भ्रमणले सहयोग गर्ने अपेक्षा गर्दछौँ।

(भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले शाननान नगरका उपप्रमुख मु योङवनसँगको भेटमा २०८१ साउन ७ गते व्यक्त मन्तव्य)

शाननानका कार्यकारी उपप्रमुख नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डल भक्तपुरमा

भक्तपुर नगरपालिकाको निमन्त्रणामा भगिनी सहर मित्रराष्ट्र जनगणतन्त्र चीनको सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवन नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डल टोली साउन ७ गते भक्तपुर आइपुगेको छ। टोलीलाई भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशीले खादा, भादगाउँले टोपी र पुष्पगुच्छाले स्वागत गर्नुभयो ।

टोलीले भक्तपुरको दरबार क्षेत्र, टौमढी, पोटरी स्क्वायर (तालाक्व), रानीपोखरीलगायतका ऐतिहासिक एवम् सांस्कृतिक सम्पदास्थलहरूको अवलोकन भ्रमण गर्नुभयो ।

केही झलक

शाननानका प्रतिनिधिमण्डललाई ख्वप अस्पतालमा स्वागत

भक्तपुर नगरपालिकाको भगिनी सहर मित्र राष्ट्र जनगणतन्त्र चीनको सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवन नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डललाई भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालमा साउन ८ गते स्वागत गरियो ।

ख्वप अस्पतालका डाक्टर र चिकित्सकहरूसँगको छलफल कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख **सुनिल प्रजापति**ले विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना सङ्कटको समयमा भक्तपुरका जनताको जीवन रक्षाको निम्ति शाननान नगरपालिकाले गरेको स्वास्थ्य उपकरणहरूको सहयोगको लागि नगरपालिका र नगरवासीहरूको तर्फबाट धन्यवादज्ञापन गर्नुभयो ।

ख्वप अस्पतालले आर्थिक पक्षलाई भन्दा पनि बिरामीहरूको गुणस्तरीय उपचार सेवालाई प्राथमिकतामा राख्दै सेवा प्रवाहमा जोड दिँदै आएको बताउनुहुँदै भक्तपुर नपाले समाजवादी नीतिअनुसार जनताको सेवामा समर्पित भइ काम गर्दै आएको बताउनुभयो ।

ख्वप अस्पतालले यस वर्ष सीटी स्क्यान राख्ने योजनाका साथ अगाडि बढिरहेको बताउनुहुँदै उहाँले जनतालाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नु अस्पतालको प्रमुख उद्देश्य रहेको बताउनुभयो ।

भक्तपुरका करिब ८० प्रतिशत जनता स्वास्थ्य बीमामा आबद्ध रहेको बताउनुहुँदै उहाँले ख्वप अस्पतालको व्यवस्थापन र सञ्चालनमा भक्तपुर नपाले विशेष प्राथमिकतामा राखी जनशक्ति व्यवस्थापन र स्वास्थ्य उपकरण खरिदको लागि आर्थिक सहयोग गर्दै आइरहेको बताउनुभयो ।

ख्वप अस्पताल नगर अस्पताल भए पनि राष्ट्रिय स्तरको सेवा दिने लक्ष्य रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै प्रमुख प्रजापतिले अस्पतालबाट वार्षिक २ लाख ५३ हजारभन्दा बढी बिरामीहरूको सेवा र ७० भन्दा बढी जिल्लाका बिरामीहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको जानकारी गराउनुभयो ।

त्यस्तै शाननान नगरपालिकाका उपप्रमुख **मु योङवन**ले शाननानको स्वास्थ्य स्थिति र अवस्थाबारे विस्तृतमा जानकारी दिनुहुँदै दुई नगरबिच स्वास्थ्यअन्तर्गत धेरै क्षेत्रमा आपसी समन्वय र सहकार्य गरी अगाडि बढ्न सकिने धारणा राख्नुभयो ।

शाननानका शतप्रतिशत जनता चीनको केन्द्रीय स्वास्थ्य बीमामा आबद्ध रहेको बताउनुहुँदै उपप्रमुख योङवनले चीनको केन्द्र सरकारले पनि शाननानको स्वास्थ्यलाई विशेष प्राथमिकता दिएको बताउनुभयो । प्रत्येक वर्ष १०० जना विशेषज्ञ डाक्टर शाननानमा काम गर्न आउने तथ्य पनि उहाँले प्रस्तुत गर्नुभयो ।

शाननान नगरपालिकाले वडा वडामै जनतालाई स्वास्थ्य

उपचार उपलब्ध गराउन जोड दिँदै आएको बताउनुहुँदै उहाँले भक्तपुर र शाननानबिचको सहकार्य आदानप्रदानले महामारी र विपद्मा सहयोगी भूमिका खेल्ने बताउनुभयो ।

सोही क्रममा उपप्रमुख योङवनले ख्वप अस्पताल सञ्चालन, व्यवस्थापन र त्यहाँबाट प्रवाहित सेवा सुविधा, स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको प्रभावकारिता, चिकित्सकहरूलाई प्रोत्साहन, आर्थिक व्यवस्थापन आदिबारे जिज्ञासा राख्नुभएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा अस्पतालका निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर **मजेशप्रताप मल्ल**ले ख्वप अस्पतालको विगत, वर्तमान र भावी योजनाहरूबारे सङ्क्षेपमा प्रस्तुतिकरण गर्नुभएको थियो ।

ख्वप अस्पतालका निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेशप्रताप मल्लसहितले शाननानका प्रतिनिधिमण्डललाई ख्वप अस्पतालमा स्वागत गर्नुभएको थियो । सोही क्रममा शाननान प्रतिनिधिमण्डलले ख्वप अस्पतालको विभिन्न शाखा, अन्तरङ्ग सेवा, अक्सिजन प्लान्ट आदिको स्थलगत अवलोकन गर्नुभई त्यहाँबाट प्रवाहित सेवासुविधाबारे जानकारी लिनुभयो । ख्वप अस्पतालले वार्षिक १८०० ओटा शल्यक्रिया सम्पन्न गरेको, ४०० जनालाई प्रसूति सेवा, आ.व. २०८०/८१ मा ७५७७ ओटा सानो सिलिण्डर र २०६७ ओटा ठूलो सिलिण्डर गरी जम्मा ९६४४ ओटा अक्सिजन सेवा निःशुल्क रूपमा प्रदान गरेको तथ्याङ्क प्रस्तुत गर्नुभयो । उहाँले घरदैलो नर्सिङ सेवाअन्तर्गत विभिन्न रोगहरूको सङ्कलन गर्ने काम पनि हुँदै आएको बताउनुभयो ।

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना सङ्कटको समयमा भक्तपुर नपाको भगिनी सहर शाननानले

मिति २०७८ जेठ २८ गते भेन्टिलेटर १ ओटा, अक्सिजन कन्सनट्रेटर ३२ ओटा, आइसीयु बेड ५० ओटा, अक्सिजन सिलिन्डर (४० लिटर) को १०० ओटा र २०७९ सालमा भेन्टिलेटर १ ओटा, अपरेशन टेबल १ ओटा र अपरेशसनको लिड ओटी लाइट दिएर सहयोग गरेको थियो ।

भक्तपुरको आर्थिक तथा वाणिज्य मामिलासम्बन्धी बैठक

भक्तपुर नगरपालिकाको निमन्त्रणामा भगिनी सहर मित्र राष्ट्र जनगणतन्त्र चीनको सीचाङ स्वशासित क्षेत्र, शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनलगायतका प्रतिनिधिमण्डलसँग भक्तपुरको आर्थिक तथा वाणिज्य मामिलासम्बन्धी बैठक साउन ८ गते सम्पन्न भयो ।

बैठकमा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख **सुनिल प्रजापति**ले भक्तपुर पर्यटकीय केन्द्रको रूपमा विकास भइरहेको सांस्कृतिक सहर भएको बताउनुहुँदै भक्तपुरलाई केन्द्रमा राखी भक्तपुर नपाले विभिन्न आर्थिक गतिविधिहरू सञ्चालन गरिरहेको बताउनुभयो ।

पर्यटनसँग सम्बन्धित हस्तकला उद्योग, घरेलु उद्योगलगायत अन्य उद्योगलाई भक्तपुर नपाले प्राथमिकतामा राख्दै आएको बताउनुहुँदै उहाँले जुजु धौ, भादगाउँले टोपी, हाकु पटासी, टाइचिन च्युरा, माटोको भाँडा, काष्ठकला, धातुकला आदि वस्तुहरूको उत्पादनका साथै विदेशमा निर्यातसमेत भइरहेको अवगत गराउनुभयो ।

भक्तपुर कृषकहरूको बाहुल्यता भएको सहर हो भन्नुहुँदै उहाँले यहाँका नागरिकहरू कृषि पेशाबाट क्रमशः अन्य पेशातिर आकर्षित हुँदै गइरहेको बताउनुभयो ।

भक्तपुर नगरभित्र अवस्थित औद्योगिक क्षेत्रलाई उपयुक्त ठाउँमा स्थानान्तरण गर्ने पहल भइरहेको बताउनुहुँदै उहाँले भक्तपुर नपाले आत्मनिर्भरतालाई जोड दिँदै आएको बताउनुभयो ।

बैठकमा उपप्रमुख **मु योङवन**ले भक्तपुर र शाननानबिच आर्थिक तथा व्यापारिक सम्बन्ध स्थापनाको लागि धेरै सम्भाव्यता देखेको बताउनुहुँदै नेपाली सामानको एउटा व्यापार भण्डार स्थापना गरी दुई सहरबिच व्यापारिक सम्बन्ध स्थापना गर्न सकिने बताउनुभयो ।

उहाँले चीनको इन्टरनेट व्यापार अहिले धेरै प्रचलित र प्रख्यात रहेको बताउनुहुँदै नेपाल चीनबिचको आर्थिक व्यापारमा परिपूरक सम्बन्ध विकास गर्न सकिनेतर्फ जोड दिनुभयो ।

शाननानको व्यापार विभाग ब्यूरोका प्रमुख **ली**ले शाननान शहरको विदेश व्यापारसँग सम्बन्धित विषयगत जानकारी दिनुहुँदै चीनमा अहिले अनलाइनमार्फत हुने व्यापार निकै प्रचलनमा रहेको बताउनुभयो ।

व्यापारको विकासले दुई देशबिच भौतिक विकासमा पनि टेवा पुग्ने बताउनुहुँदै उहाँले शाननानका सबै सहर र गाउँहरूमा बाटोघाटो र हुलाकको उचित व्यवस्था रहेको बताउनुभयो ।

भक्तपुर नपाको आर्थिक समितिका संयोजक **हरिप्रसाद बासुकला**ले भक्तपुरको पर्यटन उद्योगको विकासको लागि औद्योगिक क्षेत्रलाई स्थानीय सीपमा आधारित हस्तकला औद्योगिक क्षेत्रमा परिणत गर्ने योजना रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै भक्तपुर नपामा ८ हजार ८ सय ८८ ओटा व्यवसायहरू दर्ता रहेको र ती व्यवसायहरूलाई दर्ता र नवीकरणको लागि कर टोली खटाई कर सङ्कलन गर्ने व्यवस्थामा जोड दिँदै आएको बताउनुभयो ।

बैठकमा भक्तपुर उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष **रोशनी धौबन्जार** र भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग सङ्घका अध्यक्ष **प्रेमकृष्ण खर्बुजा**ले पनि बोल्नुभएको थियो ।

बैठकमा भक्तपुर नपा आर्थिक समितिका पदाधिकारी, भक्तपुर उद्योग वाणिज्य सङ्घ, नेपाल चेम्बर अफ कमर्स, भक्तपुर, भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग सङ्घ, भक्तपुर पर्यटन विकास समिति, भक्तपुर होटल व्यवसायी सङ्घ, भक्तपुर इँटा व्यवसायी सङ्घ, भक्तपुर युवा व्यवसायी सङ्घ, भक्तपुर ट्रक व्यवसायी सङ्घ, भक्तपुर सहकारी समाज, भक्तपुर कृषक समूहका अध्यक्ष तथा प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

काष्ठ र हस्तकला उद्योगको अवलोकन

शाननानका प्रतिनिधिमण्डलले साइन उड उद्योग र कमलविनायकको टेक्सटाइल र नेपाली कागज कारखानाको साउन ८ गते अवलोकन गरेको थियो ।

शाननानका उपप्रमुख मु योङ्वनलाई बिदाइ

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिद्वारा भक्तपुर नगरपालिकाको निमन्त्रणामा ४ दिने नेपाल भ्रमणमा आउनुभएको भगिनी सहर मित्रराष्ट्र जनगणतन्त्र चीनको सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शाननान सहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङ्वन नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डललाई साउन १० गते भक्तपुरबाट बिदाइ गर्नुभयो ।

अध्यक्ष बिजुक्छेँसँग शाननानका उपप्रमुख योङवेनको भेट

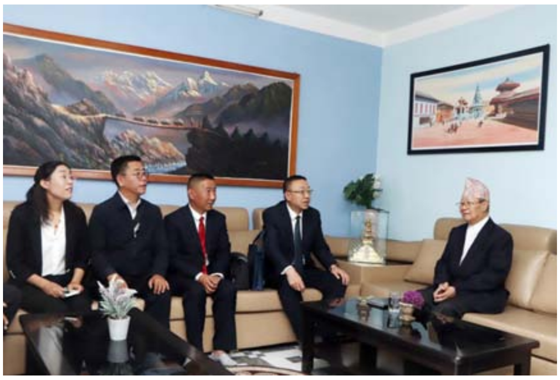

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित) सँग नेपालको उत्तरी छिमेकी देश जनवादी गणतन्त्र चीनको सिचाङ (तिब्बत) को शाननान नगरपालिकाका उपप्रमुख मु योङ वनको नेतृत्वमा आएको प्रतिनिधिमण्डलले साउन ९ गते भेट गर्‍यो ।

अध्यक्ष **बिजुक्छेँ**ले उतिबेला काठमाडौँ उपत्यकावासीलाई तिब्बती भाषा अहिलेका पुस्तालाई अङ्ग्रेजी भाषाजस्तै आउने प्रसङ्ग उल्लेख गर्नुहुँदै नेपालमा सरकारहरूको परिवर्तन, बरोबरको भूकम्प, भक्तपुरको साफू कोठामा आगलागीलगायत घटनाबाट अभिलेख नष्ट भएको बताउनुभयो ।

चीनका यात्री ह्वेङ साङको यात्रा विवरणको आधारमा लुम्बिनी उत्खनन भएको, युरोपेली आउनुअघि संस्कृत र तिब्बती भाषामा नेपालको अभिलेख भएको उल्लेख गर्नुहुँदै अध्यक्ष बिजुक्छेँले नेपाली विद्यार्थीलाई तिब्बती भाषा र तिब्बतीलाई नेपाली भाषा पढाउने कार्यक्रमले अभिलेख खोज्न मद्दत गर्ने बताउनुभयो ।

अध्यक्ष बिजुक्छेँले नेपाली छोरी भृकुटीको तत्कालीन तिब्बतका राजा स्रङचनगम्पोसँग विवाहको बेलाका ठाउँहरू नेवारी नाममा रहेको बताउनुभयो ।

पहिले काठमाडौँ उपत्यकाका किसानका छोरीहरूलाई घरबाटै कपडा बुन्न सिकाइन्थ्यो, अहिले कपडा कारखानाहरूको विकाससँगै त्यस्तो सिकाइने काम हराएको उल्लेख गर्नुहुँदै अध्यक्ष बिजुक्छेँले कठिन परिस्थितिमा तिब्बतको विकासको अनुभव नेपालीलाई उपयोगी हुने बताउनुयो ।

शाननान नगरपालिकाका उपमेयर **योङ वन**ले आफू १२ वर्षपछि पुनः नेपाल आउन पाएको उल्लेख गर्नुहुँदै नेपालको संस्कृतिलाई पर्यटनसँग जोड्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याउनुभयो ।

चीनका १५ सयदेखि २ हजार रेल दैनिक युरोपलगायत देशमा गुड्ने उल्लेख गर्नुहुँदै उपमेयर योङवनले बीआरआईको मर्म दक्षिणपूर्वी एसियालाई केन्द्र बनाई पूर्वाधार विकास गर्ने रहेको बताउनुभयो ।

पछाडि पारिएको तिब्बतमा अहिले विकासमा अगाडि बढेको चर्चा गर्नुहुँदै शाननानका उपमेयरले सन् १९९४ सम्म तिब्बतमा हवाईजहाज र गाडीको यात्रा कठिन भएको र अहिले रेलको यात्रा सजिलो भएको बताउनुभयो ।

चीनको ४० प्रतिशत कुल गार्हस्थ उत्पादन इन्टरनेटबाट भएको उल्लेख गर्नुहुँदै शाननानका उपमेयरले भौतिक विकाससँगै इन्टरनेटको विकास जरूरी रहेको बताउनुभयो ।

काठमाडौँ उपत्यका र तिब्बतको इतिहासको अध्ययनसँगै सांस्कृतिक आदानप्रदान जरूरी भएको उल्लेख गर्नुहुँदै उपमेयर वनले ४-५ वर्षभित्र नतिजा आउने गरी यस क्षेत्रमा काम गर्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याउनुभयो ।

भृकुटीको विवाहको बेला तिब्बतको केन्द्र शाननान भएको उल्लेख गर्नुहुँदै उहाँले भृकुटीको विवाहबारे नाटक तयार गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

उपमेयर वनले भन्नुभयो, 'भृकुटीको नाताले नेपाल-तिब्बत आफन्त पर्छ ।'

पार्टी अध्यक्ष बिजुक्छेँले पार्टीका प्रकाशनहरू प्रदान गर्नुहुँदै नेपाल र चीन आफन्त पर्ने दुई परिवार भएको उल्लेख गर्नुभयो ।

शाननानका उपमेयर वनले पार्टी अध्यक्ष बिजुक्छेँलाई शाननानको नक्सा र तस्बिर पुस्तक उपहार प्रदान गर्नुभयो ।

भेटघाटमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सचिव एवम् प्रतिनिधिसभा सदस्य प्रेम सुवाल र केन्द्रीय सदस्य एवम् भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको उपस्थिति थियो ।

शाननान नगरपालिकाको तर्फबाट लि हाओ लु, नियन चा, ऊचीन छ्युचन, लुओ शाङ छेन, ची चोङको सहभागिता थियो ।

प्रतिनिधिसभामा नेमकिपा

के शासक दलहरूले थाहा नपाएका हुन् र ?

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सचिव एवम् सांसद प्रेम सुवालले प्रतिनिधिसभाको अन्तर्राष्ट्रिय तथा पर्यटन समितिको साउन १० गते बसेको बैठकमा राख्नुभएको मन्तव्यको सार –

सौर्य वायु सेवाको दुर्घटना भएको विमान ५२ वर्ष पुरानो भएको हो कि होइन ? सो विमान कति पटक बिक्री भएको हो ? सो विमान कुन देशबाट कहिले नेपाल ल्याइयो ? सौर्य विमान सेवाका प्राविधिक टोली राखेर पूर्ण मर्मतको लागि पोखरा किन पठाइयो ? पूर्णरूपले मर्मत गर्नुपर्ने जहाजलाई 'क्लियर फर टेकअफ' किन र कसले दिए ?

अमेरिकी कम्पनी र युरोपेली कम्पनीले नेपाललाई पहिलो हवाईजहाज बिक्री गर्दैनन्, दोस्रो, तेस्रो वा चौथोमात्र बिक्रीको लागि दिन्छन् । चिनियाँ नयाँ जहाज नचलाई कमिसनको लागि पुरानो जहाज चलाउन दिइएको होइन र ?

नेपाल सरकारले ठूलो अपराधमा ज्यान सजाय हुने भएको प्रावधान संविधानमा किन हटायो ? कमिसनको निम्ति पुरानो जहाज चलाउन दिनेहरू हत्यारा होइनन् र ?

सरकारमा पुगेको राजनीतिक नेतृत्वले नीतिमा एउटा त्रुटी गरे व्यवहारमा हजारौँ गल्ती हुनेछ । हवाई दुर्घटनाबारे पुरानै शैलीमा जाँचबुझ आयोग गठन झाराटार्ने कामजस्तो भयो । दुर्घटनाका पुराना सुझाव अध्ययन गरी एउटा प्रतिवेदन बुझाउने छानबिन समितिको औचित्य होला र ?

नागरिक उड्डयन मन्त्रीले नागरिक उड्डयन प्राधिकरण, वायुसेवा कम्पनी विमानस्थलको स्थलगत अध्ययनलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्दछ । कुनै पनि कमजोरीमा माथिल्लो पदका मानिसहरू दोषी हुन्छन् । देशको अर्थतन्त्र कमजोर हुनुमा ठूला उद्योगी–व्यापारीसँग सोधपुछ गर्नु जरूरी हुन्छ ।

सन् २०१८ देखि स्पेनका प्रधानमन्त्री भएका सान्चेजकी पत्नी बेगोना गोमेजले लाखौँ युरोको सार्वजनिक टेन्डरमा एक व्यवसायी जुआन कालास बारबरासँग लेनदेन गरेको आरोपमा प्रधानमन्त्री सान्चेजसँग अदालतले बयान लिँदै छ । नेपालमा मन्त्रिपरिषद्को निर्णयलाई नीतिगत निर्णय भनी प्रधानमन्त्रीहरूलाई मुक्ति दिनु गलत हो ।

विमान र पाइलट ठीक भएको नेपालको हवाईजहाज जापानमा उड्ने तर दक्षिण कोरियामा किन नउड्ने ? दक्षिण कोरियाको जहाजलाई पनि नेपालमा उडान रोक्नु जरूरी छ ।

७२ मिलियन डलर ऋण खर्च भएको भैरहवा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल र २१६ मिलियन डलर ऋण खर्च भएको पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालन नहुने भए ती विमानस्थल बनाउन अनुमति दिने को को हुन् ? यसको पनि छानबिन समिति गठन हुनुपर्दछ । यही अवस्थामा निजगढ विमानस्थल किन बनाउने ?

पुराना हवाईजहाज चलाउने निजी वायु सेवा कम्पनी, विद्युत् महसुल नतिर्ने उद्योगी, भन्सार चुहावट गर्ने व्यापारी, वैदेशिक रोजगारीको नाममा श्रमिकलाई तस्करीजस्तै गरेर ठगी गर्ने म्यानपावर कम्पनीसँग पनि बयान लिनु जरुरी छ । कुन कुन शासक पार्टीका नेता र मन्त्रीले कति कमिसन लिएर यस्तो गलत काम भइरहेको हो ? सो सार्वजनिक हुनु जरुरी छ ।

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको पसल कवल कुन

शासक दलका नेता र मन्त्रीलाई कति कमिसन दिएर क-कसले लिएका हुन् ? यसबारे पनि सम्बन्धित पसल बहालमा लिनेहरूसँग बयान लिनु आवश्यक छ।

अदालतको अन्तरिम आदेशमा कुन शासक पार्टीका व्यापारीको प्रभाव रहेको हो ? व्यापारीहरूलाई पनि छानबिनमा ल्याउनु आवश्यक छ।

प्रधानमन्त्री र केही मन्त्रीको गल्तीले देश डुबिरहेको त होइन ? राणा शासन र पञ्चायती शासनको विरोध गरेकाहरू आज राणा शासन र पञ्चायती शासकजस्तै किन ? सरकारमा बसेकाहरूले विष पनि खाने हो र ? दुई टाउको भएको एउटा पेट भएको चरा छ, एउटाले विष खाएपछि दुवै मर्ने। के नेपालको अवस्था त्यस्तै हो र ? केटाकेटीले थाहा नपाएर विष पनि खान सक्छ। के सरकारमा गएकाहरू केटाकेटीजस्तै थाहा नपाएका हुन र ?

एमसीसी सम्झौतालाई भारतको अनुमति लिनुपर्ने प्रावधानसहित पारित गरियो। भारतले नेपालका हवाईजहाजलाई २० हजार फिट तल उड्न नदिने साथै भैरहवा र पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल चलाउन अनुमति नदिएको खुलासा भयो। के विमानस्थल बनाउनु अघि सबै तयारी गर्नुपर्ने होइन र ?

देशको सन्तुलित विकास गर्ने अर्थात् काठमाडौँ उपत्यकामा बसाइँसराइ रोक्ने काम गर्नुपर्छ। प्रदूषण र फोहोरमैलाको कारण पनि काठमाडौँ उपत्यकावासीको मृत्यु बढ्नेछ। यस्तो विषयमा मन्त्रीको ध्यान जानु जरुरी छ।

Word Search

South American Countries

E	B	E	Y	A	U	G	A	R	A	P	P
Y	A	U	G	U	R	U	B	I	G	H	A
M	A	R	G	E	N	T	I	N	A	M	U
A	U	C	A	L	E	U	Z	E	N	E	V
A	C	M	O	E	M	A	N	I	R	U	S
R	O	H	U	L	G	A	N	A	Y	U	G
E	C	U	A	D	O	R	S	Y	A	N	O
U	O	A	E	M	Z	M	U	H	R	Y	A
A	E	A	A	N	U	M	B	O	A	E	B
A	I	M	P	A	E	R	O	I	L	R	I
O	U	R	E	P	U	U	L	I	A	C	A
B	O	L	I	V	I	A	H	Z	L	U	U
G	Y	E	N	A	A	C	I	E	E	E	H
G	U	Z	A	E	P	L	A	E	L	A	N

ARGENTINA
BOLIVIA
BRAZIL
CHILE
COLOMBIA
ECUADOR
GUYANA
PARAGUAY
PERU
SURINAME
URUGUAY
VENEZUELA

(दायाँ-बायाँ-तल-माथि-तेर्सो-ठाडो-छडके-सुल्टो-उल्टोबाट छेउका मिल्दो शब्दहरू खोज्नुहोस्।)

बासिबियाँलो

क) दिइएका अक्षरहरूमा पहिलो अक्षर के होला ? A हुँदै होइन। उत्तर यसै अङ्कमा दिइएको छ।

तलको चित्रको धर्कोमाथि नकाटी, नदोहोऱ्याइ हात नझिकी अर्को धर्को तान्नुहोस्

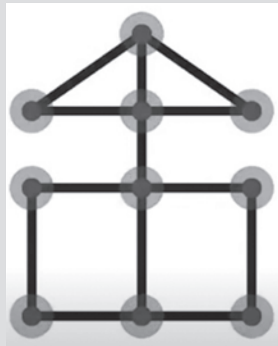

भक्तपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

ब्यासी, भक्तपुर

पर्यटक सेवा शुल्क सम्बन्धी सूचना

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने गैर सार्क पर्यटकलाई १५ अमेरिकी डलर वा रु. १५००।- नेपाली रुपैयाँ लिँदै आइरहेकोमा हाल आएर डलरको भाउ क्रमशः वृद्धि हुँदै एक अमेरिकी डलर बराबर १२७।- नेपाली रुपैयाँको हाराहारीमा पुगेकोले डलरको भाउ समायोजन गर्न नेपाली रुपैयाँको हकमा पर्यटक सेवा शुल्क रु. १५००।- को सट्टा सन् २०२३ जनवरी १ देखि लागू हुने गरी एक गैर सार्क पर्यटकको **१५ अमेरिकी डलर वा रु. १८००।- (एक हजार आठ सय) नेपाली रुपैयाँ** कायम गर्ने निर्णय गरिएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

विकासको प्रमुख आधार:पारदर्शी, इमानदारी र अनुशासन

सुनिल प्रजापति
प्रमुख, भक्तपुर नगरपालिका

(शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा गरेको योगदानलाई मापन गर्ने हो भने भक्तपुर नगरपालिका देशकै नमुना नगरपालिकाभित्र पर्दछ। पालिकाको आफ्नै लगानीमा ख्वप कलेज र अस्पताल सञ्चालन गरेको छ। शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रबाट नाफाभन्दा पनि सेवाको भावनाले खोल्नुपर्छ। अहिले मेडिकल माफियाले ६० लाख भन्दा बढी रकम शुल्क लिएर पढाइरहेको एमबीबीएस ख्वप कलेजले विश्वविद्यालयको मान्यता पाए प्राध्यापकलाई तलब खुवाउने मात्र रकम निकाली एमबीबीएस पढाउने दाबी नगर प्रमुखको छ। नगरपालिकाले गरेका राम्रा कार्य, इमानदारी विकासमा खेल्ने भूमिकालगायत विषयमा केन्द्रित रहेर भक्तपुर नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापतिसँग नेपाल समाचारपत्रका भवनाथ प्याकुरेलले गरेको कुराकानी)

भक्तपुर नगरपालिकाले अन्य पालिकाले नगरेका फरक प्रकृतिका के कस्ता कार्य गरिरहेको छ ?

भक्तपुर नगरपालिका देशका ७ सय ५३ पालिकामध्ये एक हो। नेपालको संविधान र कानूनले सबै पालिकालाई उत्तिकै अधिकार प्रदान गरेको छ। संविधान र कानूनले दिएको अधिकार क्षेत्रभित्र रही भक्तपुर नगरपालिकाले शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा संरक्षण, सरसफाइ, विकास निर्माणमा जनसहभागिता, युवालक्षित सीपमूलक तालिमहरूको बन्दोबस्त र नागरिक भावना जगाउने काम गरिरहेको छ।

शिक्षा क्षेत्रमा तपाईंहरुले कस्ता उदाहरणीय कार्य गर्नुभएको छ ?

आजभन्दा ४ दशकअघिसम्म भक्तपुर शिक्षा क्षेत्रमा देशकै सबभन्दा पछाडि परेको जिल्ला मध्ये एक थियो। २०३६ सालमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित) १० वर्ष भारत प्रवास जीवनबाट फर्कनुभएपछि परीक्षामा चोरी गरेर पास गर्ने प्रबृत्तिको चर्को आलोचना गर्नुभयो। उहाँले 'विद्यार्थी फेल भएको ठिक तर गलत काम गराउनु हुन्न' भन्नुहुन्थ्यो। सबै विद्यालयमा चोरी प्रवृत्ति पूरै नियन्त्रणमा आउन ८-१० वर्ष लाग्यो। अहिले चोरी भन्ने विषय पूर्णरूपमा बन्द भएको छ।

२०५४ सालको स्थानीय निर्वाचनमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीको घोषणापत्रमा 'शिक्षालाई जोड दिने' भन्ने उल्लेख थियो। त्यतिबेला मेयर प्रेम सुवाल हुनुहुन्थ्यो। पार्टी नीति र घोषणापत्रअनुसार विसं २०५६ सालमा ख्वप मावि सञ्चालन भयो। त्यसपछि २०५८ सालमा ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज र ख्वप कलेज, २०६० सालमा ख्वप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थान, २०६५ सालमा ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ, २०६७/६८ मा शारदा कलेज/मावि सञ्चालन भयो। नयाँ संविधानअनुसार भएको दोश्रो स्थानीय निर्वाचनपछि २०७९ सालमा पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट स्विकृति लिई ख्वप कलेज अफ ल सञ्चालन गरिरहेका छौँ। कानूनमा पनि बिएएलएलबी (५वर्षे) कक्षा सञ्चालन गरिरहेका छौं। त्यसमा १२० जना विद्यार्थी पढ्दै छन्। अध्यक्ष बिजुक्छेँले '१५ वर्ष भित्र एक घर एक स्नातक' बनाउने घोषणा गर्नुभयो। उहाँले शिक्षाको माध्यमबाट समाज परिवर्तन गर्ने सोच लिनुभयो। हाल भनपाद्वारा सञ्चालित २ वटा इन्जिनियरिङ कलेजबाट वार्षिक ४३२ जना विभिन्न विषयका इन्जिनियरसहित नपाका अन्य कलेजहरूमा ७७ जिल्लाका ७ हजारभन्दा बढी विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा अध्ययनरत छन्। आर्थिक अभाव र समस्याको कारण कुनै पनि विद्यार्थी उच्च शिक्षाबाट वञ्चित हुन नपरोस् भनी शैक्षिक ऋणको व्यवस्था गरेका छौँ। ५ लाख रुपियाँसम्म ऋण स्वीकृत गरेर उच्च शिक्षा हासिल गर्ने अवसर प्रदान गरेका छौँ। हाल नगरपालिकाको शैक्षिक ऋणमा करिब ६ सय जना विद्यार्थी उच्च शिक्षामा अध्ययनरत छन्। देशको भविष्यको आवश्यकतालाई ध्यान दिएर इतिहास, भूगोल, संस्कृति, नेपालभाषा, राजनीतिशास्त्र, अर्थशास्त्र विषय

लिइ अध्ययन गर्ने नगरबासी विद्यार्थीहरूलाई स्नातकदेखि विद्यावारिधिसम्म पूर्ण छात्रवृत्तिको व्यवस्था छ। हाल धेरैले छात्रवृत्तिमा स्नातक र स्नातकोत्तर अध्ययन गरिरहेका छन् भने ९ जनाले विद्यावारिधि गरिरहेका छन्। शिशुस्याहारदेखि कलेजहरूसम्म सञ्चालन गर्ने र विद्यावारिधिसम्म अध्ययनको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्ने भक्तपुर पहिलो र देशको एकमात्र नगरपालिका हो। सरकारले विधेयक पारित गरिदियो भने विश्वविद्यालय सञ्चालनको पनि तयारी गर्दैछौं।

ख्वप कलेजमा कति पैसामा पढ्न पाइन्छ ?

४ लाख ७० हजारमा कानुन विषय पठ्न सक्छन्। इन्जिनियरिङमा वर्षमा ४ सय ३२ जना भर्ना हुन पाइन्छ र ७ लाख रुपियाँमा पढ्न सकिन्छ। पढ्नका लागि हजारौं विद्यार्थीले आवेदन दिने गरेका छन्। ओभरसेयरको कोटा ४८ जनाको रहेको छ। ४० जनाको नर्स पढाउने कोटा छ। स्नातक र स्नातकोत्तरको गरी सबै संकायमा ७ हजार भन्दा बढी विद्यार्थीहरू पढिरहेका छन्। धेरै विषयमा स्नातकोत्तर तहसम्म पढाइ भइरहेको छ। ख्वप कलेजहरूको सम्पूर्ण व्यवस्थापन नगरपालिकाले गरिरहेको छ।

कलेज सञ्चालनमा वार्षिक कति खर्च हुन्छ ?

दुई ओटा इन्जिनियरिङ कलेजको गरी वार्षिक खर्च ५० करोड जति खर्च छ। ख्वप कलेज र उच्च माविमा पनि झण्डै त्यत्तिकै हाराहारीमा खर्च हुने गर्दछ। कानुन विषयको पढाइ भर्खर भएको हुनाले खर्च अन्यको संकायको तुलनामा कम छ। अहिले १ सय २० जना पढिरहेका छन्। अब फेरि ६० जना भर्ना लिने योजना कलेजको छ। गुणस्तरको सन्दर्भमा पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा १ सय १७ कलेज छन्। ति मध्ये सबैभन्दा सर्बोत्कृष्ट कलेज ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज हो। विश्वविद्यालयको रजत जयन्तिको उपलक्ष्यमा ख्वप कलेजलाई सम्मान नै गरेको थियो। नेपालको इन्जिनियरिङ कलेजहमध्ये ख्वप सबैभन्दा अगाडि छ।

शिक्षा क्षेत्रमा राम्रो गर्नका लागि के गर्नु पर्दछ ?

पहिला व्यवस्थापन राम्रो हुनुपर्ने, योग्य प्राध्यापक हुनुपर्ने र प्राध्यापकमा सेवागर्ने भावना पनि हुन जरुरी छ। व्यवस्थापन राम्रो हुन इमान्दारिता, पारदर्शिता, लगनशिलता, योग्यतालगायत सबै कुरा चाहिन्छ। कलेजलाई आवश्यकता एउटा तर व्यवस्थापनले अर्को राम्रो हुँदैन। इन्जिनियरिङ कलेजमा स्तरीय पुस्तकालयको व्यवस्था हुन पनि अति जरुरी छ। त्यस्तै ल्यावका उपकरणलगायत सबै खालका बन्दोवस्त हुन आवश्यक छ। यस्तो व्यवस्थापनका लागि वर्षको करोडौं रुपियाँका उपकरण किन्ने गरिएको छ। कलेजमा कुनै किसिमको समस्या छैन। बन्द हडताल हुँदैन। शिक्षक र प्रोफेसरहरू लगनसिलताका साथ दिएको समयमा इमान्दारिताका साथ काम गर्नु भएको छ।

यति ठूलो कजेजमा राजनीतिक रूपमा हुने बन्दा हडताल न्यूनीकरण गर्न कसरी सम्भव हुनुभयो ?

हाम्रो कलेजमा उच्च पदस्थ अधिकारीहरूका छोराछोरीहरू पनि पढ्नुहुन्छ। उहाँहरूलाई पहिले नै कलेज भित्र अनुशासनहीन नगर्नु भन्ने विषय बुझाउने गरेका छौं। विद्यार्थीले पनि सहयोग नै गरिरहनु भएको छ। २०६५ सालमा केही विद्यार्थीहरूले बन्द गरेर दु:ख दिएका थिए। १८/२० दिनसम्म बन्द गरेका थिए। पढाइमा अवरोध गर्ने हो भने आफ्नो ठाउँमा गएर गर्नुहोस् भन्यौं। केही विद्यार्थीले अलि कडा गर्नुपर्ने अवस्था आयो। उहाँहरूले माफी माग्नुभयो। अहिले त्यस्तो कुनै समस्या छैन। १० वर्ष जनयुद्ध भएक बेला पनि कहिल्यै बन्द नभएको कलेज भित्र ख्वप कलेजहरू पर्दछन्। तत्कालीन माओवादीका साथीहरू आउनु भएको थियो। हामीले १ घण्टा कक्षा लिनु र उहाँले सोधेको जवाफ दिनु भन्ने गऱ्यौं। विद्यार्थीले सोधेका माओ विचारधारासँग सम्बन्धित विषयहरूको जवाफ दिन नसकेपछि फेरि आएनन्।

नगरपालिका भित्र रहेका विद्यालयको अवस्था कस्तो छ ?

पहिले सरकारी विद्यालय कमजोर नै थिए। हामीले राम्रो व्यवस्थापन गर्नुपर्छ भन्ने भएपछि भौतिक, शिक्षक तालिम, पुस्तकालयको व्यवस्था, ल्यावको व्यवस्थापनलगायत व्यवस्थापन गरे पनि अहिले राम्रो हुँदै गइरहेको छ। दक्ष शिक्षक बनाउन खोजिएको छ। यस्तै शिक्षकलाई अनुशासनमा राखन प्रयास गरिएको छ। यो वर्ष शिक्षकलाई अन्तरनगरपालिका सरुवा गर्ने पनि गरिएको छ। शिक्षक सरुवा गर्नुको उद्देश्य राम्रो शिक्षकले अन्य ठाउँमा गएर पनि राम्रो गरोस् भन्ने हो। नगरपालिकाले कक्षा ५, ८ र १० को परीक्षा लिने गरेको छ। पहिले देखि नै फिल्टर गर्दै लगेपछि माथिसम्म नै विद्यार्थीको पढाइ राम्रो हुन्छ। हामीले खेलकुद, साहित्यलगायत प्रतियोगिता गर्दा सामुदायिक र निजी भनेर नछुट्याई कार्यक्रम गर्ने गरेका छौं। तालिम पनि सँगै दिने गरिएको छ। गरिबीका कारण उच्च शिक्षा हासिल गर्नबाट बचित हुन नपरोस् भन्ने हाम्रो उद्देश्य हो।

नगरपालिककाले उच्च शिक्षा हासिल गर्नेलाई ऋण दिएको विषय बारे बताइदिनुहोस्।

उच्च शिक्षा हासिल गर्न गरिब परिवारका विद्यार्थीहरूलाई नगरपालिकाले ऋण दिने गरेको छ। ६

सय जना जति विद्यार्थीले नगरपालिकासँग ऋण लिएर पढिरहेका छन्। जसमा ५ लाख ऋण लिन पाउँछन्। नगरपालिका भित्र बस्नेले स्वदेशमा जहाँ गएर पढे पनि विश्वविद्यालयमा तिर्दिने गरेको छ। पहिलो वर्ष लिनेले पहिलो किस्तामा २५ प्रतिशत फिर्ता हुन पनि सुरु भइसकेको छ। अहिले ८५ लाख जति फिर्ता पनि आइसकेको छ। पढ्दै गर्दा बिचमा तिर्नु पर्दैन। पढिसकेपछि पहिलो वर्ष २५ प्रतिशत दोस्रो वर्ष ५० प्रतिशत तेस्रो वर्ष २५ प्रतिशत तिर्नुपर्ने सर्त गरिएको हुन्छ। यस्तो ऋण जुनसुकै संकाय पढ्नेलाई पनि दिने गरिएको छ। नगरपालिकाले धेरै विषयमा छात्रवृत्ति नै दिने गरेको छ। भूगोल, इतिहास, राजनीतिक शास्त्र, संस्कृति, नेपाल भाषा, अर्थशास्त्रलगायत विषयमा पढ्नेलाई स्नातकदेखि विद्यावारिधिसम्म पढ्नका लागि छात्रवृत्ति दिने गरेको छ। स्नातकमा ४० जना जति निःशुल्क पढिरहेका छन्। हाम्रो कलेजहरूमा वार्षिक सवा ४ करोड छात्रवृत्तिमा मात्र खर्च गर्ने गरेका छौँ।

शिक्षा क्षेत्रलाई उठाउनु पर्छ भन्ने मानसिकता कसरी विकास भयो ?

यसमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीको अध्यक्षको भिजन हो। पार्टीको नीति अनुसार हामीले कार्य गरिरहेका छौँ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा पनि नगरपालिका अरू भन्दा नमुना बन्न कसरी सफल भयो ?

घरघरमा गएर नागरिकको स्वास्थ्यको हेरचाह गर्न घरदैलो नर्सिङ सुरु गर्ने भक्तपुर देशकै पहिलो नगरपालिका हो। पालिकामा बिरामी, सुत्केरी, ज्येष्ठ नागरिकको निम्ति आवश्यक हेरचाह गर्नेदेखि ड्रेसिङका कामसमेत नागरिकको घरमै हुन्छ। वडा वडामा चिकित्सक सहित स्वास्थ्य केन्द्रहरूको व्यवस्था र १०० शैय्याको ख्वप अस्पताल सञ्चालनमा छ। भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालले यो चालू आ.ब. २०८०/८१ मा २ लाख ५३ हजार भन्दा बढी बिरामीलाई सेवा प्रदान गरिसकेको छ। ती बिरामीहरू ७० वटाभन्दा बढी जिल्लाका छन्। गत आ.ब.मा २ लाख २० हजार ४ सय बढी विरामीलाई सेवा दिएको थियो। त्यसको अलावा दम खोकीको निम्ति श्वासप्रश्वास पुनःस्थापना केन्द्र, आँखा उपचारको निम्ति ख्वप तिलगंगा आँखा अस्पताल, नगर नागरिक आरोग्य केन्द्र सञ्चालन गर्दै नगरबासीहरूलाई छिटो छरितो स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गर्दैछौं। प्रदेशअन्तर्गतको भक्तपुर अस्पताल, संघ सरकारअन्तर्गत भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल र सहिद धर्मभक्त अंग प्रत्यारोपण केन्द्र पनि यसै नगरभित्र रहेकाले अधिकाँश रोगहरूको उपचार भक्तपुरका सरकारी अस्पतालहरूमा सम्भव हुँदै गइरहेको छ। नगरबासी अरू सबैका लागि निःशुल्क अक्सिजनको बन्दोवस्त छ। नगरबासीहरूको लागि निःशुल्क रगतको पनि व्यवस्था छ। ती सबैको खर्च नगरपालिकाले व्यहोर्छ। सरकारी अस्पतालहरूमा सेवा राम्रो भए गरिब जनतालाई फाइदा हुन्छ र निजी अस्पतालको आवश्यकता पनि कम हुँदै जान्छ।

भक्तपुर नगरपालिका नमुना नगरपालिका बन्नुमा कसको हात रहेको छ ?

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेँले २०५८ सालमा १५ वर्षभित्र एक घर एक स्नातक घोषणा गर्नुभयो। जसले भक्तपुरको शैक्षिक क्षेत्रमा आमूल परिवर्तन गऱ्यो। उहाँले '१०० वर्षपछिको भक्तपुर' को कल्पना गर्दै एउटा पुस्तक पनि प्रकाशित गर्नुभयो। त्यो भक्तपुर पुनःनिर्माणको निम्ति राम्रो आधार बन्यो। शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा संरक्षण, सरसफाइ, विकास निर्माण, आवश्यक सीपमूलक र भाषाका तालिमहरू नगरपालिकाले सुरु गऱ्यो र गर्दैछ। भक्तपुर आजको अवस्थामा पुग्न नेपाल मजदुर किसान पार्टीको महत्त्वपूर्ण योगदान छ। पार्टीको नीति र निर्देशनअनुसार चल्दै जाँदा भक्तपुर अहिलेको अवस्थामा पुगेको हो। भक्तपुरमा गर्न बाँकी धेरै कार्यहरू छन्। हामी विस्तारै गर्दै जाने छौँ। स्थानीय जनतामा रहेको आत्मनिर्भरताको भावना नै प्रमुख हो।

सफल हुन इमानदारिताले खेल्ने भूमिका कस्तो हुदो रहेछ ?

पारदर्शिता, इमानदारिता र अनुशासन विकासको निम्ति प्रमुख आधारहरू हुन्। भक्तपुर नगरपालिकाले गर्ने हरेक काम जनसहभागितामूलक र पारदर्शी हुने गरेको छ। पारदर्शिताले जनविश्वास बढ्छ, विश्वासले काम गर्नेहरूमा हौसला मिल्छ र सेवामा प्रतिस्पर्धात्मक भावनाको विकास हुन्छ। हामीले उपभोक्ता समितिमार्फत विकास निर्माणलाई जोड दिंदै छौं। संरचनामा अपनत्व, कार्यमा गुणस्तर, स्थानीय श्रम, सीप र भौतिक वस्तुको प्रयोग हुने हाम्रो अनुभव छ। नपाको बजेट स्थानीय जनताकै बीचमा जाने हुँदा यसले केही हदसम्म स्थानीय जनतालाई रोजगारीको पनि अवसर प्रदान गर्दछ।

नगरपालिकाभित्र कृषि र पर्यटन क्षेत्रमा गरेका कार्य के कस्ता छन् ?

भक्तपुर कृषकहरूको बाहुल्यता भएको नगर हो। कृषि उत्पादन बढाउन कृषकहरूको लागि माटो परीक्षण, किटनाषक औषधि प्रयोग, कम्पोष्ट मल बनाउने विधि, नयाँ

नयाँ विउविजन उत्पादन, कृषि प्राविधिक तालिम, कौसी खेती, च्याउ खेतीलगायत थुप्रै तालिमहरू निरन्तर सञ्चालन गर्दै आएको छ। मौसमअनुसार धान, गहुँ, आलुको बिउ वितरण, नपाद्वारा उत्पादित कम्पोष्ट मल सहुलियत दरमा वितरण गरी कृषकहरूको हितमा काम गर्दैछ।

त्यसैगरी पर्यटन भक्तपुर नपाको एउटा महत्त्वपूर्ण स्रोतहरू मध्ये एक भएको हुँदा निरन्तर पर्यटन केन्द्रित गतिविधिहरू पनि गर्दै आएको छ। मूर्त र अमूर्त सम्पदाहरू देशकै सम्पत्ति भएको हुँदा त्यसको संरक्षणमा भक्तपुर नपाले ध्यान दिएको छ। समय समयमा बाजा प्रतियोगिता, सांस्कृतिक गुरुहरूको सम्मान, सम्पदा पदयात्रा कार्यक्रमलगायतका कार्यक्रमहरू गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्दै आएको छ। आ.व. २०८०/८१ मा २ लाख ४५ हजार विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुर नगर भ्रमण गरेको रेकर्ड छ।

पालिकालाई अझ राम्रो गर्न के कस्ता कार्य गर्ने योजना रहेको छ ?

यस नगरपालिकालाई सँधैभरि सफा र सुन्दर राख्न नपा भित्रबाट बगेका कासाङ खोला र हनुमन्ते खोलामा सफा र स्वच्छ पानी बग्ने वातावरण निर्माण गर्ने हाम्रो प्रयाश जारी छ। त्यसको निमित हनुमानघाट र सल्लाघारीमा गरी २ वटा फोहर पानी प्रशोधन केन्द्रहरू निर्माणाधीन छन्। ख्वप विश्वविद्यालय स्थापना गरी शिक्षालाई श्रमसँग जोड्ने शिक्षा प्रदान गर्ने र सस्तोमा गुणस्तरीय चिकित्सक उत्पादन गर्ने पनि हाम्रो दीर्घकालीन लक्षभित्र पर्छ।

तपाईंको नगरपालिकामा बजेट परिचालनको अवस्था कस्तो रहेको छ ?

भक्तपुर नपाको चालु आ.व. २०८०/८१ मा कुल बजेट रु. २ अर्ब २६ करोड ८५ लाख ९४ हजार रहेको छ। हालसम्म पूँजिगत, चालु र वित्तीय व्यवस्था गरी कुल खर्च ७१ प्रतिशत भएको छ। सरकारले स्रोत निश्चित गरेका योजनाहरूमा समेत अनुदान घटाउने निर्णय गर्दा देशभरका स्थानीय तहहरूले समस्या भोगिरहेका छन्। बागमती प्रदेशले चालु वर्षमा समानीकरण र बिशेष अनुदान भक्तपुर नगरपालिकालाई पठाएन।

खानेपानीको समस्या समाधान गर्न कस्ता योजना रहेका छन् ?

खानेपानीको आफ्नै स्रोत नहुँदा धेरै समस्या भोगिरहेका छौं। नगरबासीहरू नगरकोट र मेलम्चीको पानीको भरमा छन्। समय समयमा खानेपानीको निकै ठूलो समस्या भोग्नु परेको छ। केही बैकल्पिक श्रोतको निम्ति पनि हामीले प्रयाश गरिरहेका छौं। पर्याप्तमात्रामा मेलम्चीको पानी नआएसम्म भक्तपुरबासीले सहज रूपमा पानी प्राप्त गर्न सक्ने छैनन्।

पालिकाभित्र रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरू के कस्ता छन् ?

दरबार क्षेत्र, टौमढी क्षेत्र, दत्तात्रय क्षेत्र भक्तपुरका महत्त्वपूर्ण पर्यटकीय क्षेत्रहरू हुन्। दरबार क्षेत्र सन् १९७९ मा युनेस्कोले विश्व सम्पदामा सूचिकृत गरेका क्षेत्र समेत हो। पुरानो बस्ती रहेको भक्तपुर नगर सम्पदा क्षेत्र हो। यो आफैमा एउटा खुल्ला संग्रहालय हो। यसको संरक्षणको निम्ति भक्तपुर नपाले पुरानो नगरभित्र घर बनाउने नगरबासीहरूलाई मौलिक शैलीमा घर बनाउन प्रोत्साहन स्वरूप अनुदान प्रदान गर्दै आएको छ।

तपाईंहरूले २० लाखमा एमबीबीएस पढाउने भन्नुभएको विषयको बारेमा बताइदिनुहोस्। यो सम्भव छ ?

सुरुकै वर्ष हामीले १ लाख ९० हजारमा इन्जिनियरिङ पढाएका थियौँ। त्यतिबेला अन्त ७ लाख थियो। हामीसँग ७ वटा उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थाहरू सञ्चालनको अनुभव छ। भौतिक पूर्वाधार निर्माण एक पटक गरे पुग्ने हो। नाफा हाम्रो उद्देश्य भित्र पर्दैन। लागत मात्रै उठाउने हो भने थोरै पैसा लिएर पनि चिकित्सक उत्पादन गर्न सकिन्छ। अहिले शिक्षालाई व्यापार बनाइएको हुँदा निकै महँगो भएको छ। हामी सेवामा नै ध्यान दिन्छौं। सस्तोमा चिकित्सा शिक्षा प्रदान गर्न सकिन्छ।

अहिले कति रकममा एमबिबिएस पढाउन सकिन्छ ?

हामीले ६ वर्ष अगाडि १५ लाखमा पढाउँछौं भनेका थियौँ। अहिले केही बढी होला। हामीले भौतिक संरचनाको पैसा नलिइ प्रोफेसरलाई तलव दिन रकम निकाले पुगिहाल्छ। हामीलाई युनिभर्सिटीको स्वीकृति दियो भने अरूको जसरी लिंदैनौं। हामीले १५।१६ लाख भन्दा बंगलादेशमा १६ लाख मात्र थियो।

युवा लक्षित कस्ता तालिम सञ्चालन भइरहेका छन् ?

युवाहरूलाई लक्षित गरी सिलाइ बुनाइ, हेयर कटिङ(कपाल काट्ने), बुटिक तालिम, कम्प्युटर, प्लम्बर, विद्युतको तालिम र मखमली जुता, बेकरी तालिम, काष्ठकला, चिनियाँ र जापानी भाषा, पर्यटक पथप्रदर्शक तालिमलगायतका थुप्रै सीपमुलक तालिमहरू अहिले सञ्चालनमा छन्।

स्रोत : नेपाल समाचारपत्रबाट

२०८१ साउन १

जनताको लगानीमा जनताकै सुविधाको लागि आवास योजना हो

हरिप्रसाद बासुकला
संयोजक, गुनासो अध्ययन तथा व्यवस्थापन उपसमिति

देको मिवा इतापाके आवास योजनाबारे केही बताइदिनुस् न ?

भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. २ र ६ स्थित देको मिवा इतापाके क्षेत्रका जग्गाधनी र मोहीहरूको अनुरोधमा विभिन्न समयमा वडाको कार्यालयमा पटक पटक बैठक गरी जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गर्ने सहमति भएअनुसार २०६९ सालमा भक्तपुर नपाले त्यस क्षेत्रमा जग्गा रोक्का गर्‍यो। जग्गा एकीकरणको कामलाई अगाडि बढाउन सरोकारवालाहरूको भेला गरी २०७१ सालमा उपभोक्ता समिति गठन गरियो भने यस आयोजनालाई नेपाल सरकारले २०७२ मा स्वीकृति प्रदान गर्‍यो। यस आयोजनाको चार किल्ला उत्तरमा कासाङ खोला, पूर्वमा देकोचादेखि बँको पुलसम्मको सडक, पश्चिममा सल्लाघारीदेखि निकोसेरा जाने बाटोको पुलसम्म र दक्षिणमा सल्लाघारीदेखि देकोचोसम्मको नगरकोट बाटो रहेको छ। कूल १६५४ रोपनी क्षेत्रफल भएकोमा करिब ४५० वटा घरहरू बनिसकेका छन् भने सार्वजनिक बाटो ४९ रोपनी, पर्ति जग्गा १८ रोपनी थियो। जग्गा प्रशासनको काम पछि हाल सडक ३८३ रोपनी, खुल्ला क्षेत्र ७५ रोपनी हुन आएको छ भने गुठी जग्गा ६८ रोपनी छ। भक्तपुर नपाले २०७९ सालमा रोक्का राखिए पनि आठ आना भन्दा कम नहुने गरी कित्ताकाट, खरिद बिक्रीको सुविधा २०७५ सालसम्म दिएको थियो। अंशबण्डाको अवस्थामा भने त्यो सुविधालाई कायमै राखिएको छ।

आवास योजनाबारे जनताबाट प्राप्त गुनासो सम्बोधनको लागि आयोजनाबाट के कस्ता पहलहरू भए ?

२०७६ सालमा साविक १५ क, ख, ग को प्रस्तावित रिप्लटिङ नक्सा प्रकाशित गरिएको थियो। सरोकारवालाहरूबाट धेरै प्रतिशत जग्गा काटेको गुनासा आएपछि छलफल गरी नीति संशोधन गरी २०७७ सालमा आयोजनाको सम्पूर्ण क्षेत्रको प्रस्तावित नक्सा प्रकाशित भयो। त्यसबेला करिब ६७२ वटा सरोकारवाला जग्गाधनी र मोहीहरूको गुनासो निवेदन दर्ता भए। प्रत्येक गुनासोकर्तासँग आयोजनाबाट गठित गुनासो व्यवस्थापन उपसमितिले पटक पटक छलफल गर्‍यो र धेरैको गुनासो सम्बोधन पनि भयो। आयोजनाले २०७९ सालमा स्थायी पूर्जाको लागि सूचना प्रकाशित गर्‍यो। हालसम्ममा आयोजनाभित्रका जग्गावालाहरूले ३६ प्रतिशत जग्गा फिर्ता लिइसकेका छन् भने त्यो क्रम जारी छ। कानुनी र व्यवहारिक समस्याका कारण कतिपयले चाहेर पनि जग्गा फिर्ता लिन सकेका छैनन्। २०७९ साल पछि मौखिक र लिखित गरी करिब १८२ जनाले आयोजनामा पुनः गुनासो गरे। त्यसमध्ये ६२ वटा लिखित निवेदन दर्ता गरी ४० वटा गुनासो निवेदनमाथि छलफल भइसकेका छन् भने अरू निवेदनहरूको सम्बन्धमा छलफल भइरहेको छ। गुनासो अध्ययन तथा व्यवस्थापन

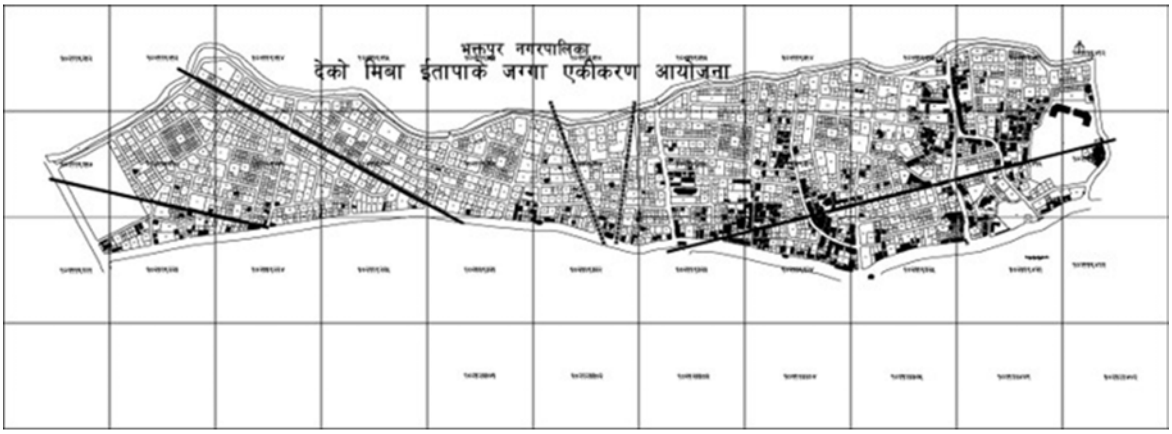

उपसमितिमा संघर्ष समितिको तर्फबाट पनि प्रतिनिधित्व थियो। संघर्ष समितिको सिफारिसमा एक जना जनप्रतिनिधिलाई सदस्य बनाइएको थियो। समग्र जनताको हितको भन्दा ब्यक्तिगत स्वार्थको कारणलाई प्राथमिकता दिई बैठकमा बारम्बार अवरोध गर्ने काम भयो र जनताको बिरोधपछि उनले स्वइच्छाले राजीनामा दिए। उनी ४ ओटासम्म बैठकमा उपस्थित भएको आयोजनामा माइन्युटमा छ।

देको मिवा आवास योजना सञ्चालन गर्नुको उद्देश्य के रहेको थियो ? के जनताको जग्गा बढी प्रतिशत काटेकै हो त ?

भक्तपुर नगरपालिकाले नाफाको लागि नभई अब्यवस्थित क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्न, ढलको व्यवस्था गर्न, ठाउँ ठाउँमा खुल्ला क्षेत्रको ब्यवस्था गर्न, प्रत्येक घरसम्म दमकल, एम्बुलेन्स र अत्यावश्यक सवारीसाधन प्रवेश गर्न मिल्ने गरी फराकिलो बाटोको ब्यवस्था गर्न जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गरिएको हो। भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा यसअघि सम्पन्न लिवाली आवास योजनामा ८ प्रतिशत, तुमचो दुगुरे जग्गा एकिकरणमा १० प्रतिशत बिक्री जग्गा थियो भन्ने यस आयोजना जम्मा ४.५ प्रतिशत अर्थात ७६ रोपनी जग्गा मात्र बिक्री जग्गा रहेका छन्। ती जग्गाहरू बिक्री गरेर ढल, ग्रावेल र पर्खाल निर्माण तथा ऋण तिर्नुपर्नेछ। जनताकै लगानीमा जनताकै सुविधाको लागि आवास योजना हो। यसमा नगरपालिकाले नाफा लिन खोजेको भन्ने आरोप सत्य होइन। बिक्रीको जग्गा प्राप्त भएमा सरकारी कार्यालयहरू र अन्य महत्वपूर्ण कार्यालयहरू राखिने छ। लिबालीमा ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजहरू, तुमचो दुगुरेमा ख्वप अस्पताल, जिल्ला अदालत, मालपोत कार्यालय, भूमिसुधार कार्यालयहरू रहेको सबैलाई जानकारी नै छ।

यस आयोजनामा कति प्रतिशत योगदान कट्टी भएको छ ? हाल त्यहाँ के कस्ता भौतिक निर्माण कार्यहरू भइरहेका छन, बताइदिनुहुन्छ कि ?

यस आयोजनामा अन्य आयोजनामा भन्दा कममात्र भौतिक पूर्वाधारमा योगदान काटेको छ। पूर्वाधार निर्माणका लागि लिवालीमा ८ प्रतिशत, तुमचोमा ६ प्रतिशत जग्गा काटेको थियो भन्ने देको मिवामा पूर्वाधारमा जम्मा ३ प्रतिशत, नक्सा पास गरी बनाएका घर र घरले चर्चेको क्षेत्रको १.५ प्रतिशत र नगरकोट सडकसँग जोडिएका घर र जग्गालाई भौतिक पूर्वाधार बापत योगदानको कटौती गरिएको छैन। हालसम्म भौतिक निर्माणमा पर्खाल निर्माण ७५ प्रतिशत, ढल निर्माण कार्य ५५ प्रतिशत र सडक ग्राबेलिङ कार्य २५ प्रतिशत सम्पन्न भयो भने बाटो खोल्ने कार्य ९८ प्रतिशत सम्पन्न भएकोछ। कासन खोलासंगैको बाटोमा पिच गर्न ढलान भइरहेको छ।

जग्गावालाहरूको योगदान कटौतीसम्बन्धी गुनासो सम्बोधन गर्न आयोजनाबाट के कस्ता प्रयास भए ?

२०७७ सालमा प्रस्तावित रिप्लटिङ नक्सा प्रकाशित गर्दा बिक्री जग्गा १०५ रोपनी थियो। सरोकारवालाहरूले धेरै योगदान काटेको गुनासो गरेपछि विभिन्न नीतिहरू संशोधन गरी फेरी रिप्लटिङ भयो। सम्भव भएसम्म प्रतिशत घटाइयो। जग्गावालाहरूको गुनासो सम्बोधन गरी बिक्री जग्गा ७६ रोपनी मात्र बाँकी देखियो।

थप जग्गा किन्दा पैसा तिर्न नसक्ने जग्गाधनीहरूलाई कस्तो सुविधा दिनुभएको छ ?

यस आयोजनामा ३६९ वटा घर र ५५९ जग्गालाई गरी जम्मा ९२८ वटालाई जग्गा थप भएको देखिन्छ। थप जग्गामा आयोजनाले तोकेको न्युनत्तम मूल्यमा घरलाई २० प्रतिशत र जग्गालाई १० प्रतिशतको छुटको ब्यवस्था गरिएको छ। थप जग्गा भएको घरधनी र जग्गाधनीहरूलाई एकैचाटी रकम जम्मा गर्न नसके तीन बर्ष वा तीन किस्तामा जम्मा गर्न सकिने ब्यवस्था गरिएको छ।

आयोजनामा रहेको गुठी जग्गाको योगदान कट्टीसम्बन्धी कस्तो नीति अवलम्बन गर्नुभयो ?

यस आयोजनामा ६८ रोपनी गुठी जग्गा छन्। आयोजनाको सुविधा अनुसार योगदान काट्नु स्वाभाविक हो। गुठी संस्थानको गुठी जग्गामा बाटो कायम गर्ने सम्बन्धि कार्यविधि २०७३ को दफा ७ मा भएको ब्यवस्था बमोजिम क्षतिपूर्ति वा मुआब्जा लिएर मात्र श्रेस्ता अध्यावधिक गर्ने नियम भएकोले गुठी जग्गाको श्रेस्ता कायम गर्ने काम अगाडि बढेको छैन। यो समस्या समाधान गर्नको लागि गुठी संस्थाका प्रमुख, मन्त्रालयका सचिवहरूसंग छलफल भइरहेको छ।

आयोजनाबारे थप केही छ कि ?

जग्गा एकीकरण आयोजनाले कसैलाई उठिबास, भूमिहीन, घरबारबिहीन गर्दैन। लालपूर्जा र नापी नक्सालाई आधार बनाएर नीति अनुसार जग्गा वितरण गरिएको छ। तर पर्ति वा सार्वजनिक जग्गा मिचेर घर बनाएका, सम्पदा ब्यक्तिको नाममा गरिएकाको हकमा त्यस्ता ब्यक्तिलाई जग्गा फिर्ता गरिएको छैन। आयोजनाले पोखरी, पाटी, ढुङ्गेधारा, पर्ति र सार्वजनिक जग्गा संरक्षण गर्नेछ।

संविधान संशोधन किन र केका लागि ?

विवेक

संसारका हरेक बस्तु परिवर्तनशील हुन्छ । त्यसरी नै संविधान र कानून पनि समयअनुसार परिवर्तन भइरहन्छन् । एकपटक निर्माण भएको संविधान चीर स्थायी हुन सक्दैन र त्यो सम्भव पनि छैन । जनताको इच्छा र आकांक्षा पूरा गर्न नसक्ने संविधान संशोधन, परिमार्जन वा खारेजी हुनु स्वभाविक हो । नेपालको संवैधानिक इतिहासको पछिल्लो घटनाक्रमलाई मात्र हेर्ने हो भने पनि २०१९ सालको संविधानलाई २०४७ सालको संविधानले, २०४७ सालको संविधानलाई २०६३ को अन्तरिम संविधानले र अन्तरिम संविधानलाई २०७२ सालको वर्तमान संविधानले विस्थापित गर्यो ।

२०४७ सालको संविधानलाई एसियाकै उत्कृष्ट संविधानको रूपमा व्याख्या गरिएको थियो । २०६२।६३ को जनआन्दोलनले त्यो संविधानमा एउटा शब्द र वाक्य समेत संशोधन नहुँदै खारेज गर्यो । जनताको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न नसक्ने संविधानलाई जनताले च्याटेर फोहर फाल्ने नालीमा फाल्छन् वा जलाई दिन्छन् । नेपालको संवैधानिक इतिहासले यो कुरा पुष्टि गरी सकेको छ ।

संविधान कानुनी दस्तावेजमात्र नभई जनताको शक्तिले लेख्ने राजनैतिक दस्तावेज पनि हो । संविधान जनआन्दोलनको बलमा लेखिएको हुन्छ । राजनैतिक आन्दोलन र संघर्षमा जुन वर्गले जित हासिल गर्छ उसले आफ्नो वर्ग अनुकुल संविधान लेख्छ । त्यसैले संविधान वर्गीय आन्दोलनको ऐतिहासिक दस्तावेज पनि हुने गर्छ । संविधानमा तत्कालीन जनआन्दोलन वा संघर्षको भावना प्रतिबिम्बित भएको हुन्छ । त्यसैले संविधानमा देशको राजनैतिक इतिहास जोडिएको हुन्छ ।

नेपाली कांग्रेस र एमालेबीच असार १७ गते राती प्रचण्ड नेतृत्वको सरकार विस्थापन गर्न बनेको सहमतिको मुख्य आधार नै संविधान संशोधन हो । नेकाको तर्फबाट शेरबहादुर देउवा र एमालेको तर्फबाट केपी ओलीले हस्ताक्षर गरेको भनिएको दुईपक्षीय सहमतिमा संविधान संशोधन मुख्य बुँदाको रूपमा उल्लेख छ । राजनैतिक स्थिरताको लागि संविधान संशोधन गर्ने बिषयलाई मुल आधार बनाई गरिएको सहमतिमा निम्न बुँदाहरूमा संविधान संशोधन गर्ने प्रस्ताव गरिएको सार्वजनिक भएको छ :

१) प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभामा समानुपातिक हटाउने, २)राष्ट्रिय सभालाई समानुपातिक संसद बनाउने, ३)राज्यको खर्च घटाउन कोशी, बागमती, गण्डकी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम गरी ५ वटा मात्रै प्रदेश कायम गर्ने, ४)वर्तमान पालिकाहरूलाई गाभेर ३००–४०० वटामा कायम गर्ने, ५)एउटा वडामा न्युनत्तम २१ वटा वडा कायम गर्ने, ६)महिला, दलित, समावेशी आयोग तीनवटा मात्र कायम गर्ने र ७)समावेशी आयोगले मजदुर, किसान, अपांग, पिछडिएको क्षेत्रलगायत जनजाति, मधेसी, थारु, मुस्लिम मामिला हेर्ने । संचार माध्यमले जनाए पनि हस्ताक्षरकर्ता दलहरूले भने अहिलेसम्म सहमति सार्वजनिक गरेका छैनन् ।

जनताबीच नेका र एमालेको संविधान संशोधनलगायतका बुँदाहरूमा सहमतिको चर्चा चलिरहेकै बेला एमाले केन्द्रीय विभागहरूको तर्फबाट उठाइएका विषयहरू र निष्कर्षसहितको प्रतिवेदन असार ४ गते प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई बुझाइयो ।

प्रधानमन्त्री ओलीलाई बुझाइएको प्रतिवेदनको एउटा बुँदामा निर्वाचन प्रणाली पुनरावलोकनको विषय पनि उल्लेख छ । उक्त बुँदामा भनिएको छ – नेपालमा मिश्रित निर्वाचन प्रणाली (६० प्रतिशत प्रत्यक्ष र ४० प्रतिशत समानुपातिक) छ । निर्वाचन प्रणालीकै कारण कुनै एक दलको बहुमत आउने अवस्था छैन । जसले गर्दा यो प्रणालीमा सुधार गर्नुपर्ने आवाज उठिरहेको छ । राजनैतिक स्थायित्वको लागि निर्वाचन प्रणालीसम्बन्धी संविधानका व्यवस्थाहरू र राजनैतिक दलसम्बन्धी कानुनको पुनरावलोकन गर्न र आवश्यकताअनुसार संशोधन गर्न आवश्यक छ ।

यसले सहमति सार्वजनिक नभए पनि नेका र एमालेबीच भएको सहमतिमा संविधान संशोधनको बुँदा रहेको पुष्टि गर्यो । संविधान संशोधन निर्वाचन प्रणालीमा मात्र कि अन्य बिषयमा पनि ? यो अहिलेको महत्वपूर्ण प्रश्न हो ।

संसदमा धेरैवटा दलहरू छन् । ती दलहरूका आआफ्ना विचार र सिद्धान्तहरू छन् । संविधान संशोधनजस्तो देश र जनतासित प्रत्यक्ष जोडिएको विषयमा दुई दलबीच मात्र रातको समयमा खुसुक्क गोप्य सम्झौता गर्नु प्रजातान्त्रिक होइन । यसमा धेरै किसिमका शंका गर्ने ठाउँहरू छन् । निर्वाचन प्रणाली सम्बन्धी संविधान संशोधन गरेर दुई दलीय तानाशाहीको व्यवस्था गर्न खोजिएको भए त्यो जनताको लागि स्वीकार्य हुन सक्दैन । त्यसले देशमा नयाँ खालको द्वन्द निम्त्याउने खतरा बढ्छ । देश नेका र एमालेको प्रयोगशाला होइन न त उनीहरूको पेवा नै हो । सबै मिलेर ल्याएको गणतन्त्रको रक्षा सबै मिलेर गर्नु आवश्यक छ । कसैले निरंकुशता लाद्न खोज्छ भने विगतकै इतिहास दोहोरिन सक्छ ।

वर्तमान संविधानमा थुप्रै कमी कमजोरीहरू नभएका भन्ने होइनन्। समयअनुसार त्यसको संशोधन हुनु आवश्यक छ। जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपतीय प्रणाली लागू गरिए अहिलेको जस्तो वर्षको ३ पटक सरकार परिवर्तनको अवस्था आउने थिएन। जुनसुकै पार्टीको राष्ट्रपति निर्वाचित भए पनि उसले ५ वर्षसम्म ढुक्कले पार्टी नीतिअनुसार शासन गर्न पाउने छन्। सांसदहरू मन्त्री बन्न नपाउने व्यवस्था गर्न सके त्यसबाट मन्त्री बन्नको निम्ति नेताहरूको चाकरी गर्ने प्रवृत्तिमा कमी आउने र निर्वाचनमा पैसाको छेलोखेलो हुनेमा पनि नियन्त्रण हुने छ।

स्थानीय तहहरूलाई अधिकार सम्पन्न बनाउँदै लाने, सक्षम स्थानीय तहहरूलाई विश्वविद्यालय सञ्चालनको अधिकार प्रदान गर्ने तथा कलेजहरू, अस्पतालहरू सञ्चालन गर्ने अधिकार पनि स्थानीय तहलाई नै दिने गरी संविधान संशोधन गर्न सके त्यो जनताको हितमा हुने छ। अर्थहीन जिल्ला समन्वय समिति खारेज गर्ने, नागरिकको सम्पत्तिको सीमा तोक्ने, विदेशमा सम्पत्ति राख्न नपाउने, उत्पादनका साधनहरू सामाजिकीकरण गर्दै लाने, शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार जस्ता जनताका आधारभूत बिषयहरू निःशुल्क गर्ने र नागरिकलाई योग्यताअनुसारको काम र कामअनुसारको ज्यालाको बन्दोबस्त गर्ने प्रावधान संविधानमा राख्नु आवश्यक छ। त्यो नेपालको संविधानमा उल्लेखित समाजवादउन्मुख भावनाअनुसार पनि हुनेछ। के संविधानमा ती विषयहरू समेट्न एमाले र नेकाका नेताहरू सहमत होलान् ? एमाले कम्युनिष्ट पार्टी हो भने ती विषयहरूमा संविधान संशोधनका लागि पहल हुने छ।

अहिले शासन व्यवस्था सञ्चालन गर्ने दलहरूले जनताको हितको पक्षमा काम नगर्दा नेपालको संघीय राज्य प्रणालीमाथि पनि प्रश्न उठ्न थालेको छ। संविधानको भावनाअनुसार संघ र प्रदेश सरकारहरूले न राम्रोसँग सरकार चलाउन सकेका छन् न चलाउन नै खोजेका छन्। पालिका स्तरीय एउटा संरचनाले पुग्ने ठाउँमा समान तहका प्रदेश र संघीय संरचना कायमै रहनाले न काम गुणस्तरीय हुन सकेको छ न कुनै किसिमको प्रभावकारीता नै। यस्ता विषयहरू पनि संविधान संशोधनको सन्दर्भमा छलफल हुनु आवश्यक छ।

निर्वाचनमा करोडौं खर्च गर्ने प्रवृत्तिको विकास भएको छ। करोडौं पैसा खर्च गर्न नसक्नेहरू जित्न त परको कुरा उम्मेद्वार नै हुन नसक्ने अवस्था सिर्जना भएको छ। पैसाकै बलमा राजनीति अगाडि बढ्न थालेपछि अहिले देशको राजनीति तस्कर, ठेकेदार, भष्टाचारी, म्यान पावर कम्पनी र घर जग्गा दलाली तथा बैंकरहरूको हातमा गएको छ। राजनीतिलाई छोटो समयमा अकुत सम्पत्ति आर्जन गर्ने माध्यम बनाइएको छ। यसर्थ निर्वाचनमा पैसा खर्च गर्न नपाउने व्यवस्था गरिनुका साथै पैसा खर्च गरेर चुनाव लड्नेहरूको उम्मेद्वारी नै खारेजी वा जितेको अबस्थामा पनि पद नै खारेज हुने संवैधानिक व्यवस्था आवश्यक छ।

अहिले ठूलठूला भ्रष्टाचारीहरू, अपराधीहरू पनि शानका साथ हिँडिरहेका छन्। जघन्य अपराधीहरूलाई मृत्युदण्डको सजायँ हुने संवैधानिक बन्दोबस्त भएमा आजको अबस्थामा सुधार आउने छ।

संविधान संशोधनलाई नियमित प्रक्रियाको रूपमा लिइ संसद भित्र रहेका र बाहिर बसेका दलहरू, कानुनविद्हरू, बुद्धिजीवीहरूबीच सघन छलफल प्रक्रिया अगाडि बढाउन सके विगतमा भए गरेका त्रुटीहरूलाई पनि सच्याएर अघि बढ्न सकिन्छ। संविधान संशोधन सामान्य कानुनसरह बहुमत पुगेकै भरमा गर्नुभन्दा पनि दीर्घकालीन असर पर्ने बिषयहरूबारे सोच विचार गरेर अघि बढ्नुपर्ने देखिन्छ।

संविधान सभाबाट बनेको नेपालको संविधान समाजवादी, पुँजीवादी र क्षेत्रीयताका पक्षधर मधेसी पार्टीहरूले चाहेअनुसारको शब्दहरू भेटिने एक प्रकारको खिचडी जस्तै बनेको छ । समाजवाद, निजीकरण र समावेशीको कुरा संविधानमा छ। एउटै संविधानले दुई विपरीत सिद्धान्तहरू बोकेका दलहरूलाईसमेत मान्य हुने व्यबस्था भएको संसारमा सम्भवतः नेपालमै मात्र हुन सक्छ।

संविधान संशोधनको ढोका खोल्नु अघि विगतको इतिहासबारे सोच्नु उचित होला। २०६३ सालमा अन्तरिम संविधान जारी पछि मधेसी मोर्चाले संघीयताको नारा लगाएर तराईमा आन्दोलन गर्यो। संविधान घोषणा भएको दुई महिना नपुग्दै संघीयतासहित अन्तरिम संविधान संशोधन गरियो। २०६४ सालमा संविधान सभाको निर्वाचन अघि 'एक मधेस एक प्रदेश'को नारा लगाएर मधेसी मोर्चाको नेतृत्वमा आन्दोलन भयो। पछि मधेस प्रदेश बनाउने सहमतिमा आन्दोलन टुङ्गियो। आजको मधेस प्रदेश त्यसैको परिणाम हो। त्यसको पछाडि कुन शक्तिले काम गरिरहेको छ हलेदो भने पछि कोत्याइरहनु आवश्यक नपर्ला।

अहिले राजावादीहरू राजतन्त्र पुनःस्थापनाको माग, त कतिले संघीयता खारेजीको माग गर्दै छन् भने कतिले समाजवादका आधारहरू निर्माणका लागि संविधान संशोधनमा जोड दिँदै छन्। यस्तो अबस्थामा विगतमा तराई आन्दोलन चर्काउन सहयोग गर्ने र कुनै पनि बहानामा आफ्नो अनुकुल संविधान संशोधनका लागि मौका हेरिरहेका भारतीय शासक वर्ग चुप लागेर बस्छन् भन्ने होइन। विगतमा झैं यसै निहुँमा विभिन्न स्वार्थ समूहहरूबाट आन्दोलन चर्काइएको खण्डमा सरकारको नियन्त्रणभन्दा बाहिर जान पनि सक्छन्। यसबारे संविधान संशोधनको ढोका खोल्नु अघि शासक दलहरूले सबै दलबीच गम्भीरतापूर्वक छलफल गर्नु बुद्धिमानी हुने छ।

निकोलस कोपर्निकस

राजेन्द्र बहादुर कायष्ठ

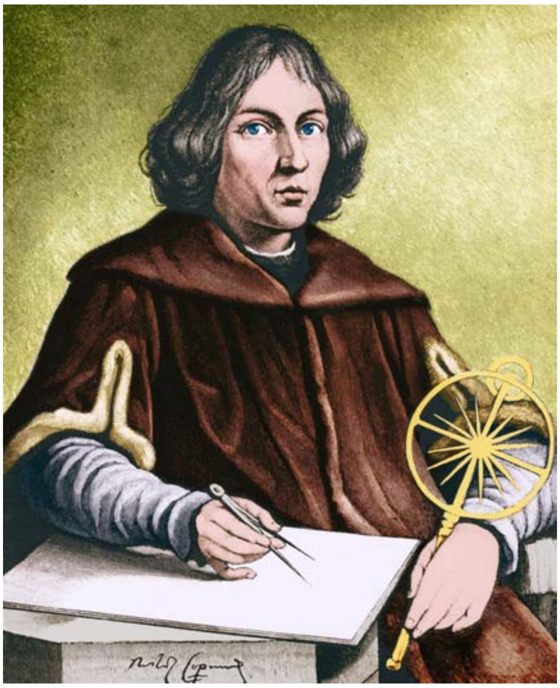

विषय प्रवेश : विज्ञानलाई अङ्ग्रेजीमा Science भनिन्छ। Science शब्द ल्याटीनी शब्द Scientia बाट आएको हो। ल्याटीनी भाषामा यसको अर्थ केही वस्तु बारे जान्नु वा थाहापाउनु भन्ने बुझाउँछ। यसरी विज्ञानको अर्थ केही वस्तुबारे जान्नु वा थाहापाउनु भन्ने अर्थ लाग्छ। पृथ्वीमा भएका जीवहरूमध्ये मानिस सबभन्दा बुद्धिमान प्राणी भएकोले उसलाई जहिले पनि वरपर भइरहने घटनाहरूबारे के, किन, कसरी आदि बारे जान्ने खुल्दुली भइरहन्छ। यसरी नै जीवनमा आउने विभिन्न समस्याहरू समाधान गर्न विभिन्न उपायहरू सोच्ने गर्नाले नयाँ नयाँ आविष्कारहरू हुँदै गएको छ। विगतदेखि नै मानिसहरूलाई आकाशमा देखिने विभिन्न आकाशीय पिण्डहरूबारे जिज्ञाशा रहँदै आएको थियो। यसमध्ये पृथ्वीको लागि सबै प्रकारको शक्तिको श्रोत र जीवहरू बाँच्न सक्ने प्रमुख आधार सूर्यबारे मुख्य चासो रहँदै आएको थियो। सूर्य र ग्रहहरूकोबारेमा मानिसहरूले विभिन्न खोजी र कल्पना गरिआएका थिए। यसैक्रममा ग्रिक दार्शनिक र वैज्ञानिक एरिस्टोटल (Aristotle (384 BC-322 BC) ले पृथ्वी केन्द्रित सिद्धान्त (geocentric theory) प्रतिपादन गरेका थिए। यस सिद्धान्तअनुसार ब्रम्हाण्डको केन्द्र पृथ्वी हो र यसलाई सूर्यलगायत अन्य ग्रहहरू र उपग्रहरूले परिक्रमा गर्दछ। यस सिद्धान्तलाई खगोलशास्त्री तथा गणितज्ञ Ptolemy (Claudius Ptolemy (100 -170 AD) ले पनि समर्थन गरेका थिए। यो सिद्धान्तको मोडेल सर्वप्रथम ३८० इपू अघि Eudoxus (390-340 BC) ले प्रस्तुत गरेका थिए। उनी प्लेटोका शिष्य थिए। विभिन्न धार्मिक ग्रन्थहरूमा यही कुरा उल्लेख थियो। त्यसबेला मानिसहरू धर्ममा अति नै विश्वास गर्ने भएकोले धर्ममा उल्लेख भएका कुराहरूलाई अक्षरशः विश्वास गर्दथे। यस सिद्धान्तलाई मानिसहरूले लामो समयदेखि मान्दै आएका थिए। नयाँ मान्यताको खोजीकै क्रममा यस पृथ्वी केन्द्रित मान्यतालाई आफ्नो अनुसन्धानबाट परिवर्तन गरी सूर्य केन्द्रित सिद्धान्त Heliocentric system theory प्रतिपादन गर्ने पहिलो व्यक्ति निकोलस कोपर्निकस (Nicolaus Copernicus (19 February 1473-24 May 1543) हुन्। यो सर्वथा नयाँ सिद्धान्त त्यसबेलाको धार्मिक मान्यताविपरीत थियो। त्यसैले, उनले आफ्नो नयाँ सिद्धान्त कुनै पनि मानिसहरूले विश्वास नगर्ने, सामाजिक वहिष्कार र धार्मिक गुरुहरूले गर्ने कारबाहीको डरले आफ्नो आविष्कारलाई प्रचारमा ल्याएनन्। उनले आफ्नो अनुसन्धानबाट ब्रम्हाण्डको केन्द्र सूर्य भएको र यसलाई पृथ्वीलगायत अन्य आकाशीय पिण्डहरूले परिक्रमा गर्दछ भनी व्याख्या गरेका थिए। उनले सूर्यको गति पृथ्वीको गतिको कारण देखिएको हो भनी बताएका थिए। उनले आफ्नो अनुसन्धानबाट प्राप्त तथ्यहरू कसैलाई बताएनन् तर पुस्तकमा लेखेर राखे । ती कुरा केही साथीहरूलाई उनले पढेर सुनाए। उनले लेखेको पुस्तक पनि साथीहरूको सल्लाहले आफ्नो जीवनको उत्तरार्धकालमा मात्र प्रकाशित गरे।

उनले सूर्य केन्द्रित सिद्धान्त सन् १५४३ मा प्रकाशित गरेका थिए। यस सिद्धान्तअनुसार ब्रम्हाण्डको केन्द्रमा सूर्य रहेको हुन्छ र ग्रहहरूलगायत उपग्रहहरूले सूर्यलाई घुमिरहेको हुन्छ। यस सिद्धान्तले युरोपको केही देशहरूमा ठूलो हलचल ल्यायो। टेलिस्कोपको आविष्कारक ग्यालिलियोले उनले पत्ता लगाएको यो सिद्धान्तलाई समर्थन र प्रचार गर्दा कालकोठरीमा

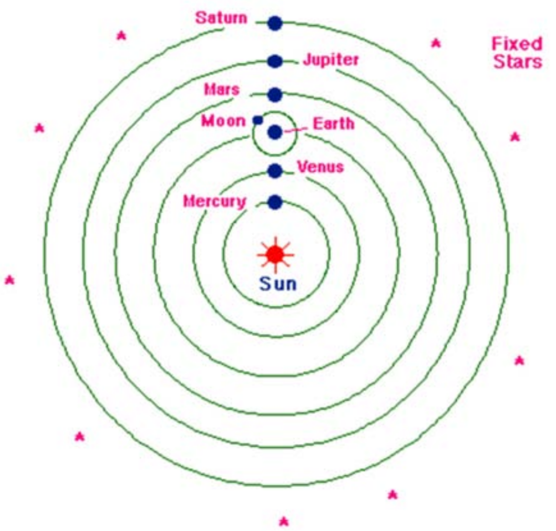

कोपर्निकसको सूर्य केन्द्रित मोडेल

बन्द हुनुपर्‍यो। उनको सिद्धान्तले विश्वव्यापी मान्यता पाउन सय वर्षभन्दा बढी समय लाग्यो।

कोपर्निकसका पिता र माता

बाल्यकाल : निकोलस कोपर्निकसको जन्म १९ फ्रेवुअरी १४७३ मा पोल्याण्डको तोरुण नामको सहरमा भएको थियो। उनको पिताको नाम Nicolaus Copernicus Sr. र माताको Barbara Watzenrode थियो। कोपर्निकस उनका आमाबुबाका चारजना सन्तानहरूमध्ये सबभन्दा कान्छा थिए। उनका दाजु र दिदीहरूको नाम Katharina Copernicus, Andreas Copernicus, Barbara Copernicus थियो। उनको परिवार समाजमा सम्भ्रान्त परिवारमा पर्दथ्यो। उनको मामाघर पनि प्रतिष्ठित परिवार नै थियो। उनको पिता सहरका सफल व्यापारी हुनुका साथै एक मजिस्ट्रेट पनि थिए। यसकारण कोपर्निकसको बाल्यकाल आरामदायक रह्यो। तर, उनी १० वर्षको हुँदा उनको बुबाको मृत्यु भयो। उनको त्यसपछिको विद्यालय शिक्षा उनको काकाको रेखदेखमा भयो भने उच्च शिक्षाको लागि उनी मामाघर बस्न गए। त्यहाँ पेशामा पादरी उनका मामा Lucas Watzenrode ले उनको पढाइको जिम्मा लिए। उनको मामाले कोपर्निकसको इच्छाअनुसार शिक्षा दिने बन्दोबस्त गरे। मामाको पेशामा प्रभावित भएर बाल्यकालमा कोपर्निकस पनि धर्म प्रचारक बन्ने इच्छा राख्दथे। उच्च शिक्षाको लागि उनले सन् १४९१ देखि १४९४ सम्म पोल्याण्डको क्रेको विश्वविद्यालयमा खगोल विज्ञान, ज्योतिष विज्ञान, दर्शन, ज्यामिति, भूगोल आदिको अध्ययन गरे। क्रेको त्यसबेला पोल्याण्डको राजधानी थियो र उक्त सहर उक्त समय युरोपभरिमा संस्कृति र समृद्धिमा प्रसिद्ध थियो। युरोपका विभिन्न देशका विद्यार्थीहरू क्रेको विश्वविद्यालय आएर अध्ययन गर्दथे। कोपर्निकसको समयमा लेखपढको मुख्य माध्यम ल्याटिनी भाषा थियो अथवा अर्को भाषामा भन्ने हो भने ज्ञानविज्ञान प्राप्त गर्ने माध्यम ल्याटिनी भाषा थियो । कोपर्निकसले पाँच फरक भाषाहरू सिकेका थिए। उनले क्रेको विश्वविद्यालयबाट डिग्री हासिल गर्नु अघि नै इटालीमा रहेको वोलोग्ना विश्वविद्यालयमा खगोल विज्ञान र गणित पढन गए। वोलोग्ना विश्वविद्यालयमा छोटो समय रहे पनि उनको लागि उपलब्धिमूलक रह्यो। किनभने उक्त अवधिमा उनले विभिन्न शैक्षिक संस्थाहरूको भ्रमण र अवलोकन गर्ने अवसर पाए। उनले वोलोग्ना विश्वविद्यालयमा रहँदा कानुन र चर्च सम्बन्धी नियमहरू पनि अध्ययन गरे।

खगोल विज्ञानमा अध्ययनमा उपलब्धी : वोलोग्ना विश्वविद्यालयमा अध्ययनरत रहँदा उनी विश्वविद्यालयका खगोल विज्ञानका विज्ञसँग बस्ने र सँगै कार्य गर्दथे। उनको नाम Domenico Maria de Novara थियो। उनीसँग मिलेर आकाशीय पिण्डसम्बन्धी अवलोकन र अध्ययन गर्दथे। उनले इटालीको वोलोग्ना विश्वविद्यालयमा अध्ययनपश्चात वर्मियाको चर्चमा canon पदमा (चर्चको कर्मचारी) भएर काम गरे। उनी चर्चको कर्मचारी भएर कार्य गरे पनि आफ्नो खगोल विज्ञानसम्बन्धी अनुसन्धानलाई भने निरन्तरता दिइरहे। कोपर्निकसको पालामा पृथ्वी केन्द्रित सिद्धान्त प्रचलनमा थियो। उनले आकाशीय पिण्डहरूको अवलोकनको क्रममा केही रातहरूमा ग्रहहरू विपरीत दिशातिर गइरहेको देखे। उनले आफूले गरेको अध्ययन कै आधारमा सन् १५१४ आफ्नो हस्तलिखित पुस्तक साथीहरूलाई देखाए जस्मा ब्रम्हाण्डको केन्द्रमा सूर्य रहेको हुन्छ पृथ्वी होइन र ग्रहहरूले सूर्यलाई घुम्दछ भनी व्याख्या गरिएको थियो। जसलाई सूर्य केन्द्रित सिद्धान्त भनिन्छ। उनले सूर्योदय र सूर्यास्त पृथ्वीको अक्षीय घुमाइमा भर पर्दछ र पृथ्वीमा मौसम परिवर्तन सूर्यलाई घुम्ने क्रियामा भर पर्दछ भनी लेखेका थिए। उनले आफ्नो पुस्तकमा पृथ्वीको गतिले गर्दा अन्य ग्रहहरूको गति

विपरीत दिशातिर गएको हो भनी बताएका थिए। उनको पुस्तकको पाण्डुलिपि सन् १५३२ मा तयार भएको थियो। पुस्तकको नाम De Revolutionibus Orbium Coelestium थियो। जसको अर्थ On the revolutions of the heavenly spheres हुन्छ।

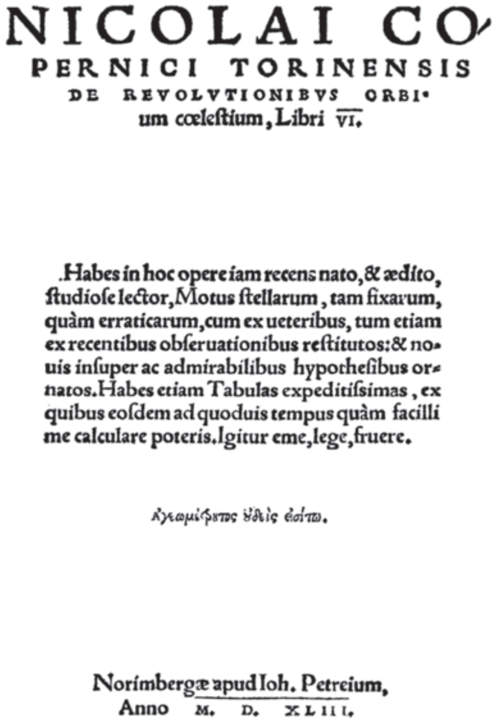
NICOLAI CO-
PERNICI TORINENSIS
DE REVOLVTIONIBVS ORBI-
um cœlestium, Libri VI.

Habes in hoc opere iam recens nato, & ædito, studiose lector, Motus stellarum, tam fixarum, quàm erraticarum, cum ex ueteribus, tum etiam ex recentibus obseruationibus restitutos: & nouis insuper ac admirabilibus hypothesibus ornatos. Habes etiam Tabulas expeditissimas, ex quibus eosdem ad quoduis tempus quàm facillime calculare poteris. Igitur eme, lege, fruere.

Ἀγεωμέτρητος οὐδεὶς εἰσίτω.

Norimbergæ apud Ioh. Petreium,
Anno M. D. XLIII.

यस पुस्तकमा सौर्य प्रणाली, ग्रह र ताराहरूबारे व्याख्या गरिएको थियो। त्यसबेला पुस्तक प्रकाशित गर्नु बाइबलको विरुद्ध थियो। यसको अर्थ सिधा मृत्यु दण्ड हुन सक्दथ्यो। यसकारण उनले पुस्तकलाई प्रकाशित नगरीकन राखे। उनी धार्मिक हुनुको साथै वैज्ञानिक सोचका मानिस थिए। जब उनी ७० वर्षका भए उनले वैज्ञानिक सोचलाई बढी मान्यता दिएर साथीहरूको साथ पाएर उक्त पुस्तक सन् १५४३ मा प्रकाशित गरे। चर्चले यसको विरोध गर्न सक्ने भएकोले पुस्तक पोपलाई समर्पण गरियो। चर्चले उनको पुस्तकलाई वास्तविक तथ्य तर वर्तमान अवस्थामा धेरैले विश्वास नगर्ने धारणाको रूपमा लियो। तर, पछि गएर सन् १६१६ मा कोपर्निकसको उक्त पुस्तकमाथि प्रतिबन्ध लगाइयो।

पारिवारिक जीवन : कोपर्निकसले आफ्नो जीवनकालमा कहिल्यै विवाह गरेनन्। तर, सन् १५३१ देखि १५३९ सम्म उनको नाम एकजना महिला Anna Schilling सँग जोडिन गएको थियो। ३३ वर्षको उमेरमा उनले आफ्नो उच्च शिक्षा समाप्त भएपछि आफ्नो बुढो र बिरामी मामाको सेवा गर्नको लागि इटालीबाट पोल्याण्ड फर्केर रातदिन सेवा गरेका थिए। आफ्नो प्रिय मामाको मृत्युपछि उनी फेरि आफ्नो कार्यक्षेत्र फ्रायनवर्गमा फर्केका थिए।

कोपर्निकस सम्बन्धी केही तथ्यहरू :

१) उनी विद्यार्थीकालमा गिर्जाघरमा सानो पादरीको रूपमा जागीर खाएका थिए।

२) उनले मामाको उत्प्रेरणाले चर्चको कानुनमा डाक्टरेट उपाधी हासिल गरेका थिए।

३) उनलाई ग्रिक र ल्याटिनीको साथै पाँचओटा भाषाहरू आउँथ्यो।

४) उनको कार्यक्षेत्र Astronomy; Canon law; Economics; Mathematics; Medicine; Politics थियो।

५) उनी Heliocentrism; Quantity theory of money; Gresham–Copernicus विधि को लागि प्रसिद्ध थिए।

६) उनको सिद्धान्तबाट प्रभावित प्रमुख वैज्ञानिकहरू Galileo Galilei, Johannes Kepler, Isaac Newton थिए।

७) उनले सन् १५१७ मा अर्थशास्त्रसम्बन्धी अनुसन्धान पत्र लेखेका थिए।

८) उनले स्वास्थ्यसम्बन्धी पुस्तक अध्ययन गरेर स्वास्थ्यकर्मीको डिग्री नभए पनि स्वास्थ्यकर्मीको रूपमा कार्य गरेका थिए। विशेष गरी उनको मामा र आफन्तहरूको उपचारमा।

९) उनी आफ्नो जीवन अवधिभर अविवाहित रहे।

१०) उनले पोल्याण्ड र इटाली गरी चारओटा विश्वविद्यालयमा भर्ना भए तर कुनैबाट पनि डिग्री उत्तीर्ण गरेनन्।

११) उनको पालामा पृथ्वी केन्द्रित सिद्धान्त मान्यतामा थियो। यसकारण उनले क्याथोलिक चर्चको डरको कारणले आफ्नो सूर्य केन्द्रित सिद्धान्तको प्रकाशनमा ढिलाइ गरेका थिए।

१२) उनले आफ्नो सूर्य केन्द्रित सिद्धान्त मृत्यु शय्यामा पुग्दा प्रकाशित गरेका थिए। जस्को प्रकाशनको दुई महिनामा उनको मृत्यु भएको थियो।

१३) कोपर्निकसले आफ्नो पुस्तक पोपलाई समर्पण गरेका थिए। तर, चर्चले सन् १६१६ मा पुस्तकमाथि प्रतिबन्ध लगायो।

१४) सन् १६३३ वा कोपर्निकसको मृत्यु भएको ९० वर्षपछि उनको सिद्धान्तको समर्थन गरेकोले ग्यालिलियो ग्यालिलिलाई आजन्म घरमा नजरबन्द गरियो।

१५) सन् २०१० मा कोपर्निकसको सम्मानमा आधुनिक पेरियोडिक तालिकामा पारमाणविक सङ्ख्या ११२ भएको एउटा परमाणुको नाम Copernicium (Cn) राखिएको छ ।

१६) कोपर्निकसको निधन सन् १५४३ मा भए पनि उनको चिहान सन् २००८ मा मात्र पत्ता लागेको थियो ।

१७) कोपर्निकसलाई आधुनिक खगोल विज्ञानका पिता भनिन्छ ।

१८) हालका विश्वका विभिन्न स्थानमा उनको प्रतिमाहरू राखिएका छन् ।

१९) उनी सूर्य केन्द्रित सिद्धान्तका पहिलो परिकल्पनाकार थिएनन् । उनीभन्दा पहिला अरूले पनि यसबारे परिकल्पनाहरू गरेका थिए । तर, पहिलो पटक लिपिवद्ध र प्रचार प्रसार कोपर्निकसले गरेका थिए ।

२०) उनको परिवारका सदस्यहरू चर्चसँग सम्बन्धित भएकोले उनको चर्चसँग खासै विवाद भएन ।

२१) कोपर्निकसको सूर्य केन्द्रित सिद्धान्तमा धेरै संशोधन गर्नु परे पनि टेलिस्कोपको आविष्कार नभएको समयमा सूर्य केन्द्रमा रहेर ग्रहहरूले घुम्ने पहिलो परिकल्पना गरेका थिए ।

कोपर्निकसको वार्सामा रहेको प्रतिमा

मृत्यु : कोपर्निकसको पालामा धार्मिक रूपले पृथ्वी केन्द्रित सिद्धान्त नै सर्वमान्य सिद्धान्तको रूपमा जनमानसमा प्रचलित थियो । त्यसबेला पूरा युरोप नै धर्ममा अन्धो थियो । तर, उनले अनुसन्धानबाट पत्ता लगाएको सूर्य केन्द्रित सिद्धान्तले प्रचलित पृथ्वी केन्द्रित सिद्धान्तलाई खण्डन गर्दथ्यो । यसकारण कोपर्निकसले आफ्नो आविष्कारलाई गुपचुप राखेका थिए । यसरी लिपिबद्ध गरेर साथीहरूबिच मात्र सीमित राखेका थिए । जीवनको अन्तिम घडीतिर मात्र साथीहरूको हौसला पाएर उनले सन् १५४३ मा पुस्तक प्रकाशित गरेका थिए । उनी पुस्तक प्रकाशित गर्दा मानसिक तनावमा थिए । पुस्तक प्रकाशित भएको दुई महिनापछि ७० वर्षको उमेरमा उनको मृत्यु भयो ।

सामान्यता नयाँ तथ्य आविष्कार गर्दा धेरैबाट स्यावासी, हौसला र पुरस्कार पाउने गर्दछ तर कोपर्निकसले नयाँ तथ्य बताउन डर, त्रास, भय आदि मनोवैज्ञानिक दबाब झेल्नुपर्‍यो ।

कोपर्निकसको शवलाई सन् २०१० मा सम्मानका साथ पुनः समाधिस्थ गरियो ।

उनको शवलाई कुन ठाउँमा गाडिएको परिवारलाई थाहा भएन तर सन् २००५ मा पुनः उत्खनन गरी ३ वर्ष लगाएर DNA परीक्षण गरी उनको शव पत्ता लगाइयो र सन् २०१० मा सम्मान साथ उनको शवलाई फेरि समाधिस्थ गरिएको थियो ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. विश्वका चर्चिक वैज्ञानिकहरू : दिलिप श्रेष्ठ, उर्मिला शाही
२. गुगल

भक्तपुर नपाका नियम-कानुन

‘भक्तपुर नगरपालिका, सुधारिएको शवदाह गृह सञ्चालन कार्यविधि, २०७९’ का व्यवस्थाहरू

डा. हरिराम सुवाल
संयोजक, विधायन समिति,
भक्तपुर नपा

नेपालको संविधान २०७२ को धारा १०२ अनुसार स्थानीय सरकारलाई संविधानले तोकिएका क्षेत्राधिकारभित्रका विषयहरूमा कानुन बनाई कार्यान्वयन गर्ने अधिकार छ। यही अधिकारलाई प्रयोग गर्दै भक्तपुर नगरपालिकाले धेरै विषयमा कानुनहरू बनाई कार्यान्वयन गर्दै आएको छ। २०७९ पुस महिनामा बसेको भक्तपुर नगरपालिकाको तेन्हौँ नगरसभाले ‘भक्तपुर नगरपालिका, सुधारिएको शवदाह गृह सञ्चालन कार्यविधि, २०७९’ पारित गरेको थियो। साथै, भक्तपुर नगरपालिकाले भनपा वडा नं. ७ मा हाल दुई ओटा शवदाह गृह सञ्चालनमा ल्याइसकेको छ। त्यही शवदाह गृहलाई व्यवस्थित र दीर्घकालीनरूपमा सञ्चालन गर्नको लागि शवदाह गृह सञ्चालन कार्यविधि बनेको छ। त्यसकारण, भनपाको तेन्हौँ नगरसभाले शवदाह गृह सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ पास गरेको थियो। सुधारिएको शवदाह गृह सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ को प्रस्तावनामा लेखिएको छ, *‘भक्तपुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्थायी वा अस्थायी बसोबास गर्ने र देशभरिका नागरिकहरू स्वाभाविक कालगतिले मृत्यु हुँदा वा अन्य विभिन्न कारणले मृत्यु हुँदा शवहरूको उचित व्यवस्थापन गर्नको लागि, वातावरणलाई स्वच्छ र स्वस्थ राख्ने प्रयोजनले भक्तपुर नगरपालिकाले सुधारिएको शवदाह गृह सञ्चालनमा ल्याएको हुँदा यसलाई नियमित र व्यवस्थित गर्न कार्यविधि बनाउन वाञ्छित भएकोले भक्तपुर नगरपालिकाको तेन्हौँ नगरसभाबाट पारित गरी यो कार्यविधि लागु गरिएको छ।’*

परम्परागत शवदाहले समय धेरै लाग्ने र खर्च पनि

शवदाह गृह

धेरै लाग्ने हुँदा गुठीयारहरूको समय बचत गर्न र वातावरण दूषित हुनबाट जोगाउनको लागि भक्तपुर नगरपालिकाले यो नयाँ शवदाह गृह सञ्चालनमा ल्याएको हो। साथै स्थानीय तह निर्वाचन-२०७९ मा नेपाल मजदुर किसान पार्टीले भक्तपुर नगरपालकाको लागि प्रस्तुत गरेको प्रतिबद्धता पत्र-२०७९ को बुँदा नं. ११ मा सुधारिएको शवदाह गृह सञ्चालनमा ल्याउने उल्लेख गरेअनुसार शवदाह गृह निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा समेत ल्याएको छ। यसलाई व्यवस्थित गर्न नै कार्यविधि आवश्यक भएको हो।

यस कार्यविधिको **दफा १** ले विभिन्न कानुनी शब्दको परिभाषा गरिएको छ। जसअनुसार **‘शव’** भन्नाले भक्तपुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्थायी वा अस्थायी बसोबास गर्ने र देशभरिका नागरिकहरू स्वाभाविक कालगतिले मृत्यु हुँदा वा अन्य विभिन्न कारणले मृत्यु भई ल्याइएका मानिसको मृत्यु भएको शरीरलाई सम्झनुपर्दछ। शवको परिभाषाले भक्तपुर नगर र नेपालभरिका नागरिकहरूको स्वाभाविक मृत्यु वा अन्य कारणले मृत्यु भएमा शव जलाउने उद्देश्यले परिभाषित गरेको प्रस्ट हुन्छ। **‘शवदाह गृह’** भन्नाले भक्तपुर नगरपालिकाले भनपा वडा नं. ७ हनुमान घाटमा निर्माण गरिएको सुधारिएको शवदाह गृहलाई सम्झनुपर्छ। यस शब्दले भविष्यमा नगरका अन्य स्थानहरूमा निर्माण हुने शवदाह गृहलाई पनि बुझाउने छ। **‘गुठी’** भन्नाले सामाजिक परम्पराअनुसार विभिन्न उद्देश्यले सञ्चालनमा रहेको मानिसहरूको समूहलाई सम्झनुपर्दछ। **‘परिवार’** भन्नाले मृतकको एकाघरमा बस्ने र एउटै भान्छा र छतमुनि बसेको परिवारका सदस्यहरूलाई सम्झनुपर्दछ।

सुधारिएको शवदाह गृहमा शव जलाउनेसम्बन्धी व्यवस्था :

यस कार्यविधिको **दफा २** ले सुधारिएको शवदाह

गृहमा शव जलाउने सम्बन्धमा उल्लेख गरेको छ। जसअनुसार भक्तपुर नगरपालिकाको सुधारिएको शवदाह गृहमा शवदाह गर्नको लागि आउने व्यक्ति, परिवार वा गुठीयारले ल्याउने शवको दर्ता गर्नुपर्दछ। सुधारिएको शवदाह गृहमा शवदाह गर्नको लागि आउने व्यक्ति, परिवार वा गुठीयारले ल्याउने शवको विवरण भरी दर्ता गर्नुपर्नेछ। शवदाहको लागि नाम दर्ता गर्दा परिवार वा गुठीयारबाट प्रति शवको रु. १,०००।– अक्षरेपि एक हजार रुपैयाँ शुल्क तिर्नुपर्नेछ। शवदाह गर्न आवश्यक दाउरा र अन्य सामान मृतक परिवार/गुठियारबाट ल्याउनुपर्नेछ। शव जलाउँदा मृतक परिवार/गुठियार वा अन्य सम्बन्धित व्यक्तिहरू अन्तिम समयसम्म बस्नुपर्नेछ। शव जलाउँदा भक्तपुर नगरपालिकाले सुरुमा आगो बाल्न प्रयोग हुने ग्याँसमात्र उपलब्ध गराउनेछ। शव जलाउँदा त्यहाँ खटिने कर्मचारीको स्वीकृति वा सहयोगमा चित्ता मेसिनमा राख्नेछ। शव जलिरहँदा दाउरा थप्ने र अन्य काम गुठियार वा परिवारका सहयोगीले सम्पूर्ण कार्य गर्नुपर्नेछ। कर्मचारीले सहयोगी भूमिकामात्र निभाउनेछ। साथै चित्ता मेसिनको काम पूर्णरूपमा कर्मचारीले गर्नेछ। शव जलाउन ल्याउने क्रमअनुसार जो अगाडि पुग्छ त्यहीको चित्तामा क्रमशः शवदाह गरिनेछ। शव जलाउने कार्य आ–आफ्नै संस्कारअनुसार मात्र हुनेछ। शव जलाउने कार्य बिहान ५:०० बजेदेखि बेलुका ७ बजेसम्म क्रियास्थलसम्म पुगेका शवमात्र जलाउनेछ। तर, अति आवश्यक भएका शव सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्षको सिफारिसमा लास जलाउन सक्नेछ। सुधारिएको शवदाह गृहमा जलाउन इच्छाएको शवमात्र जलाइने छ। शवदाह परिसरभित्र अति आवश्यक व्यक्तिहरू बढीमा ७ जनामात्र प्रवेश गर्न पाउनेछन्। जलाउने समयमा पालो फेर्न सकिनेछ। अस्तु बगाउने कार्य स्वयम् परिवार वा गुठीयारले गर्नुपर्नेछ। शवदाह गृहको चित्तामा प्राविधिक समस्या आई बिग्रेमा शव जलाउन बाध्य हुनेछैन। शव जलाइसकेपछि अनावश्यक वस्तुहरूको नष्ट आफैँले गर्नुपर्ने र परिसर सफाइ गर्ने सबैको दायित्व हुनेछ। गुठीयार तथा परिवारको सामान हराएमा भनपा जिम्मेवारी हुनेछैन। आफ्नो सामान आफैँले सुरक्षा गर्नुपर्नेछ। अस्पतालमा मृत्यु भएको भए मृत्यु प्रमाणपत्रको फोटोकपि पेस गर्नुपर्नेछ।

व्यवस्थापन समितिसम्बन्धी व्यवस्था :

सुधारिएको शवदाह गृह उचित मर्मत सम्भार, रेखदेख र व्यवस्थापन गर्न एक सुधारिएको शवदाह गृह व्यवस्थापन समिति गठन गरिनेछ। सुधारिएको शवदाह गृह व्यवस्थापन समितिमा निम्न पदाधिकारीहरू रहनेछन् –

क. सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्ष – संयोजक
ख. सम्बन्धित वडाका महिला वडा सदस्य – सदस्य
ग. उपभोक्ता समितिका प्रतिनिधि – सदस्य
घ. हनुमानघाट सेवा समितिका प्रतिनिधि – सदस्य
ङ. शवदाह गृहमा कार्यरत कर्मचारी – सदस्य

व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

क. समयसमयमा शवदाह गृहमा कुनै समस्या आएमा वा प्राविधिक समस्या आएको खण्डमा आवश्यक मर्मत सम्भार गर्नको लागि पहल गर्ने।

ख. शवदाह गृहको आवश्यक हेरचाह गर्ने र कर्मचारीहरूलाई हेरचाहको लागि आवश्यक निर्देशन गर्ने

ग. शवदाह गृहको सञ्चालन गर्न आवश्यक कर्मचारीलाई निर्देशन दिने।

घ. शवदाह गृहको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्न विभिन्न निकायबिच समन्वय गर्ने। विशेषगरी भक्तपुर नगरपालिकामा आवश्यक बजेटको लागि व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूले पहल गर्ने।

ङ. शवदाह गृहको व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक नीति निर्माण गर्न परामर्श दिने।

च. शवदाह गृहको अवस्थाबारे नगरपालिकामा समयसमयमा जानकारी गराउने।

छ. नगरपालिकाले दिएका निर्देशनअनुसार शवदाहगृह सञ्चालन गर्न र गराउने आवश्यक व्यवस्था गर्ने।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीले स्थानीय चुनावमा गरेको प्रतिबद्धताअनुरूप कार्यान्वयनमा ल्याएका विभिन्न कार्यहरूमध्ये एक सुधारिएको शवदाह गृह पनि हो। नगरपालिकाले शिक्षा र स्वास्थ्यमा मात्र नभई अन्य क्षेत्रमा पनि प्राथमिकताका साथ घोषणापत्रअनुसार क्रमबद्धरूपमा कार्य गर्दै छ भन्ने कुरा यस शवदाह गृहको सञ्चालनले पुष्टि गर्दछ। त्यसैले, भक्तपुर नगरपालिकाले सञ्चालनमा ल्याएको सुधारिएको शवदाह प्रयोगले वातावरण दूषित हुनबाट जोगाएको छ भने गुठीयारहरूको समय धेरै बचत गरेको देखिन्छ।

स्रोत : मजदुर दैनिक, माघ १६, २०८०

सफाइ अरुको लागि होइन
हामी आफ्नै लागि हो।

स्थायी तुषारो भूमि

विष्णुभक्त राजचल

स्थायी तुषारो भूमि

एस एम मुलर (Siemon willia Mulleri 1900-1970) नामका भू-तत्वविदले सन् १९४७ मा Permarost (स्थायी तुषारो भूमि) को परिभाषा यसरी दिएका छन् – वर्षौं वर्ष सम्म ०° को हिमाङ्क भन्दा न्यून तापक्रमको कारणले वर्षौंसम्म बाक्लो हिउँले टन्न ढाकेर रहेको हिमक्षेत्रलाई पर्माफ्रस्ट भनिन्छ। यसअघि सन् १८०६ मा लोनाडेल्टा भन्ने स्थानमा 'एड्मन्स' नामका विद्वानले ट्रान्स साइवेरियन रेलमार्ग निर्माणको सिलसिलामा हिउँ जमेर रहेको धरातलीय क्षेत्रको अध्ययनमा पहिलो पटक पर्माफ्रस्टको पहिचान गरेका थिए।

मुलर

आधुनिक परिभाषा अनुसार पर्माफ्रस्ट भन्नाले धरातलीय सतह वा तल धेरै गहिराइसम्म सयौं, हजारौं वर्षसम्म हिमाङ्कभन्दा न्यून तापक्रममा जल र स्थल जमेर रहेको अवस्थालाईनै पर्माफ्रस्ट भन्ने गरिन्छ। Permafrost is any ground that remains completely frozen 32° F. or colder for at least two years straight. These permafrost permanently fozen with ground are most common in regions with high mountain and in EarthÚs higher labitua des near the north and south poles. Permafrost Cover large regions of the Earth.

धरातलीय सतहमा स्थायी रूपले हिउँले ढाकिएर नरहेको पनि हुन सक्छ र त्यस सतहमा एक सक्रीय सतह (Active Layer) पनि हुन सक्छ। पर्माफ्रस्ट परिहिमानी क्षेत्रको सर्वाधिक महत्त्वपूर्ण क्षेत्र हो।

पर्माफ्रस्टको गहिराई

स्थान विशेषको हावापानी, धरातलीय संरचना र पानीको अवस्थाअनुसार पर्माफ्रस्टको गहिराइ सबै स्थानमा एकनास नभई फरक फारक स्थानमा फरक गहिराइमा हुन्छ। महाद्वीपीय, हावापानी क्षेत्रमा शरद याममा ज्यादै न्यून तापक्रम हुने भएकोले पर्माफ्रस्टको गहिराइ (मोटाई) बढी हुन्छ। सागरीय हावापानी पाइने क्षेत्रमा पर्माफ्रस्ट छिटफुट रूपमा मात्र पाइन्छन्। किनकी त्यहाँ सागरीय ढालको छायाँ हुने स्थान र उपत्यका घाटीमा मात्र हिउँ सम्भव हुन्छ। अचेल पर्माफ्रस्ट मण्डलको रूपमा रहेका साइबेरियाको उत्तरी इलाका मा ६०० मिटर भन्दा पनि बढी गहिराइमा पर्माफ्रस्ट पत्ता लगाएका छन्।

इस प्रर्माफ्रस्ट्का प्रकार

पानीको परिमाणअनुसार पर्माफ्रस्ट शुष्क र आर्द्र गरी दुई प्रकारमा विभाजन गरेका छन्। जब धरातल मित्र भूमिगत पानीको परिमाण कम हुन्छ तब तापक्रम हिमाङ्कभन्दा कम भए पनि हिमिकरण हुन पाउँदैन। यस अवस्थामा शुष्क पर्माफ्रस्ट हुने गर्छ। भूमिगत पानीको मात्रा बढ्ने बेलामा हिमिकरण धेरै भएर आर्द्र वा हिमकृत पर्माफ्रस्ट हुने गर्छ।

क्षेत्रीय विस्तारको आधारमा पर्माफ्रस्ट निम्न तीन प्रकारमा उल्लेख गरेका छन्–

(१) **अविच्छिन्न पर्माफ्रस्ट** – जुन स्थानमा सदा सर्वदा सम्पूर्ण क्षेत्रमा पूर्णरूपल हिउँले ढाकिएर रहेको हुन्छ त्यो क्षेत्रलाई अविच्छिन्न पर्माप्रस्ट भन्ने गरिन्छ। केवल ठुलठुला नदी, ताल, पोखरीमा मात्र हिउँले ढाकिएको नहुँन सक्छ। क्यानाडा तथा साइबेरियाका धेरै जसो स्थानमा यस्ता अविच्छिन्न पर्माफ्रस्ट (Continuous Perma fresh) पाइन्छ।

(२) **विच्छेदित पर्माफ्रस्ट** – जुन स्थानको कहिँ कतै मात्र हिउँले ढाकिएका क्षेत्र हुने तर धेरैजसो स्थान हिउँ विहिन हुन क्षेत्रलाई विच्छेदित पर्माफ्रस्ट (Dis untinuous Permafrast) भनिन्छ।

(३) **विकिर्ण पर्माफस्ट** – विशाल हिमक्षेत्रको कहिँकतै छिटफुट रूपमा हिउँले ढाकिएका क्षेत्र नहुने तुषारो भूमिलाई विकिर्ण पर्माफ्रस्ट (Sporadic permafrost) भन्ने गरिन्छ। यो क्षेत्रमा कहिँकतै प्रारम्भिक पर्माफ्रस्टको अवशेष रहेको हुन्छ।

पर्माफ्रस्टको वितरण

विभिन्न हिमयुगमा पृथ्वीको प्रायःजसो भागमा हिउँले पूर्ण रूपमा ढाकिएको अवस्था थियो। तर अहिले विश्वका

प्रायःजसो स्थानबाट हिउँ पग्लिएर गई हटिसकेको अवस्था छ। विश्वको सम्पूर्ण भू-भागको लगभग २० प्रतिशतदेखि ३० प्रतिशत भागमा मात्र विशुद्ध, स्थायी तुषारो भूमीको फैलावट बाँकी रहेको विश्वास छ।

पर्माफ्रस्टको सर्वाधिक क्षेत्र मध्ये सबैभन्दा बढी सोभियत रूसमा पाइन्छ। यसबारे अनेकौँ भू-तत्त्वविद् विद्वानहरूले आ-आफ्नो विचार व्यक्त गरेका छन्। अहिले मंगोलिया, चीन, अलास्का, क्यानाडा, ग्रिनल्याण्ड, आर्कटिक र एन्टार्कटिकमा मात्र पर्माफ्रस्ट क्षेत्रको रूपमा बाँकी रहेको पाइन्छ। यसबाहेक उच्च पर्वतीय क्षेत्र जस्तै हिमालय, आल्पस रकी र एण्डिजका शिखरमा पनि सीमित हिमक्षेत्र पाइन्छ। उपरोक्त स्थान र क्षेत्रमा अहिले प्लास्टोसीन युगमा फैलिएको हिमक्षेत्रका बाँकी अवशेषको रूपमा मात्र पाइएका हुन र ती स्थानका प्रायःजसो खण्डमा पनि अहिले विस्तौर हिउँ हट्न थालेका बताइएको छ।

स्थायी तुषारो भूमीको सक्रीय सतह

हिमयुगमा परिहिमानी हावापानी भएका क्षेत्रमा पर्माफ्रस्टको पूर्ण विकास भएको थियो। त्यतिबेला प्रायःजसो भू-भागमा अति बाक्लो हिउँले टन्न छोपिएको अवस्थाका थियो। तर, हिउँले छोपिएका सम्पूर्ण भागमा सदा सर्वदा स्थायी रूपले हिउँले ढाकिएको अवस्था नभई कहिँ कतै कुनै न कुनै कारणले केहीवर्ष पछि हिउँ पग्लिएर हटेर जाने र केहीँ वर्षमा कुनै समय फेरि हिउँले ढाक्ने क्रियाकलाप हुने गर्छ। यसरी कुनै बखत हिउँ हटेर जाने फेरि कुनै बखत हिउँले छोप्ने क्रियाकलाप हुने सतहको माथिल्लो खण्डलाई सक्रीय सतह (Active Liyer) भन्ने गरिन्छ।

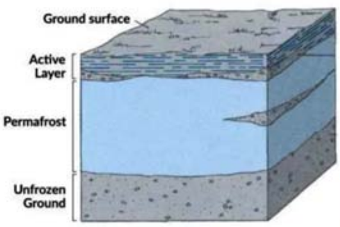

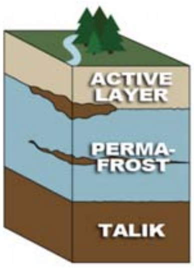

खासगरेट यस्तो पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा गृष्म कालमा तापक्रम केही बढ्ने कारणले हिउँ हटेर जाने तर शरदकालमा अत्यधिक चीसो हुने कारणले हिउँ प्रारम्भ हुने गर्दछन्। पर्माफ्रस्ट मण्डलको कहिँ कतै बिचबिचमा छिटफुट रूपमा हिउँले ढाकिएर नरहने स्थान पनि हुन्छन्। हिउँ नहुने त्यस्ता स्थानलाई Talik भनिन्छ। सामान्यतया सक्रीय सतहको गहिराइ १.५ मीटरदेखि ३ मीटरसम्म पनि रहेको छ। आकृतिको दृष्टिकोणले पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा रहने सक्रीय सतह अत्यन्त महत्त्वको मानेका छन्।

स्थायी तुषारो भूमिमा हिउँका रूप

पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा ८० प्रतिशतभन्दा बढी भू-भाग हिउँले छोपिएको हुन्छ। यही कारण पर्माफ्रस्ट क्षेत्रको सतहमा रहेका चट्टान पनि जमेको अवस्थामा रहेको हुन्छन्। हिउँको मात्रा अनुसार पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा रहने सतहको चट्टानलाई तीन वर्गमा राखेका छन्–

(क) अति संतृप्त चट्टान (Super Safurated Rock) - यस चट्टानको खाली स्थान, चीरा, खाडलमा हिउँको मात्रा धेरै हुन्छ।

(ख) संतृप्त चहान (Saturated Rock) - यस चट्टानका खाली स्थानमा रहन हिउँको आयतन र स्थानका आयतन बराबर हुन्छ।

(ग) असंतृप्त चट्टान (Under Saturated Rock) – यो चट्टानको खाली ठाउँमा हिउँ धेरै थोरै मात्रामा हुन्छ। त्यो पनि साना साना कणको रूपमा मात्र हुन्छ।

यस प्रकारले हिमाकृत चट्टानको स्थानलाई स्थल मण्डल (Frozen zone) अथवा (cryalithic Zone) भनिन्छ। पर्माफ्रस्ट बारे अध्ययन गर्ने विज्ञानलाई Geoeryology भनिन्छ।

हिमनली र धमनी (Ice-Veins and Wedges) – पर्माफ्रस्ट क्षेत्रको सक्रिय सतहमा हिउँले भरिएर रहने एक प्रकारको ठाडो नली हुने गर्दछ जसलाई हिमनली (Ice-Vein) भनिन्छ। यस्ता हिमनली केही मि.मि. मोटाइदेखि १० मीटरसम्मको गहिराईमा ठाडो भएर रहेको हुन्छ। पर्माफ्रस्टको सतह माथि तेर्सो र सटह मुनि खुम्चिएर रहने नलीलाई हिम धमनी (Ice-Wedges) भन्ने गरिन्छ। हिमधमनी १० मीटर सम्मको गहिराइमा हुन्छ। वर्तमान समयमा हिमधमनीको उत्पत्ति बारे थुप्रै विद्वानहरूले आ-आफ्नै तरिकाका परिकल्पनाहरू प्रस्तुत गरेका छन्। ती मध्ये आर्थर हेरोल्ड लाचेनब्रच (Arthur Herod Lachenbrach 1925-2021) नामका विद्वानले प्रस्तुत गरेको Contraction crack Theory नै अधिक युक्तिसङ्गत आर्थर मानेका छन्। यस सिद्धान्तअनुसार

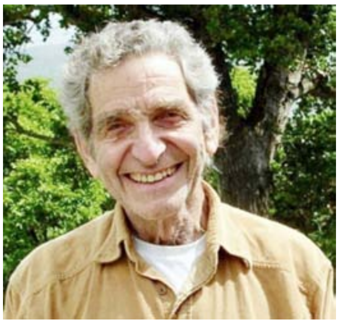
आर्थर

शरदकालमा पर्माफ्रस्टको सक्रिय सतह तथा त्यसको मुनि सतह चिरापर्न गई ठाडो नलीको निर्माण हुने गर्छ। त्यस नलीमा पछि हिउँ भरिएर हिमनली (Ice Ven) निर्माण हुन्छ। त्यसपछिको जाडो याममा नली भित्रका हिउँको दबाब बढेर आयतन बढ्न थाल्छ र चौडाई बढेर हिम धमनी (Ice-Wedge) मा परिणत हुन्छ।

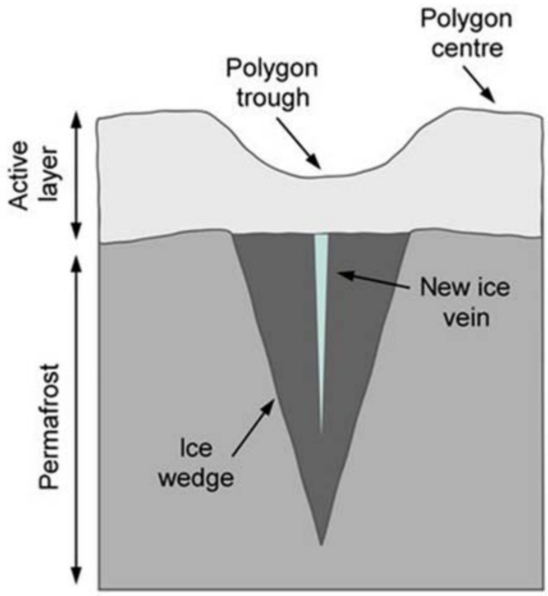

Ice

स्थायी तुषारा भूमी (पर्माफ्रस्ट क्षेत्र) मा निर्मित स्थल स्वरुप (Permatrust Landscapes) -

अत्यन्त न्यून तापक्रमका प्रभावले गर्दा उच्च अक्षांशका तुण्डा हावापानी प्रदेशमा र अत्यन्त अग्लो उचाइ माथि कयौँ वर्षसम्म हिउँले टन्न ढाकिएर रहने हिम भूमीका निम्न प्रकृतिका स्थल स्वरूपहरू निर्माण भएका हुन्छन् –

(१) तिखारिएको स्थल स्वरूप – पर्माफ्रस्ट क्षेत्रको हिउँ हटेर गइसकेपछिको विस्तृत धरातलमाथि १५ मिटर भन्दा कम उचाइका स-साना र होचा पहाड या ढिस्का लहरै फैलिएर रहेकोलाई हुमक (Hummock) भनिन्छ। ज्वालामुखीबाट निकालेका लाभाका थुम्काहरूलाई पछि हिउँले ढाक्दा हिउँले खियाएर या हिम पहिरो गई त्यस्ता तिखारिएका ढिस्काहरू निर्माण हुने गर्दछ। हुमक तीन प्रकारका छन्।

(२) अन्तर्वलन – पर्माफ्रस्ट क्षेत्रको सतहभित्र असङ्गठित रूपमा एक आपस जोडिएर दोब्रीएर अर्कै खालको स्वरूपमा देखिने भू स्वरूपलाई अन्तर्वलन (Invaltions) भनिन्छ। कहिँ कतै यस्तो स्वरूपको धरातल चारैतिर फैलिएर ठूलो परिमाणममा रूपान्तरित भई त्यसको मौलिक स्वरूप थाहा पाउन नसकिन अवस्थामा रहेका हुन्छन्।

(३) पिन्गो – पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा हुने गुम्बजाकार फराकिलो र होचा खालका पहाडलाई पिन्गो (Pingo) भनिन्छ। यसको उचाइ ३ देखि ७० मिटर र ३० देखि १००० मिटरसम्मको व्यास हुन्छ। यो बिलकुल कोण आकारमा देखिन्छ। अलास्का, क्यानाडा, ग्रीनल्याण्ड र साइबेरियामा यस्ता पिन्गो धेरै पाइन्छ। भू-तत्त्वविद् मुलरको भनाइ अनुसार पूर्वी ग्रीनल्याण्ड प्रकारको, मेकेन्जी प्रकार र जीवांश प्रकारको गरी तीन प्रकारका पिन्गो हुने गर्दछन्। पिन्गोको निर्माण बारे दुई परिकल्पनाहरू उल्लेख गरिन्छ–

(क) तुषारो उत्क्षपण परिकल्पना (Frost Heaving Hypothesis) – यस परिकल्पना अनुसार पिन्गोको निर्माण दुई प्रकारमा हुने गरेको उल्लेख छ। पहिलो, शरदऋतुको आगमनसँग पर्माफ्रस्टको माथिल्लो सतह जम्न थाल्छ तर त्यसको मुनि एक तह जम्न नपाई गतिशील अवस्थामा रहेकोलाई माथिल्लो सतहको थिचावटले गर्दा विस्तारै माथि उठाई पिन्गोको निर्माण गर्छ। दोस्रो, पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा हिउँको लेन्स निर्माण भएमा सो को नजिक Capillary Action द्वारा वरिपरिको पानी एकै ठाउँमा जम्मा हुन गई जम्न थाल्छ र केही समयपछि त्यसको आकार बढ्दै गएर गुम्बजाकार पिन्गो निर्माण हुन्छ भनेका छन्।

माक्के

(ख) माक्केको सिद्धान्त – जे.आर. माक्के (John Rors Mackay-1919-2014) नामका भूगोलविद्ले मैकेन्जीको मुखद्वीप (Delta) अध्ययन गरेर आफ्नो सिद्धान्त प्रस्तुत गर्दै भनेका छन्– पिन्गोको निर्माण तुषारो या हिउँ उठेर बनेको नभई ०.१ मि.मि. देखि ०.५ मि.मि. सम्मका व्यास भएका स-साना कणहरू आपसमा मिलेर पिन्गो निर्माण भएको हो।

यस्तै चारैतिर पर्माफ्रस्टले घेरिएर रहेको क्षेत्र बिचमा भएका हिमताल तल बिचमा नजमेका सतह मुनिको पानी जम्मा भएर रहेको हुन्छ। पछि कुनै कारणले हिमतालको पानी पनि जमेमा नजमेका पानीको निकास थुनिन्छ। त्यसरी थुनिएको पानीको प्रभावले माथिको सतह बिस्तारै उठ्न थाल्छ र सतह मुनिको पानी पनि जमेर सबै एकत्रित भई विस्तारै उठेर पहाडको रूपलिई पिन्गो बन्दछ।

४) थर्मोकार्स्ट – हिमक्षेत्रको प्रायःसमथर धरातलमा स-साना खाडलहरू र स-साना ढिस्काहरू समेत छरपस्त रहेका असमान धरातलीय स्वरूपलाई थर्मोकार्स्ट

(Thermokasst) भनिन्छ। सतहमा रहेका हिउँ पग्लिएर गइसकेपछि कहीँ जमिन दब्ने कहीँ उठ्ने कारणले गर्दा यसको निर्माण हुन्छ। पर्माफ्रस्ट सतहकोमाथि मोटो हिउँ, चट्टानको तापक्रममा आएको परिवर्तनको कारणले हटेर जान थालेपछि थर्मोकार्स्ट देखापर्न थाल्छ। धरातलीय प्वाल, बेंसी, उपत्यका, खाडल, गुफा, ताल आदि पनि देखापर्न आउँछ।

५) वहुभूजाकार धरातल (Patterned Greiend) - पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा तुषारो–उत्क्षपन प्रकृया र हिम पहिरोको प्रभावद्वारा निर्मित वृत्ताकार, षद्भुजाकार, आयातकार जस्ता ज्यामितिका विभिन्न आकार र स्वरूपका धरातल पनि पाइने गर्छ। पर्माफ्रस्टको सक्रिय सतह माथि छुट्टा छुट्टै चट्टानमा हिउँ जम्नाले हिउँ हटेर गइसकेपछि त्यस्ता विभिन्न स्वरूपका जमिन देखा पर्ने गरेका छन्।

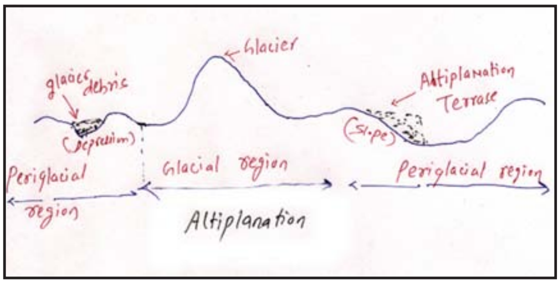

६) Altiplanation Terraces - परिहिमानी क्षेत्रका पर्वततीय खण्डमा तल सिँढी जस्तै समान तहका कान्ला हुन्छ। जसलाई Altiplanation Terraces भनिन्छ। एक पछि अर्को सिँढी तीखो ढालद्वारा छुट्याईएको हुन्छ। तर, यो नियमित भन्ने नहुन सक्छ। यसको माथि माटोको आवरणपनि हुन सक्छ। यस्ता सिँढीका कुनै विशिष्ट अङ्गहरू केही उचाइ माथि हुन्छ।

यी बाहेक पनि अन्य अनेकौं आकार प्रकारका स्थलाकृति पर्माफ्रस्ट क्षेत्रमा पाइन्छन्।

परिहिमानी (Periglacier) र स्थायी तृषारो भूमि, (Perma frost) उस्तै उस्तै विशेषताका भू-खण्ड जस्तो देखिन्छन्। तर, परिहिमानी क्षेत्र भन्नाले कुनै बखतको हिउँद्वारा प्रभावित विस्तृत भू-भाग भन्ने जनाउँछ। पहिलेको हिमयुगमा अति चीसो तापक्रमको कारणले जमिन र त्यसमाथिका एवम् तलका भूमिगत पानी समेत जमेर हिउँमा परिणत भई ठोस अवस्थाका धेरै बाक्लो हिउँले ढाकिएर रहेको तर पछि हिउँ हटेर गइसकेपछि देखापर्न आएका विभिन्न स्वरूपका धरातल नै परिहिमानी क्षेत्र हुन्। पर्माफ्रस्ट भन्नाले कम्तिमा दुई वर्ष लगातार ३२° फरेनाहाइट भन्दा न्यून ताप हुने उच्च अक्षांशका ध्रुवीय प्रदेश र उच्च पहाडी क्षेत्रमा बाक्लो हिउँले ढाकिएर रहेको विस्तृत क्षेत्र भन्ने जनाउँछ।

हाम्रो स्थानीय तह

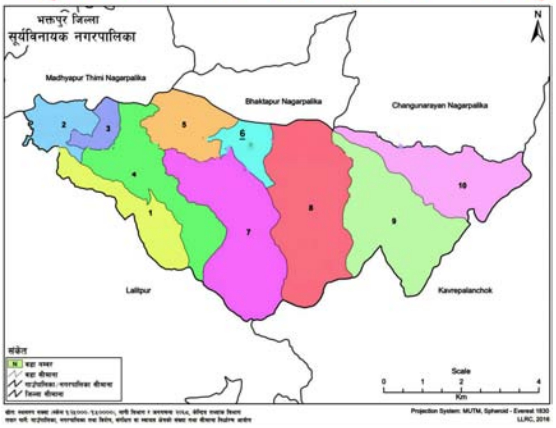

सूर्यविनायक नपा, भक्तपुर		
जनगणना वर्ष (विसं)	२०६८	२०७८
परिवार सङ्ख्या	१८४४६	३५८६५
जनसङ्ख्या	७८४९०	१४००८५
परिवार आकार		३.९१
लैङ्गिक अनुपात		९९.६४
वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर प्रतिशत		५.५६
जनघनत्व		३३००
साक्षरता दर प्रतिशत		८८.६२

स्रोत : नक्सा (नेपाल अर्काइभ्स), जनसङ्ख्या (राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय)

चीनका प्राचीन नीतिकथा

cltzof]Qm

एक जना मानिसले लडाईँमा भाला र तरवारको मारबाट जोगिने ढाल र तीखो भाला बनाएर बेच्थ्यो। ऊ भन्थ्यो, 'मैले बनाएको ढाल यति बलियो हुन्छ कि कुनै पनि औजारले यसलाई छेद्न सक्तैन। अनि मैले बनाएको भाला यति तिखो र बलियो हुन्छ कि यसले कुनै पनि वस्तुलाई छेद्न सक्छ।'

उसको कुरा सुनिरहेको एक जना मानिसले ऊसँग सोध्यो, 'तिमीले बनाएको भालाले तिमीले बनाएकै ढालमा हान्यो भने प्वाल पर्छ कि पर्दैन नि ?'

त्यो मानिससँग यो प्रश्नको जवाफ थिएन।

अनुवादः विनय कसजू

वडाध्यक्षको डायरीबाट

सत्य तितो हुन्छ, तर पनि सत्यलाई स्वीकार्नु पर्छ

कुशल

प्रथम प्रहर भएकोले वडामा सेवाग्राहीहरूको अलि भीड थियो । म सेवाग्राहीहरूसँग छलफलमा व्यस्त थिएँ । सेवाग्राहीको अन्तमा एक जना युवा र युवती पनि मैले देखें । वहाँहरू पनि नमस्कार गर्दै सोफामा बस्नु भयो । मैले वहाँहरूलाई एकछिन पर्खन अनुरोध गरे । केही समयपछि ती दुवैलाई मैले अगाडि आउन अनुरोध गरे । मैले दुवैजनाको परिचय सोधें र के कामले वडामा आउनु भयो भनि प्रश्न राखे । युवा साथीले मलाई भन्नु भयो, "म हरि सुवाल (नाम परिवर्तित) हुँ । यहि वडामा बस्ने कृष्ण वहादुर सुवाल (नाम परिवर्तित) को छोरा हुँ । उनी मेरी बहिनी सुजाता (नाम परिवर्तित) हुन् । हाम्रो सम्पत्ति नामसारीको लागि पेश गरेको फाइल तपाईले रोक्नु भएको छ भनि भन्नु भएकोले बुझ्न आएका हौं । के कति कारणले तपाईले हाम्रो फाइल रोक्नु भएको हो । हामीलाई कारणसहित बताई दिनु पर्‍यो ?"

कृष्ण वहादुर सुवाल सर एक जना चिर परिचित शिक्षक हुनुहुन्थ्यो । म आफु पनि वहाँसँग धेरै नै परिचित थिएँ । एउटा स्कुलको संचालक समितिमासँगै बसेर काम पनि धेरै वर्ष गरेको थिएँ । केही महिना अगाडि वहाँ बित्नु भयो । त्यही कारण वहाँको एक्लो छोरा सम्पत्ति नामसारीको लागि आफ्नो वडामा जानु भएको रहेछ । त्यहाँको वडाध्यक्षले मसँग नभेटि सिफारिस दिन मिल्दैन भनेकोले मलाई भेट्न आउनु भएको रहेछ । हुनपनि हो नै, मैले नै कृष्ण वहादुर सुवाल सरको फाइल मैले नै रोक्न अनुरोध गरेको थिएँ । वहाँहरुको नागरिकता अर्कै वडा भएपनि मैले सिफारिस रोक्न आग्रह गरेको थिएँ । वहाँहरू हाल बस्दै आएको घर सार्वजनिक पोखरीमा बनाएर बसेको कारणले मैले सिफारिस रोकेको थिएँ । तर वहाँहरुले विभिन्न उपाय लगाएर मालपोतबाट निजी पोखरी भनि पुर्जा बनाएको थियो भने नगरपालिकामा पनि नक्सा पास गरि घरसमेत बनाएको रहेछ । तर बुढापाकाहरू आफ्नो समकालीन समयमा पोखरीनै भएको वताउँछन् । त्यसकारणले गर्दा सार्वजनिक पोखरी निजी वनाएको कारणले गर्दा वडा समितिको बैठकले आवास योजनालाई सार्वजनिकनै कायम गरि नयाँ नक्सा निकाल्न पत्राचार समेत गरिसकेको थिएँ । साथै म आफै स्वयमपनि घरको नक्सा माग्न जाँदा वहाँहरूले दिन मानु भएको थिएन । त्यसकारणले पनि मैले साथीहरूसँग छलफल गरि वहाँको नामसारीको फाइल रोक्नलाई अनुरोध गरेको थिएँ । जसको कारणले गर्दा वहाँहरुको सम्पत्ति नामसारी रोकिएको थियो ।

मैले जवाफमा दुवै दिदी भाईलाई सहज स्वरमा भने, "वास्तवमा तपाईको सम्पत्तिको नामसारी यो वडाबाट नभई अर्को वडाबाट हो । तर पनि त्यस वडाका वडाध्यक्षलाई मैले रोक्न अनुरोध गरेको हुँ । तपाईको बुबाले विभिन्न उपाय गरि सार्वजनिक पोखरीलाई निजी पोखरी बनाई नक्सासमेत पास गरि घर बनाउनु भएको रहेछ । बुढापाकाहरू अहिलेपनि यो सार्वजनिक पोखरी हो भन्छन् । तर कागजमा तपाईहरुले निजी पोखरी बनाउनु भएको छ । वि.सं. २०३३ साल अगाडिका सम्पूर्ण कागजातहरू मालपोत तथा भूमिसुधार कार्यालयबाट गायब गरेको देखिन्छ । मैले मालपोतमा एक हप्ता लगाएर सबै कागजात हेरे । तर सम्पूर्ण कागजात देखिएन । वडामा कसले र कहिले निजी पोखरी बनाउन सिफारिस दिएको भन्ने सम्बन्धमा सबै रेर्कड गायब गरिएको छ । त्यस विषयमा पनि हामीले लामो छानविन गर्‍यौ । त्यसैले यस जग्गालाई निजी बनाउन र घर नपाबाट पास गरी बनाउन पक्कै पनि विशेष प्रकारले आर्थिक प्रलोभनमा पारी गरिएको हुनु पर्दछ भन्ने मेरो ठम्याई हो । त्यही भएर सिफारिस रोकेको हुँ ।"

जवाफमा हरिजीले भन्नु भयो, "बुबाले यो जग्गा बकसपत्र पाएका हौं । बकसपत्र लिनेले यो जग्गा कृष्ण दास (नाम परिवर्तित) सँग खरिद गरि लिएको देखिन्छ । अब उक्त जग्गा बेच्ने मान्छेले निजी पोखरी बनाएको भए हाम्रो के दोष छ र ? हामीले त पैसा तिरेरनै खरिद गरी लिएको भन्नु हुन्छ बुबा । त्यसैले तत्कालीन समयमा पोखरीनै भएको भए पनि हामीले उचित मुल्यमा खरिद गरेको कागजबाट देखिएपछि अब आएर सार्वजनिक गर्नु पर्‍यो भन्नु गलत कुरा हो । नभए हामीलाई जग्गाको हालको मुल्य तिरेर नगरपालिकाले लिनुस र पोखरी घोषणा गर्नुस् । नभए

हामी नक्सा पास भएको घर र जग्गा कसरी छोड्न सकिन्छ र ? हामी पनि पार्टीका मानिस हौं । हामीले पनि तपाईहरूलाई भोट दिएर जिताएका हौं । हामीले पनि पार्टीको नीतिअनुसार स्कुल कलेजमा अध्यापन गराएर जनताको सेवा धेरै गरेका छौं । अनि एउटै पार्टी भएर हामीलाई मात्र धेरै पेल्ने हो ? तपाई सिफारिस रोक्ने भए त्यही अनुसारको भाषा यस निवेदनमा लेखि दिनुस् । हामी अदालतमा जान्छौं । अदालत गएपछि पक्कैपनि कसले जित्छ भन्ने कुराँत तपाईलाई थाहा नै होला । यसरी पनि मानिसलाई सिफारिस रोकेर ब्ल्याकमेल गर्ने हो ? जनताको प्रतिनिधि भएर जनतालाई नै दुःख दिने हो । त्यो पनि एउटै पार्टीको मानिस भएर पनि हामीलाई धेरे दुःख दिन मिल्छ ? म नयाँ घर बनाउँदै छु । त्यसको लागि भएपनि नामसारी गर्नु पऱ्यो र बेचेर घर पुरा गर्नु पर्ने वाध्यता छ । त्यसरी जनतालाई नचाहिने कुरामा अल्झाएर राख्ने हो ?"

बहिनीले अझ कडा भाषामा वोल्नु भयो, "तपाई बौद्धिक वडाध्यक्ष भएर पनि हामीलाई तल्लोस्तरको व्यवहार गर्ने हो ? हाम्रो नैसर्गिक अधिकारलाई रोकेर तपाईले के गर्न खोजेको हो । मैले नि पार्टीको नीतिअनुसार भक्तपुरमा शिक्षाको स्तरलाई अझ राम्रो पार्न योगदान गरेकी छु । यस विषयमा त तपाईलाई थाहानै होला । अनि यसरी पार्टीकै मान्छे र पार्टीकै निर्देशनमा चल्ने हामीलाई तपाई दुःख दिन मिल्छ । कि तपाईलाई कहिबाट सिफारिस नदिन दवाव छ । यस्तो छ भन्ने हामी दवाव दिने व्यक्तिकोमा नै जान्छौं । हामीमात्र मान्छे होइन ? हामीलाई मात्र नियम कानुनको ज्ञान छैन र ? तपाईले संविधानको कुन दफाले हाम्रो फाइल रोक्नु भयो ? हामीलाई जवाफ चाहियो ।"

दुवै भाई र दिदी निकै आक्रोसमा लामो समयसम्म कराई रहे । म उनीहरूको आक्रोस र गाली सुनिरहे । उनीहरूले मलाई हुँदा हुँदा व्यक्तिगतरूपमा पनि गाली गर्न थाले भन्ने पार्टी र नगरपालिकासमेतलाई गाली गर्न थाले । तर पनि म चुपचाप सुनिरहे । मेरो रीसको सीमा बढि रहेको थियो । म आफुलाई निकै समयतापूर्वक नियन्त्रण गर्दै उनीहरुको कुरा सुनिरहे । लामो वेर दुवै जना कराएपछि शायद दुवैजना थाक्नु भयो होला शायद । अनि वडामा अरूपनि सेवाग्राही आउन थालेका थिएँ । त्यसकारण बहिनीले सतिक भाषामा मसँग रिसाएर भन्नु भयो, "तपाईले हाम्रो सिफारिस फुकुवा गर्ने कि नगर्ने ? गर्ने भए गर्ने भन्नुस, नगर्ने भए हामी तपाईको वडामा कहिल्यै पनि पाईला टेक्न आउँदैनौं । हामी यहाँबाट जान लागेका छौं ?"

बहिनीको तीखो प्रश्नलाई मैले जवाफ फर्काउनै पऱ्यो र मैले भन्ने, "सत्य तितो हुन्छ । तरपनि सत्यलाई स्वीकार्नु पर्छ । त्यसैले कागजीरूपमा यो पोखरी तपाईको देखिएपनि व्यवहारिरूपमा र बास्तबमै पनि यो सार्वजनिक पोखरी भन्ने विषयमा घाम जतिकै छर्लङ्ग छ । मालपोत ऐन, २०३१ ले सार्वजनिक जग्गा वा अन्य जुनसुकैपनि यदि कसैले कुनैपनि वेला निजी बनाउँछ भन्ने यसलाई जहिलेपनि थाहा पाएपछि सार्वजनिक गर्न सक्ने प्रावधान छ । यस दफालाई हामीले कार्यान्वय मात्र गरेका हौं । अब यसबाट तपाईलाई चित्त दुख्छ र तपाईको सम्पत्तिमा असर गर्छ भन्ने कानुनी उपचारमा जान्न बाटो खुल्ला छ । साथै तपाई मलाई व्यक्तिगतरूपमा आक्षेप लगाउनु हुन्छ भन्ने पनि यो तपाईको वाक स्वतन्त्रताको कुरा भयो । त्यसमा मेरो कुनै गुनासो छैन । त्यसैले तपाईलाई एक वाक्यमा उत्तर दिन चाहन्छु कि तपाईको फाइल अगाडि बढ्दैन । तपाई अहिलेनै वडाबाट जानुस् ।"

त्यसपछि दुवैजना रीसाएर वडाबाट निक्सनु भयो । त्यसपछि लामो समयसम्म दुवैजना वडामा आउनु भएन । तर वडाका विभिन्न व्यक्तिहरूबाट फोन आउनेक्रम शुरू भयो । प्राय फोन गर्नेहरूले सिफारिस दिनको लागि अनुरोध गरिएको हुन्थ्यो । मैले हुन्छ छलफल गरौला भनि कुरालाई टार्दै आए । एक दिन कृष्ण बहादुर सरको विषयमा कुरा गर्न भनि एक जना वकिल आउनु भयो । वहाँले अलि लामै कुरा छ भनि फोनमार्फत मसँग समय लिनु भएको थियो । अझ वहाँले वडाबाहिर कुरा गर्ने इच्छा व्यक्त गर्नु भएको थियो । मैले नमानेकोले गर्दा वहाँ वडामानै आउनु भयो । वहाँले छोटो भाषामा कुरा नघुमाईकन भन्नु भयो, "लामो कुरा के गर्ने ? हरिजीको फाइल फुकुवा गर्न मैले के गर्नु पऱ्यो ? मैले नयाँ प्रस्ताव ल्याएको छु । बाह्र आना जग्गा छ । यस मध्ये छ आना जग्गा नगरपालिका लिनुस या नभए पार्टी अफिसलाई लिनुस या नभए वडा कार्यालयलाई लिनुस या त्यो पनि नभए तपाईको नाममा लिनुस । तपाईको नाममा लिन नमिले तपाईको श्रीमती या तपाईले भनेको व्यक्तिको नाममा नामसारि गरि लिनुस या त्यो पनि नमिले छ आना बराबारको चलन चल्तीको पैसा तपाईलाई वा तपाईको परिवारलाई वा तपाईले तोकेको व्यक्ति वा तपाईले भनेको खातामा जम्मा गरि दिन्छु । हाम्रो फाइल फुकुवा गरि दिनुस । म थप बढि कुरा गर्न चाहन्न । मलाई छोटोमा जवाफ दिनुस । साथै यो हाम्रो कुरा बाहिर नजाओस् ।"

वहाँ पेशाले वकिल हुनुहुन्थ्यो । वहाँलाई सम्मान गर्नु मेरो कर्तव्य थियो । तर वहाँले मलाई सीधै घुसको

अफर गरिरहेको थियो। पेशाले वकिल भएर पनि वहाँलाई यत्ति पनि ज्ञात भएन कि नेमकिपाबाट जितेको वडाध्यक्ष हो भनेर। मैले नरम भाषामा वहाँलाई भन्ने, "म नेमकिपाबाट वडाध्यक्ष जितेको हुँ। तपाईलाई यत्ति पनि ज्ञान भएनछ। नेमकिपाका कार्यकर्ताहरू पार्टीको नीतिअनुसार कार्य गर्दछन्। नगरपालिकाको निर्देशनअनुसार कार्य गर्दछन्। व्यक्तिगत शुभलाभ लिने भए त व्यापार गरे भईहाल्छ त। ईमान्दारिता र पारदर्शिता नेमकिपाको पहिचान हो। तपाईलाई यस विषयमा ज्ञान रहेनछ। अरू नगरपालिकाकै जस्तो वडाध्यक्ष सम्झनु भएछ। आफ्नो वकिल पेशामा कमिशन र प्रतिशत लिई मुद्धा लड्ने बानी तपाईलाई परे जस्तो छ। त्यस्तै हामीलाई पनि सम्झनु भएकोमा दुःख लाग्यो। तपाईले पुरै जग्गा सार्वजनिक पोखरी भनि घोषणा गरिदिनुस् र पुर्जा निकालि दिनुस्। त्यसपछि तपाईको फाइल फुकुवा हुन्छ। अरू थप कुरा तपाई गर्दै नगर्नुस्।" मेरो रीसको सीमा नाघ्न लागेको थियो। तर वहाँसँग चर्को स्वरमा मलाई वोल्ने मन थिएन किनकि उनी मेरो समकक्षी थिए। त्यसैले गर्दा मैले रीसलाई नियन्त्रण गर्दै सयमित भाषामा म वोल्दै थिएँ। त्यसपछि पनि वहाँ विभिन्न कुराकानी गर्दै थियो। विवाद निरुपनमा जित जितको सिद्धान्तबारे मलाई व्याख्या गर्दै थियो। मैले धैयतापूर्वक वहाँको कुरा सुँदै थिए। केही समयपछि विचार गर्नु होला भनि वहाँ जानु भयो। आफ्नै सहकर्मी साथीले मलाई आज घुसको अफर गर्दै थियो। हुनत यो पहिलो घटना त थिएन। आवास योजनासँग सम्बन्धित अन्य एउटा केशमा पनि आफ्नै साथीले घुसको अफर पहिला गरिसकेको थियो। त्यसैले मलाई यो प्रस्ताव नौलो थिएन। तर पनि साथीहरूलाई नेमकिपाका कार्यकर्ताहरू ईमान्दार हुन्छन् र पार्टीको नीति निर्देशनअनुसार काम गर्दछन् भन्नेसम्म पनि जानकारी नहुनु अचम्म लाग्यो। सम्भवतः उनीहरू मलाइ आफुजस्तै सामान्य मान्छेनै ठान्नु स्वभाविक हो।

त्यस घटनाको एक हप्ता पछि मेरो टेबुलमा एउटा नेपाली कागजमा प्रिन्ट गरिएको निवेदन देखें। मैले सरसर्ती निवेदन पढे। निवेदन हरिजीको थियो। आधा नगरपालिकालाई दिने र आधा आफुले पाउनु पर्ने र यो नै संसारमा चलेको जीत जीतको सिद्धान्त भएकोले छलफलको लागि भनेर निवेदन दिएको रहेछ। यस विषयमा निर्वाचित समितिमा छलफल गरे। समितिका साथीहरुले सार्वजनिक पोखरी भएकोले आधा आधा कुनै पनि हालतमा नहुने सल्लाह दिनु भयो। मैले आफुलाई घुसको प्रस्ताव गरेको जानकारी पनि दिए। निर्वाचित साथीहरुले मोवाईलमा रेर्कड गर्न सुझाव दिनु भयो। निर्वाचित समितिले यस निवेदनउपर नकारात्मक जवाफ आएपछि मैले वकिल साहेबलाई फोन गरेर तपाईको निवेदनउपर छलफल भएको जानकारी दिएँ। साथै वहाँलाई वैठकको निर्ष्कषको विषयमा पनि जानकारी दिएँ। त्यसपछि पनि वहाँले निरन्तर तोकता गरि रहनु भयो। दिनहुँजस्तो वकिल साहेवको फोन आईरहयो। वडाबाहिर भेट्ने प्रस्ताव आईरह्यो। तर मैले वडा बाहिर भेट्न पनि मानिन्न। आधा आधाको प्रस्ताव पनि मानिन्न। लामो प्रयास गर्दा पनि नमानेपछि वहाँले एक दिन पुरै सार्वजनिक पोखरी गर्न तयार रहेको निवेदन दिन आउनु भयो। त्यसपछि सनाखत पनि गर्न आउनु भयो। लगत्तै नगरपालिकामा हामीले निर्वाचित समितिमा छलफलगरि पठाए। केहि दिनपछि सार्वजनिक पोखरी भनि पुर्जा निस्कियो। त्यसपछि बल्ल हामीले वहाँहरुको फाइल फुकुवा गरि दियौं।

जीवन–आचरण

दुई शिकारी

जङ्गली बकुल्लाहरू हजारौं माईल उड्दै थकान अनि भोक मेटाउन भनेर नजिकैको तालमा रमाउन थाल्यो। उता रुखको छहारीमुनि लुकेर दुईजना शिकारीहरू ती बकुल्लाहरूको शिकार गर्न निशाना साँधेर बसिरहेका थिए।

ती बकुल्लाहरुतिर निशाना ताक्दै एउटा शिकारीले भन्यो, 'वाह क्या मोटोघाटो जङ्गली बकुल्लाहरू। यिनीहरूलाई त भटमासको तेलमा मज्जाले तारेर खानु पर्छ।

शिकारीको कुरामा असहमति प्रकट गरेर अर्को चाहिं शिकारी साथीले भन्यो, 'होइन पासा, यी जङ्गली बकुल्लाहरूलाई त मज्जाले आगोमा पोलेर खानु पर्छ।

दुवै जना शिकारीहरू आ–आफ्नै कुरामा अडिग रहँदै घण्टौंसम्म तर्कवितर्क गर्न थाले। अन्ततः दुवै जना निकै मिल्ने साथी भएको हुनाले एक अर्कालाई सम्मान गर्दै आधी बकुल्लालाई भटमासको तेलमा तार्ने अनि आधी बकुल्लालाई आगोमा मज्जाले पोलेर खाने कुरामा सहमत भए।

त्यसपछि जङ्गली बकुल्लाहरू भएतिर निशाना साँध्न के खोजेका थिए अचम्म त्यहाँ एउटै बकुल्ला बाँकी थिएन। सबै बकुल्लाहरू आ–आफ्नै गन्तव्य तिर उडिसकेका थिए।

भक्तपुर उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्यस्थल बन्दै

भक्तपुरमा एक वर्षमा २ लाख ४५ हजार भन्दा बढी विदेशी पर्यटकहरुद्वारा अवलोकन

कृतिका

भक्तपुर घुम्न आउने पर्यटकको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ। भक्तपुर नगरपालिका पर्यटन सूचना केन्द्रका अनुसार आ.व. २०८०।८१ मा मात्र २ लाख ४५ हजार ५९३ जना पर्यटकले भक्तपुर भ्रमण गरेका छन्।

भक्तपुरमा आन्तरिक तथा विदेशी पर्यटक घुम्न आउनेको संख्यामा उल्लेखनीय वृद्धि भएसँगै यहाँ पर्यटकहरूको चहलपहल बढेको छ। नेपाल भ्रमणमा आएका पर्यटकहरूलाई भक्तपुर एकपटक पुग्नैपर्ने गन्तव्यस्थलको रुपमा विकास गर्न भक्तपुर नगरपालिकाले पर्यटन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिँदै आएको छ। भक्तपुरमा पर्यटकहरूको चहलपहल बढेसँगै भक्तपुर संसारकै उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्यस्थल बन्दै गएको छ भन्दा अत्युक्ति नहोला।

तथ्यांकगत रुपबाट हेर्ने हो भने आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा २ लाख ४५ हजार ५९३ जना विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुर अवलोकन गरेका थिए। त्यसमध्ये १ लाख १६ हजार ४०१ जना (गैरसार्क) र १ लाख २९ हजार १९२ जना

(सार्क राष्ट्र र चीनका पर्यटकहरू) रहेका छन्।

गत आर्थिक वर्ष २०७९।८० को तथ्यांक हेर्ने हो भने एक वर्षको अवधिमा १ लाख ६७ हजार ६५२ जना विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुर अवलोकन गरेका थिए। सोही आ.व. मा गैर सार्क ८६ हजार ३ सय ३४ जना र सार्क राष्ट्र र चीनका ८१ हजार ३ सय १८ जना पर्यटकहरूले भक्तपुर अवलोकन गरेको तथ्यांक छ।

आ.व.२०७९/८० को तुलनामा आ.व. २०८०।८१ मा ७७ हजार ९४१ जना पर्यटक संख्या वृद्धि भएको हो। जसअन्तर्गत गैरसार्कमा ३० हजार ६७ जना र सार्क र चीनका ४७ हजार ८७४ जना पर्यटकहरू रहेका छन्। गत आव.को तुलनामा यस आ.वमा ४६।४९ प्रतिशतले पर्यटक संख्या वृद्धि भएको हो।

आ.व. २०८०।८१ मा पर्यटन शुल्कबाट भक्तपुर नपाले रु. २७ करोड ४५ लाख भन्दा बढी रुपैयाँ संकलन गर्‍यो। जसमा गैरसार्क पर्यटकबाट रु. २० करोड ९९ लाख ७५ हजार ९५० भन्दा बढी र सार्क राष्ट्र र चीनका पर्यटकबाट रु. ६ करोड ४५ लाख ९६ हजार पर्यटन शुल्क उठेको छ।

गत आ.व. २०७९/८० मा रु. १८ करोड ४० लाख भन्दा बढी पर्यटन शुल्क उठेको थियो। जसमा गैरसार्क पर्यटकबाट १४ करोड ३४ लाख भन्दा बढी र सार्क राष्ट्र र चीनका पर्यटकबाट ४ करोड ६ लाख रुपैयाँ पर्यटन शुल्क उठेको थियो।

आ.व.२०७९/८० को तुलनामा यस आ.व. २०८०/८१ मा रु. ९ करोड १ लाख ४७ हजार ७६० भन्दा बढी पर्यटन शुल्कबाट नपाको आय वृद्धि भएको हो।

भक्तपुर नपाको पर्यटन सूचना तथा सेवा केन्द्रको तथ्यांक अनुसार आ.व. २०८०।८१ मा सबैभन्दा बढी भारतबाट पर्यटकहरू भक्तपुर घुम्न आएका छन्। भारतबाट मात्रै ८७ हजार ७९८ जना पर्यटकहरू नेपाल आएका छन्। त्यसपछि चीनबाट सबैभन्दा बढी पर्यटक भक्तपुर घुम्न आएको देखिन्छ। चीनबाट करिब ४० हजार ४०१ जना पर्यटकहरू भक्तपुर घुम्न आएका छन्। त्यस्तै संरा अमेरिकाबाट १३,२३०, जर्मनीबाट ११७०५, फ्रान्सबाट १०३२२, इटालीबाट ७९४६, स्पेनबाट ६६८१, जापानबाट ६१७०, इंगल्याण्डबाट ६०६६, हल्याण्डबाट ४२०७, ताइवानबाट ३१५१, अर्जेन्टिनाबाट ८४३, अष्ट्रेलियाबाट ३९३०, पोल्याण्डबाट २६०३, रसियाबाट २५३६, दक्षिण कोरियाबाट २१७५, थाइल्याण्डबाट २०८२, मलेसियाबाट २०६०, बेल्जियमबाट २०१२, क्यानडाबाट १८१४, स्वीट्जरल्याण्डबाट १७१०, मेक्सिकोबाट १३९२, अष्ट्रियाबाट

१३४७, ग्रीसबाट १२८२, इजरायलबाट १२६२, ब्राजिलबाट १२५१, चेकबाट ११४७, सिंगापुरबाट १०९६, डेनमार्कबाट ८१२, हंगेरीबाट ७७०, स्वीडेनबाट ७०६, पोर्चुगलबाट ७००, न्युजिल्याण्डबाट ५९३, नर्वे ५१८, आयरल्याण्डबाट ४५२, चिलीबाट ४३७, फिनल्याण्ड ३९५, दक्षिण अफ्रिकाबाट ३२५, आइसल्याण्डबाट १४३, र टर्कीबाट १६६६ र अन्य देशबाट ९८५८ गरी २ लाख ४५ हजार ५९३ जना विदेशी पर्यटकहरूले भक्तपुर घुम्न आएको तथ्यांकले प्रष्ट पार्छ।

भक्तपुर नगरपालिकाले १ जनवरी २०२३ बाट डलरको विदेशी विनिमय दरसँग समायोजन गर्न गैरसार्क पर्यटकहरूसँग प्रति पर्यटक ने.रु. १५०० लाई रु. १८०० कायम गरी शुल्क संकलन गर्दै आएको हो। साथै नपाले सार्क तथा चिनियाँ पर्यटकहरूलाई रु. ५००/- शुल्क संकलन गर्दै आएको छ।

भक्तपुर नगरपालिकाले हाल खौमा, सानोब्यासी, ठूलो ब्यासी, महाकाली, बेखाल, मुलढोका, कमलविनायक, च्याम्हासिंह, जगाती, भेलुखेल, राममन्दिर, बाराही, वंशगोपाल, भार्वाचो गरी १४ वटा काउन्टरहरूबाट नगर प्रवेश गर्ने बाह्य पर्यटकहरूसँग पर्यटन शुल्क उठाउँदै आइरहेको छ। शुल्क नतिरी भक्तपुर प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूलाई तुरुन्तै नियन्त्रणमा लिई शुल्क तिर्न लगाउने गर्दै आएको छ। भक्तपुर नपामा हाल दैनिक औसतमा ४/५ सयको हाराहारीमा विदेशी पर्यटकहरू भक्तपुरका ऐतिहासिक सम्पदा क्षेत्र अवलोकन गर्न आएको तथ्यांकले देखाउँछ।

भक्तपुर नगरपालिकाले पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी सुविधासम्पन्न पर्यटक सूचना केन्द्र, पर्यटक बस पार्क, पर्यटक शौचालय, पर्यटक सुचना केन्द्रमार्फत ६ वटा भाषामा नक्सासहितको ब्रोसर, निःशुल्क इन्टरनेटसहित कम्प्युटरको सुविधा, शारीरिक रुपमा अशक्त पर्यटकको लागि हवील चेयर, लगेज राख्ने कोठा, मोबाइल चार्जको सुविधा, पत्रपत्रिकासहित विश्रामको लागि बस्ने सुविधाको व्यवस्था

गर्दै आएको छ। भक्तपुर नपाअन्तर्गत स्थानीय पथप्रदर्शक परिचालन समिति बनाई स्थानीय टुरिष्ट गाईडहरूलाई आवश्यक पुनर्ताजगी तालिमका साथै व्यवस्थापन पनि गर्दै आइरहेको छ।

भक्तपुर नगरपालिकाले स्थानीय जनताको साथ र सहयोगमा पहिलो र दोस्रो कार्यकालमा गरी २०७२ सालपछि हालसम्म ५८ वटा पाटी, ३६ वटा मन्दिर, ९ वटा द्योछैं, १३ वटा पोखरी, ९ वटा सत्तल, ८ वटा इनार, ढुंगेधारा ८ र अन्य विविध समेत गरी १५८ वटा सम्पदा पुनःनिर्माण सम्पन्न गरेको छ भने हाल १९ वटा सम्पदाहरू निर्माणाधीन अवस्थामा छन्।

पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले भक्तपुर नपाले २०८० पुस १४ गते 'बाहाःबही चिनौं : सम्पदा संरक्षण गरौं' भन्ने नारासहित सम्पदा पदयात्रा गरेको थियो। देशको महत्वपूर्ण सम्पत्तिको रुपमा रहेको भक्तपुरका मूर्त र अमूर्त सम्पदाहरूको संरक्षणको नीतिलाई निरन्तरता दिइ नगरका विभिन्न स्थानमा अवस्थित ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र पुरातात्विक महत्व बोकेका घाटहरूको सुधार र संरक्षणलाई व्यवस्थित रुपमा अगाडि बढाइने नीति भक्तपुर नगरपालिकाले लिएको छ।

भक्तपुरको मौलिकता बचाइ राख्न परम्परागत घर निर्माण गर्ने घरधनीहरूलाई इँटा, काठ, झिंगटीको लागि दिँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिँदै आएको छ। सोहीअनुरुप भक्तपुर नपाले यसै वर्ष एउटा कार्यक्रम आयोजना गरी मौलिक शैलीमा घर बनाउने ९ जना घरधनीलाई रु. १९ लाख २४ हजार बराबरको अनुदान रकम वितरण गरेको थियो।

कला संस्कृतिको महत्वबारे नयाँ पुस्तालाई प्रशिक्षित गर्न र व्यवहारिक ज्ञान दिएर सीप सिकाउन विद्यालयहरूमा सांस्कृतिक गुरुहरूको व्यवस्था गरी संस्कृतिलाई जीवन्तता दिने नीति भक्तपुर नपाले लिएको छ।

भक्तपुर नगरपालिकामा सञ्चालित घरदैलो नर्सिङ सेवा कार्यक्रमबारे केही कुरा

रचना सुवाल, घरदैलो नर्सिङ इन्चार्ज

देशको शिक्षा र स्वास्थ्यमा उल्लेखनीय सफलता हासिल गरेका कारण भक्तपुर नगरपालिकालाई देशकै नमुना नगरपालिका र सफल नगरपालिकाको रूपमा हेर्ने गरिन्छ। भक्तपुर नगरपालिकाले आफ्नै स्रोत र साधनबाट ७ वटा कलेज तथा एकवटा नगर अस्पताल स्थापना गरी संचालन गरिरहेको छ। स्थानीय तहमा नेपालमा कलेज र अस्पताल सञ्चालन गर्ने नगरपालिकामा भक्तपुर नगरपालिका मात्रै हो। सस्तो, शुलभ र गुणस्तरीय शुल्कमा शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नु आफैमा एउटा चुनौती हो, जुन हालसम्म यस नगरपालिकाले सफलतापूर्वक सम्हाल्दै आएको छ। भक्तपुर नगरपालिकाले समुदायमा आउने हरेक समस्या र विपत्तिमा एक सफल जिम्मेवारी वहन गर्दै आएको सर्वविदित्तै छ। भक्तपुर नगरपालिकाले अस्पताल, शिशुस्याहार, स्कूल कलेज, विभिन्न खेलकुदको नियमित तालिम सञ्चालन, वडावडामा खुला व्यायामशाला, छिकोङ व्यायाम तालिम, रोगजारी, आदर निकेतन एवं व्यवस्थित शवदाह गृह आदिको निर्माण गर्नुले मानिसको जन्मदेखि मरणसम्मको जिम्मेवारी बहन गरेको देखिन्छ।

भक्तपुर नगरपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा योगदान

गर्ने उद्देश्यले बि.सं. २०३० सालमा जनस्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालन गरी स्वास्थ्य र सरसफाईमा पाइला चालेको थियो। नगरपालिकाको यही अथक प्रयासको कारण आज देशको सफा नगरपालिकामध्ये अग्रस्थानमा पर्दछ। ख्वप अस्पताल भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित नगर अस्पताल हो जसले भक्तपुरलगायत देशभरिका स्वास्थ्य उपचारका लागि आएका बिरामीहरूलाई निरन्तर सेवा गर्दै सबैको मन जित्न सफल भइरहेको छ। यस ख्वप अस्पतालले सरदर दैनिक ७५० जना बिरामीहरूको सस्तो, सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

भक्तपुर नगरपालिकाको अर्को विशेषता र पहिचान घरदैलो नर्सिङ सेवा हो र यो नेपालमा नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित एकमात्र कार्यक्रम हो जसअन्तर्गत जनताको घरघर गई उनीहरूको स्वास्थ्य जाँच र स्वास्थ्य परामर्श दिने गरिन्छ। भक्तपुर नगरपालिकाले यो कार्यक्रम बि.सं. २०७४ भाद्र १२ गतेदेखि परीक्षण कार्यक्रमको रूपमा नगरका १० मध्ये ३ वटा वडा (३, ४ र ६) मा शुरु गरेको थियो। त्यस कार्यक्रमको सफलताको कारण सोही वर्ष बि.सं. २०७४ चैत्र २५ गतेबाट १० वटै नगरपालिकामा शुरु गरेको थियो जुन हालसम्म पनि निरन्तर सञ्चालन भइरहेको छ।

यस घरदैलो कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य भनेको नगरका बासिन्दाहरूको घरघर गई उनीहरूमा स्वास्थ्यसम्बन्धी जनचेतना फैलाउनु र आफ्नो स्वास्थ्यको उचित ख्याल राखोस् भन्ने हो। यसबीच वडाका नर्सहरूले स्वास्थ्य अभ्यास, रोगको जानकारी, रोकथामका उपाय र स्वस्थ जीवनशैलीका बारेमा समुदायलाई शिक्षित गर्ने काम गर्दछन्। उनीहरूले भक्तपुर नगरपालिका र ख्वप अस्पतालको अन्तर्गत रही कार्यशाला गोष्ठी, सेमिनार, अभिमुखीकरण कार्यक्रम र जागरण अभियानहरू सञ्चालन गर्छन् जस्तै : सरसफाई, पोषण, मातृशिशु, वृद्धि अनुगमन, परिवार नियोजन, प्रसव पूर्व र प्रसवपछिको हेरचाह, खोप तथा बाल स्वास्थ्य आदि स्वास्थ्य सेवाहरू समावेश हुन्छन्। साथ साथै संक्रामक रोगहरूको रोकथाम र नियन्त्रणमा महत्त्वपूर्ण भुमिका खेल्छन्। सर्ने तथा नसर्ने रोगबारे शिक्षा दिने गर्दछन्। नगरमा सञ्चालित घरदैलो नर्सहरूले साधारण रोगको उपचार, प्राथमिक उपचार र आवश्यक परेको खण्डमा उच्चस्तरका स्वास्थ्य सेवाहरूको लागि सिफारिस गर्दछन्। यसका साथै मधुमेह, उच्च रक्तचाप, दम, मुटुरोग, थाइराईड, कोलेष्टोरोल, हाडजोर्नी, नशारोग, क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर पत्थरी, पक्षघात, क्षयरोग आदि रोगहरूको तथ्याङ्क संकलन गरी व्यवस्थापनमा सहयोग गर्छन् जस्तै शिक्षा प्रदान गर्ने, बिरामीहरूको नियमित अनुगमन र स्वास्थ्य प्रदायकहरूसँग समन्वय। सामुदायिक नर्सहरूले

प्रायः घरदैलो पुगेर वृद्ध, अपाङ्ग, नवजात शिशु, बालबालिकाहरूको नियमित वृद्धि अनुगमन गर्ने गर्दछन्। यसरी घरदैलो नर्सिङ सेवा सञ्चालन गरेको भक्तपुर नगरपालिकाले नगरबासीको समग्र स्वास्थ्य र कल्याणमा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गरी स्वस्थ समाजको कल्पना गरेको छ।

आ.व. २०८०।८१ को घरदैलो तथ्याङ्कको अनुसार भक्तपुर नगरपालिकामा सर्ने भन्दा नसर्ने रोगहरू बढी देखिएको त्यसमध्ये पनि पुरुषमा भन्दा महिलामा धेरै देखिएको छ। यस्तो हुनुको कारण पुरुषहरूले रोग लुकाएको वा चेकजाँच नगरेको वा घरदैलो जाने क्रममा नभेटिएको पनि हुन सक्ने अनुमान छ। यस आर्थिक वर्षभित्र सङ्कलित तथ्याङ्कको आधारमा क्रमशः उच्च रक्तचाप, मधुमेह, दम, कोलेस्टोरोल, हाडजोर्नी, मुटुरोग, थाईराइड, नशा रोग, मानसिक, मृगौला रोग, क्यान्सर र अन्यमाः पक्षघात, पत्थरी, जण्डिस, क्षयरोग, सुस्तमन स्थिति आदि पर्छन्।

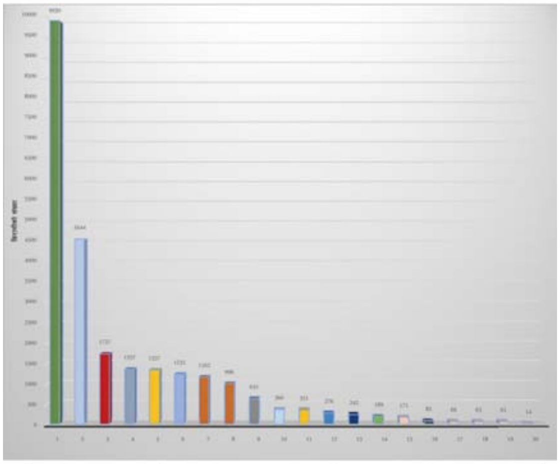

१	उच्च रक्तचाप	६	थाईराईड	११	ईसिड	१६	कोलेस्ट्रोल
२	मधुमेह	७	मुटुरोग	१२	जण्डिस	१७	मृगौला रोगी
३	दम	८	नशारोग	१३	सुस्त मनस्थितिह	१८	अपांग
४	हाडजोर्नी	९	मानसिक रोग	१४	पक्षघात	१९	अन्य
५	ग्याष्ट्रिक	१०	क्षयरोग	१५	पत्थरी		

यसरी नियमित रूपमा प्रत्येक वर्ष संकलन गरिएको तथ्याङ्कअनुसार भक्तपुर नगरपालिकामा विभिन्न किसिमका दीर्घकालीन नसर्ने रोगहरूको संख्या धेरै रहेको देखिन आएको छ। यसरी देखिएका सम्पूर्ण रोगहरूको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि अहम् भुमिका खेल्न सकिन्छ। यसका लागि घरदैलो नर्सिङले विभिन्न रोगको जनचेतनामूलक तालिम, अभिमुखीकरण, कक्षाहरू र नियमित अनुगमनले पनि साथ सहयोग पुगेको छ। कतिपय मानिसहरू भने यसरी समयमै राम्रो सल्लाह र सुझाव पाएको कारण समयमै उपचार पाएको र आफ्नो स्वास्थ्यप्रति सजग पनि भएको छ। यति हुँदा हुँदै पनि नगरका शिक्षित र सचेत मानिसहरूले समेत आफ्नो नियमित खानपान र रहनसहनको व्यवहारमा परिर्वतन र चासो दिन खोजिरहेको पाइँदैन। कतिपय मानिसहरूलाई रक्तचाप र चिनी जाँच गर्दा खराबी देखिएको तथा रोगको बारे विस्तृत विवरण बताउँदा पनि जाँच्न मन नपराउने र त्यस्ता रोगहरूको उपचारमा ढिलाई भएको कारण यस्तो दीर्घकालीन रोगहरू बढी मात्रामा देखिन आएको हो र साथ साथै अकाल मृत्युको कारण बनेको पनि छ। नगरमा अझै पनि धेरै नगरबासीहरू कार्य व्यस्तताको कारण आफ्नो स्वास्थ्य सम्बन्धमा लापरवाही गरिरहेका कारण सचेत हुन सकेको छैन्। नगरका न्युन जनसंख्या मात्रै पनि साक्षरता अभावका कारण यस्ता दीर्घकालीन रोगबाट ग्रसित देखिन्छन्।

भक्तपुर नगरपालिकाले यी सबै तत्त्व र कारणहरूको विस्तृत अध्ययन गरी ती समस्याहरूको नियन्त्रणका लागि प्रक्रियाहरू गर्दै आएको छ। मानिसहरूको खानपान र रहनसहनबारे जनचेतना कार्यक्रम, सरसफाई, नियमित खाद्य उत्पादनको निरीक्षण, औषधी तथा औषधीजन्य कम्पनी तथा पसलहरू नियमित अनुगमन साथै बालबच्चाहरूलाई खेल्नलाई खेल उद्यान र बगैंचा निर्माण, युवा विद्यार्थीहरूका लागि विभिन्न खेलहरूको नियमित प्रशिक्षण, छिकोङ व्यायाम, वडावडामा खुल्ला व्यायामस्थल आदि स्थापना गरी मानिसहरूलाई स्वस्थ रहन र आफ्नो स्वास्थप्रति सजग रहन अभिप्रेरित गरेको छ। त्यसैगरी एकदम जटिल र कठिन रोगहरूको लागि भक्तपुर नगरपालिकाले विशेष कोषहरूको व्यवस्था पनि गरेको छ। रोगले धनी गरिब भन्दैन। त्यही भएर आफ्नो र परिवारलगायत समाजका आफू स्वयम् पनि जिम्मेवार र सचेत हुन जरुरी छ। सम्पूर्ण मानिसहरूले तन, मन र धन लगाएर स्वस्थ समाज बनाउन जागृत बन्न अति आवश्यक भइसकेको छ। आफ्नो स्वास्थ र समाजको लागि सँधै अरुको मुख ताकेर बस्ने समय छैन। नियमित व्यायाम, स्वस्थकर खानपान नियमित चेकजाँच तथा अंग्रेजीको एउटा भनाई "Prevention is better than cure." लाई आत्मसात गरि अघि बढ्नुपर्ने देखिन्छ।

भक्तपुर नगरपालिकाले जस्तै देशका सम्पूर्ण नगर वा गाउँपालिकाहरूले पनि स्थानीय बासिन्दाहरूको स्वास्थ्यबारे सोच्ने हो भने स्वस्थ समाज र समृद्ध मुलुकको लक्ष्यमा पुग्ने सम्भावना रहन्छ।

विगतका वर्षहरूमा जस्तै आगामी वर्षहरूमा पनि यस्ता दीर्घकालीन रोगहरूको बारे थप खोज र कारकहरू पत्ता लगाई सो रोगहरूको रोकथाम र न्यूनीकरणका लागि थप सामजिक जनचेतना र अभिमुखीकरण कार्यहरू तथा निदानात्मक उपचारहरू गरी त्यस्ता रोगहरूको न्युनीकरण गर्ने योजना रहेको छ।

लघुकथा

प्लानिङ

– आर.दिश्ती

सृष्टिकर्ता ब्रम्हाजीबाट रचना गरेको एउटा सुन्दर नगरमा घर/जग्गा कारोबार गर्ने दलालहरूले त्यहाँका सोझासिधा किसानहरूको जग्गाहरू सस्तोमा किनेर सानो सानो टुक्रा गरी जग्गा प्लटिङ्ग गरेको हुँदा अव्यवस्थित रूपमा बस्तीहरू बढ्दै गइरहेको थियो।

समयको विकासक्रम सँगै त्यहाँका मानिसहरूको जीवनशैली र रहनसहन परिवर्तन भएको साथै जनसङ्ख्या पनि वृद्धि हुँदै गएकोले व्यवस्थित बस्तीको विकास गर्न त्यहाँका स्थानीय तहको सरकारले एउटा निश्चित क्षेत्रको जग्गाका जग्गाधनी र किसानहरूसँग सरसल्लाह गरी जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गरियो।

जग्गा एकीकरण आयोजनाले जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा, नापी नक्सा, त्यस एरियाको बस्तुस्थितिलाई अध्ययन गरी त्यस राज्यको र स्थानीय सरकारको ऐन नियम भित्र रहेर त्यहाँका सबै जग्गाधनी र किसानहरूलाई बढी भन्दा बढि लाभान्वित गर्न व्यापक अध्ययन गरी जग्गा प्लानिङ्ग गरियो।

आयोजनाले जग्गा प्लानिङ्ग गरी सकेपछि जग्गा धनिहरूलाई जग्गा फिर्ता (वितरण) गर्न नक्सा सहित सुचना प्रकाशित गरियो। सो प्रकाशित सुचनाअनुसार जग्गा धनीहरू आफ्नो जग्गा कहाँ पर्‍यो र, आफ्नो जग्गा कति कटाइयो र भन्ने उत्सुकता साथ आयोजनामा हेर्न गए। नक्सा हेर्दा केहि जग्गावालाहरूलाई बाहेक धेरै जसो जग्गा धनीहरू र किसानहरूलाई उक्त प्लानिङ्ग चित्त बुझेको थियो।

केहि चित्त नबुझेका जग्गावालाहरूले आयोजनामा आफ्नो समस्या र गुनासाहरू पोखे। आयोजनाबाट तिनीहरूको गुनासाहरूलाई सकेसम्म सम्बोधन गर्न तिनीहरूको मागअनुसार प्रस्तावित योजनाको नक्सामा केहि सुधार गरे। उक्त नक्सा सुधार गर्नासाथ अन्य जग्गावालाहरूले पनि अनेक माग तथा गुनासाहरू थप्दै गए। आयोजनाले तिनीहरूको गुनासोहरूलाई सम्बोधन गर्न असमर्थ भए। त्यसपछि धमिलो पानीमा माछा मार्न खोज्ने मान्छेहरू र आफ्नो निहित स्वार्थ पुरा नभएका केहि व्यक्तिहरूको उक्साहतबाट तिनीहरू संगठित भई आयोजनाकै विरोध गर्न थाले। धेरै विवाद भयो। नगरमा अशान्ति फैलियो। त्यसपछि त्यस नगरमा साक्षात नारायण भगवान प्रकट हुनु भयो। नारायण भगवानले त्यस आयोजनाको विरोध गर्ने नेतृत्वकारी भुमिका निर्वाह गरिरहेका ३/४ जना व्यक्तिहरूलाई बोलाएर तिनीहरूको माग र समस्याहरू के हो ? भनि सोधे।

तिनीहरूले नारायणलाई सबै वृतान्त सुनाए। तिनीहरूको गुनासो सुनिसकेपछि नारायण भगवानले मुसुक्क हाँस्दै "तिमीहरूको माग पुरा गर्ने हो भने मेरो एउटा शर्त पुरा गर्नुपर्छ। मेरो शर्त पुरा गर्न सके मात्र तिमीहरूको माग पुरा हुने छ अन्यथा तिमीहरूको माग पुरा हुने छैन र आयोजनाको विरोध गर्न पाउने छैनौ, मञ्जुर छौ ? भनि सोधे।"

"कस्तो शर्त प्रभु।"

नारायण भगवानले तिनीहरूलाई एउटा एउटा पाउरोटी दिई आफ्नो मायावी शक्तिले खडा गरेका ४/५ जना बच्चाहरूलाई देखाई "यो पाउरोटी तिमीहरू मध्ये कुनै एकजनाले यी बच्चाहरूलाई चित्त बुझाई बराबर गरेर बाँडेर दिन सक्नु पर्छ" भनि शर्त राखे।

तिनीहरू खुशी हुँदै एकैस्वरमा "हुन्छ, हामीहरूलाई यो शर्त मञ्जुर छ" भने।

त्यसपछि तिनीहरू मध्ये एकजनाले पाउरोटीलाई स्केलले बराबर नापी बच्चाहरूलाई पाउरोटी काटेर दिए। बच्चाहरूले "उसको भागको तौल बढि मेरो कम भयो भनि चित्त बुझाएनन्।

उनीहरूको कुरा सुनेपछि अर्को एकजनाले पाउरोटी काटेर तराजुमा तौली बराबर बाँडी दिए।

फेरि बच्चाहरूले "आकार प्रकार नमिल्याई कसैलाई सानो कसैलाई ठूलो गरी बाँडेको हामीलाई चित्त बुझेन" भन्यो।

अर्कोले फेरि तौल र नापलाई लगभग मिलाएर दिन खोजे पनि कुनै बच्चाले "मलाई छेउको साह्रो पर्‍यो बिचको नरम चाहियो" भन्यो। बिचको पर्नेले "मलाई अलि छेउको भाग पर्ने गरि चाहियो" भनि असन्तोष जनायो। तिनीहरूले धेरै प्रयास गर्दा पनि ति बच्चाहरूलाई चित्त बुझाएर पाउरोटी बाँडेर दिन सकेनन्।

अन्तत तिनीहरू हार मानेर भगवान नारायण सामु क्षमा मागे र तिनीहरूले आयोजनाको बिरोध गर्न छाड्ने वाचा गरे। त्यसपछि भगवान नारायण र बच्चाहरू त्यहाँबाट अन्तर्ध्यान भए।

तेक्वान्डोका अन्तराष्ट्रिय खेलाडी किरण सितिखु

राजकुमार लधु

किरण सितिखु अन्तराष्ट्रिय तेक्वान्दो खेलाडी हुनुहुन्छ। उनको जन्म २०५४ साल मङ्सिर २१ गते भक्तपुर नगरपालिका हाल वडा नं. १० थालाछेंको किसान परिवारमा भएको थियो। उनका पिता पुण्यराम सितिखु हुन्। उनी चालक पेशामा आवद्ध हुनुहुन्छ। खेलाडी किरण सितिखुको माता नारायणदेवि सितिखु गृहणी हुनुहुन्छ। किरणले एसइई परीक्षा समता स्कूल मुलढोकाबाट २०६९ सालमा उत्तीर्ण गरेका थिए। प्लस २ भक्तपुर नगरपालिकाद्धारा सञ्चालित देकोचा स्थित ख्वप कलेजबाट होटल म्येनेजमेन्टमा गरेका थिए। हाल उनी बागेश्वरी कलेजमा BBS तेश्रो वर्षमा अध्ययनरत छन। उनको उदेश्य राष्ट्रिय खेलाडी हुँदै अन्तराष्ट्रिय खेलाडी बनी देशको नाम संसार सामू चिनाउने हो। उनको रुचि खेल खेल्ने हो।

खेलाडी किरण सितिखु धिमे बाजाका कलाकार पनि हुन। उनले आजभन्दा ४ वर्ष अगाडी २०७६ सालमा धिमे गुरु रामचन्द्र सुवाल र दामोदर ग्वाछाबाट धिमे बाजाको प्रशिक्षण लिएका थिए। उनको खेलको प्रेरणा श्रोत उनको ठूलो मामा पुण्यराम मुस्याख्व हुन। उनको सानो मामा पनि तेक्वान्दो खेलाडी हुन्। उनको सानो मामा विश्वराम मुस्याख्व हुनुहुन्छ। उनको सानो मामाको आफ्नै तेक्वान्दो डोजाङ्ग छ। जसको नाम हो द च्यालेन्जर डोजाङ्ग (The chanllenger dojang) अन्तराष्ट्रिय खेलाडी किरण सितिखुबारे उनका प्रशिक्षक विश्वराम मुस्याख्व भन्छन्–

द च्यालेन्जर डोजाङ्ग पारागन ई.स्कूलको खेल मैदानमा सञ्चालित छन्। उनले १६ वर्षको उमेर २०६४ सालदेखि तेक्वान्दो खेल्न शुरु गरे। किरण सितिखु द च्यालेन्जर डोजाङ्गमा आवद्ध छन्। उनी भक्तपुर नगरपालिकाबाट प्रत्येक वर्ष आयोजना गर्ने वर्षको उत्कृष्ट खेलाडी सम्मान कार्यक्रममा वि.सं. २०६७, २०७०, २०७३, २०७५, २०७८, २०७९ र २०८० सालमा गरी सातपटक छनौट भएर सम्मानित भाग्यमानी खेलाडी हुन।

अन्तराष्ट्रिय तेक्वान्दो खेलाडी किरण सितिखु 2nd India open International Takewondos Championship 2022 मास्वर्ण पदक जित्न सफल भए। उनी 17th National takekwondos championship २०२२ सातदोबाटोमा सम्पन्न सिनियर ८० केजी तौल समूह मुनिमा पुन स्वर्ण पदक जितेर अविस्मरणीय बनाएका थिए। दोश्रो बाग्मती प्रदेशस्तरीय खेलकुद २०८० मा ८७ केजीतौल समूहमा पुन किरण सितिखु प्रथम भए। किरणले खेल जीवनलाई निरन्तर जारी राखे, प्रतियोगितामा पनि पदक जित्दै गए। Ist NTA league championship 2023 पुरुष ८७ केजीतौल समूहमा स्वर्णपदक हात पारे। Bagamatiprovince sports developmdnt council द्धारा आयोजित बाग्मती प्रदेशस्तरीय प्रतियोगिता २०७८ मा ८० केजीतौल समूहमा उनी प्रथम भए। उनी First Nijagadh National taekwondo Championship २०१८ मा ७४ केजी तौल समूहमा प्रथम भए।

तेक्वान्दो किन खेल्ने भन्ने जिज्ञाशामा खेलाडी किरण सितिखु भन्छन, तेक्वान्डो अनुशासित बन्न र खेल खेलेर देशको नाम चिनाउन खेल्न पर्छ। यो खेल आत्मरक्षाको लागि आवश्यक छ, यस खेलबाट भविष्यउ ज्वलपार्न टेवा पुग्छ।

तेक्वान्दो खेलमा भएका समस्याबारे प्रश्न गर्दा अन्तराष्ट्रिय तेक्वान्दो खेलाडी किरण सितिखु भन्छन, खेल्न र खेलाउन कर्भड हलको अभाव छ, खेलाडीहरूलाई आवश्यक सामग्रीहरू सेन्सर, SOCKS चेस पायड, kicking pad खेलाडी धेरै भएकाले अभाव भइरहन्छ। खेलाडीहरूलाई स्वास्थ्य परीक्षणको राम्रो सुविधा छैन।

अविस्मरणीय क्षणबारे प्रश्नगर्दा खेलाडी किरण सितखिु भन्छन 2nd india open international takewondos championship 2022 भारतको ताल कतौरियामा भएको थियो। त्यस प्रतियोगितामा ८० केजीतौल समूहमा स्वर्ण पदकजितेको क्षणलाई सम्झन्छन्। उनी देशको लागि स्वर्ण पदकजित्न सकेकोमा गौरबको अनुभुति पनि गर्छन।

भावि योजना के छ भन्ने जिज्ञासामा किरण सितिखु भन्छन् राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय खेलाडी तयार गर्न कभर्डहल खोलेर धेरै खेलाडीहरूलाई राम्रो प्रशिक्षण दिने योजना छ, खेलाडी उत्पादन गर्न लो कष्टमा क्वालिटी प्रशिक्षण दिने योजना छ।

नयाँ खेलाडीहरूलाई सल्लाह सुझाव छ किभन्ने प्रश्नमा खेलाडी किरण सितिखु भन्छन्, खेल अनुशासितभई राम्रोसँग सिक्नुपर्छ। खेल खेल्दा उद्देश्यनुसार थप मेहनत गर्न आवश्यक छ। प्रतिस्पर्धामा उत्रिंदा पराजित भएँ भन्नेर हरेश खानु हुन्न् विस्मररणीय क्षण।

खेल तालिकामा किरण सितिखु

१. Ist NTA league championship 2023 पुरुष ८७ केजीमा स्वर्ण पदक प्राप्त

२. province sports developmdntcouncil Bagamati 2078 मा ८० केजी तौलमा प्रथम

३. Ist Kathmandu international Kyorugi And poomsae taekwondo championship २०१७ पुरुष ६८ केजी तौलमा तेश्रो स्थान।

४. First Nijagadh National taekwondo Championship २०१८, ७४ केजी तौल समूह प्रथम।

५. 2nd Everest National open taekwondo championship २०२० मा ८० केजी तौलमा प्रथम स्थान प्राप्त।

६. प्रथम प्रदेश नं. ३ स्तरीय तेक्वान्दो प्रतियोगिता २०७५, ६८ देखि ७३ केजी प्रथम

७. 7th Korean Ambassdor Open NationalTaekwondo championship 2015 male Senior 63 केजी दोश्रो स्थान प्राप्त

८. Ist Necos junior National taekwondo champoiosship 2069 ५५ केजी तेश्रो

९ Central Regional Taekwondo championship 2018 ६८ केजी तौलमा प्रथम

१०. 8th Korean Ambassador Taekwondo Championship २०१७, ६८ केजी तौलमा तेश्रो

११. The Ist Kakani Invation Bagamati inter school championship 2010, paragan Academy बाट सहभागि प्रथम स्थान प्राप्त

१२. सातौं, भक्तपुर औधोगिक सांस्कृति कपर्यटन तथा ब्यापार महोत्सव २०७९ तिनकुनेमा सम्मानित

१३. फ्युचर स्टार तेक्वान्दो डोजाङ्गबाट सम्मानित प्रथम भक्तपुर जिल्लाब्यापी तेक्वान्दो प्रतियोगितामा ६८–७४ केजीमा प्रथम

१४. भक्तपुर जिल्ला तेक्वान्दो संघबाट किरण सितिखु सम्मानितकारण २०२२/२३ मा भारतको दिल्लीमा सम्पन्न दोश्रो खुल्ला अन्तराष्टिय तेक्वान्दो प्रतियोगितामा ८० केजीतौलमा स्वर्णपदक

१५. Indo Nepal Taekwondo championship प्रथम

१६. २०६७ सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको उत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित

१७. २०७० सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको पुनःउत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित र सम्मान

१८. २०७३ सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको उत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित गरी तेश्रो पटक बधाई ज्ञापन तथा सम्मान गरिएको।

१९. २०७५ सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको उत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित गरी चौथो पटक बधाई ज्ञापन तथा सम्मान गरिएको।

२०. २०७८ सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको उत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित गरी पाचौं पटक बधाई ज्ञापन तथा सम्मान गरिएको।

२१. २०७९ सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको उत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित गरी छैंटौ पटक बधाई ज्ञापन तथा सम्मान गरिएको।

२२. २०८० सालमा भक्तपुर नपाद्वारा जिल्लाको उत्कृष्ट तेक्वान्दो खेलाडी घोषित गरी सातौं पटक यस वर्ष बधाई ज्ञापन तथा सम्मान गरिएको।

२३. 11th Korean Ambassador open international Taekwondo Championship २०२३, ८७ वर्ष मुनिमा रजत पदक।

भक्तपुर नपाको १६ औं नगरसभा सम्पन्न

छैटौं बैठक (२०८१।३।३१)

भक्तपुर नगरपालिकाको सोह्रौं नगरसभा असार ३१ गते सोमबार सम्पन्न भयो। नगरसभा २०८१ असार ७ गतेबाट सुरु भएको हो ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष एवम् भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको अध्यक्षतामा बसेको नगरसभाको आजको बैठकले 'भक्तपुर नपाको लेखा समितिको प्रतिवेदन २०८१' र न्यायिक समितिको प्रतिवेदन सर्वसम्मतिले पारित गऱ्यो। त्यस्तै, भक्तपुर नपाको वार्षिक खरिद योजना, तलबी प्रतिवेदनलगायत विविध प्रस्तावहरू सभाबाट पारित भयो ।

सभामा सभाध्यक्ष **प्रजापति**ले भक्तपुर नपाको आ.व. २०८१/८२ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम र महत्त्वपूर्ण प्रतिवेदन पारित गरेकोमा सम्पूर्ण नगर सभासद्हरूमा धन्यवादज्ञापन गर्नुभयो ।

देशको वर्तमान राजनीति घटनाक्रमबारे प्रष्ट पार्नुहुँदै उहाँले नेपाल दुई दलीय तानाशाहतर्फ अगाडि बढिरहेको बताउनुहुँदै पटक पटक सरकार परिवर्तनले देश अस्थिरतातर्फ धकेलिँदै गएको र यसले दीर्घकालीन असर पुग्नेतर्फ सचेत हुन जरुरी रहेको बताउनुभयो ।

रेमिट्यान्सको भरमा अर्थतन्त्र सञ्चालन भएसम्म देश विकासले गति लिन नसक्ने बताउनुहुँदै उहाँले देशमा भइरहेको गतिविधिबारे न्यायप्रेमी जनताहरू सचेत हुन आवश्यक भएको बताउनुभयो ।

संविधान संशोधन कुनै एक–दुईओटा दलको चाहनाले हुन नहुने बताउनुहुँदै उहाँले सबैको सहमति र छलफलबाट मात्र नेपालको संविधान संशोधन हुनु आवश्यक भएको बताउनुभयो ।

उक्त सभामा युवा तथा खेलकुद समिति, वातावरण तथा पर्यटन समिति, शिक्षा, संस्कृति तथा स्वास्थ्य समिति, आर्थिक तथा लेखा समिति, निर्माण समिति, सहकारी अनुगमन समिति, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण समिति, बजार अनुगमन समिति, योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति, कृषि समिति र न्यायिक समितिको प्रतिवेदन सम्बन्धित समितिका संयोजक तथा सदस्यहरूले प्रस्तुत गरेको थियो ।

सभामा भक्तपुर नपा वडा नं. ९ का वडाध्यक्ष **रबिन्द्र ज्याख्व**ले भक्तपुर नगरपालिकाको १६ औं नगरसभाको सङ्क्षिप्त प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

भक्तपुर नगरपालिका कार्यपालिकाको बैठक निर्णय

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको अध्यक्षतामा भक्तपुर नगर कार्यपालिकाको बैठक भक्तपुर नपा वडा नं. २ ब्यासीस्थित नगरपालिकाको कार्यालय भवनमा विभिन्न मितिमा बसी लिइएका निर्णय जानकारीको लागि दिइएको छ ।

बैठक सङ्ख्या– ५७

मिति २०८१ जेठ २४ गते, बिहीबार

उपस्थिति

१. प्रमुख श्री सुनिल प्रजापति	उपस्थित
२. उपप्रमुख श्री रजनी जोशी	ऐ
३. वडाध्यक्ष श्री श्यामकृष्ण खत्री	ऐ
४. वडाध्यक्ष श्री हरिप्रसाद बासुकला	ऐ
५. वडाध्यक्ष श्री राजकृष्ण गोरा	ऐ
६. वडाध्यक्ष श्री उपेन्द्र सुवाल	ऐ
७. वडाध्यक्ष श्री योगेन्द्रमान बिजुक्छेँ	ऐ
८. वडाध्यक्ष श्री हरिराम सुवाल	ऐ
९. वडाध्यक्ष श्री उकेश कवां	ऐ
१०. वडाध्यक्ष श्री कृष्णप्रसाद कोजु	ऐ
११. वडाध्यक्ष श्री रविन्द्र ज्याख्व	ऐ
१२. वडाध्यक्ष श्री लक्ष्मीप्रसाद ह्यौंमिखा	ऐ
१३. कार्यपालिका सदस्य श्री रोशनमैया सुवाल	ऐ
१४. कार्यपालिका सदस्य श्री छोरीमैया सुजखु (प्रजापति)	ऐ
१५. कार्यपालिका सदस्य श्री सुनिता प्रजापति (अवाल)	ऐ
१६. कार्यपालिका सदस्य श्री कृष्णप्यारी भुजु	ऐ
१७. कार्यपालिका सदस्य श्री रञ्जना त्वाती	ऐ
१८. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री बसन्त भट्टराई	ऐ

निर्णयहरू

१६ औं नगरसभा

भक्तपुर नगरपालिकाको १६ औं नगर सभाको उद्घाटन समारोह प्रमुख अतिथि नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सचिव एवम् प्रतिनिधिसभा सदस्य माननीय श्री प्रेम सुवालको आतिथ्यमा मिति २०८१।०३।०७ गते ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजमा गर्ने निर्णय गरियो ।

समितिको निर्णय अनुमोदन

देहायका समितिका देहायका निर्णय अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो–

वातावरण तथा पर्यटन समिति

मिति २०८१।१।१३ गते

१. विश्व वातावरण दिवस २०८१ को सन्दर्भ २०८१ जेठ २३ गते वडा नं. ५ स्थित पपर डम्फोमा वृक्षारोपण, बगैंचा निर्माण र परिसरमा सरसफाइ कार्यक्रम गर्ने निर्णय गरियो ।

२. भक्तपुर नगरपालिका, नेपाल पर्यटन तथा होटेल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान (NATHM) र भक्तपुर पर्यटन विकास समितिको संयुक्त आयोनामा सम्पन्न स्थानीय पथप्रदर्शकहरूको स्तर र क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने देखिएकोले पुनः ताजगी (रिफ्रेसर) कोर्ष आयोजना गर्ने र यसको प्रस्ताव तयार गर्न पर्यटन सूचना तथा सेवा केन्द्रको प्रमुख एवम् सहायक निर्देशक गौतमप्रसाद लासिवालाई जिम्मा दिने निर्णय गरियो ।

मिति २०८१।२।२० गते

१. मिति २०८१ जेठ २९ गते भ.न.पा सभा हलमा स्थानीय पथप्रदर्शक रिफ्रेसर तालिम कोर्षको उद्घाटन गर्ने र सहायक निर्देशक श्री गौतमप्रसाद लासिवाले उक्त तालिमको लागि पेश गरेको रु.४,१४,४००।– को अनुमानित बजेट स्वीकृत गरी अनुमोदनको लागि पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

२. आ.व. २०८१/०८२ को लागि वातवारण तथा पर्यटन समिति मार्फत सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको लागि आवश्यक अनुमानित बजेट रकम सम्बन्धमा श्यानिटेशन उपशाखा र पर्यटन सूचना तथा सेवा केन्द्रबाट पेश कार्यक्रम र अनुमानित बजेट रकम रु. १२ करोड ४८ लाख निकासाको लागि कार्यपालिका बैठकमा अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

आर्थिक तथा लेखा समिति

मिति २०८१।२।२० गते

१. युवा उद्यमशील प्रवर्द्धन ऋणका लागि पर्न आएका निवेदकहरूलाई २०८१।२।२४ गते, बिहीबार, भ.न.पा. सभा कक्षमा अन्तर्वार्ता लिई स्वीकृतिको लागि कार्यपालिकामा पेश गर्ने साथै अन्तर्वार्ताको लागि 'मजदुर' दैनिक पत्रिका सूचना प्रकाशित गर्ने निर्णय गरियो ।

मिति २०८१।२।२३ गते

१. भक्तपुर नगरपालिकाभित्र सञ्चालित सहकारी संस्थाहरूबाट ऋण लिई लामो समयसम्म सांवाँ ब्याज नतिर्ने ऋणीहरूलाई संस्थाको ऋण तिरी संस्था सञ्चालनमा सहयोग गर्न ऋणीहरूको लागि अनुरोध गरी २ दिनको सूचना प्रकाशित गर्ने निर्णय गरियो :

२. पामिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. का बचतकर्ताबाट बचत रकम फिर्ता नदिएको भनी पर्न आएका निवेदन सम्बन्धमा छलफल हुँदा पामिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. का सञ्चालक समिति, लेखा समिति र व्यवस्थापकहरूलाई बोलाई मिति २०८१।२।२३ गते बुधबार भ.न.पा. सभा कक्षमा छलफल गर्ने निर्णय गरियो।

३. भक्तपुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता नभएका पसल व्यवसाय दर्ता साथै नवीकरण र कर असुलीको लागि वडा कार्यालय र कर शाखाका प्रतिनिधि साथै नगर प्रहरीसमेत समावेश गरी कर टोली गठन गर्ने निर्णय गरियो।

४. भक्तपुर नगर क्षेत्रभित्र नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको पसलहरूको साविक सम्झौताको अवधि २०८१ असार मसान्तमा सकिने भएकोले तपसिलमा उल्लेखित न्यूनत्तम अङ्क कायम गरी साविककै सर्तहरू उल्लेख गरी पुनः वहालको लागि सूचना प्रकाशित गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल

क्र.सं.	पसल कवलको विवरण	वडा नं.	न्यूनत्तम अङ्क वार्षिक बहाल
१	कमलविनायकस्थित जनस्वास्थ्य भवन पसल नं. २	१०	रु.८,७५,१२५।-
२	कमलविनायकस्थित जनस्वास्थ्य भवन पसल नं. ३	१०	रु.१२,००,०००।-
३	शहीद स्मृति सार्वजनिक शौचालय भवन पसल नं. १	१	रु.४,००,०००।-
४	भार्वाचोस्थित सार्वजनिक शौचालय	१	रु.५६,३७७।-
५	वाकुपति नारायण द्यः प मी पसल नं. १	९	रु.६०,०००।-
६	दत्तात्रयस्थित सार्वजनिक शौचालय	९	रु.३६,०००।-
७	२ नं. वडा कार्यालय मुनिको पसल नं. २	२	रु.२,३२,०००।-

५. भक्तपुर नगरपालिकाका साथै अन्तर्गतका वडा कार्यालय र कर सङ्कलन केन्द्रहरूबाट सङ्कलन गरिने राजस्व रकमलाई आधुनिक डिजिटल प्रविधिमार्फत सङ्कलन गर्न क्यू आर कोड तथा POS सेवाको प्रयोग गर्दा प्रभावकारी हुने देखिएकोले सो सेवा प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित सेवा प्रदायकबाट प्रस्ताव माग गर्ने निर्णय गरियो।

युवा तथा खेलकुद समिति

मिति २०८१।०२।१७ गते

१. भक्तपुर नगरभित्रका कक्षा १० देखि १२ कक्षाका विद्यार्थीहरूबिच भक्तपुर नगरव्यापी विद्यालय स्तरीय बास्केटबल/भलिबल, फुटसल र कबड्डी प्रतियोगिता आयोजनागर्न कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्ने निर्णय गरियो।

मिति २०८१।०२।२३ गते

१. भक्तपुर नगरपालिका युवा तथा खेलकुद समितिको आ.व.२०८१/०८२ को अनुमानित बजेट रु. ११,२५,६५,०००।- पेश गर्ने निर्णय गरियो।

२. भक्तपुर नगरपालिकाबाट सञ्चालित विभिन्न खेल प्रशिक्षणका प्रशिक्षार्थीहरू र प्रशिक्षकहरूलाई मनोरोग सम्बन्धी प्रवचन कार्यक्रम आयोजनागर्न कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्ने निर्णय गरियो।

निर्माण समिति

मिति २०८१/०२/१३ गते

क्र. सं.	योजनाका विवरण	वडा नं.	बजेट शीर्षक	ल.ई. रकम	रि ल.ई./ कबोल रकम	पेश्की	खर्च रकम	भुक्तानी रकम	मूल्याङ्कन रकम	योजना को अवस्था	कार्य गर्ने	कैफियत
क)	ल.ई. स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	सीएनबीएम कम्पोस्ट प्रविधिको पूर्वाधार विकास कार्य	१०	प्राङ्गारिक मल प्रशोधन केन्द्र पूर्वाधार निर्माण	९,००१,० ६०।२३								
२	लामगाल र वेखालस्थित पर्यटक काउण्टरमा विद्युतीकरण कार्य	१०	मर्मत	३२,०३८। ३३								
३	अरनिको सभागृह भवन निर्माणका लागि सिट पाइलिङ कार्य	६	अरनिको सभागृह	९९०,९८ ८।८७								
४	अरनिको सभागृह भवन निर्माणका लागि ग्राभेल पाइलिङ कार्य	६	अरनिको सभागृह	९५१,४५ ३।९५								
५	भनपाको विभिन्न स्थानमा ढलान मर्मत कार्य	१, ७	मर्मत	९५,५०५। ७०								

ख)	उपभोक्ता समिति स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	पर्यटक शौचालय मर्मत कार्य	३	मर्मत	२९०,३८०।९६			उ.स.अ.:श्री वीरबहादुर गोरा अ.स.स.: श्री राजकृष्ण गोरा					
२	थंथु दरवार पुन:निर्माण कार्य	३	नपा				उ.स.अ.:श्री विश्वनारायण भैल अ.स.स.:श्री राजकृष्ण गोरा					
ग)	रि.ल.ई. सम्बन्धमा											
१	गोलमढी गहिति पर्खाल पुन:निर्माण कार्य	७	नपा	१,०६६,४१६।२२	१,८६०,७९४।८३							
२	इखालाछी मठ पुन:निर्माण कार्य (चौथो चरण)	४	नपा	५,२७१,५०१।९५	६,५३०,४६५।२२							
३	जगातीदेखि थुसाचासम्मको फुटपाथ मर्मत कार्य (निर्माण सामग्री र दक्ष कामदारको ज्याला मात्र)	७	खानेपानी पूर्वाधार विकास	१,१८०,३१२।८१	१,१९१,६५६।२६							
४	क्वाकचा गणेश मन्दिर पुन:निर्माण कार्य	७	नपा	७६७,१३५।६६	७८५,८९१।३०							
घ)	रि.ल.ई./ल.ई. स्वीकृति, पेश्की फछ्यौंट तथा भुक्तानी सम्बन्धमा											
१	इशानेश्वर महादेव मन्दिर पुन:निर्माण कार्य	१	नपा	३,२०६,४३२।५८			२,१३९,११९।२६	१,०००,०००।००	२,९७५,३०१।०३	सम्पन्न	नारायणप्रसाद कोइराला	आर्थिक सहयोग रु. १० लाख र नपुग रु. १,३९,११९।२६ उपभोक्ता समितिबाट व्यहोर्ने
२	राममन्दिर पुलदेखि बाराही पुलसम्म खोला सुधार कार्य	४	योजनाको बाँकी भुक्तानी	७१८,३८२।०९		२३५०,०००।००	२५०,४८२।५०	१५,४८२।५०	६५९,६२४।२७	सम्पन्न	सत्यराम मकजु	
३	तुमचो दुगुरे, चोखा प्लानिङ र कमलविनायक प्लानिङ पीच मर्मत कार्य	९, १०	मर्मत	२६७,४३७।९६		८०,०००।०००	२६२,६७०।२५	१८२,६७०।२५	२६६,८५७।३३	सम्पन्न	वावुकाजी गोसाई	
४	चण्डेश्वरी आधारभूत विद्यालयमा कोरा मसिनो तथा रङरोगन कार्य	७		३१६,२८७।१७	२२७,१७८।००		२५८,३६४।३४	२२१,१९८।६६	२२१,१९८।६६	सम्पन्न	न्हुछें राम सुवाल	
५	पर्यटन सेवा तथा सूचना केन्द्र, व्यासीमा पाइपसहितको वाटर पम्प जडान कार्य	२	मर्मत	३२,९००।६९			१७,९७२।००	१७,९७२।००	२८,६६०।१३	सम्पन्न	कृष्णगोविन्द किवानायो	

६	दरवार क्षेत्र भ.न.पा. कार्यलय र गपलीमा फ्लोड लाइट र विद्युतीकरण मर्मत कार्य	नपा	मर्मत	२६,६६६।६४			८,२००।००	८,२००।००	२४,६४५।७०	सम्पन्न	एण्डिज ग्वाछा	

मिति २०८१/०२/२२ गते

क्र.सं.	योजनाका विवरण	वडा नं.	बजेट शीर्षक	ल.ई. रकम	रि ल.ई./ कबोल रकम	पेश्की	खर्च रकम	भुक्तानी रकम	मूल्याङ्कन रकम	योजनाको अवस्था	कार्य गर्ने	कैफियत
क)	रि.ल.ई. स्वीकृति सम्वन्धमा											
१	सीसीटीभी सरर्भिलेन्स प्रणाली जडान कार्य (महेश्वरी क्षेत्र, ख्वप अस्पताल क्षेत्र, अदालत र लिवालीमा)	७, ८, ९ र १०	मर्मत	२,०९६,७४६।५९	२,४१३,७६३।९३							
ख)	उपभोक्ता समिति स्वीकृति सम्वन्धमा											
१	सीएनवीएम कम्पोस्ट प्रविधिको पूर्वाधार विकास कार्य	१०	प्राङ्गारिक मल प्रशोधन केन्द्र पूर्वाधार निर्माण	९,००१,०६०।२३			उ.स.अ.:श्री विकुराम तजले अ.स.स.:श्रीकृष्णनारायण दुमरू					
ग)	रि.ल.ई./ल.ई. स्वीकृति, पेश्की फछ्र्यौट तथा भुक्तानी सम्वन्धमा											
१	हाडा छें पुन:निर्माण (दोस्रो चरण)	४	नपा	८,७९५,९३१।२९		२,३००,०००।००	४,३२४,४०१।००	२,०२४,४०१।००	७,०५५,६९६।९४	आंशिक सम्पन्न	कृष्ण गोविन्द दुवाल	
२	खंचा पोखरी स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण (दोस्रो चरण)	७	नपा	५,७२७,८७१।११	पहिलो पेश्की	१,६५०,०००।००	१,६९५,१५६।७५	४५,१५६।७५	१,९७३,८५३।०८	सम्पन्न	राजकुमार बनमाला	रु. ११,५३,६२५।०० मात्र भुक्तानी दिने
					दोस्रो पेश्की	१,६५०,०००।००	२,८०३,६२५।००	१,१५३,६२५।००	३,४६९,७२४।०२			
					जम्मा	३,३००,०००।००	४,४९८,७८१।७५	१,१९८,७८१।७५	५,४४३,५७७।१०			
३	लिबाली बसपार्क स्थित ख्वप अस्पतालको उत्तरतर्फको बाटो पीच कार्य	८	बाँकी योजनाको भुक्तानी मर्मत	८५८,२८०।७८	पहिलो पेश्की	२००,०००।००	२०४,४३२।००	४,४३२।००	२३७,१६२।६५	सम्पन्न	हरिभक्त धुकुछु	रु. २,९७,४१२।१० मात्र भुक्तानी दिने
					दोस्रो पेश्की	२००,०००।००	४९७,४१२।१०	२९७,४१२।१०	५४२,७७२।३४			
					जम्मा	४००,०००।००	७०१,८४४।१०	३०१,८४४।१०	७७९,९३४।९९			
४	गोलमढी ग:हिति पर्खाल पुन:निर्माण कार्य	७	नपा	१,८६०,७९४।८३		३४८,०००।००	७५३,५७५।००	४०५,५७५।००	८७४,२५२।५१	आंशिक सम्पन्न	जयराम हयौमिखा	
५	कमलविनायक बसपार्कमा सडक बत्ती जडान कार्य	१०	मर्मत	१२२,५११।३५	१२२,३२८।७८	४०,०००।००	१०४,१११।६७	६४,१११।६७	१२३,०२९।०९	सम्पन्न	पुरूषोत्तम कुटुव	

६	सहिद स्मृति खेल मैदानमा प्लम्बिङ र विद्युतीकरण कार्य	२	मर्मत	८०,३९१।२०			४५,३८९।३३	४५,३८९।३३	६८,७४३।८४	सम्पन्न	अमानत	
७	भनपा कार्यालय भवनमा ६ के.भी.ए. ब्याक अप प्रणाली मर्मत कार्य	२	मर्मत	४४०,८३६।५०			४०९,४६६।८०	४०९,४६६।८०	४३७,२२७।६०	सम्पन्न	Secure Knight IT Solution Pvt. Ltd.	
घ)	म्याद थप सम्बन्धमा											
१	शित भण्डारण गृह भवन निर्माण कार्य (दोस्रो चरण) (ठेक्का नं. bktmun/NCB/works/01/080/81)	नपा	संघीय सरकार समपूरक अनुदान	१२,७७८,४९१।८०	कबोल अंक : ८८१६६२७।४८	मिति २०८१ असार १० गतेसम्म म्याद थप माग भएको ।						
२	नगरका विभिन्न क्षेत्रमा सडक स्तरोन्नती कार्य (ठेक्का नं. bktmun/NCB/works/05/080/81)	नपा	नपा	१४,३८८,०२९।६६	कबोल अंक : १,१३,९६,२१०।४८	मिति २०८१ असार १० गतेसम्म म्याद थप माग भएको ।						
३	वेखाल कभर्ड हल निर्माण (तेस्रो चरण) (ठेक्का नं. bktmun/NCB/works/02/080/81)	नपा	नपा	१३,७६६,१८८।७१	कबोल अंक : ८०,५७,२८४।७९	मिति २०८१ असार १० गतेसम्म म्याद थप माग भएको ।						
ङ)	योजनास्थल परिवर्तन सम्बन्धमा ।											
१	हनुमन्ते खोला सुधार कार्य अन्तर्गत ठेक्का नं. bktmun/NCB/works/02/080/081 को लागि मिति २०८०/०९/०१ मा श्री Samaj Sewa Construction, Gathaghar, Bhaktapur सँग सम्झौता भई कार्यान्वयनको क्रममा भ.न.पा. १ को हनुमन्ते खोला किनारमा लाइन लेभल दिन जाँदा PID को ढल तथा मंगालको कारण र कतै स्थानीय जग्गाधनीहरूबिच सहमति हुन नसकेकोले सो योजना उक्त स्थानमा कार्यान्वयन गर्न समस्या देखिएको र ठेक्काको म्यादभित्र सो समस्या समाधान हुने अवस्था नदेखिएकोले उक्त योजनाको कार्य भ.न.पा. ८ लिवालीस्थित खोला किनारमा गर्ने गरी स्थान परिवर्तन गर्ने निर्णय गरियो ।											

मिति २०८१/०२/२४ गते

क्र. सं.	योजनाका विवरण	वडा नं.	बजेट शीर्षक	ल.ई. रकम	रि.ल.ई. /कबोल रकम	पेश्की	खर्च रकम	भुक्तानी रकम	मूल्याङ्कन रकम	योजना को अवस्था	कार्य गर्ने	कैफियत
क)	ल.ई. स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	अरनिको सभाभवनको दक्षिणतर्फ ग्याभियन वाल निर्माण तथा भूमिगत पानी व्यवस्थापन कार्य	६	अरनिको सभाभवन	४,७७३,२७०।७१								
२	वेखाल पोखरी सीमा पर्खाल पुन:निर्माण कार्य	१०	वेखाल पाटी पुन:निर्माण	९२०,४२२।६६								
३	ज्ञान विजय आधारभूत विद्यालयको भुईंमा चिकं पा (तेलिया ईंटा) छापी मर्मत कार्य	१	नगर शिक्षा समिति	३२१,३५५।२५								
४	वासु मा.वि. को हल फिनिसिङ कार्य	२	नगर शिक्षा समिति	४३२,२८६।५१								

ख)	पेश्की फछ्र्यौट तथा भुक्तानी सम्बन्धमा											
१	अरनिको सभा भवन निर्माण स्थलमा सिट पाइलिङ कार्य	६	नपा	९८९,२२५।७४			९७९,८३८।०६	९७९,८३८।०६	९७९,८३८।०६	सम्पन्न	J.A. Engineering Pvt. Ltd.	
२	सकुलानस्थित पालिफ फल्चा पुन:निर्माण	९	नपा	३,९५१,७९९।१५	पहिलो/ दोस्रो पेश्की	१,६०० ,०००। ००	२,५७३,३४७।०४	१,९२३,३४७।०४	२,७८२,७१९।८२	सम्पन्न	विष्णुबहादुर मानन्धर	रु. ७७,०००। – आर्थिक सहयोग प्राप्त भएको ।
					तेस्रो पेश्की	६००, ०००। ००	६८६,०६९।४५	९,०६७।४२	१,२३४,१७८।५३			
					जम्मा	२,२०० ,०००। ००	३,२५९,२१७।०५	१,९३२,४१४।४६	४,०१६,८९८।३५			
३	भनपा १ देखि १० सम्म विभिन्न नियमित मर्मत कार्यहरू (२०८१ वैशाख महिना)	१–१०	मर्मत	६२,२३८।२१		सामान तर्फ	७,६२८।३५	७,६२८।३५	७,६२८।३५	सम्पन्न	अमानत (राधेश्याम भैनात्व)	जिन्सी उपशाखा बाट सामान प्राप्त भएको र रु. ५२,५००। – ज्याला भुक्तानी गर्ने
						ज्याला तर्फ	५२,५००।००	५२,५००।००	५४,५४९।९२			
						जम्मा	६०,१२८।३५	६०,१२८।३५	६२,१७८।२७			
ग)	उपभोक्ता समिति स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	अरनिको सभाभवनको दक्षिणतर्फ ग्याभियन वाल निर्माण तथा भूमिगत पानी व्यवस्थापन कार्य	६	अरनिको सभाभवन	४,७७३,२७०।७१		उ.स.अ.:श्री गोविन्दराम त्वानावासु अ.स.स. : श्री हरिराम सुवाल						
२	बेखाल पोखरी सीमा पर्खाल पुन:निर्माण कार्य	१०	बेखाल पाटी पुन:निर्माण	९२०,४२२।६६		उ.स.अ.:श्री उत्तम राजचल अ.स.स.:श्री कृष्णनारायण दुमरू						

योजनाहरूको लागि बजेट स्रोत सुनिश्चितताको लागि बजेट संशोधन सम्बन्धमा

चालु आ.व. २०८०/८१ मा देहायका योजनाहरूको लागि विनियोजित रकममा अपुग भएको र प्रतिस्थापित योजनाको लागि बजेट स्रोत सुनिश्चित गर्न देहाय बमोजिम रकमान्तरण गर्न नगरसभाबाट पछि अनुमोदन गर्ने गरी बजेट संशोधन गर्न सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो :

क्र. सं.	बिनियोजित बजेट शीर्षकको नाम	साविक बजेट	बाँकी बजेट	क्र. सं.	योजनाको नाम	वडा नं.	साविका बजेट	थप बजेट	संशोधित बजेट
१.	ख्वप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थान भवन निर्माण	२०,०००,०००।००	१०,०००,०००।००	१.	वडास्तरीय योजनाहरू	१.	५०,०००,०००।००	१०,०००,०००।००	६०,०००,०००।००
२.	ख्वप अस्पताल CT Scan मेशिन खरिद	८०,०००,०००।००	७०,०००,०००।००	२.	ख्वप अस्पताल भवन निर्माण आयोजना	२.	१०,०००,०००।००	१०,०००,०००।००	२०,०००,०००।००
३.	वडा नं १ को अन्य कुनै सम्पदा निर्माण	१,०००,०००।००	(	३.	न:पुखूको पर्खाल पुन:निर्माण कार्य	३.	१,०००,०००।००	१,०००,०००।००	२,०००,०००।००
४.	बेखाल पोखरीको दक्षिण पश्चिमतर्फको पाटी पुन:निर्माण	२,०००,०००।००	१,०५०,०००।००	४.	बेखाल पोखरीको पर्खाल पुन:निर्माण कार्य	४.	(	९५०,०००।००	९५०,०००।००
	कुल जम्मा	१०३,०००,०००।००	८१,०५०,०००।००				६१,०००,०००।००	२१,९५०,०००।००	८२,९५०,०००।००

विविध

विविध विषयमा छलफल हुँदा निम्नानुसार गर्ने निर्णय गरियो–

क. भक्तपुर क्राफ्ट लि. को **जनशक्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि** २०८० सम्बन्धमा छलफल हुँदा उक्त कार्यविधि नगर कार्यपालिकाबाट पारित गरी लागू गर्ने निर्णय गरियो ।

ख. कम्पनी सञ्चालन सम्बन्धमा छलफल हुँदा कम्पनीबाट हाल उत्पादन कार्यसहित सूचारु नरहेको अवस्था हुँदा कम्पनीको उद्देश्य अनुसार उत्पादन, प्रदर्शनी, बजारीकरण र पुस्तान्तरणका कार्यहरू गर्ने गरी सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट निकासा र जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्य गर्न प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई **जिम्मेवारी दिने** निर्णय गरियो ।

ग. उपत्यकाव्यापी भक्तपुर कप फुटबल प्रतियोगितामा यस भक्तपुर नगरपालिका टीमका खेलाडीहरूलाई सहभागी गराउनको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्न वडा सदस्य श्री ज्ञानबहादुर मानन्धरले रु १,००,०००।– पेश्की लिएकोमा जम्मा खर्च ५०,२१५।–समर्थन गरी बाँकी रकम बैंक दाखिला गरी निजको नाममा रहेको **पेश्की फछ्र्यौट** गर्ने निर्णय गरियो ।

बैठक सङ्ख्या– ५८

मिति २०८१ असार ६ गते, बिहीबार

निर्णयहरू

नीति तथा कार्यक्रम

आ.व. ०८१/०८२ को लागि भक्तपुर नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरी १६ औं नगर सभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

समितिको निर्णय अनुमोदन

देहायका समितिका देहायका निर्णय अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो–

ख्वप टेलिभिजन सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति

मिति २०८१।३।५ गते

१. ख्वप टेलिभिजनलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न ख्वप टेलिभिजन सञ्चालन तथा प्रसारण नियमावली २०७८ परिच्छेद ४, नियम १३ अनुसार समितिका अध्यक्ष, स्टेशन इन्चार्ज र लेखा शाखा प्रमुखको संयुक्त हस्ताक्षरबाट खाता सञ्चालन गरिसकेको हुँदा आ.व. २०८०/०८१ को लागि ख्वप टेलिभिजन सञ्चालन गर्न रु.४०,००,०००।– (चालिस लाख रूपैयाँ) विनियोजत बजेट निकासाको माग गर्ने निर्णय गरियो ।

२. मिति २०८१ जेष्ठ ३० गते विहीबारदेखि ख्वप टेलिभिजनलाई परीक्षण प्रसारण गरियो ।

३. ख्वप टेलिभिजनको स्टुडियोमा आवश्यक पर्ने सामानहरू उपलब्ध गराउने सोहेतो नेपालको रु.९,३९,८२१।– (अक्षरूपी रु. नौ लाख उनान्चालीस हजार आठ सय एक्काइस रूपैयाँ) को दरभाउ पत्र तथा सोही स्टुडियोमा आवश्यक पर्ने (Kiloview Ee Video Encorder) खरिदको रु.९०,४००।– (अक्षेरूपी नब्बे हजार चार सय) को दरभाउ पत्र स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

४. ख्वप टेलिभिजनलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न एक जना अनुमति एवम् दक्ष व्यवस्थापक नियुक्तिको लागि माग गर्ने निर्णय गरियो ।

आर्थिक तथा लेखा समिति

मिति २०८१।२।२८ गते

१. भक्तपुर नगरपालिकाभित्रका नगरवासीहरूलाई युवा उद्यमशीलताविकासको लागि प्रदान गर्ने ऋण प्रवाह गर्न भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री वसन्त भट्टराई र लेखा अधिकृत श्री रामसुन्दर सुजखुको संयुक्त दस्तखतबाट खाता सञ्चालन हुने गरी भक्तपुर नगरपालिका युवा उद्यमशील ऋणको नाउँमा नेपाल बैङ्क लि. कमलविनायकमा खाता खोल्ने निर्णय गरियो ।

२. युवा उद्यमशीलताको लागि मिति २०८१।१।२७ गते प्रकाशित सूचना अनुसार पर्न आएका २१ ओटा निवेदकहरूमध्ये मिति २०८१।२।२४ गते लिएको अन्तर्वार्ताबाट निम्न लिखित १६ जना युवाहरूलाई युवा उद्यमशील ऋण प्रदान गर्ने निर्णय गरियो ।

३. नित्यनाथ बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को दर्ता नं. १२२५४ मिति २०८१।२।२८ गतेको निवेदनमाथि छलफल हुँदा सहकारी ऐन, २०७४ परिच्छेद १३ को दफा ७८ र नियमावली २०७५ का परिच्छेद ७ नियम २९ को उपनियम १ अनुसार पुऱ्याउने पर्ने सम्पूर्ण प्रक्रिया पुऱ्याई निवेदन पेश हुन आएको हुँदा उक्त संस्थालाई जग्गा खरिदमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुटको लागि सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।

नवदुर्गा मुकुन्डो निर्माण अक्षय कोष सञ्चालन कार्य समिति

मिति २०८१।०१।३१ गते

१. भक्तपुर नगरपालिकाले व्यवस्थापन गर्दै आएको

नवदुर्गा मुकुन्डो निर्माण अक्षय कोषबाट हालसम्म प्राप्त ब्याज रु.२,६५,३५०।०१ (अक्षेरूपी दुई लाख पैसठ्ठी हजार दुई सय पचास रूपैया एक पैसा) यस वर्षको मुकुन्डो बनाए वापत पूर्ण चित्रकारलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरियो।

महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण समिति

मिति २०८१।०३।२ गते

१. आ.व. २०८०/०८१ अवधिको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको चौथो त्रैमासिक किस्ताको लागि आवश्यक रकम रु.७,८४,७५,४७९।- (अक्षेरूपी रु. सात करोड, चौरासी लाख पचहत्तर हजार चार सय सत्तरी) रकम आवश्यक भएकोमा हाल नगरपालिकामा रहेको रकम जेष्ठ नागरिकहरूको खातामा जम्मा गर्ने र नपुग रकम प्राप्त भएपछि अन्य लाभग्राहीको नाममा जम्मा गरिसकेपछि मात्र वितरणको निम्ति तयारी गर्ने।

निर्माण समिति

मिति २०८१।३।४ गते

क्र. सं.	योजनाका विवरण	वडा नं.	बजेट शीर्षक	ल.ई.रकम	रि ल.ई./ कबोल रकम	पेश्की	खर्च रकम	भुक्तानी रकम	मूल्याङ्कन रकम	योजनाको अवस्था	कार्य गर्ने	कैफियत
क)	ल.ई. स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	नपुखूको उत्तरपश्चिम तर्फ पार्किङका लागि ढुङ्गा छपाइ	६	पार्किङ	४,६१५,४३०।९०								
२	सन्तती आधारभूत विद्यालयमा रङरोगन कार्य	१	नगर शिक्षा	३१६,७८६।४६								
३	सन्तती आधारभूत विद्यालयमा विद्युतीय कार्य	१	नगर शिक्षा	९५,५३०।००								
४	देकोचा स्थित टहरामा पार्टेशन कार्य	६	मर्मत	९९,४३२।४३								
ख)	भेरिएशन स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	नगरका विभिन्न क्षेत्रमा सडक स्तरोन्नती कार्य	४, ७, ८ र १०	नपा	सुरू ल.ई. : १,४३,८८,०२९।६६	भेरिएसन भएपछिको ल.ई. १,४२,१३,०१३।३३	सुरू कबोल अङ्क १,१३,९६,२१०।४८	भेरिएसन भएपछिको कबोल अङ्क १,१३,१३,८२३।५९				Sunakhari Builders Pvt. Ltd., Godawari Municipality-11, Lalitpur	आइटम थप घट भएको
ग)	ल.ई. स्वीकृति / पेश्की फछ्र्यौट तथा भुक्तानी सम्बन्धमा											
१	नगरका विभिन्न क्षेत्रमा सडक स्तरोन्नती कार्य	४, ७, ८ र १०	नपा	१४,३८८,०२९।६६	११,३९६,२१०।४८		४,३३५,४५४।३३	४,३३५,४५४।३३	४,३३५,४५४।३३	आंशिक सम्पन्न	Sunakhari Builders Pvt. Ltd., Godawari Municipality-11, Lalitpur	

२	आदर निकेतन भवन निर्माण कार्य (दोस्रो चरण)	६	नपा	५,०११,८९४।११	पहिलो/ दोस्रो पेश्की	१,६५०,०००।००	२,६५१,९५३।९५	१,००१,९५३।९५	२,६६५,००१।२५	सम्पन्न	जगनाथ सुजखु	रू. १२,०९,६७३।२८ भुक्तानी दिने
					तेस्रो पेश्की	१,०००,०००।००	२,२०९,६७३।२८	१,२०९,६७३।२८	२,२७५,९३८।०१			
					जम्मा	२,६५०,०००।००	४,८६१,६२७।२३	२,२११,६२७।२३	४,९४०,९३९।२६			
३	इन्द्रायणी द्य:छैं पुन:निर्माण कार्य (तेस्रो चरण)	२	नपा	६,५६३,३६०।७६		८५०,०००।००	५,८९४,१३३।७८	४,१५०,०००।००	६,३०७,९२३।८८	सम्पन्न	विनोदचरण राय	आर्थिक सहयोग रू. ८,९४,१३३।७८ प्राप्त
४	अरनिको सभागृह भवन निर्माणका लागि सित पाइलिङको थप कार्य	६	अरनिको सभागृह	९९०,९८८।८७			८३९,२५६।९६	८३९,२५६।९६	८३९,२५६।९६	सम्पन्न	स्वस्तिक इनफ्रास्टक्चर प्रा.लि., काठमाडौं	
५	अरनिको सभागृह भवन निर्माणका लागि ग्राभेल पाइलिङ कार्य	६	अरनिको सभागृह	९५१,४५३।९५			८५८,४८३।६०	८५८,४८३।६०	८५८,४८३।६०	सम्पन्न	आर.वि. सिद्धार्थ कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि., काठमाडौं	
६	उदय आधारभूत विद्यालयमा प्लास्टर, रङ्गरोगन र मर्मत कार्य	१	नगर शिक्षा	५०९,२७४।५४		१६५,०००।००	३२१,५८९।२४	१५६,५८९।२४	३५६,७२४।०८	सम्पन्न	गोविन्द भक्त भुजु	
७	फ्लोड लाइट तथा सुरक्षाका जीआई रेजर तार जडान कार्य, महेश्वरी ग्यारेज	७	मर्मत	९९,३८०।२२		३०,०००।००	८४,९८१।५०	५४,९८१।५०	९९,५१२।५३	सम्पन्न	विष्णुप्रसाद दुवाल	
८	सडक बत्ती तथा अन्य विद्युतीय मर्मत कार्य	१–१०	मर्मत	८२,५५६।००			२८,८००।००	२८,८००।००	६२,८५३।००	सम्पन्न	(अमानत) जयराम प्रजापति	सामान जिन्सी उपशाखाबाट प्राप्त
घ)	उपभोक्ता समिति स्वीकृति सम्बन्धमा											
१	नपुखूको उत्तरपश्चिम तर्फ पार्किङका लागि ढुङ्गा छपाइ	६	पार्किङ्ग	४,६१५,४३०।९०		उ.स.अ. : श्री राजाराम पञ्च अ.स.स. : श्री श्यामकृष्ण खत्री						

विविध

विविध विषयमा छलफल हुँदा निम्नानुसार गर्ने निर्णय गरियो–

क. भ.न.पा.को काठ, इँटा, झिँगटी खरिद अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि–२०७५, दोश्रो संशोधन २०८०' अनुसार पेश भएका निवेदन सम्बन्धमा दर्ता भई सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट नापजाँच भई प्रतिवेदन पेश भएअनुसार भक्तपुर नगरपालिकको निर्धारित दररेट अनुसार मूल्याङ्कन गरी निम्नअनुसार **अनुदान रकम** दिने निर्णय गरियोः

२०८०/०८१ सालमा अनुदान प्राप्त गर्ने घरधनीहरूको सूची

क्र. सं.	घरधनीको नाम	हाल वडा	साविक वडा	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	रकम
१	कबिन्द्र कायस्थ	१	१७	३४३	०-१-३-०	१५०३१६.११
२	मुकुन्दलाल प्रधानाङ्ग समेत	३	१६	२२५, २३८	०-२-१-२ ०-१-३-१	३०००००.००
३	सुनिल प्रजापति	३	१३	५७४	०-१-२-०	१४१२१४.३१
४	पुर्णभक्त ग्वाछा	४	१२	६३	०-१-१-०	१६५४५९.४५
५	लक्ष्मीश्वरी कबु	४	१२	९१५	०-१-१-२	२४१२८७.७४
६	राजेन्द्र अवाल	६	९	६७	०-०-३-३	१७०५६२.००
७	नारायणकृष्ण त्यात	६	५	१७९	०-१-२-१	१७०२५६.४३
८	कृष्णबहादुर दुवाल	६	५	२०८ र २१४	०-२-०-३ र ०-०-१-२	२९३३६१.९१
९	केशब शिल्पकार	१०	४	५५५	०-२-०-१	२९२२६७.६०
	जम्मा रकम					१९,२४,७२५।५५

पुनश्चः भ.न.पा. वडा नं. ८ स्थित कित्ता नं. ३०५ क्षे.फ. ०–५–२–० भएको जग्गामा निर्मित घरको घरधनी निवेदक विश्वराम वालाको निवेदन सम्बन्धमा उक्त घर परम्परागत शैली अनुरूप झ्याल, ढोका, कारनेस र छाना नभएको हुँदा अनुदान दिने कार्यविधि अनुसार अनुदान नदिनेनिर्णय गरियो ।

ख. भक्तपुर नगरपालिकाबाट चालू आ.व २०८०/०८१ मा वाग्मति सरकारको (पूँजीगत) सशर्त अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय विपन्न गरिब परिवारलाई सहयोग गर्न ईण्डक्सन चुल्हो (Induction Cooker) खरिदको लागि मिति २०८१।०२।०३ मा भनपाको वेबसाइट (www. Bhaktapurmun.gov.np) मा दरभाउपत्र/कोटेशन आह्वानसम्बन्धी प्रकाशित सूचनाअनुसार म्यादभित्र पर्न आएका ५ थान सिलबन्दी कोटेशनहरू खोलिएको प्राविधिक प्रतिवेदनअनुसार उल्लेखित प्रस्ताववाला कम्पनीहरूमध्ये सुर्यनिधि सप्लायर्स, भक्तपुरको कबोल अङ्क रु.४,९७,५००।०० हुन आएकोले स्वीकृतिको लागि सिफारिस भई आएको र लागत अनुमानमा ५०.३१ प्रतिशले घटी भएको उक्त कम्पनीको **प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने** निर्णय गरियो ।

ग. काठमाडौँ उपत्यका विकास प्राधिकरणको मिति २०८०।१०।१२ मा सम्पन्न समितिको ४२ औँ बैठकको निर्णयानुसार प्राधिकरणबाट सञ्चालित एवम् प्राधिकरणद्वारा सहमति लिई भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालन यस आयोजनाको दर्तावाला उपभोक्ता समिति गठन गरी तीन (३) महिनाभित्र निर्वाचन गराई त्यसको जानकारी काठमाडौँ उपत्यका विकास प्राधिकरणलाई गराउनु भनी पत्राचार भई आएको र सोपछि मिति २०८१ वैशाख २३ गते काठमाडौँ उपत्यका विकास प्राधिकरणको ४५ औँ बैठकबाट 'नगरपालिकाबाट सञ्चालन भएका आयोजनाहरूमा व्यवस्थापन उपसमितिको सिफारिसमा सम्बन्धित नगरपालिका आफैले आवश्यक प्रबन्ध गर्न' भनी निर्णय भएको लेखी आएको सम्बन्धमा छलफल हुँदा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई जग्गा एकीकरण तथा जग्गा विकाससहित आवास योजना सञ्चालन गर्न पूर्ण अधिकार प्रदान गरेको, जग्गा एकीकरण तथा आवास योजना सञ्चालन गर्दा नगर प्रमुख व्यवस्थापन उपसमितिको संयोजक हुने कानूनी व्यवस्था रहे बमोजिम यस भक्तपुर नगरपालिका आफैले आर्थिक श्रोत व्यवस्थापन गरी मिति २०७१।९।२७ गते उपभोक्ता समिति गठन गर्न ३५ दिने सार्वजनिक सूचना सम्प्रेषण भए अनुसार २०७१।१०।२५ मा १५ सदस्यीय उपभोक्ता समिति सर्वसम्मत (निर्वाचन प्रक्रिया पूरा गरी) गठनगरी देको, मिवा, इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गर्दै आएकोर आयोजना सञ्चालन गर्दा आयोजनालाई सहयोग गर्नउपभोक्ता समिति गठन र उपभोक्तालाई आयोजना हस्तान्तरण गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था क्रमशः काठमाडौँ उपत्यका विकास प्राधिकरण नियमावली, २०६८ को नियम २(ग), ९(२) र १४ 'मा भएको, उक्त नियमावलीको प्रावधान अनुसार उपभोक्ता समितिलाई आयोजना हस्तान्तरण प्रयोजनका लागि मात्र दर्तावाला उपभोक्ता समिति आवश्यक पर्ने उल्लेख भएको हुँदायस नगरपालिका आफैले नै आर्थिक श्रोत जुटाई देको, मिवा, इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजना सञ्चालन गरिरहेको र आयोजना समापनको क्रममा रहेको अवस्था हुँदा मिति २०७१।१०।२५ मा गठित **उपभोक्ता समितिलाई नै निरन्तरता** दिने निर्णय गरियो ।

घ. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरको **कार्यालय भवन स्थानान्तरण**को लागि भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित देको मिवा इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजनामा जग्गा उपलब्ध गराउने विषयमा छलफल हुँदा यस नगरपालिकाको मिति २०८०।३।२५ गते बसेको कार्यपालिका बैठकबाट भएको निर्णयअनुसार जिल्ला

प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर ऐतिहासिक ९९ चोकको क्षेत्रमा अवस्थित रहेको हुँदा स्थानान्तरणको लागि भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित देको, मिवा, इटापाके आवास योजनाको भनपा २ स्थित पूर्वमा कि.नं. ७२५ क्षेत्रफल ४–७–१–३.३३ रहेको खुला क्षेत्र, पश्चिम ६ मिटरको सडक, उत्तर कि.नं. ७२३ र ७२४, दक्षिण कि.नं. ७१७ र ७१८ यति चार किल्लाभित्रको कि.नं. ***७१९ को क्षे.फ. २-१४-२-२.८३ भएको जग्गा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर, जिल्ला प्रहरी परिसर, भक्तपुर समेतको लागि उपयुक्त*** देखिएको र सो जग्गासँगै जोडिएको पूर्वमा कि.नं. ७२५ को ४–७–१–३.३ खुला क्षेत्र समेतले गर्दा कुल ७–५–३–० रहेकोले भविष्यमा बढ्दै जाने सेवाग्राहीहरूका लागि आवश्यक सेवा सुविधाका साथै पार्किङ तथा अन्य प्रयोजनको लागि समेत उपयुक्त हुने देखिएकोले दुवै पक्षबिच समन्वय गरी हाल जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी परिसर बसिरहेको जग्गाको सट्टामा प्रकृया पुर्‍याई उक्त जग्गा उपलब्ध गराउन नपाको तर्फबाट सहमति दिने निर्णय भएकोमा उक्त जग्गामाथप हुने गरी मिति २०८०।३।२५ गते बसेको कार्यपालिका बैठकबाट भएको निर्णयअनुसार उपलब्ध गराउन सहमति दिएको खुला क्षेत्र समेतको क्षे.फ. ७–५–३–० जग्गामामाथि उल्लेखित कित्ता नं. ७२३ को क्षे.फ. ०–७–०–०.३५ र कि.नं. ७२४ को क्षे.फ. १–४–०–१.४६ जग्गा थप गरी जम्मा ९–०–३–१.८१ जग्गाजिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरलाई उपलब्ध गराउन सहमति दिने निर्णय गरियो ।

ङ. भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा अन्तरनगर महिला कबड्डी प्रतियोगिताको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्न वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवालले रु १५,००,०००।- पेश्की लिएकोमा जम्मा रु १८,०३,१८८।- खर्च समर्थन गरी नपुग रकम भुक्तानी गरी निजको नाममा रहेको **पेश्की फछ्र्यौट** गर्ने निर्णय गरियो ।

च. भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा २०८० सालको उत्कृष्ट खेलाडी, रेफ्री र निर्णायकहरूलाई सम्मान कार्यक्रमको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्न कार्यपालिका सदस्य रञ्जना त्वातीले रु २,००,०००।- पेश्की लिएकोमा जम्मा रु १,४९,६६९।- खर्च समर्थन गरी बाँकी रकम बैङ्क दाखिला गरी निजको नाममा रहेको **पेश्की फछ्र्यौट** गर्ने निर्णय गरियो ।

छ. भक्तपुर नगरपालिका वडा नं १देखि १० सम्मको एरिया अर्न्तगत रहेका सडक बत्तीको मापन भए अनुसार देहाय बमोजिमका वडा अर्न्तगत रहेका ग्राहक नं. मा जम्मा रु २,०४,६४२।- महसुल नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई **भुक्तानी गर्ने** निर्णय गरियो:

क्र.सं	वडा नं	ग्राहक नं	महसुल रकम
१	१	०२२.२९.८०३	२७,५४५
२	३	०२२.२९.८०४	३१,८५३
३	४	०२२.२९.८१०	२७,३४८
४	५	०२२.२९.८०२	२१,६८१
५	६	०२२.२९.८०१	१८,३६४
६	७	०२२.२९.८०६	९,२३१
७	८	०२२.२९.८०७	४५,१८३
८	९	०२२.२९.८०८	९,६२७
९	१०	०२२.२९.८०९	१३,८१०
		जम्मा	२,०४,६४२

बैठक सङ्ख्या- ५९

मिति २०८१ असार १० गते, सोमबार

निर्णयहरू

सोह्रौं नगरसभा

१. यस नगरपालिकाको १६ औँ नगर सभाको बैठकमा प्रस्तुत गरिने आ.व. २०८१/०८२ को अनुमानित रु. २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख १० हजार आय व्यय विवरणसहितकोबजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

२. यस नगरपालिकाको विनियोजित विधेयक सम्बन्धमा आगामी आ.व. २०८१/०८२ को लागि बजेटको सीमाभित्र रही विनियोजन गरिने रकम समावेश गरी पेश गरिएको तपसिल अनुसारको भक्तपुर नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८१ स्वीकृत गरी नगर सभाको बैठकमा प्रस्तुत गर्ने निर्णय गरियो :

भक्तपुर नगरपालिकाको विनियोजन विधेयक २०८१

भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/२०८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८१

नगर सभाबाट स्वीकृत मिति : २०८१ असार

प्रस्तावना : भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप–धारा (२) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम भक्तपुर नगरपालिकाको सोह्रौं नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१)यस ऐनको नाम "भक्तपुर नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८१" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को निम्ति सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकारः (१) आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को निम्ति नगरकार्यपालिका, वडा कार्यालय, विषयगत शाखा र नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित आयोजनाहरूले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निम्ति अनुसूची १ मा उल्लिखित चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु २,६६,४३,१०,०००।– (अक्षेरूपी दुई अर्ब छैसाठी करोड त्रियालिस लाख दस हजार रूपैयाँ मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजनः (१) यस ऐनद्वारा सञ्चितकोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को निम्ति भक्तपुर नगरपालिको नगर कार्यपालिका, वडा कार्यालय, विषयगत समिति/शाखा र नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित आयोजनाहरूले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निम्ति विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका, वडा कार्यालय र विषयगत समिति/शाखा र नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित आयोजनाहरूले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निम्ति विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगरकार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको २५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्था तर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालु खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत् साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

तर चालु तथा पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्ने एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशतभन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगर सभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

अनुसूची–१
(दफा२ सँग सम्बन्धित)

नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम भक्तपुर नगरपालिकाको
स्थानीय सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

क्र.स.	अनुदान सङ्ख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
१	**२**	**३**	**४**	**५**	**६**	**७**
१		नगर कार्यपालिका	१,५६०,३१०,०००।००	९२४,०००,०००।००		२,४८४,३१०,०००।००
२		वडा कार्यालय	१०,०००,०००।००	७०,०००,०००।००		८०,०००,०००।००
३		ऋण लगानी			१००,०००,०००।००	१००,०००,०००।००
			१,५७०,३१०,०००।००	९९४,०००,०००।००	१००,०००,०००।००	२,६६४,३१०,०००।००

३. स्थानीय राजस्व परामर्श समिति तथा बजेट तर्जुमा समितिबाट निर्णय भै अन्य कर दस्तुर साविककै रहने गरी भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८० मा तपसिल अनुसारको कर दस्तुरको दर तथा दायरामा संशोधन प्रस्ताव पेश गर ी पेश भएको भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक विधेयक, २०८१ स्वीकृत गरी नगरसभामा पेश गर्ने निर्णय गरियो :

भक्तपुर नगरपालिका

आ.व.२०८१/०८२ को लागि प्रस्तावितकर दस्तुरको दर तथा दायरा

साविकको भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०८० मा व्यवस्था भएको कर तथा शुल्कहरूको दर तथा दायरामा आ.ब.२०८११०८२ को लागि निम्न अनुसार संसोधन तथा थप गरी भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक विधेयक २०८१ का लागि प्रस्ताव गरिएको ।

१. भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक विधेयक २०८१ मा निम्न नयाँ शीर्षकहरु थप गर्न प्रस्ताव गरिएको ।

क्र. सं.	शिर्षक / श्रेणि	साविक दर(रु)	प्रस्तावित दर(रु)	पुष्ट्याइँ (परिवर्तन।थप गर्नुपर्ने कारण)
१.	मेकअप स्टुडियो । हेयर स्टुडियो वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २४)		क वर्ग ७,०००। ख वर्ग ५,०००।	नयाँ शिर्षक थप गर्नुपर्ने
२.	डोको । डालो/नाड्लो बिकी गर्ने पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २४)		क वर्ग १,५००। ख वर्ग १,०००।	" "
३.	बबल टि । चिप्स । तितौरा । आइसक्रिम बेच्ने पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	" "
४.	लुब्रिकेशन(मोबिल,ग्रिज आदि) बिकी गर्ने पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ७,०००। ख वर्ग ५,०००।	" "
५.	पान पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	" "
६.	गाडीको टायर ट्युब मर्मत गर्ने पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १२)		क वर्ग ७,०००। ख वर्ग ५,०००।	" "
७.	पानीको जार तथा मिनरल वाटर बिकी गर्ने पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	" "
८.	अण्डाको थोक बिक्री तथा सप्लायर्स वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	" "
९.	वैकल्पिक विद्यालय,खुला विद्यालय तथा दूर शिक्षा वार्षिक कर, (आर्थिक विधेयक २०८१ पाना नं. ११)		क वर्ग १०,०००। ख वर्ग ७,०००।	" "
१०.	आयात निर्यात गर्ने कम्पनी वा व्यवसाय वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग २०,०००। ख वर्ग १०,०००।	" "
११.	व्यवसायिक तरकारी खेती तथा नर्सरी व्यवसाय वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ३,०००। ख वर्ग १,५००।	" "
१२.	पानी पुरी तथा चटपटे पसल व्यवसाय वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	" "
१३.	छालाको ज्याकेट,ब्याग आदि मर्मत तथा स्प्रे गर्ने व्यवसाय वार्षिक		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	" "

१४.	अक्वारियम पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. २५)		क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	” ”
१५.	सहकारी संस्था सेवा केन्द्र (प्रति सेवा केन्द्र) (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १०)		रु. ५,०००।	” ”
१६.	उद्योग प्रदूषण नियन्त्रण प्रमाणपत्र दस्तुर (आर्थिक विधेयक २०८१,पाना नं. २५)			” ”
	लघु उद्योग		स्थायी ५,०००। अस्थायी ३,०००।	
	साना उद्योग		स्थायी २०,०००। अस्थायी १०,०००।	
	मझौला उद्योग		स्थायी ३०,०००। अस्थायी १५,०००।	
	ठुला उद्योग		स्थायी ५०,०००। अस्थायी २५,०००।	
१७.	कित्ताकाट सिफारिस (खरिद बिक्री लगायत व्यवसायिक प्रयोजन) दस्तुर प्रतिपटक (आर्थिक विधेयक २०८१,पाना नं. ३२)		१ रोपनी सम्म३,०००।, १ रोपनी भन्दा बढि भएमा प्रति आना रु. १००। का दरले ।	” ”
१८.	कित्ताकाट सिफारिस (अंशबण्डा लगायत घरायसी प्रयोजन) दस्तुर प्रतिपटक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ३२)		१ रोपनी सम्म १५००।, १ रोपनी भन्दा बढि भएमा प्रति आना रु. १००। का दरले	” ”

२. साविक भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०८० का निम्न शीर्षकहरुमा दर संसोधन गरी आर्थिक विधेयक २०८१ मा संसोधन प्रस्ताव गरिएको ।

क.सं.	शिर्षक / श्रेणी	साविक दर(रु)	प्रस्तावित दर(रु)	पुष्ट्याइँ, (परिवर्तन गर्नुपर्ने कारण)
१.	सुनचाँदी तथा गहना बनाउने पसल(ज्वेलरी) वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ६)	क वर्ग १०,०००। ख वर्ग ७,५००। ग वर्ग ५,०००।	क वर्ग १५,०००। ख वर्ग १०,०००। ग वर्ग ७,०००।	समय सापेक्ष वृद्धि गर्न आवश्यक देखिएकोले
२.	विद्युतीय सामान विक्री गर्ने पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ६)	क वर्ग ७,०००। ख वर्ग ५,०००। ग वर्ग २,०००। –	क वर्ग १०,०००। ख वर्ग ७,०००। ग वर्ग ५,०००। घ वर्ग २,०००।	” ”
३.	कार्पेट । फर्निसिङ्ग पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ७)	क वर्ग ७,०००। ख वर्ग ४,५००। ग वर्ग २,२५०। –	क वर्ग १०,०००। ख वर्ग ७,०००। ग वर्ग ५,०००। घ वर्ग ३,०००।	” ”
४.	साधारण रेष्टुराँ । जलपान पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ९)	क वर्ग ३,५००। ख वर्ग २,५००। ग वर्ग २,०००।	क वर्ग ४,०००। ख वर्ग ३,०००। ग वर्ग २,५००।	” ”
५.	शीत भण्डार बार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ९)	रु १,२५०।	रु ५,०००।	” ”
६.	छपाइ तथा प्रकाशन वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ९)	क वर्ग ३,०००। ख वर्ग २,५००। ग वर्ग १,५००।	क वर्ग ४,०००। ख वर्ग ३,०००। ग वर्ग २,०००।	” ”

७.	बाणिज्य बैंक,विकास बैंक,वित्तीय कम्पनी लघुवित्त वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १०)	क वर्ग ३५,०००। ख वर्ग ३०,०००। ग वर्ग २५,०००। घ वर्ग १५,०००।	क वर्ग ४०,०००। ख वर्ग ३५,०००। ग वर्ग ३०,०००। घ वर्ग २०,०००।	"	"
८.	बीमा कम्पनी वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १०)	रु. २५,०००।	रु. ३०,०००।	"	"
९.	सहकारी बैंक वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १०)	क वर्ग १५,०००। ख वर्ग १०,०००।	क वर्ग २०,०००। ख वर्ग १५,०००।	"	"
१०.	गैर सरकारी अस्पताल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १०)	क वर्ग १५,०००। ख वर्ग १०,०००।	क वर्ग २०,०००। ख वर्ग १५,०००।	"	"
११.	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ११)	रु.४,०००।	रु.५,०००।	"	"
१२.	पार्क,पिकनिक स्पट शुल्क पटकमा (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १४)	रु. १,२५०।	रु. २,०००।	"	"
१३.	मिठाई पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १४)	क वर्ग ३,५००। ख वर्ग ३,०००। ग वर्ग २,५००।	क वर्ग ४,०००। ख वर्ग ३,५००। ग वर्ग ३,०००।	"	"
१४	पकाएको खानेकुरा पसल (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १४)	क वर्ग २,७५०। ख वर्ग २,२५०। ग वर्ग १,७५०।	क वर्ग ३,०००। ख वर्ग २,५००। ग वर्ग २,०००।	"	"
१५	मःम पसल वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १४)	क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००।	क वर्ग ६,०००। ख वर्ग ४,०००।	"	"
१६.	दुधदही पसल (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १४)	क वर्ग २,२५०। ख वर्ग १,५००। ग वर्ग १,१००।	क वर्ग २,५००। ख वर्ग २,०००। ग वर्ग १,५००।	"	"
१७	फलफूल पसल (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १४)	क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००। ग वर्ग २,०००।	क बर्ग ६,०००। ख वर्ग ४,०००। ग वर्ग ३,०००।	"	"
१८.	भोजनालय (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १५)	क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ३,०००। ग वर्ग २,०००।	क वर्ग ६,०००। ख वर्ग ४,०००। ग वर्ग ३,०००।	"	"
१९.	नकर्मी पसल(मेटल वर्कसप) (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १५)	क वर्ग ३,०००। ख वर्ग २,०००। ग वर्ग १,०००।	क वर्ग ३,५००। ख वर्ग २,५००। ग वर्ग १,५००।	"	"
२०.	कोक फुटी आदि हल्का पेय पदार्थ बिकी गर्ने पसल वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १६)	क वर्ग २,०००। ख वर्ग १,५००।	क वर्ग २,५००। ख वर्ग २,०००।	"	"
२१.	मोटर । मोटर साइकल पार्टस् बिकी वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १८)	क वर्ग ३,०००। ख वर्ग २,०००।	क वर्ग ४,०००। ख वर्ग ३,०००।	"	"
२२.	काठ पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १८)	रु.३,७५०।	रु.५,०००।	"	"
२३.	दाउरा पसल वार्षिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १८)	रु. २,०००।	रु. ३,०००।	"	"
२४.	ईट्टा । ढुंगा । रोडा । बालुवा आदि डिपो (आर्थिक विधेयक २०८१ पाना नं. १८)	क वर्ग १०,०००। ख वर्ग ७,०००। ग वर्ग ५,०००।	क वर्ग १३,०००। ख वर्ग १०,०००। ग वर्ग ८,०००।	"	"
२५.	होस्टेल(आवास गृह) (आर्थिक विधेयक २०८१ पाना नं. १८)	क वर्ग ३,७५०। ख वर्ग २,७५०। ग वर्ग २,०००।	क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ४,०००। ग वर्ग ३,०००।	"	"
२६.	एफ.एम. स्टेशन वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१,पाना नं. १८)	रु. ९,५००।	रु. १०,०००।	"	"
२७.	टेलिफोन टावर(NTC,NCELLआदि) प्रति टावर वार्षिक कर	रु. २०,०००।	रु. २५,०००।	"	"

	(आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १८)			
२८.	सवारी साधन बिक्रेता बार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १९)	क वर्ग २०,०००। ख वर्ग १०,०००।	क वर्ग २५,०००। ख वर्ग १५,०००।	” ”
२९.	व्यवसायिक व्यायामशाला तथा अन्य खेलकुद स्थल वार्षिक कर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. १९)	क वर्ग ४,०००। ख वर्ग ३,०००।	क वर्ग ५,०००। ख वर्ग ४,०००।	” ”
३०.	कमलविनायक,लिवाली तथा देकोचा कभर्ड हल बहाल दैनिक (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ३०)	रु.८००।	रु. १,०००। देखि रु. ५,०००। सम्म	” ”
३१.	अङ्गीकृत तथा गैर आवासीय नागरिकता सिफारिश दस्तुर (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ३२)	रु.५००।	रु. १०,०००।	” ”
३२.	घरबाटो प्रमाणित सिफारिश दस्तुर प्रतिपटक प्रतिकित्ता (आर्थिक विधेयक २०८१, पाना नं. ३२)	रु. १२५०।	आधा रोपनी सम्म १,२५०। आधा रोपनी भन्दा बढि भएमा प्रति आना रु. १००। का दरले थप लिने	” ”
३३.	नगरपालिका क्षेत्रभित्र बालुवा,ग्रावेल आदि लिने र माटो झिक्दा लाग्ने दस्तुर (आर्थिक विधेयक २०८१,पाना नं. १७)	प्रति गाडी रु. ५००।	प्रति घन मिटर रु. १५०।	” ”

विविध

विविध विषयमा छलफल हुँदा निम्नानुसार गर्ने निर्णय गरियो–

क. **जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय** हाल भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १ मा अवस्थित रहेको, यस कार्यालयको दैनिक कार्य सम्पादन अदालतसँग सम्बन्धित रहेको तर अदालतको भवन भक्तपुर न.पा. वडा नं. ९ च्याम्हासिंह (टुमुचो, दुगुरे) मा अवस्थित रहेको कारण यस कार्यालयको दैनिक कार्यसम्पादनमा समस्या आई सेवाग्राहीहरूले समेत अनेक दुःख हैरानी पाइराख्नु परेको अवस्था छ। उक्त कठिनाइबाट सहजता प्राप्त गर्न यस कार्यालयलाई अदालतकै निकट दूरीमा सार्नैपर्ने परिस्थिति सृजना भएको हुँदा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित टुमुचो, दुगुरे, चोखा जग्गा एकीकरण आयोजनाको नाममा रहेको कि.नं. २२०, क्षेत्रफल ०–१२–३–२ (४०९.२१ वर्ग मिटर) जग्गा सरकारी जग्गा दर्ता उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ बमोजिम कार्यालय प्रयोजनका लागि उपयोग गर्ने स्वीकृतिका लागि कार्यालयबाट आवश्यक समन्वय तथा सहयोग गर्नुहुन सादर अनुरोध छ भनी सरकारी वकील कार्यालय भक्तपुरको मिति २०८१।३।१९ गतेको पत्र मार्फत लेखी आएको सम्बन्धमा छलफल हुँदा उक्त कार्यालयको नाममा रहेको भ.न.पा. वडा नं. १ स्थित भवन र जग्गा भक्तपुर नगरपालिकाले उपयोग गर्ने र उल्लेखित कित्ता जग्गा जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय भक्तपुरलाई उपयोग गर्न दिने र आपसमा उपयोग गर्ने क्रममा उक्त घर जग्गाहरूको मूल्याङ्कन गरी थपघट भए अनुसार आपसमा सो वापत थप रकम लेनादेना गर्ने गरी जग्गादर्ता उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ बमोजिम प्रक्रिया अगाडि बढाउन सैद्धान्तिक सहमति दिने निर्णय गरियो।

नगरपालिका नगरवासीहरूको संस्था हो ।
करदाताहरूले समयमै कर बुझाऔं
नगरको विकासमा सघाऔं ।

तस्बिरमा केही गतिविधि

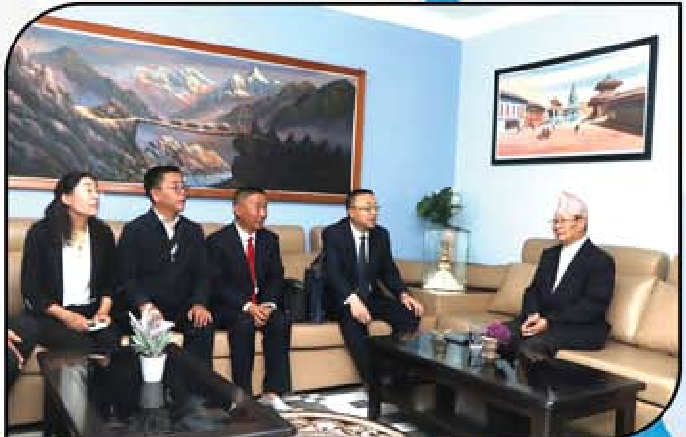

अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेँसँग शाननान नगरपालिकाका उपमेयर मु योङवनको नेतृत्वमा आएको प्रतिनिधिमण्डल भेटघाट (साउन १० गते)

प्रमुख सुनिल प्रजापतिसँग शाननान शहरका कार्यकारी उपप्रमुख मु योङवनको भेट (साउन ७ गते)

शाननानका प्रतिनिधिमण्डलसँग भक्तपुरको आर्थिक तथा वाणिज्य मामिलासम्बन्धी बैठक (साउन ८ गते)

शाननानका प्रतिनिधिमण्डललाई ख्वप अस्पतालमा स्वागत (साउन ८ गते)

तस्विरमा केही गतिविधि

विशेष पोलियो खोप अभियान सञ्चालनबारे महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम (साउन ६ गते)

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने विषयमा बैंकका प्रबन्धक तथा प्रतिनिधिहरूसँगको बैठक (साउन २ गते)

ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङको आयोजनामा भएको प्राध्यापक भेला (२०८१ साउन १)

१० दिने प्रचलित लिपि र रञ्जना लिपि लेखन तालिमको समापन तथा प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम (असार ३० गते)

तस्बिरमा केही गतिविधि

वडा नं. ४ को निर्माणाधीन लक्ष्मीनरसिंह मन्दिर पुनःनिर्माण कार्य निरीक्षण गर्नुहुँदै नगर प्रमुख प्रजापति । (साउन १३ गते)

भनपा–६ देकोच्चास्थित ख्वप माध्यमिक विद्यालयमा छात्रवृत्ति छनोटको परीक्षा निरीक्षणमा नगर प्रमुख

अशक्तलाई कमोड ह्विल चेयर हस्तान्तरण गर्नुहुँदै उपप्रमुख रजनी जोशी (साउन १ गते)

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित चारमहिने जापानी भाषा प्रशिक्षण तथा प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम (साउन ४ गते)

तस्विरमा केही गतिविधि

माध्यमिक विज्ञान शिक्षकहरूको तीनदिने तालिम समापन तथा प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम (असार ३० गते)

सहकारी संस्थाको विगत र वर्तमान अवस्थाबारे सहकारीकर्मी भेला (साउन २ गते)

साउन १ गते मुहानपोखरी क्षेत्रमा सरसफाइ र साउन १५ गते भाजुपोखरी परिसर सरसफाइ कार्यक्रम सम्पन्न ।

भक्तपुर नगरपालिका गतिविधि

भक्तपुर नगरपालिका गतिविधि

एसईई उत्तीर्ण विभिन्न खेलका प्रशिक्षार्थी खेलाडीहरूलाई सम्मान

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले शिक्षा मानव जीवनको महत्वपूर्ण आधार भएको असार २० गत बताउँदै मानिसमा भएको भौतिक गुणहरू नष्ट नभए पनि कोहीद्वारा प्राप्त शिक्षा उसको जीवनमा सँधै रहिरहन्छ भन्नुभयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा भएको २०८० सालको एसईई परीक्षामा उत्तीर्ण प्रशिक्षार्थी खेलाडीहरूलाई बधाईज्ञापन तथा मार्गनिर्देशन कार्यक्रममा बोल्दै उहाँले खेलाडीहरूले आफ्नो खेल जीवनसँगै विद्यालय शिक्षालाई पनि सँगसँगै अगाडि बढाउनुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

समयमा परीक्षा नहुने, पाठ्यपुस्तक नपुग्ने, विषयगत शिक्षकको अभाव र चोरी गरेर पास गर्नाले एसईई परीक्षामा धेरै परीक्षार्थी अनुत्तीर्ण भएको बताउँदै उहाँले सबै विषय लागेका विद्यार्थीहरूलाई मौका परीक्षा दिन पाउने व्यवस्थाले देशको समग्र शैक्षिक गुणस्तर नै खस्कने खतरा निम्तिएको बताउनुभयो ।

युवाहरू कक्षा १२ पास हुनेबित्तिकै रोजगारीको लागि विदेशिने क्रम बढ्दै गइरहेकोमा चिन्ता व्यक्त गर्दै उहाँले विदेशीको सहयोगमा हाम्रो देश बनाउने नभई हामी आफैले हाम्रो देशलाई बनाउनुपर्छ भन्ने भावना युवाहरूमा जागृत गर्न आवश्यक भएको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा युवा तथा खेलकुद समितिका संयोजक श्यामकृष्ण खत्रीले भक्तपुर नपाले खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्य गर्दै आइरहेको बताउँदै युवाहरूलाई विदेश पलायन हुनबाट रोक्न सरकारले उचित कदम चाल्नुपर्ने बताउनुभयो ।

उक्त कार्यक्रममा युवा तथा खेलकुद समितिका सदस्य उपेन्द्र सुवाल, लक्ष्मीप्रसाद ह्यौंमिखा, भक्तपुर जिल्ला भलिबल संघका अध्यक्ष विनोदचरण राय र सदस्य रामसुन्दर बासीले पनि बोल्नुभएको थियो ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता नयाँ दर्ता तथा नवीकरणको लागि बायोमेट्रिक भेरिफिकेशनबारे अभिमुखीकरण

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर अनिवार्य गरिएसँगै ज्येष्ठ नागरिक र अपांगता भएका नागरिकहरूले दुःख पाएको भन्दै वडास्तरमै घम्ती शिविर सञ्चालनले नागरिकहरूलाई सहज सेवा उपलब्ध हुने विश्वास असार २१ गते व्यक्त गर्नुभयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा भएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता नयाँ दर्ता तथा नवीकरणको लागि बायोमेट्रिक भेरिफिकेशनबारे अभिमुखीकरण कार्यक्रममा बोल्दै

प्रमुख प्रजापतिले समयमै राष्ट्रिय परिचयपत्र बनेन भने भत्ता पाइदैन भन्ने गलत सूचनाका कारण नागरिकहरूमा अन्योलता छाएको बताउनुभयो।

उहाँले त्रुटीरहित ढंगले सेवा प्रवाहमा कर्मचारीहरूलाई काम गर्न मार्गनिर्देश गर्दै स–सानो गल्तीले सेवाग्राहीलाई समस्या हुनेतर्फ सचेत हुन आग्रह गर्नुभयो।

नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशीले ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई सहज, सुलभ र आत्मीय तरिकाले सेवा गर्न प्रेरित गर्नुभयो।

कार्यक्रमका सभापति एवम् महिला बालबालिका समाज कल्याण समितिका संयोजक रोशनमैंया सुवालले कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि प्रष्ट पार्नुभयो भने समितिका सदस्य भूपाल मुलले स्वागत मन्तव्य राख्नुभएको थियो र एम.आइ.एस अपरेटर न्हुज किजुले बायोमेट्रिक भेरिफिकेशनबारे प्रस्तुतीकरण देखाउनुभएको थियो।

भक्तपुर नपाले २०८१ साउन महिनाभरि सबै वडाहरूमा घुम्ती तालिका सार्वजनिक गरी घुम्ती नविकरण शिविरमार्फत परिचय पत्र नवीकरण गर्ने व्यवस्था गरेको छ। अभिमुखीकरण कार्यक्रममा जनप्रतिनिधि, वडा सचिव र कर्मचारीहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

सरसफाइकर्मी भेला

भक्तपुर नगरपालिका वातावरण तथा पर्यटन समितिको आयोजनामा सरसफाइकर्मी भेला नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिको प्रमुख आतिथ्यतामा असार २८ गत भनपा सभाकक्षमा सम्पन्न भयो।

प्रमुख अतिथि सुनिल प्रजापतिले देशको राजनीतिक अस्थिरताले अहिले संसदमा विश्वासको मत लिनु पर्ने अवस्था आएको बताउँदै राजनैतिक स्थिरताको लागि दलहरू जिम्मेवार हुनु पर्ने बताउनुभयो। उहाँले संसारका मजदुर एक हौं भने नारा समाजवादको निम्ति र समाजवाद समाजको उत्थानको निम्ति भएको बतउनुभयो। उहाँले जिम्मेवारी पूर्वक इमान्दार भई कर्तव्य पुरा मेहनती भई बेलायतका प्रधानमन्त्री समेत हुन सफल भएका उदाहरण प्रस्तुत गर्दै मानिस जन्मिदा अन्तरनिहित क्षमताहरू बोकेर जन्मिने भएकोले सफाईमा कार्यरत कर्मचारीहरू पनि त्यसरी काम गर्न निर्देशन दिनुभयो। उहाँले अल्छिले भात पाक्दैन भने उखान भएकोले कर्मचारीहरू अल्छि बन्न नहुने बताउँदै सकृय र अध्ययनशील बन्नुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले विद्धानलाई सबैले पुज्ने भएकोले कर्मचारीहरू पनि हरेक क्षेत्र जानकार व्यक्तित्व र शिक्षित भई असल र राम्रो व्यवहारीक हुनुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले काम ठूलो सानो नहुने बताउँदै हरेको हातमा सीप भए मात्र खान पाउने बताउँदै कामलाई घृणा होइन सम्मान गर्नुपर्छ बरु जतिसुकै धनी भएपनि काम नगर्ने ठगलाई इज्जत दिनुहुन्न भन्नुभयो। कर्मचारीहरूले सन्तुलित भोजन, अनुशासन र कामको आचारसंहित, व्यवहार सुधार गर्नुपर्ने बताउँदै मतवाली जात भन्दै जाँडरक्सी खाने होइन बरु मध्यपान धुमपान त्याग्नु पर्ने बताउनुभयो। उहाँले सफाईमा काम गर्ने कर्मचारीहरू आफै सफासुग्घर नभए उसले सफा गर्नेमा आशंका गर्ने भएकोले सफासुग्घर भई जनताको विश्वास जित्नुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले अहिले घरघरबाटै कुहिने र नकुहिने फोहर छुट्याई संकलन गरिरहेकोमा सफाई मजदुरले सफा गर्दा पनि कुहिने र नकुहिने फोहर छुट्याउनु पर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा वातावरण समितिका सदस्य एवम् ४ नं वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवालले सरसफाईमा बढी जनगुनासो आए पनि सफाई मजदुरहरूलाई पुरस्कृत र सम्मान गरिरहेको बताउँदै कर्मचारीहरूले जिम्मेवारीवहन गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा श्यानिटेशन उपशाखा प्रमुख दिलिप कुमार सुवालले जीवन शैलि परिवर्तनसंगै फोहर बढेको अवस्थामा सफाइमा अग्रस्थानमा रहेको र देशविदेशमा नाम कमाएको र फोहर संकलन केन्द्रहरू धेरै कम गरि सकेकोमा हाल आएर जथाभावी फोहर राख्ने र सफाई मजदुरहरूको काममा शिथिलता आई फोहर देखिएको बताउनुभयो। उहाँले गाडी र ट्राईसाइकलबाट घरदैलो कुहिने र नकुहिने फोहर संकलन गर्दा र ईट्टा र ढुंगा छपाई बाटोमा सफाई मजदुरहरूलाई

काममा धेरै सजिलोपन आएपनि राम्रोसंग काम नगरेको बताउनुभयो । उहाँले मठमन्दिर, पाटीपौवा, पोखरीहरूमा सरसफाई लेउ लागेको भित्ताहरू सफा गर्नुपर्ने बताउँदै ती सफाई गरेको फोहर छुट्याउनु पर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा वडानिरिक्षक रामकृष्ण प्रजापतिले भक्तपुर सरसफाईको इतिहास बोकेको नगर एसियाको सरसफाईमा उत्कृष्ट बन्न सफल भई अन्तर्राष्ट्रिय पुरस्कारसमेत प्राप्त गर्न सफल भएको बताउँदै नछुट्याए फोहर र छुट्याए मोहर हुने भएकोले फोहर छुट्याई कुहिनेको कम्पोष्ट मल र नकुहिनेको रिसाईकल र रियुज गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले फोहरले वातावरण प्रदुषणमा प्रभाव पारेकोले देशमा अतिबृष्टि र अनाबृष्टिले बाढी पहिरो लगायत विभिन्न रोगहरू बढेको बताउनुभयो । उहाँले प्लाष्टिक पेट्रोलियम पदार्थ भएकोले बाल्दा त्यसको धुवाले क्यान्सर जस्ता रोग निम्तिने र डम्प गर्दा कुहिन हजारौं बर्ष लाग्ने भएकोले प्लाष्टिकको झोलाको सट्टा कपडाको झोला प्रयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

उद्यमशीलता विकास तालिम समापन

भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशीले गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) अन्तर्गत भक्तपुर नगरपालिकामा सञ्चालित आधारभूत बेकरी सीप विकास, मखमली जुत्ता बनाउने र पेपर रिसाइक्लिङ तालिमका सहभागीहरूलाई असार ३० गते प्रमाणपत्र वितरण गर्नुभयो ।

समापन कार्यक्रममा बोल्नुहुँदै उपप्रमुख जोशीले भक्तपुर नगरपालिकाले युवाहरूलाई सीप प्रदान गर्ने उद्देश्यले समय समयमा विभिन्न सीपमूलक तालिमहरू सञ्चालन गरिहरको बताउनुहुँदै आर्थिक रूपमा कमजोर नागरिकहरूलाई नगरपालिकाले युवा उद्यमशीलता ऋण प्रदान गरिरहेको बताउनुभयो ।

उहाँले तालिमका सहभागीहरूलाई प्रविधि हस्तान्तरण गरी आत्मनिर्भर बनाउन खोजेको चर्चा गर्नुहुँदै उद्यमी बन्न समयको परिपालना महत्वपूर्ण कुरा हो भन्नुभयो ।

कार्यक्रममा भनपा–७ का वडाध्यक्ष उकेश कवां, भनपा–३ का वडाध्यक्ष राजकृष्ण गोरा, कार्यपालिका सदस्य रोशनमैया सुवा, निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामगोविन्द श्रेष्ठ, उपनिर्देशक प्रभाषकुमार चालिसले बोल्नुभएको थियो भने कार्यक्रम सञ्चालन मेडपाका सहजकर्ता गीताकुमारी कोइरालाले गर्नुभएको थियो ।

लक्ष्मीनरसिंह मन्दिरमा गजुर प्रतिस्थापन

भक्तपुर नपा वडा नं. ४ ग:हितिस्थित लक्ष्मीनरसिंहको पुन:निर्मित मन्दिरमा असार ३१ गते गजुर प्रतिस्थापन गरिएको छ ।

खरिपाटी मुहानपोखरी क्षेत्रमा सरसफाइ

भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजना तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर चाँगुनारायण नपा र केयूकेएलको सहकार्यमा साउन १ गते चाँगुनारायण नपा वडा नं. ६ र ७ को सीमानामा पर्ने मुहानपोखरी क्षेत्रमा साउन १ गते सरसफाइ गरिएको छ।

भक्तपुर नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा चाँगुनारायण नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र स्थानीय जनताको उत्साहजनक सहभागितामा उक्त क्षेत्रको सरसफाइ कार्यक्रम सम्पन्न भयो।

कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै भक्तपुर नगरपालिकाका वातावरण समितिका संयोजक एवम् वडा नं. ९ का वडाध्यक्ष **रविन्द्र ज्याख्व**ले २०७४ सालको निर्वाचनपश्चात भक्तपुर नपामा जनप्रतिनिधि बहाली भएसँग प्रत्येक महिनाको १ र १५ गते नगरका विभिन्न ठाउँहरूको पाक्षिक सरसफाइ कार्यक्रम आयोजना गर्दै आएको अवगत गराउनुभयो। उहाँले भक्तपुर नगरक्षेत्रका वासिन्दाहरूले धेरै वर्ष अगाडिदेखि खानेपानीको मुख्य श्रोतको रूपमा प्रयोग गर्दै आइरहेको मुहानपोखरी क्षेत्रलाई सफा र स्वच्छ बनाउने दायित्व सबै भक्तपुरबासी र चाँगुनारायण नगरपालिकाका जनताहरूको साझा कर्तव्य हो भन्नुहुँदै भक्तपुर नपाको सफाइ अभियानमा जिल्ला प्रशासन, केयूकेएल र चाँगुनारायण नगरपालिकाको साथ र सहभागिताको लागि धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो।

उहाँले भक्तपुर नपामा वितरण भइरहेको खानेपानीको गुणस्तर परीक्षण भइरहेको बताउनुहुँदै खानेपानी स्वच्छ भए मात्र हामी निरोगी हुने बताउँदै खानेपानीको श्रोतलाई जोगाउन मुहानपोखरी क्षेत्रलाई जलाधार क्षेत्र घोषणा गरी यसको संरक्षण गर्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याउनुभयो।

त्यस्तै चाँगुनारायण नपा वडा नं. ७ का वडाध्यक्ष **श्याकृष्ण नायजु**ले सरसफाइ अभियान कुनै व्यक्ति विशेष कार्य नभई समाज र समुदायकै हितमा केन्द्रित हुनुपर्नेमा जोड दिँदै मुहानपोखरी संरक्षणमा दुबै नपाको भूमिका उत्तिकै महत्वपूर्ण रहेको बताउनुभयो।

कार्यक्रममा चाँगुनारायण नपा वडा नं. ६ का वडाध्यक्ष **धनबहादुर तामाङ**ले चाँगुनारायण नपामा आन्तरिक पर्यटन वृद्धिले सकारात्मक र नकारात्मक प्रभाव परिरहेको चर्चा गर्नुहुँदै मुहानपोखरी क्षेत्रमा पर्यटनको आगमनले प्रदुषणमा पनि वृद्धि भई खानेपानीको श्रोत समेत प्रभावित भएको हुँदा पटक-पटक चाँगु नपा, वडा, टिम क्लबबाट सरसफाई भइरहेको बताउनुहुँदै भक्तपुर नपाले मुहानपोखरी क्षेत्रमा गरेको सरसफाइ कार्य सऱ्हानीय रहेको र यसलाई निरन्तरता दिँदै विशेष गरी शनिबारको दिनमा आउने आन्तरिक पर्यटकहरूलाई मुहानपोखरी क्षेत्र सरसफाइबारे जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्न सके प्रभावकारी हुने जानकारी दिनुभयो।

केही झलक

ह्विल चेयर हस्तान्तरण

भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख एवं अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय पत्र वितरण सम्बन्धी अस्थायी समन्वय समितिका संयोजक रजनी जोशीद्वारा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. ७ का अति अशक्त 'ख' वर्ग परिचय–पत्रका कृष्णलक्ष्मी दुवाल (कुस्मा) लाई प्रदान गरिएको कमोड ह्विल चेयर उहाँका छोरी सरु कुस्मालाई साउन १ गते हस्तान्तरण गर्नुभयो।

सहकारी संस्थाको विगत र वर्तमान अवस्थाबारे सहकारीकर्मी भेला

भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा सहकारी संस्थाको विगत र वर्तमान अवस्थाबारे सहकारी संस्थाका पदाधिकारीहरूको भेला कार्यक्रम साउन २ गते भयो।

कार्यक्रममा बोल्दै भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले भक्तपुरलाई भ्रष्टाचारमुक्त नगर बनाउने कोसिस गरिरहेको बताउँदै आर्थिक तथा वित्तीय संस्थाहरू भ्रष्टाचार र आर्थिक अथियमिताबाट टाढा रहने सके मात्र देशको विकास हुने धारणा राख्नुभयो।

भ्रष्टाचारीहरूलाई राज्य संयन्त्रबाटै संरक्षण भइरहेको बताउँदै समस्याग्रस्त सहकारी संस्थाहरूमाथि नगरपालिकाले आवश्यक कारबाही प्रक्रिया अगाडि बढाइरहेकोबारे प्रष्ट पार्नुभयो।

भक्तपुर नपामा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाहरूलाई सञ्चालन गर्न स्वीकृति नदिनुका कारणहरूबारे प्रष्ट पार्दै उहाँले समुदायमा आधारित सहकारी संस्थाहरूले सदस्यहरूको बचत रकम संरक्षण र हितमा काम गर्न प्रेरित गर्नुभयो।

राजनीति व्यापारको लागि नभई सेवाको लागि गर्नुपर्ने बताउँदै उहाँले देशमा राजनीतिक अस्थिरताले देश विकराल अवस्थामा पुगेको बताउनुभयो।

भक्तपुरमा आन्तरिक पर्यटन वृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ नपाले काम गरिरहेको बताउँदै प्रमुख प्रजापतिले भक्तपुरलाई संसारकै एक उत्कृष्ट गन्तव्यस्थल बनाउने अभियानमा सबै नगरबासीहरूको साथ र सहयोगको अपेक्षा रहेको बताउनुभयो।

सहकारी समितिका संयोजक एवम् भक्तपुर नपा वडा नं. २ का वडाध्यक्ष हरिप्रसाद बासुकलाले विना धितो ऋण प्रवाह, आफ्नो मान्छेलाई मात्र ऋण दिने, नाफा लुकाउने र संस्थाका केही पदाधिकारीहरूले मात्र प्रयोग गर्ने, संस्थाको बचतको रकम आफूखुशी सञ्चालन गर्ने, व्यक्तिगत नाममा जग्गा खरिद गर्ने, समुदायको हितमा काम गर्नेजस्ता विषय सहकारी क्षेत्रमा ब्याप्त भ्रष्टाचार भएको बताउनुभयो।

कार्यक्रममा भक्तपुर जिल्ला बचत संघका अध्यक्ष कृष्णगोविन्द लाखाजुले समुदायमा आधारित सहकारी संस्थामा पनि सञ्चालकहरूको मनोमानी चलिरहेको बताउँदै एकजना व्यक्ति एकवटा संस्थामा बाहेक सदस्य बन्न नपाउने निर्देशन व्यवहारिक नभएको बताउनुभयो।

कार्यक्रममा सहकारी समितिका सदस्य हरिरत्न गोर्खाली र नारायणप्रसाद त्वानाबासुले पनि बोल्नुभएको थियो।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी बैठक

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको अध्यक्षतामा भक्तपुर नगरपालिका र भक्तपुर नगरपालिकाभित्रका लाभग्राहीहरूलाई आ.व. २०८१।८२ को चौथो त्रैमासिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने बैंकसँग सम्झौता नवीकरण तथा नयाँ बैंकसँग सम्झौता गर्ने विषयमा बैंकका प्रबन्धक तथा प्रतिनिधिहरूसँगको बैठक साउन २ गत सम्पन्न भयो ।

जापानी भाषा तालिम सम्पन्न

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित चारमहिने जापानी भाषा प्रशिक्षण तथा प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम साउन ४ गते भयो ।

उक्त कार्यक्रममा भनपाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले भाषा मानिसको सुरक्षित सम्पत्ति हो भन्नुभयो ।

भक्तपुरमा जापानी पर्यटकहरूको सङ्ख्या बढ्दै गइरहेको उल्लेख गर्दै भाषाको माध्यमबाट पर्यटकलाई आकर्षित बनाउने विचार व्यक्त गर्नुभयो ।

चुनौतीपूर्ण कामले सफलता पाउने विश्वास व्यक्त गर्दै उहाँले भाषाले सम्बन्ध र आत्मीयता बढाउनुका साथै रोजगारीको अवसर सिर्जना हुने बताउनुभयो ।

ख्वप विश्वविद्यालयको सम्बन्धन दिन शासकहरूले आनाकानी गरिरहेको उल्लेख गर्दै उहाँले शासकहरू देश बनाउनुभन्दा सरकार बनाउन लागिरहेको बताउनुभयो ।

प्रशिक्षक अमिर लिबीले आफू २५ वर्षअघि नपाबाट सञ्चालित जापानिज भाषामा संलग्न भएको उल्लेख गर्दै शिक्षण सिकाइमा सफलता, असफलता स्वाभाविक हो तर, कहिल्यै हार मान्नु हुँदैन भन्नुभयो ।

अर्का प्रशिक्ष ज्ञानकुमार सुवालले भाषा सिकाइले व्यापार र पर्यटनको क्षेत्रमा आदानप्रदानमा टेवा पुऱ्याउने बताउनुभयो । नपा प्रमुख प्रजापतिले तालिममा सहभागीहरूलाई प्रमाणपत्र तथा प्रशिक्षकहरूलाई मायाको चिनो वितरण गर्नुभएको सो कार्यक्रममा प्रशिक्षक सीताराम सिबन्जार, प्रशिक्षार्थीहरू समिर दुवाल, सागर बाटी र कार्यक्रम संयोजक दीपेन्द्र प्रजापतिले पनि बोल्नुभएको थियो ।

कर्मचारीहरूबीच सहयोगी भावना हुनुपर्ने

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको प्रमुख आतिथ्यमा भनपा ९ नं. वडा कार्यालयको आयोजनामा वडा कार्यालयका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, महिला स्वयम्सेविका र वडा नर्सको पारिवारिक भेटघाट कार्यक्रम श्रावण १२ गते सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा बोल्नुहुँदै प्रमुख अतिथि प्रजापतिले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको एक आपसमा सहयोगी भावनाको विकास गर्न भेटघाट एवं परिचयात्मक कार्यक्रम आवश्यक रहेको बताउनुहुँदै "हामीले आफ्ना सन्ततीहरूलाई असल संस्कार, इमानदारिता र अनुशासित बनाउने प्रयास गर्नुपर्छ" भन्नुभयो ।

उहाँले शोषणरहित समाजमा मात्र जनतालाई सुख हुने भएकोले समाजवादी बन्दोबस्तको आवश्यकता रहेको बताउनुहुँदै "संघर्षशील जीवनले नयाँ पाठ सिकाउँछ" भन्नुभयो । उहाँले सामाजिक कार्यकर्ताहरूलाई जनतासँग हातेमोलो गर्दै अगाडि बढ्न निर्देशन दिनुभयो ।

कार्यक्रममा उपप्रमुख रजनी जोशीले भक्तपुर नगरपालिकाले उत्कृष्ट नगरको रूपमा परिचित हुँदै जनताको साथ र सहयोगमा काम गरिरहेको उल्लेख गर्नुहुँदै जनताको सेवा नै जनप्रतिनिधिहरूको पहिलो धर्म हो भन्नुभयो ।

भक्तपुर नपा वडा नं. ९ का वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वले वडाको गतिविधि, पारिवारिक भेटघाटले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको सम्बन्ध सुमधुर हुने भएकोले वडाको कार्यक्षमता अभिवृद्धि हुने जानकारी दिनुभयो ।

कार्यक्रममा मथिनपा-८ का वडाध्यक्ष रमेश थापाश्रेष्ठ, भनपा कार्यपालिका सदस्य छोरीमैंया सुजखु, सहरी स्वास्थ्य क्लिनिकका इन्चार्ज कृष्णश्वरी मिलेपति, वडा नर्स दिव्या सुवाल, महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका मनेश्वरी कोजूलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

भाजुपोखरी परिसर सरसफाइ कार्यक्रम सम्पन्न

भक्तपुर नगरपालिकाको आयोजनामा साउन १५ गते भाजुपोखरी परिसर सरसफाइ कार्यक्रम सम्पन्न भयो।

कार्यक्रममा बोल्नुहुँदै भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले २०७४ सालदेखी थालनी गरिएको सफाइ कार्यक्रम कोभिडको समयमा रोकिएपछि पुन: पाक्षिक सरसफाइ कार्यक्रम सुरुवात गरेको बताउनुभयो। हरेक देशमा सम्पदा क्षेत्रमा समाज अनुकुल सरसफाइ कार्यक्रम हुने गरेको बताउनुहुँदै प्रमुख प्रजापतिले नगरपालिकाले सफाइ अभियान प्रचार भन्दा पनि काममा बढी केन्द्रित गरेको बताउनुभयो। नगरपालिकाले जनसहभागितामा बढी जोड दिँदै आइरहेको चर्चा गर्नुहुँदै सफाइ अभियानलाई थप व्यवस्थित गर्दै जाने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा वातावरण समितिका संयोजक एवं वडा नं. ९ का वडा अध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वले सरसफाइ एक संस्कार भएको बताउनुहुँदै वातावरण स्वच्छ र हराभरा हुँदा पर्यटकहरूको आवागमन बढि हुने बताउनुभयो। नगरपालिकाले स्थानीय जनताको सहभागीतामा पाक्षिक रूपमा सरसफाइ अभियानको रूपमा थालनि गरिएको र एक विद्यालय एक सम्पदा र एक सहकारी एक सम्पदा भन्ने नाराका साथ सरसफाइ गतिविधिहरू गरिदै आएको बताउनुभयो। वर्षायाममा पानीजन्य रोग लाग्न

सक्ने सम्भावना भएकोले देशमा पानीजन्य रोग बढिरहेकोले पानीलाई फिल्टर गरेर प्रयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

त्यस्तै वडा नं. १ का वडा अध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्रीले विद्यालय वरपर क्षेत्रमा वृक्षरोपण गर्न वडा कार्यालयमा सम्पर्क गर्न अनुरोध गर्नुहुँदै भाजुपोखरी परिसरमा व्यापारीहरूले सरसफाइमा विशेष ध्यान दिन आग्रह गर्नुभयो। पोखरी परिसरमा फोहोर फाल्नेलाई नगरपालिकाले कार्वाही समेत गरिने बताउनुभयो।

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वसन्त भट्टराईले सरसफाइ कार्यक्रमले समाजप्रति अपनत्व भावनाको विकास भएको बताउनुहुँदै नगरपालिकाको सफाइ कार्यक्रममा सबैको साथ र सहयोग आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

उक्त कार्यक्रमा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. २ का वडा सदस्य मन्जुमाया लाखाले पनि बोल्नुभएको थियो।

पाली फः फल्चा उद्घाटन

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले भक्तपुर नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा भनपा ९ साकोलानस्थित पुन:निर्मित पालि फ: फल्चाको साउन १६ गते एक कार्यक्रमबीच रिबन काटेर समुद्घाटन गर्नुभयो।

कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै नगर प्रमुख प्रजापतिले उपभोक्ता समितिमा बसी काम गर्ने सबैमा धन्यवादज्ञापन गर्दै भक्तपुर नपाले कसैको सहयोगविना आफ्नै बलबलुत्तामा यहाँका सम्पदा पुन:निर्माण कार्यलाई तीव्रता दिँदै आएको बताउनुभयो।

भक्तपुर नपाले सँधै आत्मनिर्भरतालाई जोड दिँदै आएको बताउँदै उहाँले पर्यटन शुल्कबाट उठेको रकमले नगरको समग्र विकासमा थप टेवा पुगेको बताउनुभयो।

वडाहरूको सम्भावना र आवश्यकताअनुसारको विकासमा जोड दिँदै आएको बताउँदै उहाँले उपभोक्ता समितिहरूले गरेको पारदर्शी कामकै कारण भक्तपुरमा सबै विकास निर्माणका कार्यहरू उपभोक्ता समितिबाट पुन:निर्माण गर्न सम्भव भएको बताउनुभयो।

भक्तपुरले शिक्षा र स्वास्थ्यमा गरेको उल्लेखनीय कामबारे धेरैले चासो व्यक्त गर्नुका साथै भक्तपुरको कामलाई प्रशंसा पनि गर्दै आएको बताउँदै उहाँले उपभोक्ता समितिबाट भएका काममा पारदर्शिता, अपनत्व र मौलिक सीप र स्रोतको समेत सदुपयोग हुँदै आएको छ भन्नुभयो ।

भक्तपुर नपा वडा नं. ९ का वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वले नगरपालिकाले गर्ने हरेक गतिविधिमा आर्थिक पारदर्शिता भए मात्र जनताको विश्वास कायम रहने बताउँदै भक्तपुरका सांस्कृतिक सम्पदा पुरानै शैलीमा पुन:निर्माण गर्ने प्रयास भएको बताउनुभयो ।

नगरका गल्ली गल्लीका चोक र सडकहरू स्तरोन्नति गर्ने कामहरू भइरहेको बताउँदै उहाँले सम्पदाप्रति जनताले अपनत्व ग्रहण गरेसँगै सम्पदाहरू संरक्षण हुँदै जाने बताउनुभयो ।

भक्तपुर नगरपालिका सम्पदा शाखा प्रमुख रामगोविन्द श्रेष्ठले साकोलानस्थित पालि फ:फल्चा भक्तपुरकै पृथक शैलीका फल्चा रहेको बताउँदै उक्त फल्चा मौलिक शैलीमै संरक्षण गरी भक्तपुर नपाले उल्लेखनीय काम गरेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा पालि फ: फल्चा पुन:निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष विष्णुबहादुर मानन्धरले उपभोक्ता समितिमा बसी नि:स्वार्थ रूपमा काम गर्नेहरूलाई प्रोत्साहित गरिहनुपर्ने बताउनुभयो ।

समितिका कोषाध्यक्ष अलिसा मानन्धरले फल्चा पुन:निर्माणको आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै भक्तपुर नपाको आर्थिक सहयोगमा निर्मित पालि फ: फल्चा पुन:निर्माणको लगत इस्टिमेट रु. ३९ लाख ५१ हजार ७९९ र खर्च रु. ३२ लाख ५९ हजार २१७ रहेको अवगत गराउनुभयो ।

कार्यक्रममा उपभोक्ता समितिका सदस्य रामकृष्ण मानन्धरले पनि बोल्नुभएको थियो ।

थाहा पाइराखौँ

- पौराणिक कालका महान् आविष्कारकर्ता विश्वकर्माका बुबा आमाको नाम प्रभाबशु र व्रम्हबादिनी थियो ।
- वीर अस्पतालको स्थापना वि.सं. १९४७ साउन १२ मा भएको हो ।
- नेपालमा सर्वप्रथम महिला भलिबल प्रतियोगिता वि.सं. २०४० मा भएको हो ।
- काठमाडौँ उपत्यकामा लिच्छविकालीन तथा मल्लकालीन समयमा निर्मित ढुङ्गेधाराको सङ्ख्या २०५ रहेको छ ।
- नेपालमा सिमेन्टको ढलान प्रविधि भित्र्याउने इन्जिनियर बेदप्रसाद लोहनी हुन् ।

-सङ्कलक: न्हुछेरत्न बुद्धाचार्य

eQmk'/ gkfsf]cgudg

औषाधि कारखानाहरूमा अनुगमन

भक्तपुर नगरपालिका अनुगमन समितिका संयोजक राजकृष्ण गोराको नेतृत्वमा औषाधि कारखानाहरू मंगलबार अनुगमन गरियो । अनुगमनमा औषाधि उद्योगमा सम्बन्धित कागजातहरू नराखेको पाइएको संयोजक गोराले असार २५ गते बताउनु भयो ।

सिम्का ल्याबोरेटोरिज प्रा.लि. भक्तपुर दर्ता नविकरण गरी सम्बन्धित कागजात सहित तीन दिन भित्र भागिभलत त्वभबक्तभलत एबिल को लगबुक र रिपोर्टसहित नगरपालिकामा उपस्थित हुन निर्देशन दिई मजदुर कर्मचारीहरूको जायेज माग सम्बोधन गरी प्रष्ट धारण पेश गर्ने र औषाधि कारखानामा अनुगमन नगराएकोले गराउनुपर्ने निर्देशन दियो । अनुगमन टोलिप्रति जिम्मेवार नभई गैर जिम्मेवार भई प्रस्तुत भएको अनुगमन समितिका संयोजन राजकृष्ण गोराले बताउनुभयो । उहाँले म्याद नाघेको औषाधिहरू र कारखानाको केमिकल भएको फोहर पानी

प्रशोधन गर्ने प्रदुषण नियन्त्र प्रणालीको ईपिटि फोहर उपचार प्रणाली केन्द्र संचालन समेत नभएको र औषाधिहरू त्यहि आफ्नै जग्गामा डम्प गर्ने गरेको बताउनुभयो। उहाँले डब्लु एच ओ जिएमपि गाईडलाइन बमोजिम प्रमाणिकरण कागज समेत औषधि उत्पादन गर्ने उद्योगमा नराखेको बताउनुभयो। सिम्काका प्लान हेड देवानन्द शाहीले अनुगमनमा १३ जनाको ठूलो टोलिमा एक जना मात्र फर्मासिष्ट भएकोले एक जनालाई मात्र अनुमति दिएको अरुलाई नदिएको लेखिदिनुभयो।

त्यस्तै एभरेष्ट फर्मासेटिकल्स प्रा.लि.मा साइनबोर्ड एक हप्ता भित्र राख्न र २०७६/०७७ देखि नविकरण नगरेकोले तीन दिन भित्र नविकरण गर्न निर्देशन दिएको वडानिरिक्षक रामकृष्ण प्रजापतिले बताउनुभयो।

अनुगमनमा अनुगमन समितिका सदस्य वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री, रोशन मैया सुवाल, ज्ञान बहादुर मानन्धर, रिता फसिकवा, भनपा श्यानिटेशका न.नि. दिलिपकुमार सुवाल, वडानिरिक्षक रामकृष्ण प्रजापति, कर शाखाका मोहन देबी ब्याञ्जु, जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुरका यादव प्रसाद मिश्र, महानगरीय प्रहरी प्ररिसरका प्र.स.नि. कमल कुमार श्रेष्ठ, उद्योग वाणिज्य संघका राजु त्वानाबासु, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चका लक्ष्मी भण्डारी, घरेलु तथा साना उद्योग संघका सुमित्रा श्रेष्ठ, भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका लक्ष्मी प्रसाद कासुला र ख्वप अस्पतालका मनिष ज्याख्वको सहभागी थियो।

नेपो, सिटिएल र जेज औषाधि कारखानाहरूमा अनुगमन

भक्तपुर नगरपालिका अनुगमन समितिका संयोजक राजकृष्ण गोराको नेतृत्वमा औषाधि कारखानाहरू र नेपो टेक्सटाइलमा असार २६ गते अनुगमन गरियो।

नेपो टेक्सटाईल इण्डष्ट्रिज प्रा.लि. को साइनबोर्ड राख्न, सरसफाई व्यवस्थित गर्ने, केमिकलबाट हुने क्षति नोक्सानी नहुने गरी व्यवस्थित गर्ने, कर्मचारीलाई विपद् व्यवस्थापन तालिम दिनुपर्ने, केमिकल युक्त पानी प्रशोधन गरीमात्र खोलामा पठाउन र सिधै नपठाउन निर्देशन दियो।

त्यस्तै सिटिएल फर्मासेटिकुल्स प्रा.लि. र जे.जे. ल्यावरोटरीज् प्रा.लि. व्यवस्थित भएको र म्याद नाघेको औषाधिहरू र कारखानाको केमिकल भएको फोहर पानी प्रशोधन गर्ने प्रदुषण नियन्त्र प्रणालीको ईपिटि फोहर उपचार प्रणाली केन्द्र संचालनको लगबुक र ल्याब रिपोर्ट समेत भएको अनुगमन समितिका संयोजक राजकृष्ण गोराले बताउनु भयो।

अनुगमनमा अनुगमन समितिका सदस्य वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री, रोशन मैया सुवाल, ज्ञान बहादुर मानन्धर, रिता फसिकवा, भनपा श्यानिटेशका न.नि. दिलिपकुमार सुवाल, वडानिरिक्षक रामकृष्ण प्रजापति, कर शाखाका मोहन देबी ब्याञ्जु, जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुरका यादव प्रसाद मिश्र, महानगरीय प्रहरी प्ररिसरका प्र.स.नि. कमल कुमार श्रेष्ठ, उद्योग वाणिज्य संघका राजेश त्वानाबासु, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चका लक्ष्मी भण्डारी, घरेलु तथा साना उद्योग संघका सुमित्रा श्रेष्ठ, भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका लक्ष्मी प्रसाद कासुला र ख्वप अस्पतालका मनिष ज्याख्वको सहभागी थियो।

बसिबियाँलो (क) को उत्तर : B।

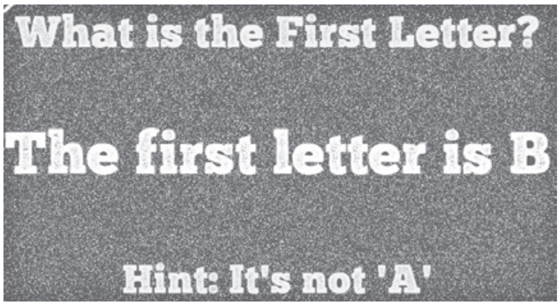

शैक्षिक गतिविधि

शिक्षक राम्रा भए विद्यार्थीहरू स्वतः राम्रा हुने

भक्तपुर नगरपालिका नगर शिक्षा शाखा तथा त्रिवि, शिक्षा विकास विभागको संयुक्त आयोजनामा 'वातावरणीय तथा मिमांसीय न्याय' विषय भक्तपुर नगरपालिकाअन्तर्गत माध्यमिक विज्ञान शिक्षकहरूको तीनदिने तालिम समापन तथा प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम असार ३० गते सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले नगरपालिकाले यसअघि त्रिविसँग सहकार्य गरी भूगोल, संस्कृति विषयमा राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना गरेको जानकारी दिनुभयो ।

शिक्षक राम्रा भए विद्यार्थीहरू राम्रा हुने धारणा उहाँले व्यक्त गर्नुभयो ।

प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो, 'एसईईमा ५२ प्रतिशत विद्यार्थी अनुत्तीर्ण हुनुमा विद्यार्थीमात्र नभई सरकार पनि दोषी छन् । शिक्षकले राम्ररी नपढाएका कारण विद्यार्थी अनुत्तीर्ण हुन्छन् । सबै विषयमा अनुत्तीर्णलाई मौका परीक्षाको व्यवस्था अव्यवहारिक छ ।'

विकसित देशहरूमा अध्ययन अनुसन्धानमा अगाडि बढेका छन्, भनपाले आफ्नै अनुसन्धान केन्द्र सञ्चालन गर्ने नीति लिएको छ । अनुसन्धान गर्ने विद्यार्थीलाई भक्तपुर नपाले आर्थिक सहयोग गर्नेछ, उहाँले बताउनुभयो ।

ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्ने लक्ष्य नपाले बोकेको छ । कमजोर विद्यार्थीलाई उत्तीर्ण गराउनमा शिक्षकको सफलता हुनछ, प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो ।

क्षिशाकलाई तालिम दिई सक्षम बनाउनुको अर्थ समाज निर्माणमा पुऱ्याउनु हो भन्दै नगर प्रमुख प्रजापतिले भक्तपुरलाई शिक्षाको माध्यमबाट प्रयोगशालाको रूपमा विकास गर्ने योजना राखी प्रयास जारी रहेको बताउनुभयो ।

अनुसनधान टोली प्रमुख गणेशबहादुर सिंहले तालिममा समावेश विधि कक्षा कोठामा प्रयोग भएकै विधि भएको उल्लेख गर्दै कम खर्चमा विद्यार्थीलाई उत्कृष्ट शिक्षण विधि प्रदान गर्नु तालिमको उद्देश्य भएको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा सहभागी शिक्षकहरूको तर्फबाट विनय कोजु र सजिता माकले पनि बोल्नुभएको थियो । भक्तपुर विद्यालय अनुगमन तथा प्राविधिक समिति सदस्य देवना जोशी तालिमको उद्देश्यउबारे प्रकाश पार्नुभएको थियो ।

विज्ञान शिक्षकहरूको तीनदिने तालिम

भक्तपुर नगरपालिका, नगर शिक्षा शाखा तथा त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षा विभागको संयुक्त आयोजनामा 'वातावरणीय तथा ज्ञान मिमांशीय न्याय' विषयक भक्तपुर नगरपालिकाअन्तर्गतका मावि विज्ञान शिक्षकहरूको तीनदिने तालिमको उद्घाटन असार २९ गते भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशीको आतिथ्यमा सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा उपमेयर जोशीले भक्तपुर नगरपालिकाले शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदाको संरक्षणलाई प्राथमिकतामा राख्दै आएको र विद्यालय शिक्षालाई अझ व्यवहारिक र सीपमूलक बनाउन तथा शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाउन यस्तो तालिमले सहयोग गर्ने बताउनुभयो ।

अनुसन्धान टोलीका प्रमुख प्रा. डा. गणेशबहादुर सिंले अनुसन्धानको उद्देश्य र तालिमबारे प्रस्ट्याउँदै भक्तपुर र रसुवा जिल्लामा यस्तो कार्यक्रम तथा अनुसन्धान भएको जानकारी गराउनुभयो ।

शिक्षा मानव विकास केन्द्रका निर्देशक गरीमान थापाले केन्द्रले शिक्षकहरूका लागि विभिन्न तालिमहरूको आयोजना गर्दै आएको र तालिमले शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने बताउनुभयो ।

ख्वप कलेजका प्राचार्य प्रकाश श्रेष्ठले शिक्षामा विद्यालय शिक्षकहरूको भूमिका अहम् हुने उल्लेख गर्दै पाठ्यक्रमको व्यवहारिक ज्ञानबारे दीक्षित गर्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याउनुभयो ।

कार्यक्रम भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. ५ का वडाध्यक्ष एवम् विद्यालय अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग समितिका संयोजक योगेन्द्रमान बिजुक्छेँको सभापतित्वमा भएको थियो ।

कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य नगर शिक्षा शाखाका शाखा प्रमुख साधुराम फुयालले गर्नुभएको थियो भने उद्घोषण विद्यालय अनुगमन तथा प्राविधिक सहयोग समितिका सदस्य राजेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठले गर्नुभएको थियो । तालिम सत्रमा सहजीकरण प्राध्यापक मोहन पौडेल, आशिक सिं ठकुरी, प्रा.डा. ध्रुव निउरे र सुशील शर्माले गर्नुभएको थियो ।

अध्ययन गर्ने विषयमा विशेषता हासिल गर्न सुझाव

भक्तपुर नगरपालिका ५ नं. वडा कार्यालयको आयोजनामा २०८० सालमा एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई मार्गनिर्देशन कार्यक्रम असार २९ गते सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशीले आफूले अध्ययन गर्ने विषयमा विशेषता हासिल गर्न विद्यार्थीहरूलाई सुझाव दिनुभयो । जुनसुकै विषय अध्ययन गरे पनि देश र जनताको सेवा गर्ने लक्ष्य लिनुपर्ने उहाँले बताउनुभयो ।

कार्यक्रमका सभापति एवं भनपा वडा नं. ५ का वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छेँले सामूहिक भावनालाई जोड दिनुपर्ने आवश्यकता औंल्याउँदै आफूमात्र सफल हुने होइन साथीहरूलाई पनि सफल हुन प्रोत्साहन गर्नुपर्ने बताउनुभयो । चिनियाँ भाषा प्रशिक्षक एवं अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धका अध्येता राजेन्द्र चवालले अध्ययनलाई निरन्तरता दिने लगनशील विद्यार्थीहरूमात्र आफ्नो उद्देश्यमा सफल हुने धारणा राख्नुभयो ।

विद्यार्थी निकेतनका प्रधानाध्यापक न्हुछेबहादुर खाताखोले उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि भक्तपुर राम्रो गन्तव्य भएको धारणा राख्दै एसईई पछिको शिक्षा भक्तपुरमै अध्ययन गर्न सुझाव दिनुभयो ।

कार्यक्रममा कम्प्युटर विषयका शिक्षक उमेश दुवाल र शिक्षक केपी छुस्याकीले पनि बोल्नुभएको थियो ।

नव नियुक्त विभागीय प्रमुखहरुलाई बधाई एवं शुभकामना

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज र ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङको आयोजनामा कलेजमा नयाँ नियुक्ति हुनु भएका विभाग र शाखाका प्रमुखहरूको नियुक्तिपत्र हस्तान्तरण कार्यक्रम तथा पदस्थापना कार्यक्रम एक समारोहका बीच कलेजमा साउन १ गते सम्पन्न भयो ।

उक्त कार्यक्रममा कलेज संचालक समितिका अध्यक्ष एवं भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख श्री सुनिल प्रजापतिले पूँजीवादी पजातन्त्रमा जुनसुकै पार्टी सरकारमा गएपनि जनताको हित नगर्ने, जनताको हितको वितरितका संविधान च्यातिने भएको हुँदा जनताको हितको निम्ति संविधान संशोधन गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

अमेरिका र बेलायती प्रजातन्त्रको चर्चा गर्दै अहिले देशमा बनेको सरकार संसदीय मूल्य र मान्यता विपरित भएको बताउनुभयो । पटक पटक प्रधानमन्त्री तथा मुख्य

मन्त्री परिवर्तन भई रहने, विश्वासको मत बारम्बार लिनु पर्ने अनि कसरी स्थायीत्व हुन्छ भन्नु हुँदै सरकारको स्थायित्वको निम्ति प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपतिको व्यवस्था हुनुपर्ने, स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न बनाउनुपर्ने तथा भक्तपुर नगरपालिकाजस्ता सक्षम स्थानीय तहलाई विश्वविद्यालय संचालनको अधिकार दिनुपर्ने बताउनुभयो।

नव नियुक्त विभाग एवं शाखा प्रमुखहरूलाई बधाई दिनु हुँदै प्रमुख अतिथि प्रजापतिले भौतिक संरचनाले मात्र कलेजको गुणस्तर मापन नहुने भएकोले आ–आफ्नो जिम्मेवारी अनुसार दत्तचित्त भएर लाग्नु आव्हान गर्नुभयो। भक्तपुरलाई ज्ञान विज्ञानको केन्द्र बनाउने लक्ष्यमा अगाडि बढिरहेको साथै मेडिकल कलेजसहित ख्वप विश्वविद्यालयको तयारीमा रहेको बताउनु हुँदै जागिरे मानसिकताले भन्दा पनि भावनात्मक रूपमा एक भई लक्ष्य प्राप्तिमा लाग्न अनुरोध गर्नुभयो। २०५६ सालमा ख्वप उमावि स्थापना गर्दा थोरै मात्र विद्यावारिधि गर्नुभएका शिक्षक भएको स्मरण गर्नुहुँदै शुरुवात सानैबाट हुने विस्तारै प्रगति हुँदै जाने बताउनुभयो। भक्तपुर नगरपालिकाले अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गरी कलेजहरूसँग समन्वय गरेर अनुसन्धान कार्य अगाडि बढाउने भक्तपुर नगरपालिकाको नीति रहेको पनि उहाँ बताउनुभयो।

कार्यक्रममा ख्वप इन्जिनियरङ कलेजका प्राचार्य ई. सुजन माकले उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि विद्यार्थीहरू विदेश जानुले देशको शैक्षिक क्षेत्रमा समस्या उत्पन्न भएको चर्चा गर्दै नगरपालिकाद्वारा संचालित कलेजहरूले शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न निरन्तर प्रयास गरिरहेको बताउनुभयो। कार्यक्रममा ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङका प्रँचार्य ई. सुनिल दुवालले कलेजका हरेक निर्णय एवं कार्यहरू प्रजातान्त्रिक केन्द्रियता अनुसार समूहगत निर्णयबाट हुँदै आएको बताउनुहुँदै विभाग र शाखामा जिम्मेवारी दिनु एउटा नियमित प्रक्रिया भएको बताउनुभयो।

ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजका उप प्राचार्य डा. सुवेगमान बिजुक्छें, ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङका उपप्राचार्य ई. रत्नशोभा प्रजापति, ई. रमेश बाला र सन्जय मानन्धरले नव नियुक्त विभागीय प्रमुखहरूलाई बधाई एवं कार्यकाल सफलताको शुभकामना दिनुभएको उक्त कार्यक्रममा नव नियुक्त विभागीय प्रमुख प्रा.डा. राजु भाइ त्यात, प्रा.डा. चन्दकिरण कवां, ई. आनन्द कुमार मिश्र, श्री भेषबहादुर थापा, ई. चन्द्रकृष्ण प्रजापति, ई. अनिल कासुलाले आफूहरूलाई दिइएको जिम्मेवारी इमान्दारीपूर्वक बहन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो।

ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङका विद्यार्थीहरूलाई रू. ३० लाख १५ हजार बराबरको छात्रवृत्ति रकम वितरण

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङका विद्यार्थीहरूलाई आज रु. ३० लाख १५ हजार बराबरको छात्रवृत्ति रकम वितरण गरेको छ। कलेज सञ्चालक समितिका अध्यक्ष एवम् भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले कलेजमा अध्ययनरत गरिब तथा जेहेनदार विद्यार्थीहरूलाई आज एक कार्यक्रमबीच छात्रवृत्ति रकम हस्तान्तरण साउन ३ गते गर्नुभएको हो।

उक्त कार्यक्रममा बोल्दै नगर प्रमुख प्रजापतिले भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित कलेजहरू जनताको करबाट सञ्चालित गैरनाफामूलक शैक्षिक संस्था भएको बताउँदै यी कलेजमा अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरूले देश र समाजप्रति उत्तरदायी भएर काम गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

भक्तपुर नगरपालिकाले कामदार वर्गका छोराछोरीहरूलाई सस्तोमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले ख्वप कलेज, इन्जिनियरिङ, नर्सिङ, सिभिललगायतका कलेजहरू सञ्चालन गरेको बताउँदै हाल यी कलेजहरू उत्कृष्टताको नमुनाको रूपमा सञ्चालनमा रहेको प्रष्ट पार्नुभयो।

समाजलाई सभ्य र सुसंस्कृति सँगसँगै शिक्षाको माध्यमबाट समाज र देशलाई अगाडि बढाउन नगरपालिकाले शिक्षामा गरेको लगानी फलदायी भएको बताउँदै उहाँले नगरपालिकाले वार्षिक सयौं संख्यामा विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आइरहेको बताउनुभयो।

कलेजले प्रदान गर्ने छात्रवृत्ति विद्यार्थीहरूको अधिकार होइन, उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि प्रदान गरिएको सुविधा

भएको बताउँदै उहाँले छात्रवृत्तिमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूमा सेवाको भावना हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

त्यस्तै कलेज सञ्चालक समितिका सदस्य एवम् भक्तपुर नपा वडा नं. ९ का वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वले विद्यार्थीको अनुशासन, पारिवारिक अवस्था, इमानदारितालगायतका विषय मूल्यांकन गरेर मात्र विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिने बताउँदै भक्तपुर नपाले शिक्षा क्षेत्रमार्फत देशैभरिका जनताको सेवा गर्ने उद्देश्यले यी शैक्षिक संस्थाहरू सञ्चालन गरिएको बताउनुभयो । ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालनको लागि निरन्तर पहल भइरहेको अवगत गराउँदै उहाँले विद्यार्थी र देशको आवश्यकताअनुसाराके पाठ्यक्रम निर्माण गर्न ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्नु आवश्यक भएको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङका प्राचार्य सुनिल दुवालले कलेजले प्रवेश परीक्षा उत्कृष्ट, गरिब तथा जेहेनदार र सेमेष्टर उत्कृष्ट गरीं तीन प्रकारका छात्रवृत्ति विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गर्दै आएको बताउँदै आ.व. २०८०।८१ मा कलेजले रु. ९० लाख विनियोजन गरिएकोमा रु. ८० लाख ५५ हजार बराबरको छात्रवृत्ति प्रदान गरिसकेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा कलेजका लेखा शाखा प्रमुख काजीबहादुर पञ्चले पनि बोल्नुभएको थियो ।

“आइडिया पिचिङ” कार्यक्रमको समापन

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोगमा ख्वप कलेजमा सञ्चालित ‘इन्टरप्रिनरसिप सपोर्ट’ कार्यक्रमअन्तर्गत ‘आइडिया पिचिङ’ कार्यक्रमको समापन कार्यक्रम साउन ४ गते ख्वप कलेजमा सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख एवं कलेज सञ्चालक समितिका उपाध्यक्ष रजनी जोशीले देश विकासको लागि युवा पुस्ता अगाडि बढ्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याउँदै युवाहरूलाई उद्यमी बनाउन विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको ‘इन्टरप्रिनरसीप सपोर्ट कार्यक्रम’ सकारात्मक रहेको बताउनुभयो ।

“समाजको आवश्यकतालाई मनन गरी विद्यार्थीहरू अगाडि बढ्नुपर्छ । परीक्षामा उत्तीर्ण गर्नेभन्दा पनि आफ्नो भविष्यलाई उज्ज्वल बनाउने सोचसहित अध्ययन गर्नु खाँचो छ । आफू हुर्केको समाज र धरातललाई विद्यार्थीहरूले कहिल्यै बिर्सनुहुन्न,” उहाँले भन्नुभयो ।

अध्ययनसँगै उद्यमशील हुन सके जीवनमा काम नपाउला भन्ने चिन्ता गर्न नपर्ने धारणा उपप्रमुख जोशीले व्यक्त गर्नुभयो ।

भक्तपुरलाई शिक्षाको गन्तव्यस्थल बनाउने लक्ष्यका साथ ‘सय वर्षपछिको भक्तपुर’ किताबलाई आधार बनाई भनपाले काम गरिरहेको चर्चा गर्दै उहाँले भन्नुभयो, “सर्वसाधारण जनतालाई समेत उच्च शिक्षाको पहुँच पुऱ्याउन भनपाले ७ वटा कलेजहरू सञ्चालन गरिरहेको छ । कमजोर आर्थिक अवस्था भएका नगरवासीलाई उच्च शिक्षाको अवसर दिन नगरपालिकाले रू. ५ लाखसम्मको शैक्षिक ऋणको व्यवस्था गरेको छ ।”

कार्यक्रमको उद्घाटन सत्रमा स्वागत मन्तव्य राख्दै ख्वप कलेजका प्राचार्य प्रकाशकुमार श्रेष्ठले विद्यार्थीलाई सफल उद्यमी बन्न सकोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दै ‘इन्टरप्रिनरसिप सपोर्ट कार्यक्रमको महत्त्वबारे स्पष्ट पार्नुभयो ।

ख्वप मा.वि.का प्राचार्य लक्ष्मीप्रसाद कर्माचार्यले निरन्तर सिकाइ नै जीवनको अङ्ग भएको धारणा राख्दै आफूले हासिल गरेको सीप र सोचलाई व्यवहारमा उतार्नु जरूरी रहेको बताउनुभयो ।

“सहकार्य र सामूहिक भावनामा जोड दिई विद्यार्थीहरू अगाडि बढ्न सके समाजकै लागि योगदान गर्न सकिनेछ”, उहाँले भन्नुभयो ।

ख्वप कलेजका उपप्राचार्य डा. राजेशकुमार श्रेष्ठले पढाइका साथसाथै उद्यमी हुने सोचसहित अध्ययन गर्नु जरुरी रहेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रमका निमित्त संयोजक एवं कलेजका

उपप्राध्यापक रामेश्वरी बखुन्छेले विद्यार्थीमा रहेको व्यवसायिक सोचलाई उद्यमी बनाउने लक्ष्यसहित कार्यक्रम आयोजना गरेको बताउनुभयो ।

देशभरका २४ वटा कलेज यस कार्यक्रमको लागि छनोट भएको जानकारी गराउँदै उहाँले छनोट हुन सफल विद्यार्थीलाई रू. ५ लाखदेखि रू. ४० लाखसम्मको पुँजी रकम उपलब्ध गराइने बताउनुभयो ।

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगका सहायक निर्देशक दिनेश प्रजापति, भक्तपुर उद्योग वाणिज्य सङ्घका कृष्णमुरारी न्यौपाने, भक्तपुर नगरपालिकाका उपनिर्देशक प्रभाषकुमार चालिसे, विषयविज्ञ डा. किशोर हाकुदुवाल, युवा उद्यमी ई. सुरेश कवां र ख्वप कलेजका उपप्राध्यापक सुनिला हाडाले निर्णायकको भूमिका निर्वाह गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा ख्वप कलेजमा अध्ययनरत २६ जना विद्यार्थीले आ-आफ्नो व्यवसायिक योजना प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा ख्वप कलेजका उपप्राध्यपाक सुनिता गाइसीले पनि बोल्नुभएको थियो ।

यस कार्यक्रममा सहभागी विद्यार्थीहरूलाई कलेजले गत फागुन २६ गतेदेखि उद्यमशीलता विकास गराउने उद्देश्यसहित कक्षा सञ्चालन गरेका थिए ।

भक्तपुरका विद्यालयहरु छात्रवृत्तिका विद्यार्थीहरुलाई अध्ययन अध्यापन गराउन सहमत

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको अध्यक्षतामा भक्तपुर नगरपालिकाभित्र कक्षा ११ र १२ सञ्चालित माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूको उपस्थितिमा छात्रवृत्ति सिफारिस र छात्रवृत्ति छनोट परीक्षाको विषयमा साउन १० गते भक्तपुर नपाको सभाकक्षमा बैठक बस्यो ।

उक्त बैठकले भक्तपुर नगरपालिकाभित्र सञ्चालित विद्यालय तथा कलेजहरूमा गरिब, जेहेनदार तथा छात्रवृत्तिका लागि सिफारिस गरिएका विद्यार्थीहरूलाई अध्ययन अध्यापन गराउन सहमत गर्ने निर्णय गर्‍यो ।

बैठकमा बोल्दै नगर प्रमुख प्रजापतिले शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तकको विषयवस्तु अध्ययन गराउने मात्र नभई विद्यार्थीलाई देशमै बसेर उच्च शिक्षा हासिल गर्न र देशकै निम्ति काम गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ भन्नुभयो ।

देशको अस्थिर शिक्षा नीतिका कारण एसईई परीक्षा सन्तोषकजनक हुन नसकेको बताउँदै उहाँले एसईईमा सबै विषयमा अनुत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई मौका परीक्षाको व्यवस्थाले देशको शैक्षिक गुणस्तर अझ खस्कँदै जाने बताउनुभयो ।

भक्तपुरलाई शिक्षाको केन्द्र बनाउने अभियानमा सबै विद्यालयहरूबाट साथ र सहयोगको लागि अपेक्षा गर्दै उहाँले विद्यार्थीलाई नैतिक शिक्षा दिने काममा शिक्षकहरूको अग्रसरता आवश्यक भएको बताउनुभयो ।

नगर शिक्षा शाखा अधिकृत प्रमुख साधुराम फुयालले भक्तपुर नगरपालिकाको छात्रवृत्ति छनोट परीक्षामा विज्ञान विषयमा ४२५ जना, व्यवस्थापनमा ३०३, मानविकीमा ७, शिक्षामा ८ र कानुनमा १६ गरी कूल ७५९ जना विद्यार्थी परीक्षामा सहभागी हुने जानकारी गराउनुभयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाले शैक्षिक वर्ष २०८१।८२ को लागि छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न चाहने विद्यार्थीहरूको लागि २०८१ साउन १२ गते शनिबार भक्तपुरको देकोचास्थित ख्वप माध्यमिक विद्यालयमा बिहान ७:३० बजे छात्रवृत्ति छनोट परीक्षा सञ्चालन गरिने भएको छ ।

ख्वप कलेजमा कक्षा ११ मा भर्ना भएका नवआगन्तुक विद्यार्थीहरुलाई स्वागत तथा अभिमुखीकरण

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप माध्यमिक विद्यालय र शारदा क्याम्पस माविमा कक्षा ११ अध्ययनको लागि भर्ना भएका नवआगन्तुक विद्यार्थीहरूको स्वागत तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम साउन ११ गते सम्पन्न भयो। सोही अवसरमा कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेँ (रोहित) ले कलेजको प्रकाशन 'ख्वप जर्नल भाग ६' अनावरण गर्नुभयो।

उक्त कार्यक्रमका बोल्दै अध्यक्ष बिजुक्छेँले देशको कमजोर शिक्षा नीतिले साम्राज्यवादी देशलाई मद्दत पुगिरहेको बताउँदै विद्यार्थीहरूलाई प्रगतिशील राजनीति गर्न विद्यालय तहदेखि नै प्रेरित गर्नुपर्छ भन्नुभयो।

पुँजीवादी व्यवस्थालाई टिकाइराख्न वा स्थायित्व दिन वर्तमान शिक्षा व्यवस्थाले सहयोग गरिरहेको बताउँदै उहाँले शिक्षा क्षेत्रमा भइरहेको व्यापक निजीकरण र व्यापारीकरण यसका ज्वलन्त उदाहरण भएको बताउनुभयो।

अध्यक्ष बिजुक्छेँले युवा विद्यार्थीहरू अध्ययन र रोजगारीको सिलसिलामा विदेशिने क्रम झन्झन् बढ्दै गइरहेको बताउँदै सरकारले युवाहरूलाई स्वदेशमै रोजगारीको बन्दोबस्त नगरेसम्म युवाहरूको विदेशिने क्रमलाई रोक्न नसकिने बताउनुभयो।

साम्राज्यवादी देशहरूले नेपालीहरूको श्रमशोषण गरी सस्तो ज्यामी बनाइरहेको छ भन्नुहुँदै उहाँले सरकार स्वयम्ले साम्राज्यवादी देश र म्यानपावर कम्पनीहरूको दलाली काम गरिरहेकोमा आपत्ति जनाउनुभयो।

विद्यार्थीहरू विदेशिने क्रम बढेसँगै नेपालका कलेजहरू बन्द हुने अवस्थामा पुगेको बताउँदै उहाँले विद्यार्थीहरूलाई नेपालमै उच्च शिक्षा हासिल गरी देशकै लागि सेवा गर्न शिक्षकहरूमार्फत मार्गनिर्देशन गरिरहनुपर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रमका सभापति एवम् कलेज व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले २०५६ सालमा स्थापना भएको ख्वप माविको जगमा हाल ८ वटा शैक्षिक संस्थाहरू स्थापना भएको बताउँदै यी संस्थाहरू सेवामुखी ढङ्गले जनताको सेवामा समर्पित भई आफ्नो उद्देश्य प्राप्तिको लागि सञ्चालन हुँदै आएका छन् भन्नुभयो।

प्रमुख प्रजापतिले ख्वप सर्कलमा भर्ना हुन आएका विद्यार्थीहरूलाई योग्य र सक्षम बनाउने काममा कलेजले निरन्तर पहल गरिरहने बताउँदै विद्यार्थीहरूलाई शिक्षकसँग नजिक भएर अध्ययन गर्न सुझाव दिनुभयो।

उहाँले ख्वप सर्कलभित्रै अन्य धेरै विषय लिई उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने व्यवस्था पनि कलेजले गर्दै आइरहेको बताउँदै ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालनको लागि नगरापलिकाले निरन्तर पहल गर्दै जाने बताउनुभयो।

नेमकिपा बागमती प्रदेश सभा सदस्य मा. सुरेन्द्रराज गोसाइँले भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित कलेजहरूले विद्यार्थीहरूको विश्वास जित्न सफल भइरहेको बताउनुभयो।

उहाँले विद्यार्थीहरूको उच्चवल भविष्यको लागि कलेजले निरन्तर मेहनत गर्दै जाने विश्वास व्यक्त गर्दै विद्यार्थीहरूले आफ्नो कमजोरी र बलियो पक्ष पहिचान गरी आगामी बाटो तय गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

भक्तपुर राजनैतिक, ऐतिहासिक, सामाजिक र सांस्कृतिक रूपमा सम्पन्न नगर भएको र अब यसले शैक्षिक क्षेत्रमा पनि फड्को मारिरहेको उहाँले बताउनुभयो।

कलेज सञ्चालक समितिका उपाध्यक्ष एवम् उपप्रमुख रजनी जोशीले एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई बधाई र उज्ज्वल भविष्यको कामना गर्दै ख्वप सर्कलको उद्देश्य प्राप्तिमा नयाँ विद्यार्थीहरू जोडिन आएकोमा हर्ष व्यक्त गर्नुभयो।

उहाँले कलेज स्थापनाको उद्देश्य प्राप्तिमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकको संयुक्त प्रयास जरुरी रहेको बताउँदै शिक्षाकै माध्यमबाट समाजलाई बुद्धिजीवीकरण गर्न मद्दत पुग्ने बताउनुभयो।

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराईले जीवनको नयाँ सुरुवात ख्वप कलेजबाट गरेकोमा विद्यार्थीहरूलाई बधाई एवम् शुभकामना दिँदै ख्वप सर्कल एउटा पृथक उद्देश्य लिएर अगाडि बढेको सामाजिक संस्था भएको बताउनुभयो।

ख्वप कलेजका प्राचार्य प्रकाशकुमार श्रेष्ठले ख्वप कलेजमा अध्ययन गर्न आउने विद्यार्थीहरूलाई अझ सफल बनाउन कलेज परिवार निरन्तर प्रयासरत रहने बताउँदै ख्वप कलेजप्रति अपनत्व कायम गरी विद्यार्थीहरूले आफ्नो आगामी

यात्रालाई अझ सहज बनाउन सकिने बताउनुभयो ।

एसईईमा प्राप्त अंकलाई अझ उच्च राख्न मेहनतका साथ अध्ययन गर्न मार्गनिर्देश गर्दै उहाँले भक्तपुर नपाले ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्न लिएको उद्देश्य एकदिन पूरा हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा ख्वप अस्पतालका निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेशप्रताप मल्लले विद्यार्थी जीवनमा जति व्यापक दृष्टिकोणले अध्ययन गरिन्छ त्यसले विद्यार्थीको व्यक्तित्व विकासमा कालान्तारसम्म सहयोगी भूमिका खेलिरहने बताउनुभयो । आफ्नो उद्देश्य प्राप्ति गर्न विद्यार्थीहरूले कहिल्यै पछि हट्न नहुने सुझाव दिँदै उहाँले अग्रजको मार्गनिर्देशनमा अगाडि बढ्न विद्यार्थीहरूलाई सजिलो हुने बताउनुभयो ।

त्यस्तै ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजका प्राचार्य इ. सुजन माकले अभिमुखीकरण कार्यक्रमलाई विद्यार्थीहरूले मार्गनिर्देशनको रूपमा ग्रहण गरी विद्यालय तहमा मेहेनत गरेअनुरूप उनीहरूको भविष्य पनि निर्धारण हुने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा ख्वप मावि र शारदा क्याम्पसका प्राचार्य लक्ष्मीप्रसाद कर्माचार्यले २०८१ मा ख्वप मावि र शारदा कलेजमा ५६ जिल्लाका १ हजार ६८० जना विद्यार्थीहरू भर्ना भएको तथ्यांक प्रस्तुत गर्नुभयो ।

उक्त कार्यक्रममा प्रहरी निरीक्षक सानु श्रेष्ठले विद्यार्थीहरूलाई लागूऔषध दुर्व्यसन, साइबर अपराध र यौनजन्य अपराधलगायतका कुलतबाट टाढा राख्न अभिभावक र कलेजले आवश्यक सचेतना कार्यक्रमहरू आयोजना गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

उक्त कार्यक्रममा प्रा.डा. सिद्धिविर कर्माचार्यले सहिद स्मृति छात्रवृत्ति अक्षय कोष स्थापना गरी छात्रवृत्ति रकम रु. ४ लाख ४४ हजार ४४४ बराबरको छात्रवृत्ति रकम कलेजलाई हस्तान्तरण गर्नुभएको थियो ।

रिपोर्ट प्रस्तुतीकरण

चीनको Southwestern University of Finance and Economics को आयोजनामा 2024 July 7 देखि July 20 सम्म भएको summer program मा ख्वप कलेजको तर्फबाट सहभागी विद्यार्थीहरूको रिपोर्ट प्रस्तुतकीरण कार्यक्रम साउन १४ गते सम्पन्न भयो ।

सम्मान तथा बिदाइ

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित शिशुस्याहार तथा बालविकास केन्द्रबाट अवकाश प्राप्त कर्मचारीहरूको सम्मान तथा बिदाइ कार्यक्रम साउन १३ गते भयो ।

यता-उताबाट

Same Words but different meaning

भक्तपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
ब्यासी, भक्तपुर

बाटो खन्ने स्वीकृति रोक्का बारे सूचना !

भक्तपुर नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षातको मौसममा बाटो खन्ने स्वीकृति केहि समयको लागि रोक्का गर्दै आएकोमा यस वर्ष पनि मिति २०८१ साल श्रावण १ गतेदेखि मिति २०८१ साल भाद्र मसान्तसम्म बाटो खन्ने स्वीकृति रोक्का गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

स्वास्थ्य सेवा

विशेष पोलियो खोप अभियान

जन्मिएदेखि ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको लागि विशेष पोलियो खोप अभियान सञ्चालनबारे महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम साउन ६ गते भयो। उक्त अभियान २०८१ साउन ९ गतेदेखि १२ गतेसम्म सञ्चालन गरिने भएको छ।

कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले नेपाल सरकारअन्तर्गत सञ्चालन हुने विशेष खोप अभियानलाई सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाले सचेततापूर्वक काम गर्न मार्गनिर्देश गर्नुभयो।

उहाँले विपद् तथा महामारीदेखि डराउन नहुने बताउँदै सबै नागरिकहरूलाई निरोगी बनाउने उद्देश्यले यो खोप अभियान सञ्चालन गरिएको बताउनुभयो।

जनसंख्या बढी भएको ठाउँमा महामारी छिटै फैलिने हुँदा संवदनशील भएर काम गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै उहाँले भक्तपुर नपाले सञ्चालन गरिरहेको घरदैलो नर्सिङ सेवाले नसर्ने रोगबारे तथ्याङ्क सङ्कलनमा विशेष टेवा पुगेको बताउनुभयो।

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालले देशैभरिका बिरामीहरूको सेवा गरिरहेको बताउँदै

उहाँले गरिब जनतालाई शुलभ रूपमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु ख्वप अस्पताल सञ्चालनको उद्देश्य रहेको बताउनुभयो।

भक्तपुर नपा स्वास्थ्य संयोजक डा. रत्नसुन्दर लासिवाले पोलियो खोप अभियान सञ्चालनको उद्देश्यमाथि प्रष्ट पार्दै बागमती खोलाको संगममा रहेको टुकुचा खोलामा पोलियोको भाइरस देखा परेको हुँदा यसलाई पूर्ण रूपमा निर्मुल पार्न नेपाल सरकारले विशेष अभियानको रूपमा सञ्चालन गरेको बताउनुभयो।

उहाँले पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाहरूको लागि घरघरमै गएर खोप अभियान सञ्चालन गरिने बताउँदै महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूलाई थप संवेदनशील भई काम गर्न प्रेरित गर्नुभयो।

ख्वप अस्पतालद्वारा एक वर्षमा २ लाख ५३ हजार भन्दा बढी बिरामीलाई उपचार सेवा प्रदान

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालले आ.व. २०८०।८१ मा ७० भन्दा बढी जिल्लाका २ लाख ५३ हजार बिरामीलाई स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गरेको अस्पतालले जनाएको छ। यो आ.व.मा २०७९।८० को भन्दा ३३ हजार बढी हो। आ.व. २०७९।८० मा ७२ जिल्लाका २ लाख २० हजार ४ सय बिरामीलाई स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गरेको थियो।

भक्तपुर नगरपालिकाबाट सञ्चालित जनस्वास्थ्य केन्द्रबाट स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएकोमा २०७८ सालमा कोभिडबाट जनता आक्रान्त भएको बेला ख्वप अस्पतालको नाउँबाट सेवा सुरु गरेको हो। २५ शैय्याको ख्वप अस्पताल स्वीकति २०७३ सालमै पाए पनि जनस्वास्थ्य केन्द्रकै नाउँमा सेवा दिइरहेको थियो।

उक्त अस्पतालले इन्टरनल मेडिसिन, नाक–कान–घाँटी, स्त्री रोग, हाडजोर्नी, दन्त रोग, बाल रोग, छाला रोग,

युरोलोजी, नशा रोग, मानसिक रोग, मुटु रोगलगायतको विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। अस्पतालमा विभिन्न रोगको ३३ जना विशेषज्ञसहित ५० जनाभन्दा बढी चिकित्सक र २०७ जना जनशक्तिले सेवा दिइरहेको छ।

जनताको लागि गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको ख्वप अस्पतालमा विशेषज्ञ सेवा ८०।– रूपैयाँ र मेडिकल अफिसरको सेवा ५०।– रूपैयाँमा प्राप्त गर्न सकिन्छ। अस्पतालले छोटो समयमै विभिन्न रोगको १८०० वटा भन्दा बढी शल्यक्रिया गरिसकेको छ। गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरेको कारण ख्वप अस्पतालले जनताको अस्पतालको परिचय पाएको छ।

२०७९ सालमा बागमती प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट १०० शैय्याको स्वीकृति पाएपछि अस्पतालले सेवा विस्तार गर्दै छ। च्याम्हासिंह र ब्रम्हायणी गरी दुई ठाउँबाट सेवा प्रदान गरिरहेको अस्पतालले भक्तपुर नगरपालिकामा जनप्रतिनिधि बहाल भएको २ वर्षको अवसर पारी असार ७ गतेबाट आइसियु सेवा पनि सुरु गरेको थियो। ख्वप अस्पताल सुविधासम्पन्न अस्पतालको रूपमा विकास हुँदैछ।

२०७९ सालको स्थानीय तहको निर्वाचनमा नेपाल मजदुर किसान पार्टीले ख्वप अस्पताललाई स्तरोन्नति गरी १०० शैय्याको सुविधासम्पन्न अस्पतालको रूपमा विकास गर्ने, वडा वडामा स्वास्थ्य उपचार केन्द्रको विस्तार गरी विशेषज्ञ चिकित्सकहरूसहितको नियमित स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्नेलगायत प्रतिबद्धता गरेको थियो। निर्वाचनपछि ख्वप अस्पताल १०० शैय्यामा स्तरोन्नति गर्नुका साथै भनपा वडा नं.१ सल्लाघारी, भनपा वडा नं. २ ब्यासी, भनपा वडा नं. ५ भगवतीस्थान, भनपा वडा नं. ९ दतात्रयमा चिकित्सकसहित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नुका साथै च्याम्हासिंहमा ख्वप अस्पतालमार्फत सेवा दिइरहेको छ। जूनसूकै केन्द्रमा रगत, दिसाब, पिसाब परिक्षणको लागि छोडे पनि ल्याब रिपोर्ट त्यही केन्द्रमा पुऱ्याउने व्यवस्था अस्पतालले मिलाउँदै आएको छ। यस आ.व. २०८१।८२ मा भनपा ७ खँचा र भनपा १० बेखालमा पनि स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनको लागि भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।

भक्तपुर नगरपालिकामा घरदैलो नर्सिङमार्फत घरघरमा गएर सेवा प्रदान गरिरहेको छ भने अस्पतालले नियमित रूपमा वडा वडामा पाठेघर र स्तन क्यान्सर, आँखा, हाडजोर्नी, नाक कान र घाटी, स्वास प्रश्वास सेवालगायतको विशेषज्ञ चिकित्सकसहित स्वास्थ्य शिविरहरू पनि सञ्चालनमा सहयोग गर्दै आइरहेको छ।

भक्तपुर नगरबासीहरूको लागि चाहिने अक्सिजन र रगत पनि ख्वप अस्पतालले निःशुल्क वितरण गर्दै आएको छ। महिनाको करिब १००० सिलिण्डर अक्सिजन वितरण गर्दै आएकोमा नगर बाहिरका बासिन्दाहरूका लागि ठूलो सिलिन्डरको १०० रूपैयाँ र सानो सिलिण्डरको रु. ५० मा वितरण गर्दै आएको छ। बाहिर खरिद गर्दा ६/७ सय रुपैयाँ प्रति सिलिन्डरको मूल्य तिर्नुपर्दछ। जनताको सेवा गर्ने भावनाले भइरहेको यस कामको सर्वत्र चर्चा भइरहेको छ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका हरेक कार्यकर्ता जनताको सेवा गर्ने भावनाबाट प्रेरित भएर काम गरिरहेका छन्। गरिबीको कारण कुनै पनि नागरिक उपचारविना मर्न नपरोस् भनी ख्वप अस्पतालमा विपन्न उपचार कोष खडा गरी गरिब र विपन्न वर्गका बिरामीहरूलाई निःशुल्क उपचार सेवा पनि प्रदान गर्दै आएको छ।

यस वर्षदेखि सिटी स्क्यान सेवा बिस्तार गर्ने उद्देश्यले खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ भने फिजियो थेरापी सेवा विस्तार गर्न थप उपकरणहरू खरिदको लागि प्रक्रिया पनि अगाडि बढाइएको छ। जनताको माग र आवश्यकता बढ्दै गएसँगै अस्पतालले सेवा विस्तारलाई थप व्यवस्थित गर्दै लाने कोसिस गरिरहेको देखिन्छ।

समाजवादउन्मुख राज्य व्यवस्थामा स्वास्थ्य उपचार सेवा राज्यको दायित्वभित्र पर्नुपर्ने हो तर अहिले स्वास्थ्य उपचारलाई पनि विनिमयको वस्तु बनाइएको छ। धनीहरूका लागि ठूला र आधुनिक सुविधासम्पन्न थुप्रै अस्पतालहरू छन्। त्यहाँ गरिब र सामान्य नागरिकले उपचार गराउन सक्दैनन्। ती अस्पताल भन्दा पनि पैसा कमाउन स्थापना गरिएका स्वास्थ्य उद्योगहरू हुन्। राजधानीमा सञ्चालित ती अस्पतालहरूले वर्षको अरबौंको व्यापार गर्छन्। उनीहरू गरिबहरूको ज्यानभन्दा नाफालाई महत्त्व दिन्छन्। उनीहरू पैसा तिर्न सक्नेहरूले मात्रै बाँच्ने अधिकार राख्छन् भन्ने सोच्छन्।

निजी अस्पतालहरूले मृत्यु भइसकेको मान्छेलाई समेत भेन्टिलेटनरमा राखेर उपचार गरेका नाउँमा कतिको घरखेत बेच्न लगाएर पैसा असुल्ने गरेका उदाहरणहरू छन्। उपचार खर्च तिर्न नसकेर अस्पतालको छटबाट हाम फालेर आत्महत्या गर्नु, लासलाई अस्पतालमै छोडेर परिवार बेपत्ता हुनु यसका उदाहरण हुन्।

भक्तपुर नगरपालिकाले जनताको स्वास्थ्य उपचारको लागि कुनै समस्या नहोस् भनी श्वासप्रश्वास पुनःस्थापना केन्द्र, आफ्नै व्यवस्थापनमा ख्वप तीलगंगा आँखा अस्पताल र नगरस्तरीय नागरिक आरोग्य केन्द्र (आर्युवेदिक) सञ्चालन गर्दै आएको छ। केन्द्र सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल, शहिद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्र पनि भक्तपुर नगरभित्रै छ। बागमती प्रदेश अन्तर्गतको भक्तपुर अस्पतालले पनि राम्रो सेवा दिइ रहेको छ। यसबाट धेरै रोगहरूको उपचार भक्तपुरमा सम्भव हुँदै गइरहेको छ।

सरकारी अस्पतालहरूले राम्रो सेवा प्रदान गरेमा निजी अस्पतालहरूको औचित्य घट्दै जानेछन्। यो कुरा भक्तपुरस्थित ख्वप अस्पताल, भक्तपुर अस्पताल र अन्य अस्पतालहरूले दिएको सेवाबाट पुष्टि हुँदै छन्। भक्तपुर नगरपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा समाजवादनउन्मुख कार्य गर्दै आएको छ।

घरदैलो नर्सिङ सेवाको वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

वडा नं.	स्टाफ नर्स	जम्मा घरधुरी सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	५ वर्षमुनिको बालबालिका	२ वर्षमुनिको बालबालिका	गर्भवती महिलाको सङ्ख्या	सुत्केरी महिला	मृत्यु	School Health Teaching no. of Teachers	कैफियत
१	रचना ध्वजु	२२८३	५०९२	३४०	१६०	३२	२२	१९	१८९	
२	ग्रेसा कर्माचार्य	२०९२	४९३३	२१८	१४८	५३	६५	३५	१८७	
३	विनिका न्याईच्याई	३३१९	५९१२	१९६	९७	१९	११	३५	२०८	
४	ईरा त्वायना	३२०२	५९९७	४७८	३१५	२६	१४	१५	२२२	
५	रितिका फाँजु	२११३	७०९०	१९६	१६०	२७	२२	१८	३७७	
६	पुष्पा बेताल	२१७४	४७७७	२३७	१३३	४६	३७	१९	२११	
७	आस्था सुवाल	२२३६	४३६२	३१०	१९०	३९	१६	२०	३७८	
८	कृषा ह्योंगो	२२०९	३८८३	३०९	२०६	७३	५६	२५	२३९	
९	कृष्टिना शाक्य	१९९०	५२६६	३१०	२५६	८०	५८	२१	३०४	
१०	अस्मिता अवाल	२६२४	४१०७	१६३	१३५	३६	४६	२०	२९१	
	जम्मा	२४२४२	५१४१९	२७५७	१८००	४३१	३४७	२२७	२६०६	

RACHANA SUWAL

Nursing Officer

An Undertaking of Bhaktapur Municipality
Khwopa Hospital
Yearly Report 2080/81

Comparision

	Year 2080									Year 2081				
Department/ Month	Shrawan	Bhadra	Ashow	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Fhagun	Chaitra	Baishak	Jestha	Ashad	Total	In %
Physiotherapy	297	227	234	153	214	234	113	110	123	139	180	132	2156	0.91
Paediatric	1740	1668	1457	911	1057	1608	1242	1684	1312	1368	1639	1433	17119	7.21
ENT	1702	1320	1263	850	887	1203	928	987	1225	1301	1477	1225	14368	6.05
Obs. & Gynaecology	1515	1365	1287	995	1248	1217	1114	1233	1118	1377	1740	1567	15776	6.65
Dermatology	829	913	727	465	502	474	455	545	494	709	843	715	7671	3.23
Laboratory	461	490	439	354	420	367	378	345	400	466	527	475	5122	2.16
Orthopedic	2762	2410	2383	1746	2254	2167	2016	2194	2185	2576	2999	2716	28408	11.97
Emergency Ward	1320	1475	1514	1491	1084	1040	1151	1362	1276	1404	1589	1435	16141	6.80
Dental	1776	1501	1472	1084	1373	1426	1192	1377	1217	1306	1380	1468	16572	6.98
General OPD	8823	8752	8924	6894	7522	8105	5343	5582	6295	7158	7541	7493	88432	37.25
General Surgical OPD	228	351	459	313	483	464	338	444	429	408	548	570	5035	2.12
Internal Medicine	621	527	769	549	881	972	684	845	1076	1171	1272	1329	10696	4.51
Cardiology	213	138	184	102	173	236	189	202	225	258	280	228	2428	1.02
MDGP	401	328	375	274	212	153	214	248	226	272	281	347	3331	1.40
Inpatient Services	165	168	180	190	166	182	206	205	190	180	203	170	2205	0.93
Psychiatric	95	57	91	9	71	0	0	8	94	134	188	190	937	0.39
Neuro Surgery	0	0	0	0	27	48	45	66	60	43	71	66	426	0.18
Urology	0	0	0	0	36	44	43	63	57	74	72	79	468	0.20
CHRP-Respiratory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69	41	110	0.05
ICU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.01
Total	22948	21690	21758	16380	18610	19940	15651	17500	18002	20344	22899	21680	237402	100.00
Average per day	882.6154	834.2308	836.8462	630	715.7692	766.9231	521.7	583.3333	600.0667	678.1333	763.3	722.6667	8535.58	
										Average Patients per Month			19783.50	
										Average Patients Per day			760.90	

Respiratory Rehabilitation Center	52	52	76	73	69	60	42	51	89	117	152	155	988
Ambulance	248	242	118	281	266	293	295	285	314	285	289	246	3162
Covid /General Ambulance	134	116	277	127	149	109	170	183	158	167	194	157	1941
Saab Bahan (Ambulance for death)	15	25	19	18	13	10	14	10	15	10	8	11	168
Total USG	1498	1390	1362	1018	1298	1229	1230	1400	1373	1484	1880	1611	16773
Total X-Ray	2929	2882	3145	2556	2674	2978	2977	3456	3190	3356	3650	3126	36919
Dressing	489	492	591	538	573	436	388	345	366	493	806	739	6256
Echo	187	139	190	144	208	276	255	278	306	357	330	333	3003
ECG	754	776	792	652	462	980	846	815	875	991	1081	940	9964
Lab Patients	8043	7624	8104	6362	6635	6648	6129	7984	7506	8154	9109	8734	

Eye Program

Total Checkup	3809	4004	2577	1532	1986	2154	1822	2122	2347	2256	2711	2841	30161
Total Cataract Surgery	125	90	90	31	21	66	65	59	72	58	115	109	901

Department/Month	Shrawan	Bhadra	Ashow	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Fhagun	Chaitra	Baishak	Jestha	Ashad	Total
Urban Health Clinic, Byasi	1552	1561	1769	1017	1263	1422	1101	1205	1322	1241	1336	1329	16118
Bhagawati Clinic	824	754	660	500	556	760	605	672	551	495	609	674	7660
Sallaghari Adharbhut Swastha Kendra	595	522	606	320	465	408	476	580	480	610	571	480	6113
MCH Clinic Bhaktapur Hospital	1515	1102	1275	761	1011	1100	1211	1055	1077	1116	1398	1368	13989
Dattarya UHC						136	309	186	231	169	323	348	1702

Oxygen/Month	Shrawan	Bhadra	Ashow	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Fhagun	Chaitra	Baishak	Jestha	Ashad	Total
Small	613	710	685	515	664	933	635	617	677	815	703	10	7577
Big	159	185	125	210	141	424	195	128	134	161	120	85	2067
Total	772	895	810	725	805	1357	830	745	811	976	823	95	9644

Inptient/ Services	Shrawan	Bhadra	Ashow	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Fhagun	Chaitra	Baishak	Jestha	Ashad	Total
Inpatients	169												169
Medicine		54	80	72	50	83	77	88	69	60	61	46	740
ENT		10	7	5	5	2	6	8	7	6	5	4	65
Pediatric		5	3	5	1	1	3	7	5	5	8	2	45
Ortho		37	36	35	43	33	40	39	42	42	50	48	445
Gyane		48	38	41	44	41	59	44	44	41	43	41	484
Surgery		6	16	21	23	22	22	16	19	26	36	25	232
Other													0
Total	169	160	180	179	166	182	207	202	186	180	203	166	2180
Length of stay								778	702	616	739	479	

Operation/Month	Shrawan	Bhadra	Ashow	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Fhagun	Chaitra	Baishak	Jestha	Ashad	Total
Major	72	67	33	76	78	86	102	88	94	87	120	84	987
Minor	58	73	95	41	72	53	53	55	39	43	67	66	715
Total	130	140	128	117	150	139	155	143	133	130	187	150	1702

Delivery	Shrawan	Bhadra	Ashow	Kartik	Mangsir	Poush	Magh	Fhagun	Chaitra	Baishak	Jestha	Ashad	Total
Normal	14	14	11	13	14	9	11	8	13	14	8	14	143
Ortho/ENT/General Surgery													
C/S	18	21	17	19	22	23	24	17	14	20	16	10	221
Gyane				21	9	4	16	10	7	7	18	9	101
Ortho	77	61	45	43	63	46	56	60	63	54	74	66	708
ENT	14	9	5	2	1	9	5	8	7	7	20	9	96
General Surgery	7	35	50	19	41	48	43	40	42	42	59	42	468
Total	130	140	128	117	150	139	155	143	133	130	187	150	1702

Camps

Date/Camp Organizer/ Ward	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Other
2080.05.23/Humath/kathmandu											170
2080.07.01/Chandragiri/Kathmandu											175
2080.08.23/Cha.na.pa/Challing											110

An Undertaking Of Bhaktapur Municipality

Khwopa Hospital

Ashad Report

2081

Age Group	Number	In Percentage
0-9	2201	10.15
10-14.	714	3.29
15-19	778	3.59
20-59	13643	62.93
≥60	4344	20.04
Total	21680	100

Services	Number	In Percentage
Emergency	553	2.55
General	3772	17.40
Insurance	17355	80.05
Total	21680	100.00

District	Number	In Percentage
Dhanusha	1	0.01
Rautahat	1	0.01
Sarlahi	1	0.01
Chitwan	1	0.01
Rupandehi	1	0.01
Sunsari	1	0.01
Jarjarkot	1	0.01
Bajhang	2	0.01
Makwanpur	2	0.01
Morang	2	0.01
Nuwakot	2	0.01
Salyan	2	0.01
Sindhuli	2	0.01
Dailekh	3	0.01
Mahottari	3	0.01
Udhayapur	3	0.01
Bhojpur	3	0.01
Dang	4	0.02
Dhading	4	0.02
Rolpa	4	0.02
Achham	5	0.02
Jhapa	5	0.02
Saptri	6	0.03
Jumla	7	0.03
Kalikot	8	0.04
Lalitpur	10	0.05
Dolkha	11	0.05
Khotang	12	0.06
Surkhet	12	0.06
Okhaldhunga	13	0.06
Kailali	17	0.08
Kathmandu	39	0.18
Ramechap	50	0.23
Sindhupalchowk	50	0.23
Kavrepalanchok	132	0.61
Bhaktapur	21260	98.06
Total	21680	100.00
Madhyapur Thimi	123	
Suryabinayak	1026	
Changu	3622	
Bhaktapur	16489	
Total	21260	

Department	Number	In Percentage
ICU	1	0.01
CHRP- Respiratory Medicine	41	0.19
Neuro Surgery	66	0.30
Urology	79	0.36
Physiotherapy	132	0.61
Inpatient	169	0.78
Psychiatric	190	0.88
Cardiologist	228	1.05
MDGP	347	1.60
Laboratory	476	2.20
General Surgery OPD	570	2.63
Dermatology	715	3.30
ENT	1225	5.65
Internal Medicine	1329	6.13
Paediatric	1433	6.61
Emergency Ward	1435	6.62
Dental	1468	6.77
Obs. & Gynaecology	1567	7.23
Orthopedic	2716	12.53
General OPD	7493	34.56
Total	21680	100.00

Patient Admitted	169
Discharge	159
LAMA	2
Refer	5

Eye Program

Total Checkup	2841
Total Cataract Surgery	109

Operation

Major	84
Minor	66

Gender	Number	In Percentage
Female	12878	59.40
Male	8802	40.60
Total	21680	100.00

संक्षेपमा

पुन:निर्माणको कार्य निरीक्षण

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिलगायतले भक्तपुर नपा वडा नं. ४ स्थित निर्माणाधीन लक्ष्मीनरसिंह मन्दिर पुन:निर्माण कार्यको साउन ६ गते निरीक्षण गर्नुभयो ।

सोही दिन भक्तपुर नपा वडा नं. ४ वडा कार्यालयसँगै रहेको इखालाछी मठ पुन:निर्माण कार्यको पनि प्रमुख प्रजापतिलगायतले निरीक्षण गर्नुभयो ।

छात्रवृत्ति छनोट परीक्षा निरीक्षण

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापति र उपप्रमुख रजनी जोशी भक्तपुर नगरपालिकाले शैक्षिक वर्ष २०८१/८२ को लागि छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न चाहने विद्यार्थीहरूको लागि भनपा–६ देकोचास्थित ख्वप माध्यमिक विद्यालयमा भइरहेको छात्रवृत्ति छनोटको निरीक्षण गर्नुहुँदै ।

उक्त छात्रवृत्ति छनोट परीक्षामा विज्ञान विषयमा ४२५ जना, व्यवस्थापनमा ३०३, मानविकीमा ७, शिक्षामा ८ र कानुनमा १६ गरी कुल ७५९ जना विद्यार्थीहरूले परीक्षामा सहभागी हुन फाराम बुझाएका थिए ।

लक्ष्मीनरसिंह मन्दिर निरीक्षण

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापति भक्तपुर नपा वडा नं. ४ स्थित निर्माणाधीन लक्ष्मीनरसिंह मन्दिर पुन:निर्माण अन्तर्गत छाना छाउने कार्य साउन १३ गते निरीक्षण गर्नुहुँदै ।

बाढी प्रभावित क्षेत्रहरुमा निरीक्षण

साउन १५ गते राती करिब ११ बजेदेखि परेको अविरल वर्षाका कारण भक्तपुरको हनुमन्ते खोलामा आएको बाढीले खोला छेउछाउका अधिकांश क्षेत्र डुबानमा परेका छन् । भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले गए राती परेको भीषण वर्षाका कारण बाढी र डुबानबाट प्रभावित ठाउँहरुमा आज स्थलगत निरीक्षण गर्नुभई त्यहाँको वस्तुथिति र क्षतिबारे जानकारी लिनुभयो । प्रमुख प्रजापतिले अविरल वर्षाका कारण भक्तपुर नपा वडा नं. १ धालाखुसी, इवामुरा कलेज, वडा नं. ३ स्थित बाराही पुल, श्री शारदा आ.वि., वडा नं. ४ स्थित राममन्दिर, तारा मावि र शान्ति निकेतन मावि तथा वडा नं. ७ स्थित हनुमानघाट, बालसेवक विद्यालय, थुसाचालगायतका ठाउँमा बाढीले पु¥याएको क्षेत्रहरुबारे स्थलगत निरीक्षण गर्नुभएको थियो ।

विगत केही दिनदेखि परिरहेको वर्षा र मंगलबार राती परेको वर्षाका कारण भक्तपुर नपाको हनुमन्ते खोलामा आएको बाढीले खोला छेउको धानबालीमा क्षति पुग्नुका साथै नजिकै रहेका विद्यालय, व्यापारिक भवन, अस्पताल र सम्पदाहरु समेत डुबानमा परेका छन् । बाढीले मानवीय र अन्य ठूलो भौतिक क्षति नपुगे पनि किसानहरुको बालीनालीमा पनि भने धेरै क्षति पु¥याएको देखिन्छ । खोला साँघुरिएपछि हरेक वर्ष वर्षाका कारण बस्ती डुबानमा पर्ने गरेको छ । यस वर्ष अत्यधिक वर्षा भएको कारण पनि धेरै क्षति पु¥याएको हो ।

विविध समाचार

लेखापढी व्यवसायी परीक्षा तयारी कक्षा

"शासक दलका नेताहरूमा नैतिकताको प्रश्न उठिरहेको बेला अब जनता आफैं इमानदार र नैतिकवान हुनुपर्छ" ।

कानुन अध्ययन समाज, नेपालको प्राविधिक सहयोग र लेखापढी व्यवसायी समाजको आयोजनामा भएको लेखापढी व्यवसायी परीक्षा तयारी कक्षा – २०८१ को समापन कार्यक्रम असार २४ गते सम्पन्न भयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको प्रमुख आतिथ्यमा भएको उक्त कार्यक्रममा उहाँले कानुन क्षेत्रमा काम गर्नेहरूले गोप्यता, अध्ययन, अनुशासन र जनसेवालाई ध्यान दिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, "शासक दलका नेताहरूमा नैतिकताको प्रश्न उठिरहेको बेला अब जनता आफैं इमानदार र नैतिकवान हुनुपर्छ ।"

कानुन निर्माण गर्ने संसद् र प्रदेशसभामा कानुनका विद्यार्थीहरू पुगेका भए देश आजको जस्तो भद्रगोलको स्थिति नआउने आकलन गर्दै प्रमुख प्रजापतिले कानुनको अध्ययन पैसा कमाउने उद्देश्यले भन्दा व्यवस्थित र कानुनसम्मत काम गर्नको लागि हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, "डाक्टर, इन्जिनियर, प्रशासकहरूले समेत कानुन अध्ययन गर्ने गरेकाले विगतमा भन्दा कानुको महत्त्व दिनप्रतिदिन बढ्दै गइरहेको छ । ललिता निवास काण्ड, भुटानी शरणार्थी काण्डमा प्रधानमन्त्री, मन्त्री र सचिवहरू फस्नुले कानुनी ज्ञानको अभाव नै देखिन्छ ।"

प्रमुख प्रजापतिले प्रत्येक कानुन व्यवसायी अरूको सम्पत्ति रक्षा गर्ने चिकित्सक हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

"सङ्घीयताको आठ वर्षको अभ्यासले प्रदेशले आफ्नो औचित्य पुष्टि गर्न सकेन, जिल्ला समन्वय आवश्यक छैन, समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली ठीक छैन भन्ने उठेको देखिन्छ", उहाँले भन्नुभयो ।

कानुन अध्ययन समाज नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष एवं अधिवक्ता रामप्रसाद प्रजापतिले लेखापढी व्यवसायी नितान्त जिम्मेवार व्यवसाय भएकोले यसतर्फ व्यवसायी साथीहरू गम्भीर हुनु आवश्यक छ भन्नुभयो ।

लेखापढी व्यवसायीहरू पेसाप्रति इमानदार हुनुका साथै देश र जनताको नि:स्वार्थ सेवा गर्ने भावनाका साथ अगाडि बढी सामाजिक उत्तरदायित्व पनि वहन गर्न पनि सधैँ तयार हुनुपर्छ, उहाँले भन्नुभयो ।

भक्तपुर लेखापढी व्यवसायी सङ्घका अध्यक्ष राजाराम वासीको सभापतित्वमा सम्पन्न उक्त कार्यक्रममा अधिवक्ता राजु कैटी, अधिवक्ता शिवराम बोहजू र प्रशिक्षार्थीहरूको तर्फबाट श्याम ख्याजूले पनि बोल्नुभएको थियो ।

ङातापोल्हँ मन्दिरको ३२२ औं बुसादँ

विश्व सम्पदा सूचीमा सूचिकृत भक्तपुरको प्यागोडा शैलीमा निर्मित ङातापोल्हँ मन्दिरको ३२२ औँ बुसादाँ (वर्ष बन्धन) को अवसरमा मन्दिरको गजुरमा पतचा (झन्डोतोलन) गरिएको छ। ङातापोल्हँ मन्दिरलाई नेपालकै अग्लो मन्दिरको रूपमा चिनिन्छ। तस्बिर : मजदुर दैनिक

ख्वप्रिङ एकेडेमीबाट एसईई परीक्षामा उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई बधाई

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको प्रमुख आतिथ्यमा ख्वप्रिङ इंगलिश एकेडेमीबाट शैक्षिक वर्ष २०८० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) मा सहभागी तथा उच्च ग्रेडका साथ परीक्षा उत्तीर्ण हुन सफल विद्यार्थीहरूलाई बधाई तथा मार्गनिर्देशा कर्यक्रम असार २७ गते सम्पन्न भयो। कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि प्रजापतिले एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई मायाको चिनो प्रदान गर्नुभएको थियो।

एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई बधाई दिँदै उहाँले अब कक्षा ११ मा भर्ना हुँदा आफ्नो रुचिको विषय छनोट गर्न सुझाव दिनुभएको छ।

कार्यक्रममा बोल्दै उहाँले एसईईमा ५३ प्रतिशत विद्यार्थी अनुत्तीर्ण हुनुले देशको शिक्षा गुणस्तर खस्किएको र देशका शिक्षकहरू कमजोर भएको प्रष्ट हुन्छ भन्नुभयो।

जिल्ला जिल्लामा गणित, विज्ञान, अंग्रेजी शिक्षकको अभावले गर्दा शैक्षिक गुणस्तर खस्कँदै गएको बताउँदै सरकारले भौतिक पूर्वाधार र जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिनुपर्ने बताउनुभयो।

शिक्षामा वैदेशिक प्रभावले पनि नेपालको शिक्षा झन् कमजोर बन्दै गएको बताउँदै उहाँले विद्यार्थीहरूको मेहेनत र परिश्रमले नै उनीहरूलाई जीवनमा सफल बनाउन मद्दत पुऱ्याउने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा ख्वप्रिङ एकेडेमीका सल्लाहकार ज्ञानसागर प्रजापतिले अबको पढाइमा विषय छनोट गर्दा अहिले प्राप्त अङ्कको आधारमा भन्दा पनि आफ्नो क्षमता र रुचिको आधारमा विषय छनोट गर्न विद्यार्थीहरूलाई सुझाव दिनुभयो। विद्यार्थीहरूमा उत्कृष्ट जीपीएसँगै असल संस्कार र आचरण उच्च हुनु जरुरी रहेको बताउँदै शिक्षामा चोरी चकारी नियन्त्रणविना शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न सम्भव नभएको उहाँले प्रष्ट पार्नुभयो। विद्यार्थीहरू गलत मान्छेको प्रभावले बिग्रिने सम्भावना भएको हुँदा शिक्षकहरू समाज बनाउने सामाजिक इन्जिनियर हुन् भन्नुभयो।

विद्यालयका प्रिन्सिपल विनोद प्रजापतिले विद्यार्थीहरूले आफ्नो क्षमता, अवस्था र आवश्यकतालाई बुझेर अगाडि बढे सफलता पाउने बताउँदै उच्च शिक्षा अध्ययनमा कलेज र विषय छनोटमा विशेषत ध्यान दिइ मेहेनत र लगनशीलतामा ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष दिपेन्द्र प्रजापति, सहायक प्रअ निरन्जन प्रजापति र पूर्व विद्यार्थी अनुस्का प्रजापतिले विद्यार्थीहरूलाई असल बाटोमा लाग्न प्रेरित गर्दै जीवनमा हार र जीत स्वाभाविक रूपमा लिई अगाडि बढ्न मार्गनिर्देश गर्नुभयो।

'पिछडिएको ठाउँलाई उजिल्याउन शिक्षकहरू अग्रसर हुनुपर्छ'

शिक्षक सम्पर्क समिति, भक्तपुरको आयोजनामा शिक्षक सेवा आयोगबाट २०८० मा नियुक्ति भई विभिन्न जिल्लामा कार्यरत भक्तपुरका शिक्षकहरूको भेला असार २९ गते सम्पन्न भयो।

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको प्रमुख आतिथ्यमा भएको उक्त भेलामा उहाँले नवनियुक्त शिक्षकहरूलाई बधाई ज्ञापन गर्दै दुर्गम विकट अनि पिछडिएको ठाउँ भनी कुनै पनि स्थानलाई हेयको दृष्टिले नहेरी त्यस्तै ठाउँलाई उजिल्याउन हामी अग्रसर हुनुपर्छ भन्नुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, "कुनै बेला मलेसिया त्यस्तै पिछडिएको अवस्थामा थियो; त्यहाँ जनताले कठोर परिश्रम गरेर स्थिति परिवर्तन गरेका छन्। मलेसियाले आज संसारको ध्यान खिचेको छ।"

भेलामा उपस्थित हामी जो जहाँ नियुक्ति भए पनि शैक्षिक, सामाजिक, प्राविधिकलगायत हरेक क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तन आएको अनुभूति हुने गरी काम गर्न सुझाव दिँदै उहाँले बृहत् सोचका साथ इमानपूर्वक देश र जनताको सेवामा लाग्नुपर्छ भन्नुभयो ।

देशको राजनीतिक अवस्था अस्थिर छ; शिक्षा सरकारको प्राथमिकतामा पर्दैन भन्दै उहाँले कृषिप्रधान भन्ने देशमा कृषि कलेज विद्यार्थीविहीन अवस्थामा पुग्नु अत्यन्त विडम्बना पूर्ण छ भन्नुभयो । देशको शिक्षा नीति विदेशीको सल्लाहमा बनेकोमा आपत्ति जनाउँदै उहाँले अहिलेको नीतिले विदेशलाई सस्तोमा ज्यामी उत्पादन गरिरहेको प्रस्ट पार्नुभयो । देशको माटो सुहाउँदो शिक्षा नीति नहुँदा शिक्षित युवा बिदेसिएको चर्चा गर्दै उहाँले शिक्षा श्रम र सीपसित जोडिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

हालै प्रकाशित एसईईमा ५३ प्रतिशत विद्यार्थी अनुत्तीर्ण हुनुमा सरकारै जिम्मेवार रहेको बताउँदै उहाँले विद्यालयलाई आवश्यक विषय शिक्षकसम्म दिन नसकेपछि योभन्दा राम्रो के आउँछ भनी प्रश्न गर्नुभयो ।

देश सङ्घीयतामा गइसकेपछि शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ' को नाममा जिल्लास्तरीय कार्यालय राखिएकोमा आपत्ति जनाउँदै उहाँले सङ्घीयतालाई सबल बनाउन केन्द्रको अधिकार बढीभन्दा बढी विकेन्द्रित गरिनुपर्ने बताउनुभयो ।

सरकारले हालै जारी गरेको शिक्षा सरुवा कार्य निर्देशिकाले पालिकाको अधिकार पुनःकेन्द्रिकृत गर्न खोजिएको हुँदा त्यो निर्देशिका कुनै पनि पालिकालाई स्वीकार्य नहुने बताउनुभयो ।

सरकार परिवर्तनको नयाँ समीकरणले देशमा दुईदलीय तानाशाहीको सम्भावना बढेकोमा नेमकिपाले पहिलेदेखि नै त्यसको विरोध गर्दै आएको बताउनुभयो ।

भेलामा नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक सङ्घका केन्द्रीय अध्यक्ष ज्ञानसागर प्रजापतिले शिक्षक नियमावलीले घरपायक शिक्षक सरुवा हुन पाउने शिक्षकको अधिकार हालै सरकारले जारी गरेको 'शिक्षक सरुवा कार्य निर्देशिका' ले खोसिएको बताउँदै सर्वोच्च अदालतमा त्यसविरुद्ध परेको रितबाट शिक्षकले न्याय पाउने आशा व्यक्त गर्नुभयो ।

काठमाडौँ उपत्यकाका रैथानेहरूलाई उपत्यका बाहिर पठाउने र बाहिरकालाई उपत्यका भित्र्याउने काम नियोजित ढङले नै भइरहेको चर्चा गर्दै उहाँले अब बन्ने सरकारले उक्त निर्देशिका खारेज गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । खस बडाराष्ट्र अहङ्कारवादले जातीय द्वन्द्व निम्तिन सक्नेतर्फ सचेत पार्दै उहाँले पालिकाको अधिकार शिक्षक सरुवा कार्य निर्देशिकाले खोसिएको हुँदा नगर वा गाउँपालिकाले घरपायकलाई मात्र सरुवा लिने नीति बनाउन आग्रह गर्नुभयो । आयोजक समितिका संयोजक गोपालसुन्दर गोसाईको सभापतित्वमा भएको उक्त भेलामा नेक्राशिसङ्घ जिल्ला समितिका अध्यक्ष गणेशराम थुसा, आदर्श आजाद माविका प्रअ श्रीकृष्ण किसी, राकेश सुकुपायो र सरजु फसिकवले पनि बोल्नुभएको थियो ।

भेलामा नवनियुक्त शिक्षकहरूलाई बधाईका साथ सम्मान गरिएको थियो ।

लिपि राष्ट्रको सम्पत्ति भएकोले लिपिको संरक्षण गर्नु आवश्यक

प्रगति सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको आयोजनामा १० दिने प्रचलित लिपि र रञ्जना लिपि लेखन तालिमको समापन तथा प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम असार ३० गते सम्पन्न भयो ।

भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिको आतिथ्यमा भएको उक्त कार्यक्रममा उहाँले लिपि राष्ट्रको सम्पत्ति भएकोले लिपिको संरक्षण गर्नु आवश्यक छ भन्नुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, लिपि विकास गर्न सयौँ वर्ष लागेको हुन्छ । यी सभ्यताको संरक्षण र निरन्तरता दिनु हाम्रो कर्तव्य हो । लिपि संरक्षणको निम्ति भक्तपुर नपाले स्थानीय पाठ्यक्रममा समावेश गरेको छ । सिक्ने/सिकाउने काम निरन्तर चालु राख्नुपर्छ ।

प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो, 'शिक्षकले सिकेको ज्ञान विद्यार्थीमा बाँडेर भक्तपुरलाई ज्ञान विज्ञानको केन्द्र बनाउने अभियानमा सबैको साथ र सहयोग आवश्यक छ । भक्तपुरलाई अनुसन्धानको केन्द्र बनाउने पहल भइरहेको छ ।'

भक्तपुर नपा वडा नं. ९ का वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वले इतिहासको महत्त्वपूर्ण कालखण्डका सिकाइ नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्न ख्वपको पहिचान सन्दर्भ सामाग्री हुने गरी पाठ्यक्रम निर्माण गरिएको बताउनुभयो ।

हरेक लिपि र भाषासँगै सभ्यता र संस्कृति जोडिने

धारणा राख्दै उहाँले भन्नुभयो, 'प्रचलित लिपि र भाषा संरक्षण गर्न त्यसको तालिम आवश्यक छ। सभ्यता/संस्कृति बुझ्ने पहलस्वरूप यो तालिम सञ्चालन गरिएको छ।'

तालिमका प्रशिक्षक किशोर गोसाइले हरेक लिपिको आफ्नै विशेषता हुने धारणा राख्दै लिपि सिक्ने र सिकाउनेमा भक्तपुर नगरपालिकाको कदम प्रशंसनीय भएको बताउनुभयो।

बागीश्वरी कलेजका प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठले आफूले सिकेको ज्ञान नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्नु सबैको दायित्व भएको बताउनुभयो।

प्रगति सामुदायिक केन्द्रका अध्यक्ष रविन्द्रप्रसाद कुसीको सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रममा प्रशिक्षार्थीको तर्फबाट सुनिता घटुवा र सुरज दिदियाले पनि बोल्नुभएको थियो। कार्यक्रममा मिलन गणेजूले पनि बोल्नुभएको थियो।

कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई प्रमुख प्रजापतिले प्रमाणपत्र वितरण गर्नुभएको थियो।

गणेश माविमा एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई बधाई तथा बिदाइ

गणेश सेकेन्डरी स्कूल भार्वाचोले एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई साउन ४ गते बधाई तथा बिदाइ कार्यक्रमको आयोजना गऱ्यो।

उक्त कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले सरकारले सार्वजनिक विद्यालयमा गरेको लगानीअनुसार प्रतिफल नआएको उल्लेख गर्दै एसईई परीक्षामा ५२ प्रतिशत विद्यार्थी अनुत्तीर्ण हुनुमा आजसम्म सरकारमा गएका प्रधानमन्त्री र शिक्षामन्त्रीहरू दोषी भएको बताउनुभयो।

देशभरको शैक्षिक स्थितिको तुलनामा भक्तपुरको शिक्षाको गुणस्तर राम्रो भए तापनि अझ राम्रो बनाउनु आवश्यक भएको चर्चा गर्दै प्रमुख प्रजापतिले एसईईमा १०० प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण गराउने लक्ष्य पूरा गर्न सबै विद्यालयले थप मेहनत गर्नु आवश्यक छ भन्नुभयो।

उहा"ले शिक्षाको प्रगतिबिना देशको प्रगति सम्भव नभएको बताउनुभयो।

"भक्तपुरलाई ज्ञान विज्ञानको केन्द्र बनाउने उद्देश्य लिई भक्तपुर नगरपालिका लागिपरेको छ। उच्च शिक्षामा सर्वसाधारण जनताको सहज पहुँच पुऱ्याउन भनपाले ७ वटा कलेज/शैक्षिक संस्थानहरू सञ्चालन गरिरहेको छ," प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो।

एसईई प्राप्ताङ्कअनुसार विषय छनोट नगरी आफ्नो रूचिअनुसारको विषय अध्ययन गर्न प्रमुख प्रजापतिले विद्यार्थीलाई सुझाव दिनुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, "युवा-विद्यार्थी विदेसिँदा देशमा दक्ष जनशक्तिको अभाव भएको छ। अन्यायको विरूद्ध लड्ने नयाँ पुस्ता देशको लागि आवश्यक छ। सङ्कट समाधानमा डटेर लड्ने युवा पुस्ता आवश्यक छ।"

सरकारी पक्षपातको कारण ख्वप विश्वविद्यालयको विधेयक पारित नभएको चर्चा गर्दै प्रमुख प्रजापतिले ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्न पाए गरिबका विद्यार्थीले उच्च शिक्षा हासिल गर्न सहज हुने बताउनुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, "रेमिट्यान्सको भरमा देशको अर्थतन्त्र चल्नु राम्रो लक्षण होइन। देशलाई आत्मनिर्भर बनाउने दृष्टिकोण शासक पार्टीहरूमा छैन। देशको अर्थतन्त्र सुधार्न राम्रा अर्थशास्त्रीहरूको आवश्यकता छ।"

भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १ का वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्रीले विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक/विद्यार्थीहरूले विद्यालय संस्थापकहरूको योगदानको कदर गर्दै विद्यालयको विकासमा लाग्नुपर्ने बताउनुभयो।

विद्यार्थीलाई विकृति-विसङ्गतिबाट टाढा राखी विद्यार्थीमा देशभक्तिको भावना जगाउनु शिक्षकहरूको कर्तव्य भएको उहाँले बताउनुभयो।

विद्यालयका संस्थापक सदस्य कृष्णबहादुर दुगुजुले गणेश मा.वि. स्थापना हुनुमा नेमकिपाका कार्यकर्ताहरूको महत्त्वपूर्ण योगदान रहेको बताउनुभयो।

विद्यालय सञ्चालक समितिका अध्यक्ष रवीन्द्र खर्बुजाको सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रममा विद्यालयका प्रअ गणेशराम थुसाले विद्यालयको प्रगति विवरण प्रस्तुत

गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा सहायक प्रअ लक्ष्मीसुन्दर सुवाल, स्वेच्छिक अवकाश प्राप्त शिक्षिका निर्जला ख्याजु र विद्यार्थी निरू तामाङ तथा विनिसा सकिजुले पनि बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा प्रमुख प्रजापतिले एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई मायाको चिनो, उत्कृष्ट अङ्क प्राप्त गर्ने विद्यार्थी, अवकाश प्राप्त शिक्षक र मादल प्रशिक्षक जितबहादुर खाइजूलाई सम्मान गर्नुभएको थियो ।

भौल्वाः पुखु युवा समूहको साधारणसभा

भक्तपुर, ५ साउन । भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले भक्तपुर नगरपालिका आफ्नै खुट्टामा उभिएर नगरको विकास गर्ने दृष्टिकोणका साथ अगाडि बढिरहेको बताउनुभएको छ ।

साउन ५ गते भनपा वडा नं. ६ स्थित महाकाली पिठमा भौल्वापुखु युवा समूहको तेस्रो वार्षिक साधारणसभा कार्यक्रममा उद्घाटन मन्तव्य राख्दै प्रमुख प्रजापतिले आत्मनिर्भर भई गरेका विकास मात्र दिगो र भरपर्दो हुने गरेको विश्वका विभिन्न देशको उदाहरणले देखाएको चर्चा गर्नुभयो ।

उहाँले भनपाद्वारा सञ्चालित ख्वप सर्कलका कलेजहरूमा देशभरकै विद्यार्थीहरूलाई सुपथ शुल्कमा उच्च शिक्षा अध्ययन–अध्यापन गराउँदै आएको जानकारी दिँदै सक्षम स्थानीय तहले विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गर्न र ख्वप विश्वविद्यालय विधेयक अगाडि बढाउन माग गरिरहेको प्रस्ट पार्नुभयो ।

युवाहरूको मेहनत र सक्रियताले नै नगर, जिल्ला र देशकै प्रगति हुने बताउँदै उहाँले देशका युवाहरू अध्ययन र रोजगारीको नाउँमा विदेशिने प्रवृत्ति बढ्नु सुखद नरहेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा भक्तपुर नपा वडा नं. ६ का वडाध्यक्ष हरिराम सुवालले भक्तपुर नगरलाई शिक्षा, स्वास्थ्य र सम्पदाको केन्द्र बनाउने लक्ष्यका साथ काम गरिरहेको जानकारी दिँदै वडा वडामा कम लागतमा उपभोक्ता समितिमार्फत गुणस्तरीय निर्माणहरू भइरहेको जानकारी दिनुभयो ।

नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक सङ्घ भक्तपुर जिल्ला समितिका अध्यक्ष गणेशराम थुसाले नयाँ पुस्तामा लागुऔषध सेवन र जुवा तासको गलत लतमा फस्न जाने जोखिमतर्फ अभिभावकहरू मात्र नभई सिङ्गो समाज सजग रहनुपर्ने बताउनुभयो ।

उहाँले समाजलाई सुसंस्कृत बनाउँदै जाने कष्टसाध्य कार्यमा एकै समूह र पुस्ता लागेर नपुग्ने बरु सबै सचेत नागरिकहरू र समाजसेवी संस्थाहरू लाग्नुपर्ने बताउनुभयो ।

भौल्वापुखु युवा समूहका अध्यक्ष सुरेन्द्रप्रसाद दुवालको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा समूहका सचिव सुन्दर त्यात, कोषाध्यक्ष कृष्णराम कोन्डा र सदस्यहरू गोपीकृष्ण चाँगुभारी, कृष्णभक्त चाँगुभारी र प्रकाश थुसालगायतले बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा समूहका अध्यक्ष सुरेन्द्रप्रसाद दुवाल नेपाल पुस्तकालय सङ्घको केन्द्रीय उपाध्यक्ष पदमा निर्वाचित भएकोमा र सदस्य गोपीकृष्ण चाँगुभारी नेमकिपा भनपा ६ को अध्यक्ष पदमा हालै निर्वाचित हुनुभएकोमा प्रमुख अतिथि नगर प्रमुख प्रजापतिबाट सम्मानपत्र प्रदान गरिएको थियो भने जुजु धौ बनाउने तालिमका सफल प्रशिक्षार्थीहरूलाई प्रमाणपत्र वितरण गरिएको थियो ।

चेस एक बौद्धिक खेल हुनुको साथै राजनीतिक खेल पनि हो

अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान दिवसको अवसरमा साउन ५ गते आयोजित खुला बुद्धिचाल प्रतियोगितामा काठमाडौँका क्षितिज भण्डारी प्रथम हुनुभएको छ ।

चेस एशोसियसन गठन भएको १०० वर्ष पूरा भएको अवसरमा भक्तपुरको फ्रेन्डस् अफ नेसन क्लवले भक्तपुर जिल्ला बुद्धिचाल सङ्घको प्राविधिक सहयोगमा आयोजना गरेको प्रतियोगितामा विभिन्न जिल्लाका ६२ जना खेलाडीहरू सहभागी थिए। ९ चरणमा खेलाइएको सो खेलमा द्वितीय, तृतीय, चौथो, पाँचौं, छैटौं, सातौं, आठौं, नवौं र दसौं स्थानमा क्रमशः पुरूषोत्तम सिलवाल, बुद्धिलाल नेपाली, नवीन कुलौती, रूपेश जैसवाल, सुमन मोक्तान, सुरज महर्जन, आसिस कुयाल, सुशील चौधरी र कमल श्रेष्ठ हुनुभयो।

प्रतियोगितापछि आयोजित समारोहमा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले विजेता खेलाडीहरूलाई शिल्ड, मेडल तथा नगद पुरस्कार प्रदान गर्नुभयो।

उहाँले चेस एक बौद्धिक खेल हुनुको साथै राजनीतिक खेल पनि भएको चर्चा गर्दै चेस खेलमा विपक्षीलाई हराउन विपक्षीका सबै चाल थाहा पाउनु जरूरी भएजस्तै व्यवहारिक जीवनमा पनि शत्रुबाट गरिरहने हरेक कदमबाट जोगिनु आवश्यक भएको बताउनुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, "भक्तपुर नगरपालिकाले अरू खेलजस्तै चेसलाई पनि प्राथमिकतामा राखेको छ। नपाकै आयोजनामा अन्तरनगर चेस प्रतियोगिता पनि भयो; जहाँ राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका खेलाडीहरूले भाग लिएका थिए।"

देशको राजनीति पनि चेस खेलसँग मिल्दोजुल्दो छ; चेसको खेलभन्दा पनि छिटो सरकार ढल्ने अवस्था सृजना भइरहेको छ, उहाँले बताउनुभयो।

प्रमुख प्रजापतिले भन्नुभयो, "जति गतिविधि हुन्छन् त्यति नै राम्रा खेलाडीहरू तयार हुने हो, खेलकुदको माध्यमबाट भक्तपुरलाई चिनाउन खेलकुदमा जोड दिंदै छौं। खेलकुदलाई शैक्षिक योग्यतासँग समकक्षता दिने व्यवस्था भए धेरै राम्रा खेलाडीहरू तयार हुनेछन्।"

खेलकुदमा राज्यको पर्याप्त ध्यान नपुग्दा अरूको तुलनामा खेलाडीहरू धेरै पछि परेको चर्चा गर्दै उहाँले खेलाडी विदेश पलायन हुनु एउटा रोगजस्तै भएको धारणा व्यक्त गर्नुभयो।

कार्यक्रममा नेपाल बुद्धिचाल सङ्घका अध्यक्ष हितकाजी महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो। खेलका निर्णायक निरञ्जन प्रजापतिले विजेताको घोषणा गर्नुभएको थियो।

भक्तपुर नपाबाट नियमित रूपमा प्रकाशित 'भक्तपुर' मासिक र 'ख्वप पौ' पढौं।

रेडक्रस भ्रष्टाचारको दलदलमा

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भ्रष्टाचारको दलदल फसेको छ। विगतदेखि सिन्डिकेट रहेको रेडक्रसमा पछिल्लो समय त बेतिथिको शिकार भएको पाइएको छ।

समाज कल्याण परिषद्द्वारा गठित छानबिन समितिले रेडक्रस सुशासनहिनता र आर्थिक अपारदर्शितालगायत गम्भीर अवस्थामा गुज्रिरहेको निश्कर्ष निकालेको छ। छानबिनमा अदालतबाट जारी आदेश कार्यान्वयन नभएको पाइएको छ। सर्वोच्च आदेशबाट बहाली भएको समितिलाई काम गर्न नदिई राजनीतिक शक्तिको आड भरोसामा स्वार्थ समूह मिली कब्जा गर्ने कार्य अवैध रहेको प्रतिवेदनले देखिएको छ ।

रेडक्रसमा भएको बेतिथिविरुद्ध हालसम्म १६ ओटा छानबिन समिति बनिसकेका छन्। छानबिन तथा अध्ययन समितिले दिएका सुझाव तथा सिफारिसको कार्यान्वयन नगरेको पाइएको हुँदा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका सम्बन्धमा समाज कल्याण परिषद्, महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमार्फत सङ्घीय सरकार समक्ष अविलम्ब सुझाव र सिफारिस कार्यान्वयनका लागि अनुरोध गरिएको छ। पछिल्लो छानबिन समितिको संयोजकमा संजयकुमार साह छन् भने सदस्यमा दुर्गाप्रसाद भट्टराई, दीपेन्द्र पन्त, धुव्र भण्डारी र गिरिराज कँडेल छन्।

छानबिन समितिले दिएको प्रतिवेदनअनुसार-

– भाडा आम्दानीबापर्त रु. २ करोड १ लाख ९५ हजार ४ सय ५३.८६ पैसा उठाउनुपर्ने।

– कार्यकारी निर्देशक उमेश ढकालको पदावधि सम्बन्धमा कानुनी हैसियत नरहेको ।

– भक्तपुरमा रेडक्रसले राजेश देशेमरुसँग भक्तपुर नपा वडा नं. ४ स्थित ५ रोपनी १३ आना ३ पैसा कुल क्षेत्रफल भएको भनी प्रतिरोपनी १ करोड ८० लाख रूपैयाँका दरले जम्मा ६ करोड ३२ लाख ८१ हजार २ सय ५० लागतमा जग्गा खरिद गरिएको थियो। खरिदपश्चात् नापी गर्दा कम्पाउन्ड समेतको जग्गाको क्षेत्रफल ५ रोपनी ७ आना २ पैसा ३ दाम मात्र रहेको। यसबाट भक्तपुरको जग्गा खरिदसम्बन्धी कारोबारमा संस्थालाई नोक्सानी परेको कुल रकम २ करोड ९ लाख ५८ हजार ८ सर ९२ रूपैयाँ देखिएको छ।

– भक्तपुरको गोदाम घरको लागि उपकरण खरिद अनिमितता भएको निश्कर्ष छानबिन समितिको छ।

– रेडक्रस सुशासनहिनता र अपारदर्शितालगायत गम्भीर अवस्थामा गुज्रिरहेको निश्कर्ष निकालेको छ। छानबिनमा अदालतबाट जारी आदेश कार्यान्वयन नभएको पाइएको छ।

– केन्द्र, ७ ओटै प्रदेश र ५० ओटाभन्दा बढी जिल्ला शाखाको निर्वाचन नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको विधान र निर्वाचन नियमावलीविपरीत भएको।

– महाधिवेशन र वार्षिक साधारणसभा विधानविपरीत।

– उमेश ढकालको संयोजकत्वको कार्य समूहले लामा कन्सट्रक्सनलाई २० लाखसम्मको भुक्तानी दिने अधिकार हुँदाहुँदै कुल बिललाई टुक्राइ पटक–पटक गरी २ करोडभन्दा बढीको अधिकारविपरीत भुक्तानी गरेको पाइएको छ।

– सेवा अवधि सकिएका कर्मचारीहरूले जवरजस्ती संस्था कब्जा गरी विभिन्न निर्णयहरू गरेको।

– रेडक्रसमा कानुन व्यवसायी र सल्लाहकार नियुक्त जथाभावी भएको।

– न्यूनतम भाडादर निर्धारण समिति नभएर मनोमानी ढङ्गबाट भाडामा दिने गरेको पाइएको।

– संस्थाको स्थापित नियम र निर्देशिकाको विपरीत स्वयंसेवकहरूलाई भ्रमण आदेश स्वीकृत नगरी हवाईजहाजको टिकटको भुक्तानी गरेको पाइएको।

– रेडक्रसको केन्द्रीय कार्यालयले विगत ३ वर्षदेखि टेन्डर नगरी सुनसरी, चितवन, भक्तपुर, मोरङलगायतका जिल्ला शाखाहरूबाट ब्लड ब्याग सापटीका रूपमा लिने गरेको छ। तर, पछि गएर सापटी लिइएका ब्लड ब्याग खरिद गरेको भन्दै बिल बराबरको रकम भुक्तानी गर्ने गरेको छानबिनमा भेटिएको छ।

– पूर्वपदाधिकारीहरूले दिएको रकम फिर्ता गर्न पनि ध्यानाकर्षण गराएको छ। नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको केन्द्रीय तदर्थ कार्यसमितिको निर्णयले सोसाइटीसँग सम्बन्धित

पूर्वपदाधिकारी क्रमशः सञ्जीव थापा, देवरत्न धाख्वा, देवेन्द्रबहादुर प्रधान, हरिप्रसाद न्यौपाने, अजितकुमार शर्मा र भक्त खवासबाट एकमुष्ट नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबाट अनरोरियमका रूपमा लिएको रकम फिर्ता बुझाउनुपर्ने भन्ने निर्णय भएको थियो ।

समितिले औँल्याएका तथ्यहरू

- संस्थाका गतिविधिहरू गैरकानुनी रूपमा सञ्चालन
- विधान तथा नियमावलीविपरीत संस्था सञ्चालन
- साधन-स्रोत व्यापक दुरूपयोग
- अक्षय कोषहरूको अपचलन
- अनावश्यक कार्यक्रमहरू तय गरी आर्थिक अपचलन र व्यक्तिगत स्वार्थ पूर्तिमा उपयोग
- संस्थागत सुशासन कमजोर
- जेनेभा महासन्धिका नाममा देशका कानुनहरू उल्लङ्घन
- सामग्री, सम्पत्ति तथा सेवाको खरिदमा न्यूनतम मापदण्डको बेवास्ता
- संस्थागत अपारदर्शिता
- कानुन व्यवसायी र सल्लाहकारहरूको नियुक्ति गैरकानुनी
- वित्तीय विकास कोषको उपयोगमा कानुन उल्लङ्घन
- कर्मचारी नियुक्ति, बढुवा र अवकाश गैरकानुनी
- सानो नगदी कोषको अवैध प्रयोग
- घर भाडामा लगाउँदा व्यापक अनियमितता
- कानुनी तथा वित्तीय व्यवस्थाविपरीत मुद्दती खाता सञ्चालन
- 'म्यानेजमेन्ट सपोर्ट कस्ट' मा अनियमितता
- वैदेशिक अनुदान तथा दातृ निकायको सहायतामा सञ्चालित परियोजनाहरूमा व्यापक घोटाला
- निर्देशकले विदा लिएर भूकम्प प्रतिकार्य प्रमुख भई प्रचलित कानुनविपरीत दोहोरो सेवा-सुविधा लिएको
- आर्थिक व्यवस्थापनका लागि कर्मचारीको नियुक्ति, कार्य समूह गठन, जिम्मेवारी, कार्य सम्पादन कानुनविपरीत
- सम्बद्ध सरकारी निकायहरूको निर्देशनको बेवास्ता
- संस्थामा रहेका कार्यसमितिकै सदस्यहरू लगायतले उजुरीहरू गरेको र त्यसमा छानबिन भई विभिन्न राय सुझावसहितका सिफारिसहरू भएकामा कार्यान्वयन नगरिएको
- समाज कल्याण ऐन, नियमावली र प्रचलित विभिन्न निर्देशिका अनुसार कानुनी प्रक्रिया र दायित्व पूरा नगरेको
- वैदेशिक स्रोतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको स्वीकृति समाज कल्याण परिषद्बाट लिने नगरेको ।

– **सुरेन्द्र काफ्ले**, अन्नपूर्ण पोस्ट, असार २४, २०८१ (सङ्क्षेपमा)

विमानस्थलबाट सुन तस्करी प्रकरण

पूर्वरथी चन्दसहित ६० प्रतिवादीविरुद्ध अदालतमा मुद्दा, ६ खर्ब ९१ अर्ब बिगो दाबी

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट भएको ६०.७१६ केजी सुन तस्करी प्रकरणमा नेपाली सेनाका पूर्वरथी नेपालभूषण चन्द तथा दुई वालेट कम्पनी पे-वेल र सजिलो-पेका सञ्चालक/कर्मचारीसहित ६० जनाविरुद्ध झन्डै सात खर्ब रूपैयाँबराबरको बिगो दाबी गरेर अदालतमा मुद्दा दर्ता भएको छ । जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौँले अवैध सुन भन्सार चोरीपैठारी, सङ्गठित अपराध, नागरिकता किर्ते, राहदानी ऐन, नेपाल राष्ट्र बैङ्क ऐन, अपराधपीडित संरक्षण ऐन, भुक्तानी तथा फर्स्योट ऐन र हातहतियार खरखजना गरी आठ कसुर लगाएर जिल्ला अदालत काठमाडौँमा मुद्दा दर्ता गरेको हो । उनीहरूविरुद्ध बिगो मात्रै झन्डै ७ खर्ब माग दाबी गरिएको छ ।

कसुरअनुसार प्रतिवादीपिच्छे कैद सजाय र बिगो दाबी फरक छन् । सबैको बिगो दाबी रकम जोड्दा ६ खर्ब ९१ अर्ब ५६ करोड हुन आउँछ ।

मुद्दा दर्ता गरिएकामध्ये ३१ प्रतिवादी पक्राउ परिसकेका छन् । जसमध्ये १२ प्रतिवादी पुर्पक्षका लागि कारागारमा छन् भने एकजना अस्पतालमा छन् । २९ प्रतिवादी भने फरार छन् । पूर्वरथी चन्द पनि फरार नै छन् । अभियोगपत्रमा प्रतिवादीहरूविरुद्ध पाँचदेखि सात वर्षसम्मको कैद सजाय माग गरिएको जिल्ला न्यायाधिवक्ता रमेश भट्टराईले बताए ।

प्यालेस्टिनी बन्दीमाथि इजरायलको क्रूर यातना

मोहम्मद अबु सलमिया रिहा पछि पत्रकारहरूसँग

जेरूसेलम, २१ असार (एएफपी)। इजरायल–हमास युद्धमा इजरायलद्वारा नियन्त्रणमा लिइएका प्यालेस्टिनीहरूलाई इजरायलले आँखामा पट्टी बाँधेर कुटपिट गरेको र कहिलेकाहीँ कुकुरले समेत टोकाएर यातना दिएको आरोप इजरायली जेलबाट रिहा भएका गाजावासीले लगाएका छन्।

गाजाको सबैभन्दा ठूलो अस्पताल अल–सिफाका निर्देशक मोहम्मद अबु साल्मियाले इजरायलले बन्दीहरूलाई दुर्व्यवहार गरेको बताउनुभएको छ।

इजरायली जेलबाट सोमबार रिहा गरिएका दर्जनौँ कैदीहरूमध्ये एक साल्मियाले 'धेरै कैदीहरूको सोधपुछ केन्द्रमा मृत्यु भएको र खाना र औषधिबाट वञ्चित रहेको' बताउनुभयो।

इजरायली सेना र शिन बेट गुप्तचर सेवाले यस विषयमा कुनै प्रतिक्रिया जनाएका छैनन्। यद्यपि, उनीहरूले विगतमा यस्ता आरोपहरू अस्वीकार गर्दै आएका छन्।

संयुक्त राष्ट्र सङ्घगायतका संस्थाले लामो समयदेखि इजरायली जेलमा प्यालेस्टिनी कैदीहरूको अवस्थाबारे चिन्ता व्यक्त गर्दै आएका थिए।

जून ११ मा इजरायलले रिहा गरेपछि गाजापट्टीको कमल अदवान अस्पतालमा लगिएका ५० कैदीहरूमध्ये केहीको एएफपीले अन्तर्वार्ता लिएको थियो।

रिहा भएका बन्दीमध्ये एक ३७ वर्षीय महमुद अल–जानिनले आफ्नो अस्पतालको ओछ्यानको यातनाको स्मरण गर्दै भन्नुभयो, 'मलाई दिनरात कुटपिट गरिएको थियो। हाम्रो आँखामा पट्टी बाँधिएको थियो, हाम्रो हातखुट्टा बाँधिएका थिए र कुकुरले समेत टोकाइएको थियो।'

संयुक्त राष्ट्र सङ्घले कैदीहरूसँगको इजरायली दुर्व्यवहार 'अस्वीकार्य' रहेको बताएको छ।

इजरायलीले गरेको यातनाको दसी

'हामीले यातना, दुर्व्यवहार, हतकडी, खाना, औषधि, पानीबाट कैदीहरू वञ्चित भएको रिपोर्टहरू प्राप्त गरेका छौँ र यो धेरै चिन्ताजनक विषय हो। हामीले यो विषय इजरायली अधिकारीसमक्ष उठाएका छौँ र पारदर्शी अनुसन्धानका लागि आग्रह गरेका छौँ,' संयुक्त राष्ट्र मानव अधिकार आयुक्तकी प्रवक्ता रविना शामदासानीले भन्नुभयो।

बन्दी बनाइएका प्यालेस्टिनीहरूलाई इजरायलीले गरेको यातना

मे महिनामा, इजरायली सेनाले सोधपुछको क्रममा बन्दीहरूलाई निर्वस्त्र गर्ने, यौन दुर्व्यवहार गर्ने र बिजुली प्रहार गरेको आरोप 'स्पष्टरूपमा अस्वीकार' गरेको अमेरिकी सञ्चारमाध्यमको प्रतिवेदनले जनाएको थियो।

डिसेम्बरमा गैरकानुनी लडाकुसम्बन्धी कानुनमा परिवर्तन ल्याएपछि प्यालेस्टिनीहरूलाई विशेष शिविरहरूमा हिरासतमा राख्न प्रयोग गरिएको छ।

कानुनमा परिवर्तन ल्याएपछि इजरायलले अब प्रशासनिक प्रक्रियाबिना ४५ दिनका लागि कैदीहरूलाई हिरासतमा राख्न सक्छ। कैदीहरूलाई अदालतको सुनुवाइबिना ७५ दिनको लागि हिरासतमा राख्न सकिन्छ र न्यायाधीशले बन्दीसँग वकिलले सम्पर्क गर्नबाट रोक्न सक्नेछन्।

'केही बन्दीले आठ महिनाभन्दा बढी समयदेखि वकिलसँग भेटेका छैनन् र अदालतमा उपस्थित नगराई वकिलबिना जूममार्फत मुद्दा चलाइएको छ,' इजरायलमा यातनाविरुद्धको सार्वजनिक समितिका निर्देशक ताल स्टेनरले बताउनुभयो।

BHAKTAPUR [MONTHLY] मासिक
भक्तपुर नपाको वेबसाइट
bhaktapurmun.gov.np
को 'प्रकाशनहरू' मा पढ्न सक्नुहुनेछ।

हाम्रो स्वास्थ्य

हृदयघात (Heart Attack)

डा. अमर प्रजापति
(इन्टरनल मेडिसिन, ख्वप अस्पताल)

शरीर स्वस्थ रहन शरीरका अंगहरूमा रक्तसञ्चार आवश्यक हुन्छ। त्यसैगरी मुटु स्वस्थ रहन मुटुमा पनि रक्त सञ्चार हुन आवश्यक छ। मुटु स्वयम्ले सम्पूर्ण शरीरलाई विभिन्न रक्तनलीहरूबाट रक्तसञ्चार गर्दछ। मुटुलाई कोरोनरी रक्तनली (coronary artery) मार्फत रक्तसञ्चार गर्ने गर्दछ। कोरोनरी रक्तनली मुटुको बाहिरी भागबाट विभाजन हुँदै सम्पूर्ण मुटुमा रक्तसञ्चार गर्दै मुटुलाई जीवित राख्ने गर्दछ। कोरोनरी रक्तनली साँघुरो भएमा वा जाम भएमा मुटुको मांसपेशीहरूमा आवश्यक अक्सिजनको अभाव हुने गर्दछ। यो अवस्थालाई इस्केमिक हार्ट डिजिज (Ischemic Heart Disease) भनिन्छ। कोरोनरी रक्तनली साँघुरो हुनुको मुख्य कारण रक्तनलीमा बोसो जम्नु हो।

विश्वमा २० करोड मानिसहरूमा इस्केमिक हार्ट डिजिज रहेको पाइन्छ। प्रत्येक १ लाख जनसंख्यामा ३८०२ जनालाई मुटुको रक्तसञ्चारसँग सम्बन्धित रोग लागेको देखिन्छ । सन् २०१७ मा नेपालमा गरेको एक अध्ययनअनुसार १६.४५ मृत्यु मुटुसंग सम्बन्धित रोगबाट भएको पाइन्छ।

हृदयघातका कारणहरू :

- ♦ हृदयघात वंशानुगत हुन सक्छ।
- ♦ धेरै बोसोयुक्त खाना अथवा धेरै कार्बोहाइड्रेतयुक्त (Carbohydrate) खाना हृदयघातसँग सम्बन्धित रहेको पाइन्छ।
- ♦ चुरोट सेवनले हृदयघातको जोखिम बढेको पाइन्छ।
- ♦ व्यायाम नगर्ने, कम हिड्ने, विलाशी जीवन हृदयघातको अर्को कारण हो।
- ♦ हृदयघातको मुख्य कारणमा मोटोपना (Obesity) पर्दछ।
- ♦ त्यस्तै हृदयघातको अर्को महत्वपूर्ण कारण दोस्रो प्रकारको मधुमेह (type II diabetes mellitus) पर्दछ।

कोरोनरी एथेरोस्क्लेरोसिस (Coronary Atherosclerosis)

मुटुको रक्तनलीमा बोसो जमेर रक्तनलीको व्यास कम हुने अवस्थालाई कोरोनरी एथेरोस्क्लेरोसिस भनिन्छ। कोरोनरी रक्तनलीको व्यास ५०५ सम्म कम हुँदा शरीरले व्यायाम गर्दाको अवस्थामा मुटुको मासपेसीहरूलाई पर्याप्त मात्रामा अक्सिजन नपुग्न सक्छ। रक्तनलीको व्यास ८०५ ले कम भएको अवस्थामा सामान्य काम गर्दा वा आरम गर्दा पनि मुटुलाई आवश्यक रक्तसञ्चार नहुन सक्छ।

कोरोनरी एथेरोस्क्लेरोसिस (Coronary Atherosclerosis) का मुख्य जोखिमहरू

- रगतमा Low density lipoprotein (LDC) को मात्रा बढ्नु,
- रगतमा High density lipoprotein (HDL) को मात्रा घट्नु,
- चुरोट सेवन गर्नु,
- रगतको प्रेसर (Blood Pressure) बढ्नु,
- मधुमेह रोग लाग्नु।

हृदयघातका लक्षणहरू :

- छात्तीको बीचमा वा बायाँतिर भारी हुनु, दुख्ने वा चिरा परे जस्तै दुख्ने हुन सक्छ। छातीको दुखाइ घाँटीको बायाँपत्ति अथवा बायाँ पाखुरामा सर्न सक्छ।
- छात्ती दुखाइसँगै अरु लक्षणहरू जस्तै मुटु ढुक ढुक हुने, मुटुको ढुकढुकी बढ्ने हुनसक्छ। त्यस्तै पसिना आउने, वाक वाक हुने, उल्टी हुने, रिंगटा लाग्ने हुन सक्छ।

- विशेष अवस्थाहरूमा (वृद्धहरूमा, मधुमेहका बिरामीहरूमा) लक्षण विना पनि हृदयघात हुनसक्छ। यस्तो अवस्थालाई silient myocardial Infraction भनिन्छ।

Angina Pectoris (एन्जाइना पेक्टोरिस)

मुटुको रक्तनली खुम्चेको अवस्था तर पूर्ण रूपमा रक्तनली जाम नभएको अवस्थामा केही गाह्रो काम गर्दा वा व्यायाम गर्दा हृदयघातका लक्षणहरू देखा पर्ने जुन आराम गर्दा हृदयघातका लक्षणहरू सुधार हुने गर्दछ। यस्तो अवस्थालाई एन्जाइना पेक्टोरिस भनिन्छ। यो हृदयघातपूर्वको अवस्था हो। यो अवस्थामा कोरोनरी एन्जियोग्राफी (Coronary Angiography) गरेर मुटुको रक्तनलीको अवस्था बुझ्न सकिन्छ र हृदयघात हुननदिन उपचार (Coronary stent) राख्ने गर्न सकिन्छ।

हृदयघातको लक्षण देखा परेमा अथवा शंका लागेमा तुरुन्त इसीजी गर्नुपर्छ। इसीजीमा हृदयघातको संकेत देखाउन केही समय लाग्न सक्छ। रगतको परीक्षण Coronary Biomarkers (troponin I, CKMB) ले हृदयघात भएको नभएको छुट्याउन सकिन्छ। हृदयघातको लक्षण अथवा इसीजी वा रगतमा हृदयघातको संकेत देखिने बित्तिकै Aspirin 300 mg / Clopidogrel 300 mg दाँतले चपाएर खानुपर्छ। यी औषधीले हृदयघातलाई थप जटिल हुनबाट रोक्ने गर्दछ। यी औषधीको सेवनपश्चात तुरुन्तै मुटुको अस्पताल (Cardiac Center) मा जानुपर्छ। सम्भव भएसम्म मुटुको अस्पताललाई पूर्व जानकारी दिनुपर्छ। पूर्व जानकारी पाएमा उक्त अस्पतालले PCI (Percutaneous Coronary Intervension) मुटुको रक्तनली खोल्ने उपायका साथै थप उपचारको तयारी गर्न सकिन्छ।

स्वस्थ मुटुको लागि के गर्न सकिन्छ ?

व्यायाम : हप्तामा १५० मिनेट मध्यम तीव्र (Moderate Intense) व्यायाम वा ७५ मिनेट कडा (Vigorous) व्यायाम गर्न सकिन्छ।

- मद्यपान र धुम्रपान त्याग्नुपर्छ।
- चिल्लो, बोसोयुक्त खाना कम खानुपर्छ।
- प्रेसर बढेमा समयमै नियमित औषधी सेवन गर्नुपर्छ।
- मधुमेह रोग लागेमा नियमित औषधी सेवन गरी रगतमा सुगरको मात्रा नियन्त्रण गर्नुपर्छ।

Screening for Coronary Artery Disease

American Heart Association (AHA) का अनुसार स्वस्थ मुटुको लागि समय समयमा विभिन्न स्वास्थ्य परीक्षणहरू गर्नुपर्छ।

ब्लड प्रेसर:

ब्लड प्रेसर नियमित रूपमा जाँच्नु पर्छ। यदि ब्लड प्रेसर १२०/८० भन्दा कम भएमा कम्तिमा वर्षमा एक पटक प्रेसर जाँच्नु पर्छ।

कोलेष्ट्रोलका मात्रा (   ) मुटुको रोग नभएका व्यक्तिले हरेक चारदेखि छ वर्षमा कोलेष्ट्रोलको जाँच गर्नु पर्छ। मुटु रोगको जोखिम भएका व्यक्तिले नियमित कोलेस्ट्रोरल जाँच गर्नुपर्छ। ४० वर्ष नाघेका व्यक्तिले १० वर्षे मुटुको रोग तथा पक्षघातको जोखिम हिसाब गर्नुपर्ने हुन्छ।

BMI (Body Mass Index) : BMI नियमित रूपमा जाँच्नुपर्छ। BMI २५ भन्दा बढी भएका व्यक्तिमा मुटुको रोग लाग्ने जोखिम बढ्छ।

Blood glucose test (रगतमा सुगरको जाँच) : मधुमेह नभएका ४५ वर्ष नाघेका व्यक्तिले प्रत्येक ३ वर्षमा एक पटक रगतमा सुगरको मात्रा जाँच्नुपर्छ।

अज्ञानीहरू रोगदेखि डराउँछन्
मूर्खहरू रोगलाई बेवास्ता गर्छन्
बुद्धिमानहरू रोगदेखि सतर्क रहन्छन्
सफा गर्ने बानी बसालौं
रोगदेखि टाढा बसौं।

भक्तपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
व्यासी, भक्तपुर

प्राङ्गारिक मल बिक्रीसम्बन्धी सूचना

भक्तपुर नगरपालिकाबाट कुहिने फोहोरलाई CNBM प्रविधि प्रयोग गरी तयार पारेको प्राङ्गारिक मलप्रति किलो रु. २०/- का दरले धमाधम बिक्री गरिरहेको जानकारी गराउँदै उक्त प्राङ्गारिक मलको प्रयोग गरी आफ्नो कृषि उत्पादन वृद्धि गरी लाभ लिन प्राङ्गारिक मल खरिदको लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहुन सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

BHAKTAPUR MUNICIPALITY
TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE
ANNUAL PROGRESS REPORT OF 2080/81

Symbol	No. of Tourist 080/81	Income Amount 080/81	No. of Tourist 079/80	Income Amount 079/80	Progress No. of Tourist	Progress Amount	Remarks
N.C. Rs.1800	110810	Rs. 199,458,000	39117 (Rs. 1500) 44544 (Rs. 1800) 83661	Rs. 58,675,500 Rs. 80,179,200 Rs. 138,854,700	27149	Rs. 60,603,300	
NC Voucher Rs.1800	3068	Rs. 5,522,400	513 (Rs. 1500) 749 (Rs. 1800) 1262	Rs. 769,500 Rs. 1,348,200 Rs. 2,117,700	1806	Rs. 3,404,700	
Dollar ($) $15	2523	$37,845	1411	$21,165	1112	$16,680	
Non SAARC Total	116401	Rs. 204,980,400 + $37,845	86334	Rs. 140,972,400 + $21,165	30067	Rs. 64,008,000 + $16,680	Non SAARC 30067 pax 34.83% increased
SAARC/China Rs.500	129192	Rs. 64,596,000	81318	Rs. 40,659,000	47874	Rs. 23,937,000	SAARC/China 47874 pax 58.87% increased
Total	245593	Rs. 269,576,400 + $37,845	167652	Rs. 181,631,400 + $21,165	77941	Rs. 87,945,000 + $16,680	Total 77941 pax 46.49% increased

Prepared By
Muraj Didiya
Senior Assistant

Checked By
Gautam Prasad Lasiwa
Assistant Director

BHAKTAPUR MUNICIPALITY
TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE
NON-SAARC TOURIST RECORD

Month	050/51	051/52	052/53	053/54	054/55	055/56	056/57	057/58	058/59	059/60	060/61	061/62	062/63	063/64	064/65
Srawon	*	*	8448	7958	8505	9289	9096	10589	6038	3371	5132	6564	5877	5644	9426
Bhadra	*	*	7123	7166	7714	8298	9700	8766	5485	3577	4929	5384	5478	4793	7702
Aswin	*	*	11984	11770	11874	15056	16333	15057	8979	5984	8046	7483	8545	8595	11734
Kartik	*	*	17867	18269	20156	24275	25467	26005	14329	8846	13609	13186	13015	13708	18571
Mansir	*	*	10227	11320	12295	13562	16123	16913	7744	5506	9539	7697	8601	8421	10590
Poush	*	*	8714	8442	9539	10400	9681	10304	4026	3910	6471	4677	5635	6100	7253
Magh	*	*	7207	6881	7892	8746	8844	8861	3213	3295	5883	3289	3404	5397	6616
Fagun	*	*	10859	11018	11578	13656	13818	13271	4782	4609	7839	4812	5524	8586	9758
Chaitra	*	*	12741	12742	13750	15625	14268	14540	6577	5907	9821	6001	5776	11500	11840
Baishakh	*	*	9457	8799	10359	11436	15310	11489	4658	5465	8368	5202	3282	8893	10550
Jestha	*	*	4602	3875	4553	6031	5830	3567	2538	2180	3160	2493	2200	4330	4291
Asar	*	*	3511	2612	3135	3703	3647	1950	1331	1911	2117	1679	2074	3270	2634
Total	87345	97757	112740	110852	121350	140077	148117	141312	69700	54561	84914	68467	69411	89237	110965

Month	065/66	066/67	067/68	068/69	069/70	070/71	071/72	072/73	073/74	074/75	075/76	076/77	077/78	078/79	079/80	080/81
Srawon	6417	7943	8564	9009	8271	9446	10104	2251	6350	7440	7515	8141	35	88	3140	5522
Bhadra	6122	6870	8753	8432	8367	8406	8936	2710	6775	6831	8094	7369	0	160	3522	5401
Aswin	11871	13185	14228	15319	17141	18135	17222	5646	10271	13445	15271	14373	8	424	8668	12499
Kartik	20209	19126	23472	25793	27180	25970	26488	8222	16618	21416	24285	23203	37	1547	14819	19648
Mansir	11638	12019	13081	13924	16297	15039	15382	4906	10751	12222	14113	13774	33	1555	7252	11566
Poush	6547	6834	7564	7829	8506	9697	10156	3795	6631	7636	8861	8669	59	859	4402	6106
Magh	5120	6046	7200	7680	8161	8379	8055	3402	6249	6798	8092	6621	112	612	4424	5915
Fagun	8371	10054	10328	12578	12337	13807	13308	5583	9637	11557	11921	10148	160	1715	8651	10846
Chaitra	11087	13644	12517	15680	18033	16158	17428	8862	13464	16047	15563	1136	427	4480	12822	15538
Baishakh	9645	9045	13053	13275	13432	17026	6808	8486	12430	13265	16115	Covid 19	460	6059	11293	14091
Jestha	4301	4537	5395	5914	6125	6737	11	4569	5401	6283	6983	Luck	18	2754	4434	5921
Asar	3015	3284	3919	4081	4048	5095	1117	3315	4276	4694	4403	Down	34	1834	2907	3348
Total	104343	112587	128074	139514	147898	153895	135015	61747	108853	127634	141216	93434	1383	22087	86334	116401

:EMARKS: Rs 50. starting from 6th Srawon 2050 (21st July 1993). Rs 300.or $5. from 1st Srawon 2053 (16th July 1996). Rs 375.or $5. from 1st Bhadra 2057 (17th Augast 2001).

Rs750. or $10 from 17th Poush 2057 (1st Jan 2001). Rs 1100. or $ 15 from 17th Poush 2067 (1st Jan 2011). Rs 1500. or $ 15 effective from 17th Poush 2070 (1st Jan 2014).

Rs. 1800 effective from Poush 17, 2079 (1st JAN 2023)

BHAKTAPUR MUNICIPALITY

TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE

SAARC & CHINA TOURIST RECORD

Month	050/51	051/52	052/53	053/54	054/55	055/56	056/57	057/58	058/59	059/60	060/61	061/62	062/63	063/64	064/65	065/66
Srawon	*	*	*	*	*	3083	2441	2589	1100	2072	2376	2215	2004	1762	2867	1834
Bhadra	*	*	*	*	*	2587	2861	2571	1408	1943	1759	887	2496	1266	2537	1593
Aswin	*	*	*	*	*	5529	3972	5457	1583	1892	3787	1585	2949	3283	3578	5195
Kartik	*	*	*	*	*	7051	7151	6934	2639	2629	4300	1899	2559	3045	4352	4556
Mansir	*	*	*	*	*	3075	5063	2846	1521	1858	2248	1754	1773	1551	3297	2582
Poush	*	*	*	*	1375	5920	4494	2866	800	2216	2652	1669	2062	2967	3350	3925
Magh	*	*	*	*	2332	2926	1313	1638	815	1482	2191	962	1708	1530	2470	3626
Fagun	*	*	*	*	2949	3875	1943	1803	943	1749	2093	547	1173	2719	1986	1970
Chaitra	*	*	*	*	3000	3608	2096	2183	1194	1549	2207	626	897	2173	2499	2931
Baishakh	*	*	*	*	6093	5470	4941	4218	2349	2979	3422	1585	538	4257	2856	3253
Jestha	*	*	*	*	9893	10162	9102	4565	4096	6335	4500	3053	2455	4854	4669	5297
Asar	*	*	*	*	6238	4442	4387	1071	3652	3888	2590	2356	2305	2787	1919	2138
Total	*	*	*	*	31880	57728	49764	38741	22100	30592	34125	19138	22919	32194	36380	38900

Month	066/67	067/68	068/69	069/70	070/71	071/72	072/73	073/74	074/75	075/76	076/77	077/78	078/79	079/80	080/81
Srawon	2850	3775	7362	9232	12507	13097	719	5427	7365	8564	10256	40	140	2382	5589
Bhadra	2044	3131	6581	7425	8862	8712	876	4257	5536	7614	6863	0	220	3165	6448
Aswin	7398	6562	10660	12261	14663	14167	1885	6634	8261	9454	10327	0	540	6250	10798
Kartik	4083	7057	8816	10043	11201	12567	1046	4848	7406	10713	10000	21	1172	7409	11009
Mansir	2623	4482	6404	8214	9119	8911	1596	4556	6307	9522	9834	25	1406	4337	10512
Poush	3306	5476	6628	8060	9361	9240	2200	4774	8772	9965	10823	117	2491	8229	12083
Magh	2536	5410	8084	6547	10546	8485	2793	6267	7606	8889	7052	186	407	3117	7820
Fagun	4590	4495	5355	9175	8871	15187	2913	5764	10608	9859	2535	541	1605	5983	10395
Chaitra	4326	5397	7519	9278	9781	12624	3903	7025	8724	11931	371	575	3746	8240	14959
Baishakh	3729	7335	8249	9041	11541	5738	4754	7394	10543	10029	Covid 19	205	6778	11257	13408
Jestha	4584	8140	10015	12016	17514	9	5800	9076	11665	13077	Luck	0	8969	13700	17356
Asar	2671	6513	7151	9054	13030	392	4824	6475	7187	7755	Down	19	3999	7249	8815
Total	44740	67773	92824	110346	136996	109129	33309	72497	99980	117372	68061	1729	31473	81318	129192

REMARKS : Rs 30 from 17th Poush 2054 (1st Jan 1998). Rs.50. from 17th Poush 2057 (1st Jan 2001). Rs 100. effective from 17th Poush 2067 (1st Jan 2011).

Rs 500 effective from 1st Srawon 2071 (17th July 2014).

BHAKTAPUR MUNICIPALITY
TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE
TOTAL TOURIST RECORD

Month	050/51	051/52	052/53	053/54	054/55	055/56	056/57	057/58	058/59	059/60	060/61	061/62	062/63	063/64	064/65	065/66	066/67	067/68	068/69	069/70	070/71	071/72	072/73	073/74	074/75	075/76	076/77	077/78	078/79	079/80	080/81
Srawon	*	*	8448	7958	8505	12372	11537	13178	7138	5443	7508	8779	7881	7406	12293	8251	10793	12339	16371	17503	21953	23201	2970	11777	14805	16079	18397	75	228	5522	11111
Bhadra	*	*	7123	7166	7714	10885	12561	11337	6893	5520	6688	6271	7974	6059	10239	7715	8914	11884	15013	15792	17268	17648	3586	11032	12367	15708	14232	0	380	6687	11849
Aswin	*	*	11984	11770	11874	20585	20305	20514	10562	7876	11833	9068	11494	11878	15312	17066	20583	20790	25979	29402	32798	31389	7531	16905	21706	24725	24700	8	964	14918	23297
Kartik	*	*	17867	18269	20156	31326	32618	32939	16968	11475	17909	15085	15574	16753	22923	24765	23209	30529	34609	37223	37171	39055	9268	21466	28822	34998	33203	58	2719	22228	30657
Mansir	*	*	10227	11320	12295	16637	21186	19759	9265	7364	11787	9451	10374	9972	13887	14220	14642	17563	20328	24511	24158	24293	6502	15307	18529	23635	23608	58	2961	11589	22078
Poush	*	*	8714	8442	10914	16320	14175	13170	4826	6126	9123	6346	7697	9067	10603	10472	10140	13040	14457	16566	19058	19396	5995	11405	16408	18826	19492	176	3350	12631	18189
Magh	*	*	7207	6881	10224	11672	10157	10499	4028	4777	8074	4251	5112	6927	9086	8746	8582	12610	15764	14708	18925	16540	6195	12516	14404	16981	13673	298	1019	7541	13735
Fagun	*	*	10859	11018	14527	17531	15761	15074	5725	6358	9932	5359	6697	11305	11744	10341	14644	14823	17933	21512	22678	28495	8496	15401	22165	21780	12683	701	3320	14634	21241
Chaitra	*	*	12741	12742	16750	19233	16364	16723	7771	7456	12028	6627	6673	13673	14339	14018	17970	17914	23199	27311	25939	30052	12765	20489	24771	27494	1507	1002	8226	21062	30497
Baishakh	*	*	9457	8799	16452	16906	20251	15707	7007	8444	11790	6787	3820	13150	13406	12898	12774	20388	21524	22473	28567	12546	13240	19824	23808	26144	Covid 19	665	12837	22550	27499
Jestha	*	*	4602	3875	14446	16193	14932	8132	6634	8515	7660	5546	4655	9184	8960	9598	9121	13535	15929	18141	24251	20	10369	14477	17948	20060	Luck	18	11723	18134	23277
Asar	*	*	3511	2612	9373	8145	8034	3021	4983	5799	4707	4035	4379	6057	4553	5153	5955	10432	11232	13102	18125	1509	8139	10751	11881	12158	Down	53	5833	10156	12163
Total	87345	97757	112740	110852	153230	197805	197881	180053	91800	85153	119039	87605	92330	121431	147345	143243	157327	195847	232338	258244	290891	244144	95056	181350	227614	258588	161495	3112	53560	167652	245593

MARKS: Rs 50. starting from 6th Srawon 2050 (21st July 1993). Rs 300.or $5. from 1st Srawon 2053 (16th July 1996). Rs 375.or $5. from 1st Bhadra 2057 (17th Augast 2001).

Rs750. or $10 from 17th Poush 2057 (1st Jan 2001). Rs 1100. or $ 15 from 17th Poush 2067 (1st Jan 2011). Rs 1500. or $ 15 effective from 17th Poush 2070 (1st Jan 2014).

For SAARC & China : Rs 30 from 17th Poush 2054 (1st Jan 1998). Rs.50. from 17th Poush 2057 (1st Jan 2001). Rs 100. effective from 17th Poush 2067 (1st Jan 2011).

Rs 500 effective from 1st Srawon 2071 (17th July 2014). Rs. 1800 effective from Poush 17, 2079 (1st JAN 2023)

BHAKTAPUR MUNICIPALITY

TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE

DAILY NON SAARC TOURIST RECORD - 2080/81

Date	Srawon	Bhadra	Aswin	Kartik	Mansir	Poush	Magh	Fagun	Chaitra	Baishakh	Jestha	Asar	Total
1	181	338	281	557	723	195	188	227	583	916	318	169	**4676**
2	93	204	255	576	685	252	167	342	565	625	329	161	**4254**
3	83	240	224	707	568	163	150	258	437	438	329	130	**3727**
4	57	179	233	672	626	153	129	334	522	377	227	126	**3635**
5	125	155	231	737	496	142	155	385	502	490	269	65	**3752**
6	136	95	290	800	466	183	219	328	478	482	331	125	**3933**
7	93	133	335	521	439	173	264	246	490	381	269	118	**3462**
8	108	114	349	560	547	150	110	262	642	474	170	144	**3630**
9	102	175	298	711	474	167	170	334	616	522	182	100	**3851**
10	95	196	327	698	514	234	214	243	602	422	306	98	**3949**
11	160	137	489	753	377	248	195	326	437	419	153	75	**3769**
12	203	112	312	737	490	252	181	365	595	403	209	83	**3942**
13	318	92	387	555	324	292	281	361	588	426	229	101	**3954**
14	208	152	416	626	341	351	191	464	429	471	225	64	**3938**
15	131	176	418	634	355	327	155	413	405	389	182	137	**3722**
16	121	121	438	674	351	248	127	388	543	519	149	124	**3803**
17	128	153	358	701	279	311	252	366	580	494	175	29	**3826**
18	187	111	440	869	360	217	249	367	593	602	167	81	**4243**
19	134	90	470	806	251	218	140	444	522	399	220	97	**3791**
20	272	192	538	507	320	286	254	322	524	541	173	53	**3982**
21	171	143	457	550	286	252	181	368	393	535	158	157	**3651**
22	241	202	518	597	317	153	222	312	483	545	133	58	**3781**
23	188	179	521	606	384	155	268	427	546	370	138	119	**3901**
24	213	241	511	736	246	202	253	499	480	444	114	182	**4121**
25	171	128	562	810	319	148	211	402	493	279	94	153	**3770**
26	180	169	610	636	134	130	235	369	453	414	108	70	**3508**
27	234	203	689	687	257	148	275	368	478	442	116	117	**4014**
28	234	238	518	592	203	199	293	521	511	316	106	112	**3843**
29	246	220	562	542	256	157	186	394	518	435	64	129	**3709**
30	173	202	462	491	178	0	0	411	530	297	82	123	**2949**
31	272	311	0	0	0	0	0	0	0	224	80	48	**935**
32	264	0	0	0	0	0	0	0	0	0	116	0	**380**
Tota	**5522**	**5401**	**12499**	**19648**	**11566**	**6106**	**5915**	**10846**	**15538**	**14091**	**5921**	**3348**	**116401**

Prepared By
Muraj Didiya
Senior Assistant

Checked By
Gautam Prasad Lasiwa
Assistant Director

BHAKTAPUR MUNICIPALITY

TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE

DAILY SAARC &CHINA TOURIST RECORD - 2080/81

Date	Srawon	Bhadra	Aswin	Kartik	Mansir	Poush	Magh	Fagun	Chaitra	Baishakh	Jestha	Asar	Total
1	235	191	300	277	438	268	162	310	488	544	410	623	**4246**
2	159	120	197	263	424	412	93	375	579	511	738	460	**4331**
3	181	572	195	216	258	254	271	303	727	431	637	386	**4431**
4	155	166	256	406	378	263	124	442	646	361	565	381	**4143**
5	203	110	296	386	376	340	205	340	541	448	675	392	**4312**
6	290	151	475	513	370	398	315	294	447	294	619	382	**4548**
7	148	148	448	389	357	519	169	300	211	345	665	333	**4032**
8	196	240	302	355	532	557	152	237	455	381	571	535	**4513**
9	111	149	250	495	596	682	175	368	563	395	533	338	**4655**
10	91	162	513	499	484	631	261	463	828	314	665	314	**5225**
11	119	134	459	677	479	917	274	343	937	364	747	317	**5767**
12	140	55	374	403	356	549	353	289	564	603	683	316	**4685**
13	159	69	705	397	222	742	473	276	653	561	524	324	**5105**
14	110	170	541	235	253	750	202	337	601	407	616	342	**4564**
15	82	117	594	391	343	634	765	261	434	479	521	419	**5040**
16	109	120	623	397	421	462	163	295	558	328	552	320	**4348**
17	110	275	286	445	276	419	195	357	724	406	492	220	**4205**
18	106	158	491	367	283	307	279	364	315	334	547	136	**3687**
19	161	383	480	450	183	410	296	424	463	317	628	115	**4310**
20	236	230	512	367	280	411	311	202	426	336	488	148	**3947**
21	249	245	416	335	154	278	192	315	350	504	585	340	**3963**
22	181	325	256	356	358	204	163	329	233	444	463	273	**3585**
23	172	301	206	305	424	271	144	320	497	507	358	113	**3618**
24	160	192	265	243	319	193	268	386	362	643	410	206	**3647**
25	114	165	271	244	378	242	246	423	301	392	466	156	**3398**
26	170	176	192	245	234	222	462	553	463	331	411	87	**3546**
27	174	207	338	365	283	239	327	402	294	434	583	153	**3799**
28	174	358	292	293	301	296	275	360	371	558	446	148	**3872**
29	325	306	159	367	373	213	505	338	338	523	328	328	**4103**
30	290	268	106	328	379	0	0	389	590	423	422	101	**3296**
31	229	185	0	0	0	0	0	0	0	490	445	109	**1458**
32	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	563	0	**813**
Tota	**5589**	**6448**	**10798**	**11009**	**10512**	**12083**	**7820**	**10395**	**14959**	**13408**	**17356**	**8815**	**129192**

Prepared By
Muraj Didiya
Senior Assistant

Checked By
Gautam Prasad Lasiwa
Assistant Director

BHAKTAPUR MUNICIPALITY

TOURIST INFORMATION AND SERVICE CENTRE

DAILY TOTAL TOURIST RECORD - 208081

Date	Srawon	Bhadra	Aswin	Kartik	Mansir	Poush	Magh	Fagun	Chaitra	Baishakh	Jestha	Asar	Total
1	416	529	581	834	1161	463	350	537	1071	1460	728	792	**8922**
2	252	324	452	839	1109	664	260	717	1144	1136	1067	621	**8585**
3	264	812	419	923	826	417	421	561	1164	869	966	516	**8158**
4	212	345	489	1078	1004	416	253	776	1168	738	792	507	**7778**
5	328	265	527	1123	872	482	360	725	1043	938	944	457	**8064**
6	426	246	765	1313	836	581	534	622	925	776	950	507	**8481**
7	241	281	783	910	796	692	433	546	701	726	934	451	**7494**
8	304	354	651	915	1079	707	262	499	1097	855	741	679	**8143**
9	213	324	548	1206	1070	849	345	702	1179	917	715	438	**8506**
10	186	358	840	1197	998	865	475	706	1430	736	971	412	**9174**
11	279	271	948	1430	856	1165	469	669	1374	783	900	392	**9536**
12	343	167	686	1140	846	801	534	654	1159	1006	892	399	**8627**
13	477	161	1092	952	546	1034	754	637	1241	987	753	425	**9059**
14	318	322	957	861	594	1101	393	801	1030	878	841	406	**8502**
15	213	293	1012	1025	698	961	920	674	839	868	703	556	**8762**
16	230	241	1061	1071	772	710	290	683	1101	847	701	444	**8151**
17	238	428	644	1146	555	730	447	723	1304	900	667	249	**8031**
18	293	269	931	1236	643	524	528	731	908	936	714	217	**7930**
19	295	473	950	1256	434	628	436	868	985	716	848	212	**8101**
20	508	422	1050	874	600	697	565	524	950	877	661	201	**7929**
21	420	388	873	885	440	530	373	683	743	1039	743	497	**7614**
22	422	527	774	953	675	357	385	641	716	989	596	331	**7366**
23	360	480	727	911	808	426	412	747	1043	877	496	232	**7519**
24	373	433	776	979	565	395	521	885	842	1087	524	388	**7768**
25	285	293	833	1054	697	390	457	825	794	671	560	309	**7168**
26	350	345	802	881	368	352	697	922	916	745	519	157	**7054**
27	408	410	1027	1052	540	387	602	770	772	876	699	270	**7813**
28	408	596	810	885	504	495	568	881	882	874	552	260	**7715**
29	571	526	721	909	629	370	691	732	856	958	392	457	**7812**
30	463	470	568	819	557	0	0	800	1120	720	504	224	**6245**
31	501	496	0	0	0	0	0	0	0	714	525	157	**2393**
32	514	0	0	0	0	0	0	0	0	0	679	0	**1193**
Tota	**11111**	**11849**	**23297**	**30657**	**22078**	**18189**	**13735**	**21241**	**30497**	**27499**	**23277**	**12163**	**245593**

Prepared By
Muraj Didiya
Senior Assistant

Checked By
Gautam Prasad Lasiwa
Assistant Director

Bhaktapur Municipality

Tourist Information and Sevice Centre

Nationalwise Tourist Record 2080/81

Nations	Shrawan	Bhadra	Aswin	Kartik	Mansir	Poush	Magh	Falgun	Chaitra	Baishakh	Jestha	Asar	Total
America	376	513	1365	2355	1105	600	887	1573	1721	1311	761	663	**13230**
Argentina	20	29	101	53	88	76	125	63	160	89	16	23	**843**
Australia	66	211	455	707	457	242	257	291	501	436	230	77	**3930**
Austria	54	35	114	330	122	59	70	161	154	120	103	24	**1346**
Belgium	83	88	217	439	237	54	71	196	309	181	96	41	**2012**
Brazil	4	60	149	198	67	117	74	115	204	179	62	22	**1251**
Canada	36	39	292	333	243	76	68	141	224	214	104	44	**1814**
Chile	12	5	53	85	68	19	15	27	62	58	16	17	**437**
China	2489	1835	3771	2866	3223	2917	3375	3903	6022	4295	3017	2688	**40401**
Czech	19	38	99	329	100	20	16	75	214	147	88	2	**1147**
Denmark	23	28	99	275	93	19	24	102	82	37	22	8	**812**
England	207	276	796	1007	671	280	270	429	880	632	298	320	**6066**
Finland	3	8	43	70	69	16	6	44	54	47	31	4	**395**
France	355	338	881	2251	1342	291	420	819	1490	1538	388	209	**10322**
Germany	159	267	1533	2806	1125	339	482	1166	2117	1214	373	124	**11705**
Greece	170	58	38	46	55	221	73	152	139	260	27	43	**1282**
Holland	412	96	484	819	428	153	136	414	504	514	171	76	**4207**
Hungary	12	34	113	272	49	6	40	83	64	80	11	6	**770**
Iceland	0	13	30	19	13	11	0	4	3	7	41	2	**143**
India	3011	4135	6998	8092	7170	9145	4438	6469	8873	9088	14280	6099	**87798**
Ireland	23	25	82	54	41	17	12	30	77	56	22	13	**452**
Israel	22	71	347	91	30	11	24	45	156	320	129	16	**1262**
Italy	950	616	626	1349	717	764	244	481	798	1106	214	81	**7946**
Japan	370	360	403	525	653	750	512	705	663	699	364	166	**6170**
Malaysia	96	118	257	259	170	145	44	280	182	208	196	105	**2060**
Mexico	42	105	141	200	205	55	53	99	183	167	88	54	**1392**
Newzealand	15	19	85	72	49	88	35	43	39	85	30	33	**593**
Norway	6	19	82	61	76	14	43	54	85	36	19	23	**518**
Polland	25	81	236	587	293	74	172	233	275	489	122	16	**2603**
Portuagal	34	100	100	78	36	17	41	44	64	126	40	20	**700**
Russia	70	101	224	379	127	103	79	279	351	579	179	65	**2536**
S.Africa	10	16	32	41	52	34	5	22	47	38	18	10	**325**
S. Korea	163	65	196	201	208	259	244	175	271	175	131	87	**2175**
Singapore	53	63	106	98	115	93	33	127	122	148	87	51	**1096**
Spain	753	752	858	1053	650	204	306	410	633	476	272	314	**6681**
Sweden	10	12	121	79	82	24	21	63	153	96	41	4	**706**
Switzerland	85	41	269	394	185	58	49	119	217	199	56	38	**1710**
Taiwan	202	113	260	296	353	224	342	345	412	324	132	148	**3151**
Thailand	168	52	153	227	171	204	100	361	277	249	76	44	**2082**
Turkey	45	27	114	118	294	44	177	90	300	204	155	98	**1666**
Etc	458	987	974	1143	846	346	352	1009	1415	1272	771	285	**9858**
Total	**11111**	**11849**	**23297**	**30657**	**22078**	**18189**	**13735**	**21241**	**30497**	**27499**	**23277**	**12163**	**245593**

Prepared By
Muraj Didiya
Senior Assistant

Checked By
Gautam Prasad Lasiwa
Assistant Director

आ.व. २०८०/८१ असार महिनामा पर्यटक सूचना तथा सेवा केन्द्रको पर्यटक आगमन तथ्याङ्क

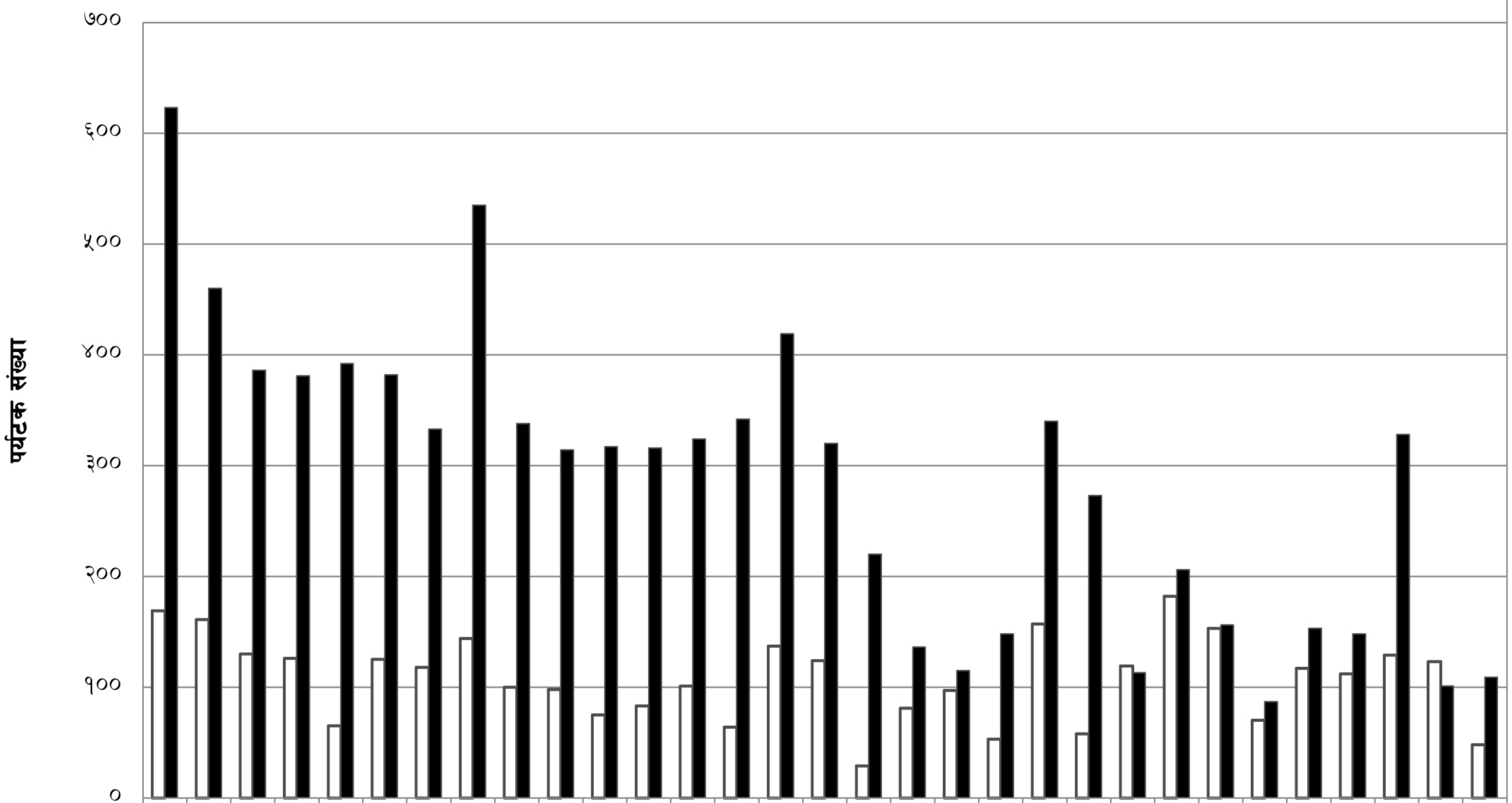

गते ➡	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
□ गैर सार्क	१६९	१६१	१३०	१२६	६५	१२५	११८	१४४	१००	९८	७५	८३	१०१	६४	१३७	१२४
■ सार्क तथा चिनियाँ	६२३	४६०	३८६	३८१	३९२	३८२	३३३	५३५	३३८	३१४	३१७	३१६	३२४	३४२	४१९	३२०

गते ➡	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
□ गैर सार्क	२९	८१	९७	५३	१५७	५८	११९	१८२	१५३	७०	११७	११२	१२९	१२३	४८
■ सार्क तथा चिनियाँ	२२०	१३६	११५	१४८	३४०	२७३	११३	२०६	१५६	८७	१५३	१४८	३२८	१०१	१०९

	गैर सार्क	सार्क तथा चिनियाँ	कूल पर्यटक संख्या
२०८१ असार	३,३४८	८,८१५	१२,१६३
२०८० असार	२,९०७	७,२४९	१०,१५६
प्रगति	४४१	१,५६६	२,००७

सम्पादकको पृष्ठ

भगिनी शाननानको प्रतिनिधिमण्डलको सुखद भ्रमण

भक्तपुर नपाको निमन्त्रणामा भगिनी शाननान नगरका उपप्रमुख मु योङवनको नेतृत्वको छ सदस्यीय प्रतिनिधिमण्डलले हालै भक्तपुरको भ्रमण गर्‍यो। चारदिने उक्त भ्रमणको अवसरमा प्रतिनिधिमण्डल विभिन्न कार्यक्रममा व्यस्त रह्यो।

भ्रमणकै क्रममा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष (रोहित) सँग प्रतिनिधिमण्डलले भेट गरेको थियो।

भक्तपुर र शाननान नगरबिच २०७३ साउन ३० गते भगिनी सम्बन्धमा हस्ताक्षर भएको हो। आठवर्ष पुरानो मित्रता यस भ्रमणले अझ गाढा भएको छ। एकआपसको भेटघाट र छलफलले मित्रताको सम्बध प्रगाढ हुनु स्वाभाविक छ।

दुई नगरबिचको मित्रताले भक्तपुर र शाननानका साथै नेपाल र चीनबिचको सम्बन्धमा पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्नेमा विश्वस्त हुन सकिन्छ। भृकुटीको कारण तिब्बत नेपालको आफन्त भएको र अरनिकोको कारण नेपाल र चीनबिच सांस्कृतिक मित्रता दरिलो बनाएको इतिहास साक्षी छ।

केही वर्षपहिले कोरोना महामारीको समयमा भक्तपुर नपाको होस्टेमा शाननान नगरले स्वास्थ्य सामग्री सहयोग गरेर हैंसे थपेको थियो। सङ्कटको बेला शाननानको सहयोग भक्तपुर नगर र नगरवासीले सदा सम्झिरहेको छ। सङ्कटको मित्र नै असल मित्र हुने अभिव्यक्ति दिएर भक्तपुर नपाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले उच्च सम्मान व्यक्त गर्नुभएको छ। त्यस्तै शाननान नगरका उपप्रमुख मु योङवनले भक्तपुरको विकासमा शाननानको साथ-सहयोग रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको छ।

भ्रमणको क्रममा भक्तपुर-शाननानबिच आर्थिक तथा व्यापारिक सम्बन्धबारे छलफल कार्यक्रम पनि भएको छ। उक्त कार्यक्रममा भक्तपुरका आर्थिक, उद्योग-व्यापार क्षेत्रका प्रतिनिधिहरूको सहभागिताले दुई नगरबिच निकटता अझ बढ्ने आशा गर्न सकिन्छ। त्यसले पनि दुई नगरबिचको सम्बन्धमा थप टेवा पुग्ने छ।

साउन ७ गते भक्तपुर आइपुगेको प्रतिनिधिमण्डललाई १० गते भक्तपुरबाट बिदाइ गरेको थियो। प्रतिनिधिमण्डलले गरेको मैत्रीपूर्ण सुखद भ्रमणको उपलब्धि आगामी दिनमा देखिने निश्चित छ।

ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति
रकम वितरण ।   साउन ३ गते

भक्तपुर नपा वडा नं. ४ ग:हिटी स्थित लक्ष्मीनरसिंह मन्दिरमा
गजुर प्रतिस्थापन   असार ३१ गते

शाननानका उपप्रमुख मु योङपनलाई बिदाइ । (साउन १० गते)

भक्तपुर नपाको १६ औं नगरसभा सम्पन्न । (असार ३१ गते)